IN PRINCIPIO

ERAT AUTEM TERRA

Terra autem erat inanis
et uacua. Et tenebrae
erant super faciem terr
ae. Et spūs dī [illegible] fe
rebatur super aquas.
Dixitque ds. Fiat lux.
Et facta est lux. Et uidit
ds lucem quod esset bo
na. Et diuisit ds lucem
a tenebris. Appellauitq;
lucem diem. Et tenebras noc
tem. Factumque est uespere
et mane dies unus. Dixitque
quoque ds. Fiat firmamentum in
medio aquarum. Et diuidat
aquas ab aquis. Et fecit ds firm
amentum. Diuisitq; aquas
quae erant sub firmamento
ab his quae erant super firm
amentum. Et factum est
ita. Uocauitq; ds firmamen
tum caelum. Et factum est
uespere et mane dies secun
das. Dixit uero ds. Congre
gentur aquae quae sub caelo
sunt in locum unum. Et ap

parent arida. Factumque est
ita. Et uocauit ds aridam
terram. Congregationesque
aquarum appellauit maria.
Et uidit ds quod esset bonū
et ait. Germinet terra herb
am uirentem. et facientē
semen. et lignum pomiferū
faciens fructum iuxta ge
nus suum. cuius semen in
semetipso sit super terram.
Et factum est ita. Et prot
tulit terra herbam uirentem
et adferentem semen iuxta
genus suum. lignumq; faci
ens fructum. et habens unū
quodque semen secundū
speciem suam. Et uidit ds
quod esset bonum. Factūq;
est uespere et mane dies ter
cius. Dixit autem ds. Fiant
luminaria in firmamento
caeli et diuidant diem ac noc
tem. et sint in signa et tempo
ra et dies et annos. ut luceant
in firmamento caeli et illu
minent terram. Et factum q;
est ita. Feceritque ds duo mag
na luminaria. luminare ma
ius ut praesset diei. et lu

R. C. 8070 (1)

ACQ. 8070 (LIBRI)

Contains ff. 142; [illegible]

There are 19 drawings, exclusive of Cabinet d'a

Le Nouveau traité de Diplomatique

Vol III - Pge -

Sur cette Plat. 36. Ornavit cubo in Y terra".

LAT.
NOUV. ACQ.
2334
1514 I

Lat. nouv. acq. 2334

Volume de 142 Feuillets

Les Feuillets 11, 39, 49, 50, 55, 94, 96, 139-142 sont mutilés

15 janvier 1889.

Libri 13

IN PRINCIPIO

ERAT AUTEM TERRA

Terra autem erat inanis
et uacua. Et tenebrae
erant super faciem terr
ae. Et spūs dī [illegible] fe
rebatur super aquas.
Dixitque ds. Fiat lux.
Et facta est lux. Et uidit
ds lucem quod esset bo
na. Et diuisit ds lucem
a tenebris. Appellauitq;
lucem diem. Et tenebras noc
tem. Factumque est uespere
et mane dies unus. Dixitque
quoque ds. Fiat firmamentum in
medio aquarum. Et diuidat
aquas ab aquis. Et fecit ds firm
amentum. Diuisitq; aquas
quae erant sub firmamento
ab his quae erant super firm
amentum. Et factum est
ita. Uocauitq; ds firmamen
tum caelum. Et factum est
uespere et mane dies secun
das. Dixit uero ds. Congre
gentur aquae quae sub caelo
sunt in locum unum. Et ap

parent arida. Factumque est
ita. Et uocauit ds aridam
terram. Congregationesque
aquarum appellauit maria.
Et uidit ds quod esset bonū
et ait. Germinet terra herb
am uirentem. et facientē
semen. et lignum pomiferū
faciens fructum iuxta ge
nus suum. cuius semen in
semetipso sit super terram.
Et factum est ita. Et prot
tulit terra herbam uirentem
et adferentem semen iuxta
genus suum. lignumq; faci
ens fructum. et habens unū
quodque semen secundū
speciem suam. Et uidit ds
quod esset bonum. Factūq;
est uespere et mane dies ter
cius. Dixit autem ds. Fiant
luminaria in firmamento
caeli et diuidant diem ac noc
tem. et sint in signa et tempo
ra et dies et annos. ut luceant
in firmamento caeli et illu
minent terram. Et factum q;
est ita. Feceritque ds duo mag
na luminaria. luminare ma
ius ut praesset diei. et lu

R. C. 8070 (1)

ACQ. 8070 (LIBRI)

ambulare mihi. Et pra ces
set nocti. Et stellis et posu
it eas in firmamento cae
li. ut lucerent super ter
ram. Et praeessent diei
ac nocti. Et diuidere ent lu
cem ac tenebras. Et uidit
ds quod esset bonū. Et fac
tum est uespere et mane
dies quartus. Dixit etiā
ds. Producant aquae rep
tile animae uiuentis. Et uo
latile super terram sub
firmamento caeli. Creauit
que ds cete grandia. Et om
nem animam uiuentē. atq;
mutabilem. quam produxe
rant aquae in species suas.
Et omne uolatile secundum
genus suū. Et uidit ds quod
esset bonum. Benedixitque
eis dicens. Crescite et mul
tiplecamini et replete aquas
maris. Auesque multiplecen
tur super terrā. Et fac tū
est uespere et mane dies quin
tus. Dixit quoq; ds. Producat
terra animam uiuentem in
genere suo. Iumenta et rep ti
lia. et bestias terrae secundū
species suas. Factumque est
ita. Et fecit ds bestias terrae
iuxta species suas. Et iumenta
et omne reptile terrae in ge
nere suo. Et uidit ds quod es
set bonum et ait. Faciamus
hominem ad imaginem. et si
militudinem nostram. Et
praesit piscibus maris. Et
uolatilibus caeli. et bestiis
uniuersaeque terrae: omni
que reptili quod mouetur in
terra. Et creauit ds homi
nē ad imaginem suā. ad imagi
nem dei creauit illū. masculū
et feminam creauit eos. Be
nedixitque illis ds et ait.
Crescite et multiplecamini
et replete terrā. et subicite
eam. et dominamini piscib;
maris. et uolatilibus caeli.
et uniuersis animantibus
quae mouentur super ter
ram. Dixitque ds. Ecce de
di uobis omnem herbam
adferentem semen super
terram. et uniuersa ligna
quae habent in semetipsis
sementem generis sui.
ut sint uobis in escam.

et cunctis animantibus terrae. Omni que uolucri cae
li et uniuersis quae mouentur interra. et in quibus
est anima uiuens. ut habeant ad escendum. Et fac
tum est ita. Vidit que ds̄ cuncta quae fecit et erant
ualde bona. Et factum est
uespere et mane dies sex
tus. Igitur perfecti sunt
caeli et terra et omnis or
natus eorum. Complet
que ds̄ die septimo opus
suum quod fecerat. et
requieuit die septimo ab
uniuerso opere suo quod
patrauerat. Et benedixit
diei septimo et sanctificauit
illum quia in ipso cessa
uerat ab omni opere
suo quod creauit ds̄ ut
faceret. Istae generatio
nes caeli et terrae
quando creatae sunt
in die quo fecit dns̄ ds̄
terram et caelum et
omne uirgultum agri
ante quam oreretur
in terra. omnem que
herbam regionis prius
quam germinaret. non
enim pluerat dns̄ ds̄ su
per terram. et homo
non erat qui operare
tur terram. Sed fons
ascendebat e terra in
rigans uniuersam su
perficiem terrae. Fin
xit igitur dns̄ ds̄ homi
nem de limo terrae. et in
spiranit in faciem eius
spiraculum uitae. Et fac
tus est homo in animam
uiuentem. Plantauerat
autem dns̄ ds̄ paradisum
uoluptatis a principio
in eden ad orientem in
quo posuit hominem
quem formauerat.
Produxit que dns̄ ds̄
de humo omne lignum pul
chrum uisu et ad esu
m suaue. Lignū
etiam uitae in medio
paradisi. lignum que scien
tiae boni et mali. Et flu
uius egrediebatur de loco
uoluptatis. ad irrigandū
paradisum qui inde diuidi

Inquat tuor capita ho
mch uhi phison. ipse
est qui circuit omnem
terram euilath. ibi nas
citur aurum. et aurū
terrae illius optimum
est. ibique inuenitur
bdellium et lapis onicy
nus. Et nomen fluui
secundo geon. Ipse est
qui circuit omnem terrā
aethiopiae. Nomen au
ro fluminis tertii.
tigris. Ipse uadit con
tra assyrios. Fluuius au
tem quartus ipse est.
euffrates. Tulit ergo
dns ds hominem quem
fecit. et posuit eum in
paradisu uoluptatis ut
operaretur et custodiret
illum. Praecepit que ei
dns dicens. Ex omni lig
no paradisi comede: de
ligno autem scientiae
boni et mali ne comedas.
In qua cumq; enim die co
mederis ex eo morte mori
eris. Dixit quoq; dns ds. non
est bonum esse hominē solū
Faciamus ei adiutorem
similem sui. Formatis
igitur dns ds de humo
cunctis animantibus ter
rae et uniuersis uolatili
bus caeli. Adduxit eam
ad adam ut uideret quid
uocaret ea. Omne enim
quod uocauit adam ani
mae uiuentis. Ipsum est nomen
eius. Appellauit que adam
nominibus suis cuncta
animantia. et uniuer
sa uolatilia caeli. et om
nes bestias terrae.
Adam uero non inueni
ebatur adiutor similis
eius. Immisit ergo dns
ds soporem in adam.
Cumque obdormisset
tulit unam de costis
eius et repleuit carnem
pro ea. Et aedifi
cauit dns ds costam
quam tulerat de adam
in mulierem et adduxit
eam ad adam. dixitq; adam
hoc nunc os ex ossibus
meis. et caro de carne mea
haec uocabitur uirago.

Nisi quod de ligno
tibi praecepera[m] ne co
mederes. Comedisti
dixit ad adam mulier quam
dedisti mihi sociam dedit
mihi de ligno et comedi et
dixit dns ds ad mulierem
quare hoc fecisti. quae respo
ndit serpens decepit me
et comedi. Et dixit dns ds ad serp
entem. quia fecisti hoc
maledictus es inter omnia
animantia et bestias terre
super pectus tuum gradi
eris. et terram comedes
omnibus diebus vite tue
Inimicitias ponam inter
te et mulierem. et semen
tuum. et semen illius.
ipsa conteret caput tuum
et tu insidiaberis calcaneo
eius. mulieri quoque dixit
multiplicabo aerumnas
tuas. et conceptus tuos.
in dolore paries filios. et
sub viri potestate eris.
et ipse dominabitur tui
Adae vero dixit. quia audi
sti uocem uxoris tue et co

comedisti de ligno ex quo
praecepera tibi ne co
mederes. maledicta terra
in opere tuo. spinas et
tribulos germinabit tibi
et comedes herbas
terrae. in sudore vultus tui
vesceris pane. donec rever
taris in terram de qua sump
tus es. quia pulvis es. et
in pulverem reverteris.
Uxori quoque ad[a]m dixit. uxo
rem suam. et suadenti
ut gustaret. Fecit quoque dns ds adae
et uxori eius tunicas pelli
cias. et induit eos. et ait
Ecce adam factus est quasi
unus ex nobis sciens bo
num et malum. nunc ergo
ne forte emittat manum
suam et sumat de
ligno vitae. et comedat
et vivat in aeternum.
Emisit eum dns ds de paradi
so voluptatis ut operare
tur terram

6

Nequis quicumq; inuen-
set eum occideret
septuplum ei reddetur
Posuitq; dñs
cain signum ut non
eum interficeret om-
nis qui inuenisset eum
Egressus q; cain a facie
dñi habitabat in terra
profugus ad orientem
contra eden cog
nouit autem cain uxorem
suam quae concepit
peperit enoch et ae
dificauit ciuitatem uo
cauitq; nomen ciuitatis
nomine filii sui enoch
Porro enoc genuit irad
et irad genuit maui hel
et maui hel genuit matu
salahel et matusahel
genuit lamech qui accepit
uxores duas nomen uni
ada et nomen alterae sella
Genuitq; adam abal quifuit
pater habitantium in ten
toriis atq; pastorum et
nomen fratris eius iubal
ipse fuit pater canentium
cithara et organo sella q;
genuit tubalcain qui fuit
malleator et faber in cuncta
opera aeris et ferri soror
quoq; tubalcain noema
Dixitq; lamech uxoribus suis
ada et sella audite uo
cem meam uxores lamech
auscultate sermonem me
um quoniam occidi uirum
in uulnus meum et adule
scentulum in liuorem meum
septuplum ultio dabitur
de cain de lamech uero sep
tuagies septies
Cognouitq; adhuc adam
uxorem suam et peperit fi
lium uocauitq; nomen
eius seth dicens posuit
mihi ds semen aliud pro abel
quem occidit cain sed et
seth natus est filius qui
uocatus est enos iste coepit
inuocare nomen dñi
Hic est liber generationis
adam in die qua creauit
ds hominem ad similitu
dinem dei masculum
et feminam creauit
eos

Cui et filii et uocauit nomen eius
enos. Ipse primus sperare cepit
ad dominum deum. Liber
generationis adam.
centum triginta annis. et
genuit ad similitudinem suam
et imaginem suam. uocauitq; no
men eius seth. Et facti sunt omnes
dies adam. post quam genuit
seth. octingentis annis. Genu
itq; filios et filias. et fac
tus est omnis dies quos uixit
adam. anni nongenti triginta
ta. et mortuus est. Uixit quo
que seth centum quinque
annos. et genuit enos. uixitq;
seth post quam genuit enos
octingentis septem annis
genuitq; filios et filias. et fac
tus sunt omnes dies seth.
nongenti duodecim
anni. et mortuus est. Uixit uero enos nonagin
ta annis. et genuit cainan.
post cuius ortum uixit. oc
tingentis quindecim annis
et genuit filios et filias.
Factique sunt omnes dies enos
nongenti quinque anni
et mortuus est. Uixit

quoque cainan septua
ginta annis. et genuit malaleel
et uixit cainan post quam
genuit malaleel octingen
tos quadraginta annos. Ge
nuitq; filios et filias. et fac
tus sunt omnes dies cainan.
nongenti decem anni. et
mortuus est. Uixit autem
malaleel sexaginta qui
que annos. et genuit iared.
et uixit malaleel post ga
genuit iared octingenti
triginta annis. et genuit
filios et filias. et factus est
omnes dies malaleel
octingenti nonaginta quinque
anni. et mortuus est. Uixitq;
iared centum sexaginta
duobus annis. et genuit
enoch. et uixit iared post
quam genuit enoch octo
gentos annos. et genuit
filios et filias. et factus est
omnes dies iared. nongen
tos sexaginta duo anni et mor
tuus est. Porro enoch
uixit sexaginta quinque
annis et genuit mathusa

Ambulauit enoch
dō posteā annis trecentis
annis · et genuit filios et
filias · et fuit omnes dies enoch
trecentos sexaginta quinq;
annos · ambulauitq; cum
dō · et non apparuit quia
tulit eum dōs · uixitq; quoq;
mathusalam centum et
sexaginta et duobus annōs · et
genuit lamech · et uixit
mathusalam post quam
genuit lamech · septingē
tos octoginta duos annōs ·
et genuit filios et filias · et
fuit omnes dies mathu
salae · nongentos sexa
ginta nouem annos · et mor
tuus est · uixit autem lamech
centum octoginta duobus
annis · et genuit filium · uo
cauitq; nomen eius · noe ·
dicens iste requiescere nos
faciet ab omnibus operibus et
laboribus manuum nostra
rum · in terra cui maledixit
dns · uixitq; lamech · postquā
genuit noe · quingentos
annos · et genuit filios · et filias · et fuit
omnes dies lamech · septin
gentos · et mortuus est

Noe uero cum quingentorū
esset annorum · genuit sem
et cham · et japheth · cumque
coepissent homines mul
tiplicari super terram · et
filias procreassent · uide
rent filii dei filias eorum quod
essent pulchrae · acceperūt
uxores sibi ex omnibus quas
elegerant · dixitq; dns · non per
manebit spūs meus in homine
in aeternum quia caro est ·
Eruntq; dies illius centum vi
ginti annorum ·

Gigantes autem erant super
terram in diebus illis · postquā
enim ingressi sunt filii dei ad
filias hominum · illaeq; ge
nuerunt · isti sunt potentes
a saeculo uiri famosi ·

Videns autem dns quod multa
malitia hominum esset in terra
et cuncta cogitatio cordis intē
tum esset ad malum omni tē
pore

pœnituit eum quod homi
nem fecisset interra. et
tactus dolore cordis in
trinsecus. delauo inquid
hominem quem creaui.
a facie terræ abhomine
usque ad animantia rep
tile usque ad uolucres
cæli. pœnitet enim me
fecisse eos

Noe uero inuenit gra
tiam coram deo. hæc sunt
generationes noe. Noe
uir iustus atque perfec
tus fuit in generatio
nibus suis. cum deo ambulauit
et genuit tres filios sem. cha
et iapheth. Corrupta est
autem terra coram deo
et repleta est iniquita
te. Cumque uidisset
ds terram esse corrup
tam. omnis quippe
caro corruperat uiam
suam super terram.
dixit ad noe. Finis uni
uersæ carni uenit
coram me. Repleta est
terra iniquitate a fa
cie eorum. et ego dis

8

perdam eos cum ter
ra. Fac tibi arcam
de lignis leuigatis. man
siunculas in arca facies
et bitumine linies intrin
secus et extrinsecus.
Et sic facies eam tre
centorum cubitorum
erit longitudo arcæ
quinquaginta cubito
rum latitudo. et tri
ginta cubitorum al
titudo illius. Fenestram
in arca facies. et in cu
bito consummabis sum
mitatem. Ostium au
tem arcæ pones ex
latere deorsum. Ce
nacula et tristegata fa
cies in ea. Ecce ego
adducam diluuium aquas
super terram ut in
terficiam omnem car
nem in qua spiritus uitæ
est subter cælum. uniuer
sa quæ in terra sunt
consumentur. Ponam q:
fœdus meum tecum. et
ingredieris arcam. tu et
filii tui. et uxor tua et

uxoris filiorum tuorum
tecum. et ex cunctis
animantibus uniuer
sae carnis. bina tu
ces in archa ut uiuant
tecum. masculini
sexus et feminini,
de uolatilibus iuxta
genus suum. et de iu
mentis in genere suo
ex omni reptile terrae
secundum genus suum
bina de omnibus ingre
dientur tecum ut possint
uiuere. Tolles igitur ex
omnibus escis quae
mandi possunt. et comport
abis apud te. et erunt tibi
tibi. quam illis in cibum.
Fecit ergo noe omnia q;
praecepérat illi ds. dixit
q; dns ad eum. ingredere
tu. et omnis domus tua
archam. te enim uidi iustu
coram me in generatione
hac ex omnibus ani
mantibus mundis tolles
septena. septena. mas
culum et femininam. de
animantibus uero non
mundis, duo, duo. mas
culum et femininam.
Sed et de uolatilibus caeli.
septena. septena. masc u
lum et femininam. ut sal
uetur semen super fa
ciem uniuersae terrae
Adhuc enim post dies
septem, ego pluam super
terram quadraginta
diebus et quadraginta
noctibus, et delebo om
nem substantiam quam
feci de super faciem ter
Fecit ergo noe omnia
quae mandauerat ei ds
Erat ques centorum
annorum quando dilu
uia quae in undauerat
super terram. et ingres
sus est noe, et filii eius
et uxor eius, et uxores
filiorum eius cum eo
in archa propter aquas
diluuii, de animanti
bus quoque, mundis
et immundis, et de uo
lucribus et ex omni.
quod mouetur super
terram. duo, et duo in

Reptilium quae reptant super
terram · uniuersi homines
et cuncta · in quibus spiraculum
uitae est in terra mortua sunt
et deleuit omnem substantiam quae
erat super terram · ab homine
usque ad pecus · tam reptile
quam uolucres caeli
et deleta sunt de terra · re
mansit autem solus noe
et qui cum eo erant in arca
obtinuerunt · q · aquae terram
centum quinquaginta die
bus · recordatus autem
ds noe · cunctorumque
animantium · et omnium
iumentorum quae erant cum
eo in arca · adduxit spiritum
super terram · et inminutae aquae
et clausi sunt fontes abyssi
et cataractae caeli · et
prohibitae sunt pluuiae de
caelo · reuersaeque aquae
de terra euntes · et redeun
tes · et coeperunt minui
post centum quinquaginta
dies · requieuit q · arca
mense septimo · et septimo die mensis super
montes armeniae · at ue
ro aquae ibant · et decres
bant · usq · ad decimum mensem
decimo enim mensis
primo die mensis · apparue
runt cacumina montium · cū
que transissent quadraginta
dies · aperiens noe fenestram
arcae quam fecerat · dimisit
corum · quae egredie batur
et reuertebatur · donec sic
carentum aquae super terram ·
Emisit quoque columbam post
eum · ut uideret si iam cessas
sent aquae super faciem ter
rae · quae cum non inuenisset
ubi requiesceret pedem sue
uersae est ad eum in arcam ·
Aquae enim erant super uni
uersam terram · extendit q
manum et adprehensam
intulit in arcam · expecta
tis autem ultra septem die
bus · rursum dimisit
columbam ex arca · at
illa uenit ad eum ad uesperam
portans ramum olivae

Virentibus foliis in ore suo intellexerunt quod cessassent aquae super terram. Expectauit nihilominus septem alios dies et emisit columbam quae non est reuersa ultra ad eum.

Igitur sescentesimo primo anno primo mensis primi ante noe ablatae sunt aquae super terram. Et aperiens noe tectum arcae aspexit quod exiccata esset superficies terrae. mense secundo vicesimo septimo die mensis cessauit terra loquutusque est ad noe dicens. Egredere de arca tu et uxor tua filii tui et uxores filiorum tuorum tecum. Cuncta animantia quae sunt apud te ex omni carne tam in volatilibus quam in bestiis et in universis reptilibus quae reptant super terram. Educ tecum et ingredimini super terram.

Crescite et multiplicamini super eam.

Egressus est ergo noe filii eius uxor illius et uxores filiorum eius cum eo.

Sed et omnia animantia et cuncta iumenta et reptilia quae reptant super terram secundum genus suum egressa sunt.

Aedificauit autem noe altare domino et tollens de cunctis pecoribus et uolucribus mundis obtulit holocausta super altare.

Odoratus que est dominus odorem suauitatis.

Dixit autem ad eum. Non maledicam terrae propter homines. Sensus enim et cogitatio humana de corde procedit in malum. Non percutiam ultra omnem animam uiuentem sicut feci. Cunctis diebus terrae sementis et messis frigus et aestus aestas et hiems nox et dies non requiescent

…NIBVS · ET RE…
…DERE ORFOEDERIS MEI
…OBIS … ET CUNCTO…
…NIMANTIBVS QUE
…RNEA VEGETAT · ET
NON ERUNT ULTRA AQUE
DILUUII · AD DELENDA
UNIUERSAM CARNEM ·
ERITQ · ARCUS IN NUBIB
QUEM DABO ILLUM · ET RE
CORDABOR FOEDERIS
SEMPITERNI · QUOD PAC
TUM EST INTER DM · ET
INTERO OMNEM ANIMA
LIUENTEM UNIUERSAE
CARNIS QUAE EST SUPER
TERRAM · DIXITQ DS · AD
NOE · HOC ERIT SIGNUM
FOEDERIS · QUOD CONSTI
TUI INTER ME ET INTER…
CARNEM SUPER TER
RANTIGITUR

GENUS SUPER UNIUERSAM
TERRAM · COEPITQ · HOEUIR
AGRICOLA EXERCERE TERRAM
ET PLANTAUIT · UINEAM · BI
BENSQ · UINUM INEBRIATUS
EST ET NUDATUS EST IN TABER
NACULO SUO · QUOD CUM UI
DISSET CHAM · PATER CHANAAN
UERENDA SCILICET PATRIS SUI
ESSE NUDA · NUNTIAUIT DUO
BUS FRATRIBUS SUIS FORAS
AD UERSUS EOS · ET IAPHETH · PALLIU
IN POSUERUNT UMERIS SUIS
ET INCEDENTES RETRORSUM
OPERUERUNT · UERECUNDA
PATRIS SUI · FACIESQ · EORUM
AUERSAE ERANT · ET PATRIS
SUI UIDERUNT
EXPERGISCENSAUTEM NOE EX UINO
CUM DIDICISSET QUAE FECE
RAT EI FILIUS SUUS MINOR · AIT
MALEDICTUS · CHANAAN · SERUUS
…ORUM ERIT FRATRIBUS
DIXITQ · BENEDICTUS
…S · DS · SIT CHAM SER
…ET IAPHETH ·
…ERNACULIS
…ERUUS EST

Uixitque noe postdiluuium trecentis quinquaginta annis. Et impleti sunt omnes dies uitae eius nongentorum quinquaginta annorum. Et mortuus est.

Hae generationes filiorum noe sem. cham & iapheth. Nati q̃ sunt eis filii post diluuium. filii iapheth gomer et magog et madai et iauan et tubal et mosoch et thiras. Porro filii gomer. aschenez et riphat et thogorma. Filii autem iauan elisah et tharsis cetthiim et dodanim. Ab his diuisae sunt insulae gentium in regionibus suis. unusquisque secundum linguam et familias in nationibus suis. Filii autem cham chus et mesraim phud et chanaan. Filii chus saba et euila sabatha et regma et sabatheca. Filii regma saba et dadan. Porro chus genuit nebroth. Ipse coepit esse potens in terra et erat robustus uenator coram dño. Ab hoc egressum est prouerbium. quasi nebrod robustus uenator coram dño. Fuit autem principium regni eius babylon et arach et archad et chalanne in terra sennaar. De terra illa egressus est assur et aedificauit ninneuen et eccl̃ale et plateas ciuitatis. Resen q̃ est inter ninneuen et chale. haec est ciuitas magna. Mesraim genuit ludim et anamim et laabim et nephthuim et pheruseum et chesluim. De quibus egressi sunt philisthiim et cetthurim. Chanaan autem genuit sidonem primogenitum suum et hetheum et hebusseum et amorreum et gergesseum et euaeum et aracheum et singeum et aradium et samariten et amathheum. Et postea haec dis seminati sunt populi chananeorum

uixitque no sarug· triginta annis· et genuit nahor·
uixitq· sarug· postquã genuit nahor· ducentos annos· et genuit filios et filias· uixit autem·
nahor· uiginti nouem annis· et genuit thare·
uixitq· nahor· postquam genuit thare· centum et
nouem annos· et genuit filios et filias·
iiii· uixitq· thare· septuagĩta annis· et genuit abram·
et nahor· et aran· hæc sunt generationes thare· thare
genuit abram· et nahor·
et aran· porro· aran genuit loth· et mortuus est aran·
ante thare· patrem suum
in terra natiuitatis suæ· in
ur caldeorum· duxerunt au
tem abram· et nahor uxo
res· nomen autem uxoris
abram· sarai· et nomen uxo
ris nahor· melcha filie aran·
patris melchæ· et patris
iescha· erat autem sarai·
sterilis· nec habebat
liberos· habuitque thare·
abram filium· et nahor·
filium aran filiumque filium aggei· et nepotem
ex filio· et nurum sua uxorem abram·
filium· et eduxit eos de ur caldeorum· ut irent in terra
chanaan· uenerunt· q· usq·
aran· et habitauerunt ibi·
Et facti sunt dies thare· ducentorum quinq· annorum
et mortuus est thare· in aran·
Dixit autem dñs· ad abram·
egredere de terra tua et de cognatione tua· et de domo patris tui· et uade in terram quam monstrabo tibi· faciamq· te in gentem magnam· et benedicam tibi· et magnificabo nomen tuum· erisq· benedictus·
benedicam benedicentibus tibi·
et maledicam maledicentibus tibi· atque in te benedicentur
tribus uniuersæ cognationes terræ· Egressus
est itaque abram· sicut
præceperat ei dñs· ierat
cum eo loth· septuagintaquinq·
annorum erat abram·

Cum ecredegerit deaba
tulitq; sarai uxorem sua
et loth pluimpluriss
uniuersaq; substantia
quas possederant et am
mas quas fecerant in haran
Et egressus inde uenit in terr
racharan cumq; uenisset
ibidem permansit abra
terram usque ad locum
sycem usque ad conuall
inclusive eo chananeus
autem tunc erat in terra
Apparuitq; dns abram dixitq;
ei semini tuo dabo terram
hanc qui aedificauit ibi al
tare deo qui apparuerat ei
cum de loco transgrediens ad mon
tem bethel tetendit tabern
naculum suum a occid
habens bethel et a orie
te et aedificauit ibi al
tare deo et inuocauit nomen
eius
abram uadens ultra pro
crediens ad meridiem
Facta est autem fames in terra
descendit abram in aegyptu

ut peregrinaret ibi pre
ualuerat enim fames in terr
Cumq; prope esset ut
crederet in aegyptum di
sarai uxori suae ne quod
pulchra sis omnibus et quod
cum uiderint aegyptii dicu
risunt uxor ipsius est et in
terficient me te seruabu
dicite obsecro te quod
soror mea sis ut bene sit
mihi propter te et uiuat ani
ma mea ob gratiam tui cum
itaq; ingressus esset abra
aegyptum uiderunt aegyptii
mulierem quod esset pul
chra nimis et nunciauerunt
principes pharaoni et lau
dauerunt eam apud illum
Et sublata est mulier in domum
pharaonis abram uero bene
usus est propter illam et
habuit oues et boues et
asinos et seruos et ancillas et
asinas et camelos flagella et
ait autem dns pharaoni et pla
gis magnis et horribilibus
propter sarai uxorem

VI. Elegit sibi loth regionē
circa iordanem et recessit
sil aboriginie, diuisitq; sibi
ab alterutrum ab aprime
suo abram habitauitq;
terram chanan, loth uo
luit est in oppidis que
erant circa iordanem et
habitauit in sodomis,
homines autem sodomite
pessimi erant et peccato
res coram dño nimis, di
xitq; dñs ad abram post
quam diuisus est loth ab eo
leua oculos tuos et uide a lo
co in quo nunc es ad aquilo
nem et circium et ad oc
cidentem, omnem terram
quam conspicis tibi dabo et semi
ni tuo in sempiternum usq;
in finem, faciamq; semen tuum
sicut pulueren terre,
Si quis potest hominum nume
rare pulueren et semen tuum
numerabitur, surge et perambula terram
in longitudinem et latitudi
nem eius, quia tibi daturus sum

eius et cum eis [illegible]
ladem habitabat, hoc autem
et hanc unam iniquitatem
[illegible]
[illegible]
adorationem quam [illegible]

VII. Factum est autem in illo tem
pore ut [illegible] rex sen
naar arioch regi ponti et
chodorlahomor regi elam
tarum et thadal regi gen
tium ierunt contra
bara regem sodomorum
et contra bersa regem go
morre et contra sennaab
regem adamae et contra
semeber regem seboim
contra q; regem bale ipsa
est segor. Omnes hi con
uenerunt in uallem silue
strem, que nunc est mare
salis. duodecim enim annis
seruierant chodorlahomor
et tertio decimo anno re
cesserunt ab eo. igitur
anno quarto decimo uenit
chodorlahomor et reges
qui erant cum eo. percusse
runtq; raphaim in astharoth

Carnaim [illegible] cum
eis eiec[illegible] insauec[illegible] dua
dam · et cū eo sinaoth
busset · usq; adcacp[illegible]
pharan quae est in deserti[illegible]
reuersi quae sunt et uenerunt
ad fontem mesphat · ipse uest
cades · et perc[illegible]serunt omnē
regionem amalechitarum ·
et amorreum qui habitabat
in asson thamar et egressi
sunt rex sodomor[illegible]m et
rex gomorrae · rex q; adamae ·
et rex seboim · rex q; bale · quae est segor · et
direxerunt contra eos aciē
in valle siluestri · scilicet
aduersus chodorlabo
aom · regem elamitarum ·
et thadal regem gentium
et amraphel regem sen
naar · et arioch regem pon ·
quattuor reges aduersus
quinque · at illi autem siluestris · habebat puteos multos
bituminis · fugit rex sodo
morum · et gomorrae · et ceciderunt
ibi · et qui reliqui fuerant fugerunt
montem · et habitauerunt
in spelunca · narrauerunt autem
sodomorum · [illegible]
et uniuersa qu[illegible]
pertinent · tulerunt ·
VIII · Nec nos et loth · et substan
tiam eius · filium fratris [illegible]
qui habitabat in sodomis · e
ecce unus qui euaserat · nun
tiauit abram · hebraeo qui
habitabat in conualle amorre
i amorrei fratris eschol
et fratris aner · hi enim pe
pigerunt foedus cum abram ·
VIIII · Cum · quo audisset abram
captum esse loth · fra
trem suum · numerauit
peditos uernaculos suos
trecentos decem octo ·
et persecutus est eos usque
dan · et diuisis sociis irruit
super eos nocte percussitq;
eos · et persecutus est usq;
oba · quae est ad leuam damas
chi · reduxitq; omnem sub
stantiam · et loth · fratrem
suum cum substantia illius

Ego dns. qui eduxi te de ur
Caldeorum ut darem
Tibi terram istam. et pos
sidere eam. at ille ait
dne ds. unde scire pos
sum quod possessurus
sim eam. respondens
dns. sum ei. Sume mihi bac
Camitrienem. et alpha
triam. et ariete annoꝝ
Trium. turturem quo q̃
et columbam. quitoll̃s
universa hec. diuisit ea
medium. et utrãq; par
tem contra se altrinse
cus posuit. aues autem
non diuisit. descenderũt
que uolucres super ea
dauere. et abigebat eas
abram. cum ꝓfugeret
beret. soporinimus super
abram. et horror ma gnꝰ
et tenebrosus inuasit eũ
dictum q; est ade um. scito
praenoscens quod pere
grinum fut urum sit semẽ
tuum in terra non sua. et
subicient eos seruituti.

Et affligent eos quadringentis
annis. uerumtamen gentem
cui seruituri sunt. ego iudica
bo. et post hec egredientur
cum magna substantia. tu au
tem ibis ad patres tuos in pace
sepultus in senectute bona.
Generatione autem quarta reuer
tentur huc. nec dum enim
complete sunt iniquitates
amorreorum usq. ad pre
sens tempus. cum ergo oc
cubuisset sol. facta est cali ꝯ
tenebrosa. et apparuit cliba
nus fumans. et lampas ignis
transiens inter diuisiones
illas. In die illo pepigit dns cũ
abram fedus dicens semini
tuo dabo terram hanc. a flumine
egypti. usq. ad flumen magnũ
flumen euphraten. cineos. et
cenezeos. et cedmoneos. et
cetheos. et pherezeos. raphaim
quoq. et amorreos. et chana
neos. et gergeseos. et iebuseos.
XII. Igitur sarai uxor abram non
genuerat liberos. sed habẽs
ancillam egyptiam nomine
agar

Dixit ad annos suo. Ecce ecce con
clusit me dns. ne pariam. Intra
i. ingredere ad ancillam meam
Si forte saltem edificabor ex ea
Audivit ergo abram vocem
sarai. Et peperit ei ancillam
Agar egyptiam. Cui cum
Posset annos octoginta quinque
Videri. Et ecce ego quam habi
tare cogebam in terra ca
nan. Sit dedecus annos tuos
Ex hac enim quinque anos
Cum ancilla concepisset ea
Dixit ad dominum. Iudicet
Dominus inter me et te. Ego
Dixit ad abram. Ecce ancilla
Tua in manu tua est. Utere
Illa ut placuerit tibi. Cum
Ergo illa videret se
Concepisse. Fugiebat
Sarai dominam ex
xiii. Dixitq; autem angelus dñi. Revertere
Ad dominam tuam. Et humi
liare sub manu. Ejus.
Rursum multiplicabo se
Mi. Quod multitudine abundabit
Et non numerabitur pre
Multitudine. Adhuc ceps.
Et ecce concepisti. Et paries fi
lium. Vocabis nomen ejus.
Ismahel eo quod audierit dns
Afflictionem tuam. Hic erit
Ferus homo. Manus ejus con
Tra omnes. Et manus omnium
Contra eum. Et coram cunc
Ctis fratribus suis figet ta
Bernacula. Vocavit
Autem nomen dni. Qui loque
Batur ad eam. Tu dus. Tu qui
Disti me. Dixit enim. Numquid
Hic. Prospexi videntem
Me. Propterea appellavit pu
Teum illum. Puteus viventis
Et videntis me. Ipse est inter
Cedes. Et ecce ad. Peperit
Abrae filium. Quem vocavit
Nomen. Ismahel. Octogin
Et sex annorum erat quando
Peperit agar ismahelem

Quia pactum meum inter me
et te et semen tuum post te
in generationibus suis fœdere sempiterno
ut sim Deus tuus et seminis tui post te.
XVII. Dixit quoque Deus ad Abraham:
Sarai uxori tuæ non vocabis nomen eius Sarai sed Sara.
Benedicam ei et ex illa
dabo tibi filium cui benedixero
et erit in nationes et reges populorum
orientur ex eo. Cecidit que
Abraham in faciem suam et risit
dicens in corde suo putasne
centenario nascetur filius
et Sara nonagenaria
pariet. Dixitque ad Deum:
Ismahel vivat coram te.
XVIII. Et ait Deus ad Abraham:
Sarra uxor tua pariet tibi
filium vocabis que nomen eius
Isaac. Et constituam pactum
meum illi in fœdus sempiternum
et semini eius post eum.
Super Ismahel quoque exaudivi
te. Ecce benedicam ei et augebo
eum et multiplicabo eum valde
duodecim duces generabit et
faciam illum in gentem magnam.
Pactum vero meum

statuam ad Isaac quem pa
riet tibi Sarra tempore isto
to in anno altero. Cum que
finitus esset sermo loque
tis cum eo ascendit Deus ab
Abraham. Tulit autem Abraham
Ismahel filium suum et
omnes vernaculos domus
suæ universos que quos
emerat cunctos mares
et omnibus suis ris domus suæ
et circumcidit carnem præ
putii eorum statim in ipsa
die sicut præceperat ei Deus.
Nonaginta novem erat annorum
quando circumcisa
dit carnem præputii sui.
Et Ismahel filius eius triginta
annos impleverat tempo
re circumcisionis suæ.
Eadem die circumcisus est
Abraham et Ismahel filius
eius. Et omnes viri domus il
lius tam vernaculi quam emp
ti vel alienigenæ pariter cir
cumcisi sunt.
XVIII. Apparuit autem ei Dominus
valle Mambre sedenti in ostio

tabernaculis suis. inspexit super
Oriente. et ecce gladius de celo
Apparuit in manu eius. stans
tes propter eum. quos cum vi
disset cucurrit in occursum
eorum de ostio tabernaculi
et adorauit in terram et dixit
Domine si inueni gratiam in oculis
tuis ne transeas seruum tuum
sed afferam pauxillum aquae
et lauate pedes uestros et requi
escite sub arbore. ponam bu
cellam panis. et confortate cor
uestrum. postea transibitis
Idcirco enim declinastis ad ser
uum uestrum. quid ita
Facito quod locutus es. festinauit
Abraham in tabernaculum ad
Saram. dixitq. ei. accelera tria
sata similae commisce et fac su
cineticios panes. ipse uero ad
armentum cucurrit. et tulit
inde uitulum tenerrimum et op
timum. deditq. puero qui fes
tinauit coquere illum. tulitque
butyrum et lac. et uitulum quem
coxerat posuit coram eis. ipse
uero stabat juxta eos sub ar
bore

Cumq. comedissent. dixerunt
Adeum. ubi est sarra uxor tua
Illa respondit. ecce in tabernA
culo est. cui dixit reuertens ue
niam ad te tempore isto uita co
nite. et habebit filium sarra
uxor tua. quod audito sarra risit
post ostium tabernaculi. erant
autem ambo senes procedentes
aetate. et desierant sarrae fie
ri muliebria. quaerisque occulte
dicens. postquam consenuit
dominus meus uolo ut lusio per
fruatur. dabo. dixitque
dns. ad abraham. quare risit
sarra dicens. numquid uere parit
ra anus. numquid dō est
quid quam difficile. huius tem
pore reuertar ad te. hoc ode
tempore mensa. et habe
bit sarra filium. negauit sarra
dicens. non risi timore. repulit
ra dns. autem non inquid ita
sed risisti. cumque surre
xissent inde uiri. direxerunt
oculos suos contra sodo
mam. abraham simul gradiebatur
deducens eos

propter eam. Dicit ei quia &
accepi te in hac domo mea
quid sunt huc venerunt ubi
sunt hic alii? Non interficiam
propter viginti. Obsecro in
quid ne irascaris domine si
loquar adhuc semel & quid
si inuenti fuerint ibi? Dixit
non delebo propter eam
Abiit dns postquam cessa
uit loqui ad Abraham & ille
reuersus est in locum suum
Venerunt q; duo angeli sodo
mam uespere sedente Loth
in foribus ciuitatis quicū
uidisset surrexit et ibat in
obuiam eis adorauitq; pro
nus in terra & dixit obsecro
dni declinate ad domum pue
ri uestri & manete ibi & la
uate pedes uestros & mane
proficiscimini in uiam
uestram. qui dixerunt non
nisi in platea manebimus
uenus compulit illos oppi
do ut diuerterent ad eum
ingressi q; domum fecit con
uiuium coxerunt azima & come
derunt

Priusautem quam irent
cubitum uiri ciuitatis
Undique uenerunt domum a puero tenus
usque ad senem omnis po
pulus simul uocauerunt q;
Loth & dixerunt ubi sunt
uiri qui introierunt ad te hoc
te educ illos & cognoscamus
eos. Egressus est ad eos
Loth. post tergum ad cludens
ostium & ait. Noli queso fra
tres mei nolite malum hoc
facere. habeo duas filias
quae nondum cognouerunt
uirum educam eas ad uos
abutimini eis sicut placue
rit uobis. Dumodo uiris
istis nihil mali faciatis. qua
ingressis sunt sub umbra
culum tecti mei. Dixerunt illi
recede illuc & rursus
sus ingressus es in quius
ita aduena nunquid iu
dices. Te ergo ipsum magis
quam hos adfligemus
Uimq; faciebant Loth uehe
mentissime. iam prope
erat ut refrangerent fores

Quia in Isaach uocabitur
bi semen. Sed et filios ancil
lae faciam in gentem magnã
quia semen tuum est. Sur
rexit itaque abraham mane
et tollens panem et utrem
aquae inposuit scapulae eius
tradidit q puerum et dimisit eã
que cum abisset errabat in
solitudine bersabee cumq
consumpta esset aqua in utre
abiecit puerum subter umbram
arborum quae ibi erãt. et ubi
sedit q eregione procul quã
tum potest arcus iacere. di
xit enim non uidebo mortem
pueri. cumque sedens con
tra leuauit uocem suam et
flenit. exaudiuit autem ds
uocem pueri.
Vocauit q angelus dñi agar
de caelo dicens. quid tibi agis
agar. Noli timere. exaudiuit
enim ds uocem pueri de lo
co in quo est. Surge tolle puerũ
et tene manu illius. quia in gẽ
tem magnam faciam eum. Ape
ruit q oculos eius ds. quae ui
dit puteum aquae. abiit et
implenit utrem suum de aq. et
potabat puer. Fuit q deus cum illo
et crescebat habitauitq in de
serto pharan. et accepit ei
mater sua uxorem de terra
aegypti. eodem tempore
dixit abimelech. et phicol prin
ceps exercitus eius. ad abraham
dicens. tecum est deus in omnibus
quae agis. iura ergo per deum
ne noceas mihi et posteris
meis. sed iuxta misericordiam quam fe
ci tibi facias mihi. et terrae
in qua uersatus es aduena
Dixit q abraham. ego iurabo
et increpuit abimelech
propter puteum aquae. quem
ui. abstulerant serui illius
Respondit abimelech. nec
ego quis fecerit hanc rem
sed tu non indicasti mihi
nec ego non audiui praeter
hodie. Tulit itaque abraham
oues. et bobes. et dedit. abi
melech

Pereuss[erunt] q· Ambo
pozeus· et stauit abraham
septem agnas gregis seo
sum· Cui dixit abimelech
quid sibi uolunt septem
agnae iste quas stare fe
cisti seorsum· At ille sep
tem inquit agnas accipies
de manu mea ut sint in te
stimonium mihi· quoniam
ego fodi puteum istum·
propterea uocatus est locus il
le Bersabee quia ibi uterq;
iurauerunt· et inierunt
pozeus propter eo quod ibi
fi· Sur rexitq; abimelech
et phicol princeps militiae
eius· reuersique sunt in
terram philistinorum·
Abraham uero plantauit ne
mus in Bersabee· et inuoca
uit ibi nomen domini· dei aeterni·
Et fuit colonus terre philisthi
im omnibus diebus multis

Xum· Quae post quam gesta sunt·
Temptauit deus abraham· et
dixit ad eum· Abraham· at il
le respondit ad sum· At ille ait

filium tuum unigenitum
quem diligis isaac· et uade
in terram uisionis· atq;
offeres eum ibi holocaustum
super unum montium quae
monstrauero tibi· igitur
abraham de nocte consur
gens· stravit asinum suum
ducens secum duos iuue
nes· et isaac filium suum·
cumq; concidisset ligna
in holocaustum· abiit ad
locum quem praeceperat
ei deus· die autem tertio· le
uans oculos uidit locum
procul dixitq; ad pueros
suos· Expectate hic cum asi
na· ego et puer illuc properantes· postquam adora
uerimus reuertemur ad
uos· tulit quoq; ligna holo
causti· et inposuit super
isaac filium suum· ipse
uero portabat in manibus
ignem· et gladium· cumque
duo pergerent simul· dixit
isaac patri suo· pater mi
at ille respondit quid uis fili

ibi
mus

Ecce ignis et ligna
ubi est victima ad holocaustum
dixit Abraham. Deus provi-
debit sibi victimam ad holocaust
Ambulabant pariter
pariter uterque ad locum
quem ostenderat ei deus. In quo
aedificavit altare et edes super
ligna composuit cumque con
ligasset Isaac filium suum
posuit eum in altare super
struem lignorum. Extendit que
manum et arripuit gladium
ut immolaret filium suum
Ecce angelus dni de cae-
lo clamavit dicens. Abraham Abrahã
qui respondit ad suum. Dixit
ei non extendas manum tuam
super puerum. Nec quicquam
illi feceris. Nunc cognovi
quod timeas deum. Et non pe-
percisti filio tuo unigenito
propter me. Levavit Abraham
oculos suos vidit que post tergum ar-
etem inter vepres herentem cor-
nibus. Quem assumens obtulit
holocaustum pro filio. Appellavit
que nomen loci illius. Dns vide[t]

Ut de hodie
undebit nocturn[o] tempore angel
dni. Abrahae
dicens. per memetipsum
dicitur dns. quia fecisti hanc
non peperci filio tuo
to benedicam tibi et
bos meum sicut stellas
et velut harena
remaris. possidebit semen
tuum portas inimicorum
et benedicentur in semine tuo
nes gentes terre. quia obe
disti voci meae. Reversus est
Abraham ad pueros suos. abie
runt que Bersabee simul et hab
Tabernaculum posuit que ibi
tatum est Abraham quod mo
chaque genuisset filios hab
fratris sui huius primogenit
et Buz fratrem eius. Camuel
patrem Syrorum et Chased
Azau. Pheldas que et Iedlaph
ac Bathuel. De quo natus est Rebecc
octo istos genuit Melcha Nacho
fratri Abraham et habitave
runt in
Dne. Roma pepercit
tabernae. Ergo hoc. et alias. et haec

habito: sed ad dominum patris
mei per
mei & in cognationem meam
accipies uxorem filio meo
& cum uenero respondero domino
meo: quod si noluerint tribuere
mihi cum mulierem dns. aliam
cuius conspectum ambulo
mittet angelum suum mecum
& diriget uiam meam: accipies
que uxorem filio meo de
cognatione mea & ex domo
patris mei: innocens eris
ab maledictione mea & cum uene-
ris ad propinquos meos & cos &
non dederint tibi
Veni ergo hodie ad fontem: et
dixi dño. ds. domini mei
abraham. si direxisti uiam
meam in qua nunc ambulo
ecce sto iuxta fontem aquae
et uirgo quae egredietur ad
haurienda aquam audierit
a me da mihi paululum aquae
ad bibendum ex hydria tua
et dixerit mihi. et tu bibe et
camelis tuis hauriam ipsa
est mulier quam praeparauit
dns. filio domini mei: dum

haec mecum tacitus uol-
uerem: apparuit rebecca
ueniens cum hydria quam
portabat in scapula: descen-
dit ad fontem et hausit aquam
et rogabam eam ut mihi paululum
biberet: quae festinans de
posuit hydriam de humero
et dixit mihi: et tu bibe et ca
melis tuis potum tribuam
bibi et adhuc camelos
interrogauit eam et dixi
cuius es filia: quae ne pon
dm. filia batuelis sum. filii
nahor: quem peperit illi
melcha: suspendi inaque in
aures. ornamenta faciei
eius: et armillas posui in
illi as manibus: pronus q. adora
ui dñm benedicens dño
dō. domino meo abraham
qui perduxit me recto
itinere ut sumerem filiam
fratris domini mei filio eius
quam obrem si placitus am
seri cordiam et ueritatem
cum domino meo indicate
mihi: sin autem aliud placet

Cinocdic.i.s.rellaban ad ex
tram sc[illegible]tristram
Respondérunt·Laban·et Ba
thel·adhuc·egres[illegible]
me·non possumus extra
placitum eius quid quam aliud
tecum loqui· Ecce rebecca co
ram te est tolle eam et proFi
scere· et sit uxor filii domi
ni tui· Sicut locutus est di
quod cum audisset puer
abraham· adorauit inter
ram dñm· et prolatis quasis ar
gentis· et auris· et uestib
dedit ea rebeccae· proMunc
re· fratribus quoque eius
et matri dona obtulit· et illo q·
conuiuio· uescentes pari
ter· et bibentes· mansérunt
ibi· surgens autem mane lo
quutus est puer dimitte me
ut uadam ad dominum meum
respondérunt fratres eius
et mater· maneat puella sal
tem decem dies apud nos et
postea proficiscetur· noli
te contendere· quia dixit
dirigente me· date mihi
tempe

Cupercam· de[illegible]
dixerunt· uocemus puellam
eaque audita ipsius uoluntas
cum quo cum uenisset· dimisi
tantisper fratris· ire· cum hoc comi
sto· quacumque uoluerit· dominus
ergo eam et nutrice illius
seruum q· abraham et eo comi
tes eius· inprecantes prospe
soroni suae· atque dicentes
soror nostra es· crescas in mil
leniis· et possideat semen tuu
portas inimicorum suorum
igitur rebecca et puellae illius
ascensis camelis secutae sunt
uirum· qui festinus reuertē
batur ad dominum suum·
Eo tempore isaac deambulabat
per uiam quae ducit ad puteū
cuius nomen est uiuentis et
uidentis· habitabat enim inter
austrum et egressus puer
ad meditandum in agro· inclī
nata iam die· cum q· leuasset
oculos uidit camelos uenien
tes procul· rebecca quoq· cons
pecto· isaac descendente de
camelo· ait ad puerum· quis est ille homo

QUIDEM PECCATUM NOCCUR
SUUM NOBIS DIXIT: EIPSE EST
DEUS MEUS, ATTOLLAT OPUS
SUUM, PALLIUM OPERUIT SE; SER
VUS AUTEM CUNCTA QUAE GES
SERAT NARRAUIT: ISAAC

XXVI. QUI INTRODUXIT REBECCAM IN TABERNA
CULUM SARRAE MATRIS SUAE
ET ACCEPIT EAM UXOREM; ET IN MAN
TUM MORTE MATRIS ACCIDERAT
MORTEM MATRIS ACCIDERAT
TEMPERARET

XVII. Abraham autem adhuc
uiuebat. Rex nomine Gerha
rar. qui prope erat. Zamri
et Iecsan et Madan et Madian
et Isboch. et Sue. Hi sunt
quos genuit Sara. et dixerunt
filii dod. qui fuerunt assur
et Lathusim. et Loomim.
Azuero. Et Madian. orti
est. Epha. et Opher. et Enoch.
et Abida. et Eldaa. Omnes hi
filii cethuree. de quib. Abraham
cuncta quae possederat Isach
filio suo concubinarum
largitus est munera. et se pa
rauit eos ab Isaac filio suo
dum adhuc ipse uiueret. ad
plagam orientalem
XVIII. Fuerunt autem dies uitae eius
centum. et septuaginta quinque
annorum. et deficiens mor
tuus est in senectute bona. prouec
tae aetatis. et plenus die
rum. Congregatusque est
ad populum suum
et sepelierunt eum Isaac
et Ismahel filii sui in spelun
ca duplici. quae sita est in agro

Ephron filii Seth.
Ibi sepultus est Abraham cum Sara uxore sua.
ipse est Sarra. Ipse est Iebus. ex quo
ortus est Isaac. qui habitauit iuxta puteum Domini. unde
nis. Haec sunt. Haec sunt generationes Ismahel filii Abraham. quem peperit Agar Aegyptia famula
Sarrae. et haec nomina filiorum eius. in uocabulis et ge
nerationibus suis. primogenitus Ismahel Nabaioth. deinde
Cedar. et Abdeel. et Mabsam
masa quoque. et Duma. et
Messa. Adad. et Thema. Itur.
et Naphes. et Cedma. Isti sunt
filii Ismahel. et haec nomina
per castella. et oppida eorum
duodecim principes tribuum
suarum.
XVIII. Anni uitae Ismahel centum
et triginta septem. Deficiens
mortuus est. et depositus
ad populum suum.
Habitauit autem a Hauila us que Sur.

INTROEUNTIB USASSYRIIS· CORÃ
CUNCTIS FRATRIBUSUIS OBIIT
Haec quoq. sunt generationes
Isaach filii Abraham· Abrahã
genuit Isaach· qui cumqua
tuor reginis sed tantum duo
rum uxorem Rebeccam filiã Ba
thuhel syri de mesopotamia
sororem Laban· de progeni
tus q. est dñm· Isaach pro uxo
re sua· eo quod esset sterilis·
qui exaudiuit eum· et dedit eo·
ceptum· Rebeccae· sed con
debant in utero eius parui que
sisit ei hi futurum erat quid
necesse fuerat concipere·
Perrexitq: ut consuleret dñm·
qui respondens· ait· duae gen
tes in utero tuo sunt· et duo po
puli· ex uentre tuo diuidentur· populus q. populum su
perabit· et maior seruiet
uel· Iam tempus pariendi
uenerat· et ecce gemelli in utero
reperti sunt· qui primus
egressus est· rufus erat· et
totus sicut pellis· hispidus·
uocatum q. est nomen eius·
esau·

proinde alter egredietur
planta fratris tenebat ergo
manu· et idcirco appellatum
est iacob· sexagenarius
erat Isaach· quando do natus est
paruulis· quibus adultis fac
tus est esau· uir gnarus
uenandi· et homo agricola·
Iacob autem uir simplex· ha
bitabat in tabernaculis· Isaach·
Isaach amabat esau· eo quod
de uenatione sibi usui esset
Rebecchа diligebat
iacob· coxit autem iacob pul
mentum· adque eo cum ue
nisset esau· de agro lassus·
ait· da mihi de coctione ista ru fa
qui oppido lassus sum· qua
ob causam uocatum est no
men eius· edom· cui dixit iacob
uende mihi primogenita tua·
Respondit· en moriор
quidem hi· quid erit mihi primo
genita· ait iacob· iura ergo mi
hi· iurauit esau· et uendidit
primogenita· et sic accepto
pane et lentis edulio· comedit
et bibit· et abiit· parui pendens·
quod primogenita uendidisset·

ria autem fame super
gram · postea ut steri
litat[em] · quae acciderat in
diebus abraham · abiit
isaac · ad abimelech · regem
palestinorum · in gerara
apparuitq; ei dns · et ait ne de
scendas in aegyptum · sed qu
escis interra quam dixero ti
bi · et peregrinare in ea · ero q;
tecum et benedicam tibi ·
tibi enim · et semini tuo · da bo
universas regiones has · co
plens iuramentum quod spo
pondi abrahae patri tuo ·
et multiplicabo semen tuum
sicut stellas caeli · dabo q; po
steris tuis universas regio nes
has · et benedicentur in se mine
tuo omnes gentes terrae · eo
quod obedierit abraham vo
cis meae · et custodierit praece
pta et mandata mea · et legitimo
nes · leges q; servaverit ·
habitavit ergo isaac in gerari ·
quem cum interrogarent viri
loci illi · super uxore sua · res
pondit soror mea est · timue

rat enim confiteri quod sua
esset · existimans ne forte interficerent
eum propter illius pulchritu
dinem · cumq; pertransis
sent dies plurimi et ibidem mo
rarentur · prospiciens abime
lech rex palaestinorum per fe
nestram vidit eum ioca[n]te
cum rebecca uxore sua · et
arcessito eo · ait perspicuum
est quod uxor tua sit · quare men
tita es soror tua esse
dixisti · cui respondit timui ne more
rer propter eam · dixitq;
abimelech · quare imposuis
ti nobis · potuit coniungi quispia
de populo cum uxore tua
et induxeras super nos gran
de peccatum · praecepitq; om
ni populo dicens · qui tetigerit
hominis huius uxorem · morte
morietur · seminavit autem isaac
in terra illa · et invenit ipso
anno centuplum · benedixitq;
ei dns · et locupletatus est homo
et ibat proficiens atque pro
grediens · donec magnus va
lde

Cpfectus esset habuitq; o
possessionem omnium regi
onum et tam in aperta
rum. Ob hoc inuidentes et
palestini. omnes puteos quos
foderant serui patris illius
abraham illo tempore. ob
struxerunt implentes hu
mo. Dixit autem ad ipsum abimelech
discede a nobis quoniam potentior nos
tri factus es ualde. Et discessit
inde et castra metatus est in
torrente gerare habitauitq; ibi. Rur
sum fodit alios puteos quos
foderant serui patris sui abra
et eos illo tempore obtu
xerant. philistiim. appel
lauitq; eos his dem nominibus
quibus ante pater uocauerat
foderunt in torrente et inue
perennia aqua uiuam. Sed
et huic cum pastoribus
cerare aduersus pastores
isaac dicentibus nostrae est
aqua. qua ob rem nomen puteo
tercio fodere uocauit
calumniam. foderunt et alium

Et profecto quo rix ausum
Appellauitq; eum in memoriam
profectus inde fodit alium pu
teum pro quo non contenderunt
Itaq; uocauit nomen illius re
hudo dicens. Nunc dilatauit nos
dns. et fecit crescere super
per terram. Ascendit autem eo
ex illo loco in Bersabee. ubi ap
paruit ei dns. in ipsa nocte di
cens. Ego sum dus abraham pa
tris tui. noli timere quia tecum
sum et benedicam tibi. et multi
plicabo semen tuum propter
ter seruum meum abraham.
Itaq; aedificauit ibi altare. et
inuocato nomine dni. exten
dit ibi tabernaculum precepitq;
seruis suis ut foderent puteum
Ad quem locum cum uenisset
de gerare. Abimelech. et
ochozath amicus illius. et phi
chol dux militum. loquutus est
eis isaac. quid uenistis ad me
homines quem odistis. et ex
pulistis a uobis quare sic
runt. uidimus te cum esse dnm
et idcirco nuncupauimus
mentum

INTERNOS · ET INCOLAM VSPIAM
DUS · VT NON FACIAS NOBIS
QUID QUAESO MALI · SICUT EGO
NIHIL TUORUM ADTIGI · VT
NEC FECISSEM QUOD LEDERET
SED CUM PACE DIMISISTI ME AC
TUAM BENEDICTIONEM DEDI
FECIT ERGO EIS CONVIVIUM · ET
POSTQUAM ET POTUM SUMSERE
TES MANE SURREXERUNT ET DIXIT
TUO · DIMITTE EOS PACIFICE
ISAAC · IN LOCUM SUUM · ECCE
AUTEM VENERUNT IPSO DIE
SERVI ISAAC · ANNUNTIANTES
EI DE PUTEO QUEM FODERANT
ATQUE DICENTES INVENIMUS
AQUAM · UNDE APPELLAVIT EUM
ABUNDANTIAM · ET NOMEN
URBI INPOSITUM EST · BERSA
BEE USQUE IN PRAESENTEM DIEM
XXVI · ESAU · VERO QUADRAGENARIUS
DUXIT UXORES · IUDIT · FILIAM
BEERI · HETTEI · ET BASEMATH · FI
LIAM · ELON · EIUSDEM LOCI · QUAE
AMBAE OFFENDERANT ANIMUM
ISAAC · ET REBECCAE
XXVII · SENUIT AUTEM ISAAC · ET CA
LIGAVERUNT OCULI EIUS · ET VI

DERE NON POTERAT · VOCAVIT
FILIUM SUUM MAIOREM NATU
ET FILIUM · QUI RESPONDENS DIXIT
CUR PATER DULCISSIME QUID QUOD
SENUERIM · ET IGNORO DIEM
MORTIS MEAE · SUME ARMA
TUA PHARETRAM · ET ARCUM · ET
EGREDERE IN AGRUM · ET CAPE
VENATUS ALIQUID AD PRAEPA
RANDAM MIHI PULMENTA
TUM · SICUT VELLEM ANIMA MEA · ET
AD EPULUM COMEDAM · ET BENE
DICAT TIBI DEUS ANTEQUAM MORIAR
QUAM AUDISSET REBECCA · ET ILLE
ABISSE IN AGRUM UT IMPLERET
IMPERATUS EXPLERET · DIXIT
FILIO SUO IACOB · AUDIVI PATREM
TUUM LOQUENTEM CUM ESAU
FRATRE TUO ET DICENTEM MI
AD FERMIHI VENATIONEM TUAM
ET FAC CIBOS UT COMEDAM ET
BENEDICAM TIBI CORAM DO
MINO ANTEQUAM MORIAR · NUNC
ERGO FILI MI AD QUID CONSE
NSISTIS MEIS · ET PERGENS AD
GREGEM AFFER MIHI DUOS
EDOS OPTIMOS · UT FACIAM

Ghisaes caspatrimoqui bſ
lhonemesciminquasc̃
inuleriseicoomedemꝰbe
nedicamibiprimusquammo
riatur cuiresponditposti
quodesauprateromeusbo
dopilosusſitegoautemſ
siadiramtauerimepatep
eiusetsenseruitiacob
nequicquidabimlmdebeo
lusseetinducamsuperme
maledictionemꝑ adque
matermihiesistamale
dictionemihi tantumaudi
uocemeamadperq̃ quae
duxitabietadꝛ
matre paramihi bossi
cumoueataetpaueml
lusseetiibusesaudedbo
nis quasapuiseh bebaio
mundatteam perculam
agrumcircumdedisamin
rusꝯ colluuiedapie ꝯ
dedmpalamentꝯ
quosoxeraidib quibusin
lausdixitpateromeusillenes
pondamihiquistuesfili
mihidixitq; iacobegosum

esauprimogenitusmeus
sicutpraecepistimih
sumegesdeeltoomededa
nationemeamutbenedices
mihiamatuamrebecca
isach adpiluensumsuoquo
dominquidiaccitoinuenisme
puisutpiliam quiresponde
dit uoluntas dñi uestri cito
mihiobcurrereiquod oles
dixitq; isaach accedehuc
tamethis retroabeamuiu
sistibusoeiusesau annon
accessitilesdpaneoeruial
pato:odiuitisaach uoxquidē
uoxiacobest sedmanusmanē
nussuntes; ut ēnonco gnouit
eumquiapilosiemanusesicut
ludneomaiorit expraesumꝑ
benedicensergoillait tues
filiusoeiusesau respondit
egosum atilleoffermihquid
mihicitodeuenationetua
filiumi benedicatibi
meaquoscumobiit
uedisset obtulitetiamuinū
Quo causaquoxitadeumacce
deadmeet ambo seulum
pliori

Accessit et osculatus est eum
stans autem in conspectu
tonum illius. Et ait Ecce
benedicens ait. Ecce odor filii
mei sicut odor agri cui bene
dixit dns. Det tibi dns de rore
cæli et de pinguedine terræ
abundantiam frumenti et
et ministrabant tibi populi et ado
rent te tribus. Esto dominus
fratrum tuorum et incurven
tur ante te filii matris tuæ qui
maledixerit tibi sit maledictus
et qui benedixerit benedictio
nibus repleatur. Quibus Isaac
Sermone completo et egresso
Iacob foras. Venit Esau. coc
tos q. de venatione cibos intu
lit patri dicens. Surge pater et
comede de venatione filii tui
benedicat mihi anima tua. Dixitq;
illi Isaac. quis es tu. qui
respondit. Ego sum primogeni
tus filius tuus Esau. Expavit Isaac
stupore vehementi et ultra
quam credi potest admirans
ait. quis igitur ille est. qui du
dum capram attulit et manu
gravit mihi

Et dedit ex omnibus quæ
quam odorem vestimentorum
et benedixit
et ait Ecce odor filii mei
sicut odor agri cui benedixit dns
Deus autem det tibi de rore cæli
et de pinguedine terræ
abundantiam frumenti tui
et vini. et servient tibi populi
et adorent te tribus. Esto dominus
fratrum tuorum et incurven
tur ante te filii matris tuæ
qui maledixerit tibi sit maledictus
et qui benedixerit benedictus
Vix dum finem sermonis
pater fecerat. et egressus
Iacob foras. venit Esau. coc
tos q. de venatione cibos intu
lit patri dicens. Surge pater mi
et comede de venatione filii tui
benedicat mihi anima tua. Dixitq;
illi Isaac. quis es tu. qui
respondit. Ego sum primogeni
tus filius tuus Esau. Expavit Isaac
stupore vehementi et ultra
quam credi potest admirans
ait. quis igitur ille est. qui
dudum capram attulit et
benedixit
et ait Ecce odor filii mei
sicut odor agri cui benedixit dns
Deus autem det tibi de rore cæli
et de pinguedine terræ
abundantiam frumenti tui
et vini. et servient tibi populi
et adorent te tribus. Esto dominus
fratrum tuorum et incurven
tur ante te filii matris tuæ
qui maledixerit tibi sit maledictus
et qui benedixerit benedictus
Vix dum finem sermonis
pater fecerat. et egressus
Iacob foras. venit Esau. coc
tos q. de venatione cibos intu
lit patri dicens. Surge pater mi
et comede de venatione filii tui
benedicat mihi anima tua. Dixitq;
illi Isaac. quis es tu. qui
respondit. Ego sum primogeni
tus filius tuus Esau. Expavit Isaac
stupore vehementi et ultra
quam credi potest admirans
ait. quis igitur ille est. qui
dudum capram attulit et

Dixitadeum ihpinguedinetertiaecithironecael
desupereritbenedictio
tua uiuesgladioetfratri
tuoseruies tempusq;ue
hietiamexcutiasetsoluas
iugumeiusdecerucibus
tuis Odenatergoseaspernatus
esau·iacob probenedic
tionequamibenediderat
etpater·dixitq;incordesuo
uéniantdiesluctuspatris
mei·occidamiacobfratrē
meum·hucusq;hanc·thae
rebeccae·quaecumcognos
uocansiacobfilium·suum
dixitadeum·ecceesaufra
tertuusadnaturumocci
te·nuncergofilimeaudiuocē
meametconsurgensfuge
adlabanfratremeumin
haran·habitabisq;cumeodies
paucos·donecrequiescat
furorfratristui·etcesset
indignatioeius·obliuisca
turq;eorumquaefeceris
inteuocabopostealamittametad
ducamteinde huc·quarē ro

Orbaborfilioinuadie·dixit
quoq;·rebeccae·adisaach·
tedetaeuitaesaeproptēr
filias·heth·siacceperitiacob
uxoreadestirpehuiusterr
rachelolimere·uocauitq;
isaach·iacobetbenedixitpraec
ceptiq;·eidicens·noliaccipe
reconiugē·degenere
chanaan·sedualeetprofi
ciscereinmesopotamiam·ad
syriae·addomum·bathuel
patrismatris·tuae·etaccipe
petindeuxoremdeprin
abuslaban·abunculitui
dñs·autemomnipotensbene
dicatibietcrescereteosat
atq;·multiplicet·utsisintur
bas·populorum·etdetibi
benedictiones·abrahae
etseminituoposite·utpos
sideasterramperegrina
tionistuaequamdeditus
est·auotuo·cumq;·diuisis
seceditisaach·profectus
·estuenitinmesopotamiā
syriaadlabanfiliumbatu
hel·syri·fratrem·rebeccae
matriseius

Videns autem esau quod benedixisset patri suo iacob et
misisset eum in mesopotamiam ut inde uxorem
duceret et quod post benedictionem praeceptisset ei di
cens non accipies coniugem de filiabus chanaan quod
dicens iacob parentibus esset
et in mesopotamiam profectus
quod non libenter aspiceret
filias chanaan pater suus
XXVIII Ismahel ergo abiit et duxit uxorem
absque his quas prius habebat
maheleth filiam ismahel filii
abraham sororem nabaioth
igitur egressus est iacob
de bersabee perge bat haran
cumque venisset ad quendam
locum et vellet ibi requies
cere posuit sol is occubitum
tulit de lapidibus qui ibi erant
et supponens capiti suo dor
mivit in eo dem loco
XXV Vidit in somnis scalam stan
tem super terram et cacu
illustrans celum angelos
que dei ascendentes et
descendentes per eam et
innixum scala dicentem sibi
Ego sum dns ds abraham pa
tris tui et ds isaach terram in
quam dormis tibi dabo et se
minibus tuis erit que pulvis terre
quasi pulvis terre dilatabe
ris ab oriente et occidente et
et ad septentrionem et meri
diem et benedicentur in te
et in semine tuo cunctae tri
bus terrae et custos tui
quocumque perrexeris et re
ducam te in terram hanc
nec dimittam nisi complero
omnia quae dixi
Cumque evigilasset iacob de
somno ait vere dns est in
loco isto et ego nesciebam
pauensque quam terribilis
quid est locus iste non est hic
aliud nisi domus dei et porta
caeli surgens ergo mane
tulit lapidem quem supposuerat
sub capite suo et erexit
in titulum fundens oleum
desuper appellauitque nomen
urbis bethel quae prius

Zabulon habitabit in portu maris
et ipse in statione nauium et latus eius
usque Sidonem. Isachar asinus fortis
accubans inter terminos. Et uidit requiem
quod esset bona et terram quod optima
esset et supposuit humerum suum ad portandum
et factus est tributis seruiens. Dan iudicabit
populum suum sicut et alia tribus in Israel.
Fiat Dan coluber in via cerastes in semita
mordens ungulas equi ut cadat ascensor eius
retrorsum. Salutare tuum expectabo domine.
Gad accinctus pugnabit ante faciem eius et
ipse accinget dorsum inimicorum eius.
Aser pinguis panis eius et ipse prebebit delicias
regibus. Nephtalim cerua emissa et dans
eloquia pulchritudinis. Ioseph filius accrescens
filius accrescens et decorus aspectu filie discurrerunt
super murum. Exacerbauerunt eum et iurauerunt
et odio habuerunt eum archarii. Sedit in
fortitudine arcus eius et dissoluti sunt lacerti
manuum illius de manibus potentis Iacob.
Inde pastor egressus est lapis Israel. De deo
patris tui erit adiutor tuus et omnipotens benedicet
tibi benedictionibus celi desuper benedictionibus
abyssi iacentis deorsum benedictionibus uberum
et uulue. Benedictiones patris tui confortate
sunt benedictionibus patrum eius donec ueniret
desiderium montium eternorum fiant in capite
Ioseph et in uertice nazaraei inter fratres suos.
Benjamin lupus rapax mane comedet escam
et uespere diuidet spolia. Hec omnes in
duodecim tribubus Israel. Hec locutus est
eis pater eorum et benedixit unicuique benedictione
propria benedixit eis et precepit eis dicens
ego appono ad populum meum sepelite me
ad patres meos in spelunca duplici que est
in agro Ephron Hetthei contra faciem Mambre
in terra Chanaan quam emit Abraham cum
agro a Ephron Hetthei in possessionem sepulchri
ubi sepelierunt Abraham et Saram uxorem
eius ibi sepelierunt Isaac et Rebeccam uxorem
eius ibi et ego sepelui Liam. Postquam
complesset Iacob precipiens filiis suis
collegit pedes suos in lectulo et tradidit
spiritum et appositus est populo suo.
Ioseph autem cecidit super faciem patris
sui flens et osculans eum. Precepit autem
Ioseph seruis suis medicis ut aromatibus
condirent corpus patris sui. Impleti sunt
autem ei quadraginta dies sic enim
solent implere qui condiuntur et
flauerunt eum Egyptii septuaginta diebus.
Completis autem diebus luctus
locutus est Ioseph ad domum Pharaonis
dicens si inueni gratiam coram uobis
loquimini in auribus Pharaonis ut
faciat me iurare coram eo dicens
pater meus adiuravit me dicens
ecce ego morior in sepulchro meo
quod fodi mihi in terra Chanaan
ibi me sepelies. Nunc igitur
ascendam et sepeliam patrem meum
et postea revertar. Dixit ei
Pharao ascende et sepeli patrem
tuum sicut adiuravit te. Ascendit
ergo Ioseph ut sepeliret patrem
suum et ascenderunt cum eo
omnes servi Pharaonis seniores
domus eius et universi seniores
terre Egypti omnis quoque domus
Ioseph et fratres eius et domus
patris eius. Parvulos autem
suos et greges et armenta
tantum dimiserunt in terra
Gessen. Ascendit autem cum
eo et currus et equites ut
esset agmen grande nimis.
Venerunt ergo usque ad aream
Atad quae sita est trans
Iordanem et celebrem ac
grandem planctum fecerunt
ibi et fecit Ioseph patri suo
luctum septem dierum.
Quod cum uidissent habitatores
terre Chanaan dixerunt
luctus grauis hic Egyptiis
est. Unde et uocatum est
nomen loci illius planctus
Egyptiorum. Fecerunt ergo
filii Iacob sicut precepit
eis pater eorum. Et
portantes eum in terram
Chanaan sepelierunt in
spelunca duplici quam
emit Abraham cum agro
in possessionem sepulchri
a Ephron Hetthei contra
faciem Mambre. Reuersus
est Ioseph in Egyptum
cum fratribus suis et
omnibus qui ascenderant
cum eo ad sepeliendum
patrem suum postquam
sepelierat eum. Uidentes
autem fratres eius quod
mortuus esset pater
dixerunt forsitan memor
erit nostri odii et reddat
nobis omnia mala que
fecimus ei. Ergo
precepimus tibi ante
obitum patris tui
dicentes sic dicetis
Ioseph dimitte fratribus
tuis scelus et peccatum
eorum quia in malum
uerterunt contra te
nunc ergo obsecramus
te ut dimittas
peccatum seruis dei
patris tui. Quibus
auditis flebat
Ioseph. Et uenerunt
ipsi fratres eius
et ante faciem
eius corruentes
dixerunt ecce
serui tui sumus

Cui sic ille respon-
dit. Si inueni gratiam coram te, et
posit quam explete sunt dies
mensium octo, ostendam tibi quam
es
quam placentem meus gratissi-
mus sibi adiecit quinde mercedis
uero
accipias. Habebat filias duas
nomine maiorem lia. et nomen
appellabatur rabel. Et lia
lippis erat oculis. rabel uero
decora facie et uenusto
pecto. quam diligens iacob
ait. Seruiam tibi pro rabel
filia tua minore septem an
nis. Et respondit laban.
melius est tuli eam tibi quam
alteri manere apud me. Seruum igitur
iacob pro rabel. septem
annis. et quidebantur illi pau
ci dies pre amoris ui magni
tudine. Dixitq. ad laban da
mihi uxorem meam quia im
pletum est tempus ut in
grediar ad eam. Qui uocatis
omnibus hominibus loci illius
conuiuium celebrauit. Et
uespere filiam suam lian
introduxit ad eum. dans ei
famulam filiae zelpa nomine.
Ad quam ille cum ex more iacob
fuisset ingressus. facto
mane uidit lian. Et dixit ad so
cerum suum. quid est quod
fecere uoluisti. nonne pro
rabel seruiui tibi. quare in
posuisti mihi. Respondit
laban. non est in locis
nostris consuetudinis ut ali
as ante tradamus ad nubtias
impleebdomada huius die. cui
huius sociabitur et hanc quo
que dabo tibi pro operede
seruiturus es mihi septem
annis alias. Adquieuit pla
citis ebdomada transac
ta. rabel duxit uxorem eam
pater seruam balam de qua
XXVI. Landem. potitus optatis
nubtiis prioribus. se
uiens apud eum septem annis
alias. audens audiens. quod
despiceret eum. Aperuit ui
uam eius. sonoresteriti
permanentem.
XXVII. quae concepit et genuit filiu

filiis meis filiis aveas · quasi
pro abscidio; quia ego
iratum me fugere voluisti
nec indicare mihi pro se
quendi te cum gaudio et cithara
ris et tympanis · et timbara
nones passus uos scilanen
filios meos ac filias stulte
operatus es · et nunc quidem
valet manus mea reddere te
tibi malum · sed dns patris
tui · heri dixit mihi · cauete lo
quam ne quando iacob quicquam
durius este ad tuos sine causa
edas · et desiderio tui erat
domus patris tui; quare fura
tus es deos meos; respon
dit iacob quod insciens pro
fectus sum · timui enim ne
forte auferres filias tuas · quod
autem furtum arguis · apud quem
cumque inueneris deos tuos
nec erit coram fratribus nos
tris scrutare quid quid tuorum
apud me inueneris et aufer
hec dicens ignorabat quod
rahel furatus esset idola patris
ingressus est ergo laban ta

bernaculum iacob · et tabernacu
lum · et famulae non inuenit
cumq; intras sett̃ orium
tabernaculi illa festinans abscon
dit idola subtus stramenta camel
et sedit super · scrutatoq;
omne tentorium · nihil
inuenit · dixit ergo patri
domino meo · quod coram te
te adsurgere nequeo · quia
iuxta consuetudinem feminā
rum · nunc accidit mihi · sic
deludas sollicitudo quaere
xl.m Iuuenis q; iacob · ca
quam obculpam ea
quod peccatum · sic exarsis
ti post me et scrutatus es omnē
supellectilem meam · quid in
uenisti de cunctis substan
tia domus tuae · pone hic coram
fratribus meis et fratribus
tuis et iudicent inter me et te ·
circo · uiginti annis fui tecū
ouesque et capre steriles
non fuerunt · arietes gregis
tui non comedi · nec captum
a bestia ostendi tibi · ego dam
num omne reddebam · quidquid

Filii Iacob
Regis Egipti

INTERRASEIR·IN REGIONIBUS
EDOM·PRAECEPITQ;EISDICES
SICLOQUIMINI DOMINO MEO
ESAU·HAECDICIT FRATERTUUS
IACOB·APUTLABAN·PEREGRI
NATUSSUMETFUIUSQ;INPRAE
SENTEMDIEM·HABEOBOBES
ETASINOS·OUES·SERUOS·ATQ;
ANCILLAS·MITTOQ;NUNCLEGA
TIONEMADDOMINUMMEUM
UTINUENIAMGRATIAMINCONS
PECTUTUO;REUERSISUNTNUN
TII·ADIACOB·DICENTESUENI
MUSADESAUFRATREMTUUM
ETECCEPROPERATINOCCURSU
TIBI·CUMQUADRINGENTISUI
RISTIMURIACOBUALDE·ET
PERTERRITUSDIUISITPOPULU
QUISECUMERAT·GREGESQO
Q·ETOUESETBOBES·ETCAMELS
INDUASTURMASDICENS;SIUE
HERIESAUADUHAMTURMAM
PERCUSSERITEAM·ALIATURMA
QUAERELIQUAESTSALUABITUR·
DIXITQ;IACOB·DS PATRISMEI
ABRAHAM·ETDS PATRISMEI
ISAAC

DNE·QUIDIXISTIMIHIREVERT
RE·INTERRAMTUAMETINLOCU
NATIUITATISTUAEETBENEFAC
TIBIQUIMINORSUMCUNCTIS M
SERATIONIBUSETUERITATE
QUAMEXPLESTISERUOTUO
INBACULOMEOTRANSIBI
IORDANEMISTUM·ETNUN
CUMDUABUSTURMISREGR
DIOR·ERUEMEDEMANUFRA
TRISMEI·DEMANUESAU·QUIA
UALDEEUMTIMEO·NEFOR
TEUENIENSPERCUTIATMTRE
CUMPUIIS;TULOQUUTUSES
QUODBENEMIBIFACERES·ET
DILATARESSEMENEUMSI
CUTHARENAMARISQUAEPRAE
MULTITUDINENUMERARI
NONPOTEST·

XLIIII·CUMQ·DORMISSETIBINOCTU
SEPARAUITDEHISQUAEHABE
BATMUNERAESAU·FRATRI
SUO·CAPRASDUCENTAS·HIR
COSUIGINTI·OUESDUCENTAS
ARIETESUIGINTI;CAMELOSFE
TAS CUMPULLISSUISTRIGINTA

ctaccas quadraginta et camelos
uic[illegible] has uiginti et pul
los earum decem et centum per
manus seruorum suorum singulos seorsum greges
dixitq; pueris suis antecedite
me et gregem a gregem precepit prio
ribus dicens. si obuium habueris
esau fratrem meum et interro
gauerit te cuius es et quo
uadis. et cuius sunt ista que
sequeris respondebis ser
ui tui iacob. munera misit do
mino meo esau ipse quoq;
post hos uenit. Sciebat enim a
data dedit secundo. ac tertio
et cunctis qui sequebantur
greges dicens. his dicetis
ei cum inueneritis eum. et addidi tis
ipse quoq; seruus tuus iacob
uenit nostrum inse quitur.
dixit enim placabo illum mu
neribus quae precedunt me:
et postea uidebo eum forsitan pro
pitiabitur mihi. precesse
runt ergo munera eius
ipse uero mansit nocte illa in
castris. cumque de nocte resur
rexisset tulit duas uxores
suas. et totidem famulas cum
undecim filiis. et transiit
uadum iacob

XLV. Transductis omnibus quae
ad se pertinebant remansit
solus.

Et ecce uir luctabatur cum eo
usque mane. Et cum uideret
quod eum superare non posset
tetigit nervum femoris
eius. et statim emarcuit ner
uus. et ait ad eum dimitte me iam
enim ascendit aurora. Non
dimittam te nisi benedixeris mihi.
Ait ergo. quod nomen est tibi.
Respondit iacob. At ille nequa
quam inquit appellabitur no
men tuum iacob. sed israhel
quoniam si contra deum fortis
fuisti quanto magis contra
homines praeualebis

XLVII. INTERROGAUITEUMIACOB
DICENSQUOAPPELLARISNO
MENEIUS RESPONDIT QUIAGE
RIS NOMEN MEUM ETBENE
DIXITEIINEODEMLOCO
XLVIII. VOCAUITQ; IACOBNOMEN
LOCIILLUS PHANUHEL DICENS
UIDIDM FACIEM AD FACIEM
ETSALUAFACTAESTANIMAMEA
ORTUSQ; ESTEISTATIM SOLPOST
QUAMTRANSGRESSUSEST
PHANUHEL IPSEUERO CLAUDI
CABAT PEDE
XLVIIII. QUAMOBCAUSAMNOMENCOME
DUNTFILII ISRL NERUUM QUI
EMARCUITINFEMOREIACOB
USQ; INPRAESENTEMDIEM
EOQUODTETIGERITNERUUMFE
MORISEIUS EOBSTUPUERIT
LEUANSAUTEMOCULOSIACOB
UIDITUENIENTEMESAU ETCUM
EOQUADRINGENTOSUIROS
DIUISITQ; FILIOSLIAE ETRAHEL
AMBARUMQ; FAMULARUM
ETPOSUITUTRAQUE ANCILLAM
CUMLIBERISEARUM INPRINCIPIO

ETIPSEIUSINSECU
RA ELAUTEMETIO
SIMOS ETIPSEPPROGREDIENS
ADORAUITPRONUSINTERRA
SEPTIES DONECADPROPIN
QUAMETFRATEREIUS CUR
RENSITAQ; ESAU OBUIAMFRA
TRISUO AMPLEXATUSESTEUM
STRINGENSQ; COLLUMETOS
CULANSFLEUIT LEUATISQ; OCU
LIS UIDITMULIERES ETPARUU
LOSEARUM ETAIT QUIDSIBI
UOLUNTISIT ETSIADTEPERTI
NENT RESPONDITPARUULI
SUNTQUOSDONAUITMIHIDS
SERUOTUO ETADPROPIN
QUANTESANCILLAEETFILIEA
RUMINCURUATISUNTACCES
SITQ; LIACUMLIBERISSUIS
ETCUMSIMILITERADORASSET
EXTREMIIOSEPH ETRAHEL ADO
RAUERUNT QUAEHAMSUP
INQUIDISTAETURMAEQUAS
OBUIASHABUI RESPONDIT
UTINUENIREMGRATIAMCO
RAM DOMINOMEO ETILLE

habeo ampliorem fratrem meum
si[bi] dixit iacob
Nolita obsecro sedsim
uenigratiam inoculis tuis
accipe munusculum de ma
nibus meis sicenim uidi
faciem tuam quasi uideri
uultum dei estomihi pro
pitius et suscipe benedic
tionem quam attuli tibi et
quamdo nauit mihi ds tri
buens omnia uixtrat reco
pellenies suscipiens ait
Gradiamur simul et eroq; so
cius ith ristui dixit iacob
Hostidomine mi quod par
uulos habeam tenueros
et oues ac bobes fetas me
cum quas si plus in am bu
lando fecero laborare cho
rientur cunctis una die gre
ges praecedat dominus
meus ante seruum suum
et ego sequar paulatim ues
tigia eius sicut uidero pos
se dare uilos meos do[mi]
ue[niam] ad dominum meum
usq; seir Respondit esau
oro te ut de pe[cu]lio quod me
cum est sal tem in cu[m]
rem[anean]t tuae
non est hi quid necesse d[omi]n[u]
hoc inueniam gratiam co[ra]m
niam gratia am in conspec
tum domini mei
Reuersus est itaque illo die
esau in hereque uene
runt in seir et iacob uenit
in socchoth ubi aedifica
ta domo et fixis ten
toriis appellauit nomen
illius socchoth id est taber
nacula transiuitq; in
salem urbem sycimo
rum quae est in terra
chanaan postquam re
uersus est de mesopota
mia syriae et habitauit
iuxta oppidum emmq; par
tem agri in qua fixerat
tabernaculum a filiis emor
in[?] rem sycimorum

EGRESSA EST DINA FILIA LIAE UT VIDERET MULIERES REGIONIS ILLIUS. QUAM CUM VIDISSET SICHEM FILIUS EMOR HEVAEI PRINCEPS TERRAE ILLIUS RAPTAM DORMIVIT CUM ILLA ET VIOLENTER OPPRIMENS VIRGINEM CONGLUTINATA EST ANIMA EIUS CUM EA ET TRISTEM BLANDITIIS DELINIVIT. ET PERGENS AD EMOR PATREM SUUM AIT ACCIPE MIHI HUNC PUELLAM UXOREM

XLVIII. QUOD CUM AUDISSENT FILII IACOB ABSENTIBUS FRATRIBUS ET IN PASTU PECORUM OCCUPATIS SILUIT DONEC REDIRENT. EGRESSUS AUTEM EMOR CUM SICHEM FILIO SUO UT LOQUERETUR AD IACOB ET CETEROS FILIOS EIUS VENIEBANT DE AGRO AUDI-

QUOD ACCIDERAT [illegible]
[illegible] DE EO QUOD OPPRESSA
[illegible] DINA FILIA IACOB. REM
[illegible] PERPETRASSET
[illegible] QUAMVIS ESSET AMATOR
[illegible] EYCHEM FILIUM EI
[illegible] ANIMAE FILIAE EIUS
TRADATE EAM ILLI UXOREM
ET IUNGAMUS VICISSIM CO
NUBIA FILIAS NOSTRAS TU
DITE NOBIS ET FILIAS NOSTRAS
ACCIPITE ET HABITATE NOBIS
CUM TERRAM IN POTESTATE
VESTRAM EST EXERCETE ME
CHONIAM INIET POSSIDETE
EAM SEDE ET SYCHEM AD PA
TREM ET AD FRATRES EIUS
AIT INVENIAM GRATIAM CO
RAM VOBIS ET QUAE CUM
STATUERITIS DABO AUGETE
DOTEM MUNERA POSTULATE
LIBENTER IBUAM QUOD PE
TIERITIS TANTUM DATE MI
HI PUELLAM HANC UXOREM
RESPONDERUNT FILII IACOB

TOR

+ desinit post Genes 18 add. 18. ad 50. 26. Cap. 34.

zollentes dinam dedomo sychem sorore
suam Quib; egressis inuenerunt sup occi
sor caeri filii iacob & depopulati sunt urbe
multionem stupri Ques eorū & armenta
& asinos cunctaq; uastantes quae in domib;
& in agris erant parvulos quoq; & uxo
res eorum duxerunt captiuas Quibus
pactis audacter iacob dixit ad symeon
& leui Turbastis me & odiosum fecistis
chananeis & pherezaeis habitatoribus
terrae huius Nos paucissimi illi con
gregati percutient me & delebor ego
& domus mea Responderunt Num
quid meretrici abuti debuere sorore
nostra Interea locutus est dns
ad iacob Surge & ascende bethel
& habita ibi fac q; altare deo qui ap
parut tibi quando fugiebas esau
fratrem tuum Iacob uero conuo
cata omni domo sua ait Abicite deos
alienos qui in medio uestri sunt
& mundamini ac mundate uesti
menta uestra Surgite & ascen
damus in bethel ut faciamus ibi
altare deo qui exaudiuit me in die
tribulationis meae & fuit socius
itineris mei Dederunt ei
ergo omnes deos alienos
quos habebant & inaures quae erant
in auribus eorum Ille infodit ea
subter terebinthum quae est pro
urbem sychem Cumq; profecti
essent terror dei inuasit omnes per
circumcirca ciuitates & non sunt ausi
persequi recedentes
xlii Uenit igitur iacob luzam quae est
in terra chanaan cognomento
bethel ipse & omnis populus cum eo
Aedificauit q; ibi altare & appellauit
nomen loci domus dei
Ibi enim apparuit ei deus cum fugeret
fratrem suum
Eodem tempore mortua est debbora
nutrix rebeccae & sepulta
est infra bethel subter quercum
Uocatumque est nomen loci
quercus fletus
Apparuit autem iterum deus iacob

nihil deest

postquam reversus est de
mesopotamia syriae · be
dixitq; et dicens · non vocа
beris ultra iacob · sed isrl
erit, et appellavit eum isrl
dixitq; ei · ego sum ds · omnipo
tens · cresce et multiplicare
gens et populi nationum
erunt ex te · reges de lumbis
tuis egredientur; terram
quam dedi abraham · et isaac,
tibi dabo et semini tuo post te;
et recessit abeo; ille vero ere
xit titulum lapideum in loco
quo loquutus
ei fuerat
ds; libans super eum libami
na et effundens oleum invocans q;
nomen loci bethel · egressa autem
inde venit ultra non tempore
ad terram quae ducit euphra
than,
II. In qua cum parturiret rabel ·
ob difficultatem partus peri
clitari coepit; dixitq; ei obste
trix; noli timere quia et hunc
habebis filium; egredienti
autem animа prae dolore et
in mente iam mortе · voca
vit nomen filii sui · benoni ·
id est · filius doloris mei; pater
vero · appellavit eum · beniamin ·

id est filius dexterae; mortua
est ergo · et sepulta in via
quae ducit · euphratha · haec
est bethleem; erexit q; iacob
titulum super sepulchrum
eius · hic est titulus monumenti
rahel usq; in praesentem diem ·
Egressus inde fixit tabernaculum
trans turrem gregis
LIII Cumq; habitaret in illa regione ·
abiit ruben · et dormivit cum
bala · concubina patris sui · quod
illum minime latuit; erant au
tem filii iacob duodecim · filii
liae primogenitus · ruben · et
symeon · et levi · et iudas · et
isachar et zabulon; filii rahel
ioseph · et beniamin; filii balae
ancillae · rahelis · dan · et nepthali;
filii zelpae · ancillae liae · gad · et
aser · hi filii iacob qui nati sunt
ei in mesopotamia syriae ·
LIIII · Venit autem ad isaac patrem suum
in mambre civitatem arbe: haec
est hebron · in qua peregrina
tus est abraham · et isaac ·
LV. Completis autem diebus isaac · cen
tum · octoginta annorum · con
sumptus que aetate mortuus
est et appositus populo suo se
nex

Explenu[illegible]rum qui apel
lerunt eum esau et iacob
filium isaac et rebeccae
Hae sunt autem generationes esau ip[illegible] est
edom; esau accepit uxores
de terra chanaan ada filia
melom heuei et oolibama
filia anae filiae sebeon he
uei besemath quoque filia is
mahel sororem nabaioth;
ada peperit autem ada eliphaz;
basemath genuit rauhel; ooli
bama edidit hieus et hielom;
et chore; hii filii esau qui nati
sunt ei in terra chanaan; tulit
autem esau uxores suas et
filios et filias et omnem familiam
domus suae et substan
tiam et pecora et cuncta quae
habere poterat in terra chanaan;
et abiit in aliam regionem
procul a fratre suo iacob; di
uites enim erant ualde et simul
habitare non poterant nec sus
tinebat eos terra peregrinatio
nis eorum prae multitudine gre
gum habitauitque esau in monte
seir; ipse est edom; haec sunt
generationes esau patris edom
in monte seir et haec nomina

[illegible] rauhel quoque filius
semat uxoris eius [illegible]
filii eliphaz themam omar
sephu et gatham et [illegible]
autem thamna concubina
phaz filii esau quae [illegible]
amalech hi sunt filii ada uxoris
risesau filii autem rahel
et zara samma et meza nepotes
basemath uxoris esau istae
quae erant filii oolibama
ana filiae sebeon uxoris
quos genuit hieus et [illegible]
et chore; hi duces filiorum esau
filii eliphaz primogeniti
dux themam dux omar dux
sephu dux cenez dux chore
dux gatham dux amalec
hi filii eliphaz in terra edom
et hii filii adae hi quoque filii
rauhel filii esau dux nahat
dux zara dux semma dux
meza hi duces rauhel in
edom isti filii basemath uxo
ris esau hi autem filii oo
libama uxoris esau dux hieus
dux hielom dux chore hi
duces oolibama filiae ana
uxoris esau isti filii e

Et hi duces eorum ipse est
Seir filius Seir horreus habitatores
terre Lotan et Sobal et Sebeon
et Ana Dison et Eser et Disan hii
duces horreorum filii Seir in terra
Edom Fuerunt autem filii Lotan
Hori et Theman soror autem
Lotan Lamna et filii
Sobal Sephi et Onam et hi filii
Sebeon Aia et Ana iste est
Ana qui inuenit aquas calidas in so
litudine cum pasceret asinos Sebeō
patris sui habuitq; filium Disan
et filiam Olibama et filii Disan
Amdan et Esban et Ithran et
Charran hinquoq; filii Eser Balaan
et Zeban et Achan habuit autem filii
Disan hus et Elifaz Isti duces hor
reorum dux Lotan dux Sobal dux
Sebeon dux Ana dux Dison dux eser
dux Disan isti duces horreorum
qui fuerunt in terra Seir
Reges autem qui regnauerunt in
terra Edom antequam haberent rege
filii Israel fuerunt hii Bale filius
Beor nomen quoq; urbis eius
Dinaba Mortuus est autem Bale
et regnauit pro eo Iobab filius
Zare de Bosra Cumq; mortuus es
set Iobab regnauit pro eo Usam

Alian ethanc ethenal

de terra Themanorum hoc quo
que mortuo regnauit pro eo
Adad filius Badad qui percus
sit Madiam in regione Moab
et nomen urbis eius Auith
Cumq; mortuus esset Adad reg
nauit pro eo Semla de Masre
cha hoc quoque mortuo Reg
nauit pro eo Saul de fluuio Roboth
Cumq; et hic obisset successit
in regnum Baalanan filius
Achobor Isto quoq; mortuo
regnauit pro eo Adad nomen
quoq; urbis eius Phau et appella
batur uxor illius Meetabel filia
Matred filie Mezahab haec
sunt nomina ducum Esau in cognationi
bus et locis et uocabulis suis
Dux Lamna dux Alba dux Ieiet
dux Olibama dux Ela dux Phinon
dux Cenez dux Thaman dux
Malisar dux Magdihel dux
Iram hi duces Edom habitan
tes in terra possessionis ipse
est Esau pater idumeorum
Habitauit autem Iacob in terra
Chanaan in qua peregrinatus
est pater suus et hae sunt ge
nerationes eius

LVI Joseph cum sedecim esset annorum

Pascebat gregem cum fratribus
Russus adhuc puer: et
erat cum filiis Bale et Zel
phe uxorum patris sui
accusabantq; fratres suos
apud patrem crimine pessi
simo. Israel autem diligebat
Ioseph super omnes filios
suos eo quod in senectute
genuisset eum. Fecitq; e
ei tunicam polimitam
Videntes autem fratres eius
quod a patre plus cunctis
filiis amaretur. oderant
eum nec poterant ei quic
quam pacifice loqui
Accidit quoq; ut uisum so
mnium referret fratribus suis
quae causam maioris odii
seminarium fuit dixitq;
ad eos. Audite somnium
meum quod uidi. putabam
me ligantes manipulos in
agro. et quasi consurge
re manipulum meum et
stare. uestros q; manipu
los circumstantes. adora
re manipulum meum.
Respondentes fratres eius
Numquid rex noster eris.
aut subicie mur dicio nitu
haec ergo causa somniorum
atque sermonum in uidiae
et odii fomitem administrauit
Aliud quoq; uidit somnium
quod narrans fratribus ait
Uidi per somnium quasi
solem et lunam et stellas
undecim adorare me. quod
cum patri suo et fratribus
retulisset increpauit eum
pater et dixit quid sibi uult
hoc somnium quod uidisti.
Numquid ego et mater tua et fra
tres adorabimus te super
terram. Invidebant igitur
ei fratres sui. pater uero re
tractus considerabat.
Cumq; fratres illius in pasce
dis gregibus patris sui mora
rentur in sychem. dixit ad
eum Israel. fratres tui pasce
ntes in sychimis. uenies
tam ad eos. quo respon
dente paratus sum. ait
Vade et uide si cuncta pros
perentur erga fratres tuos
et pecora. et renuntia mihi.
quid agatur. Missus de ual
le hebron uenit in sychem

ꝰ ĪNENIT·Q· EUM UIR GRUAHĪ
IHAGRO· ETINTERROGAUIT
EUMQUID QUAERERET
ILLE RESPONDIT· FRATRES
MEOS QUAERO· INDICAUI
MIHI UBI PASCANT GREGES· DIXITQ·
EIUS RECESSERUNT DE LOCO
ISTO· AUDIUIMUS EOS DICEN
TES EAMUS IN DOTAIM· PETITE
XTERGO IOSEPH· POST FRATRES
SUOS· ETINUENIT EOS IN DO
TAIM· QUI CUM UIDISSENT EŪ
PROCUL ANTEQUAM ACCEDE
RET AD EOS COGITAUERUNT IL
LUM OCCIDERE· ETMUTUO LO
QUEBANTUR· ECCE SOMNIA
TOR UENIT OCCIDAMUS
EUM· ET MITTAMUS IN CISTER
NAM ANTIQUAM· DICAMUSQ·
FERAE PESSIMA DEUORAUIT
EUM· ET TUNC APPAREBIT QĪD
ILLI PROSINT SOMNIA SUA· AU
DIENS HOC RUBEN· NITEBATUR
LIBERARE EUM DE MANIBUS
EORUM· ET DICEBAT NON IN TER
FICIAMUS ANIMAM EIUS· NEC
EFFUNDAMUS SANGUINEM
SED PROICITE EUM IN CISTER
NAM HANC QUAE EST IN DESER
TO

IN SOLITUDINE MANUS AUTEM
UESTRAS SERUATE IN NOXIAS
HOC AUTEM DICEBAT UOLENS
ERIPERE EUM DE MANIBUS
EORUM· ET REDDERE PATRI SUO·
CONFESTIM IGITUR UT PERUE
NIT AD FRATRES SUOS· SPOLIA
UERUNT EUM UESTE TALARI
ET POLYMITA· ET MISERUNT EUM IN
CISTERNAM UETUSTAM· FOSSA
QUAE AQUAM NON HABEBAT· SE
DENTES AUTEM UT COMEDERENT PANEM·
UIDERUNT ISMAHELITAS UIA
TORES UENIRE DE GALAAD·
ET CAMELOS EORUM PORTA
RE NOMATA· ERESIHAM
ET STACTEN· IN AEGYPTUM·
DIXIT ERGO IUDAS FRATRIBUS
SUIS· QUID NOBIS PRODEST
SI OCCIDERIMUS FRATREM NOS
TRUM· ET CELAUERIMUS SAN
GUINEM IPSIUS· MELIUS EST
UT UENDATUR ISMAHELITIS·
ET MANUS NOSTRAE NON POL
LUANTUR· FRATER ENIM ET
CARO NOSTRA EST· ADQUIE
UERUNT FRATRES SERMO
NIBUS EIUS· ET PRAETEREUN
TIBUS· MADIANITIS NEGOTIA
TORIBUS

Cxtrahentes eum de cisterna
uenditerunt ismahelitis u
Qui tangentes· quidixerunt
eum in aegyptum· reuersusq;
ruben· ad cisternam non inu
enit puerum· et scissis ues
tibus pergens ad fratres ait·
puer non comparet· ego quo ibo·
tulerunt tunicam eius et tinc
tam sanguine hedi quem occi
derant intinxerunt· et misso
tes qui ferret ad patrem et
dicerent· hanc inuenimus· inde
ut uideas tunica filii tui sit· an
non· quam cum agnouisset
pater· ait· tunica filii mei est·
fera pessima comedit eum·
Bestia deuorauit· ioseph·
scissis q; uestibus in dolo
est cilicio· lugens filium mul
to tempore· congregatisq; au
tem· cunctis liberis eius· qui
niebant dolorem patris· no
luit consolationem recipere·
Et descendam ad filium meum
lugens in infernum· et ille
persecerat flentem· quem ismae
hel· uendiderunt ioseph in
aegypto· pharaphar· eunucho
pharaonis magistro militiae·

Lvii· Eo tempore descendens iudas
a fratribus suis· diuertit ad u
num· odollamitem· cui nomen
erat· iram· uidit q; ibi filiam cuiusdam
chananei· uocabulo· sue· et uxorem
accepit· ingressus est ad eam· que
concepit et peperit filium· uocauit
nomen eius· her· rursum con
ceptum· et natum filium· uo
cauit· onan· tertium quoq;
peperit· quem appellauit· sela
quo nato· parere ultra cessauit

Lviii· Dedit autem iudas· uxorem· pri
mogenito suo· her· nomine
thamar· fuit q; her primogen
iudae· nequam in conspectu dni
et ab eo occisus est· dixit q;
iudas· ad onan filium suum· in
gredere ad uxorem fratris tui
et sociali· uisus ei esse uen
fratri tuo· ille sciens non sibi na
turos· introiens ad uxorem fra
tris· semen fundebat in terra·
ne liberi fratris nomine haberen
tur· et dum crebro peccaret·
dns· quod rem detestabilem face
ret· quam ob rem et ipsum iudas·
thamar nuru sua cum
domo patris

hedum quem promiseram. Et tu
non intellexisti eam. Ecce autem
post tres menses nuntiatum est
iudae: fornicata est thamar
nurus tua. Et ait iudas. Educite eam ut combaratur.
Quae cum educeretur ad poenas
misit ad socerum suum dicens.
De cuius cauis haec sunt conceptus
cognosce cuius sit annulus et bar
mella et baculus. Quia ingressus
mulieris: ait. Iustior me est.
quia non tradidi eam sela filio
meo. Attamen ultra non cognouit
eam. Instante autem partu
tum apparuerunt gemini in u
tero. Atque ipsa exsultatione in
fantium. manus protulit ma
num in qua obstetrix ligauit coc
cum dicens. Iste egredietur
primus. Illo uero retrahente
manum. egressus est alter.
Dixitque mulier. Quare diuisa
es. propter te maceria. Et ob
hanc causam uocauit nomen
eius phares. Postea egressus
est frater in cuius manum
erat coccinum. quem appel
lauit zara. Igitur ioseph

ductus in aegyptum est.
Emit eum putiphar
eunuchus pharaonis prin
ceps exercitus uir aegypti
us de manu ismahelitarum
quibus perductus erat.
Fuit que dns cum eo. Et erat
in cunctis prospere agens
habitauit que in domo do
mini sui. qui optime nouerat esse dnm cum eo. Et om
nia quae gerebat ab eo diri
gi in manibus illius. Inuenit
ioseph gratiam coram do
mino suo. Et ministrabat
ei. A quo praepositus omni
bus quae habebat credita sibi do
mum et uniuersa quae tradi
ta erant. Benedixit dns
domui aegyptii propter
ioseph. Et multiplicauit
tam in aedibus. quam in agris
cunctam eius substantiam.
Nec quicquam aliud nouerat nisi panem quo uesce
batur. Erat autem ioseph
pulchra facie. Et decorus as
pectu. Post multos itaque
dies iniecit domina oculos
suos in ioseph. Et ait. Dormi

mecum · qui nequaquam
adquiescens operi nefa
rio · dixit ad eam · Ecce
dominus meus omnia mi
hi tradidit · Ignorat quid
habeat in domo sua · Nec
quicquam est quod non
in mea sit potestate: uel
non tradiderit mihi ·
praeter te quae uxor
eius es · Quomodo ergo
possum malum hoc facere
re: peccare in dm meam
huiusce modi uerbis per
singulos dies · et mulier
molesta erat adulescenti ·
at ille recusabat stupru.
Accidit autem utquadam
die intraret ioseph do
mum · et operis quippiam
absque arbitris faceret:
et illa adprehensa lacinia
uestimenti eius dicebat ·
dormi mecum · qui relicto
in manu illius pallio fugit
et egressus est foras ·
Cumque audisset mulier
uestem in manibus suis
et se esse contemptam ·
uocauit homines domus
suae et ait ad eos · En introdu
xit uir hebraeum · ut il
luderet nobis · Ingressus
est ad me ut coiret mecum ·
Cumque ego succlamassem
et audisset uocem mea · reli
quit pallium quo tege bam
et fugit foras · In argumen
tum ergo fidei retentum
pallium ostendit marito
redeunti in domum et ait
Ingressus est ad me seruus
hebraeus quem adduxisti
ut illuderet mihi · Cumque
audisset me clamare · reli
quit pallium et fugit foras ·
His auditis dns iniquum
credulus uerbis coniugis
iratus est ualde · Tradidit
que ioseph in carcerem ·
ubi uincti regis custodie
bantur · et erat ibi clau
sus · Fuit autem dns cum
ioseph et misertus illi · de
dit ei gratiam in conspectu
principis carceris · qui tra
didit in manu ipsius · om
nes uersos in carcere · qui tra
dita tenebantur · et quid
quid fiebat sub ipso erat

nec quouerat aliquid cui
tis ei credi tus. Dñs enim
erat cum ioseph. et omnia
eius opera dirigebat. His
ita gestis accidit. ut pecca
rent duo eunuchi pincer
nae regis aegypti. et pistor
dño suo. Iratus que pharao
contra eos nam alter pin
cernis praerat. alter pis
toribus. misit illos in carce
rem principis militum in
quo erat uinctus et ioseph.
atque tus carceris trade
bat eos ioseph. qui etmi
nistrabat eis aliquantu
temporis: fluxerat et ille
in custodia tenebantur.
Viderunt que ambo somni
um nocte una iuxta inter
pretatione congruam si
bi. Adquos cum introisset
ioseph mane. et uidisset
eos tristes. scisitatus est
dicens. quur tristior est
hodie solito facies uestra.
Qui responderunt. somni
um uidimus. et non est qui
interpretetur nobis.
Dixitque ad eos ioseph.

Numquid non dies est inter
pretatio. Referte mihi qui
uiderit is. Narrauit prior
praepositus pincernarum
somnium. Videbam coram me
uitem in qua erant tres pro
pagines crescere paulatim
gemmas. et post: flores uuas
maturescere. calicemq; pha
raonis in manu mea. Tuli ergo
uuas et expressi in calice que
tenebam. et tradidi poculu
pharaoni. Respondit ioseph
haec est interpretatio somn
ii. Tres propagines tres ad
huc dies sunt post quos recor
dabitur pharao ministerii
tui. et restituit te in gradum
pristinu. dabis que ei calicem
iuxta officium tuu sicut: a
cere ante consueras. Tan tu
memento mei cum tibi bene
fuerit. et: facias mecum mi
sericordiam. ut suggeras
pharaoni ut educat me de is
to carcere. quia furto sub
latus sum de terra hebrae
orum. et hic in nocens ipsa
cum missus. Videns pistor
um magister quod pru

de pte ksomnium dissola
isset art · E tegouidi som
nium · quod habere tria
capistra pari hac super

caput meum et pupo ca
pistro quod erat excelsius
portarem omnes cibos qui
fiunt arte pistoria ·

nigra dayz

aues q: comedere eos pinc
pondit ioseph: hic est sen
ter pretatio somnii tria
canistra: tres adhuc dies sunt
post quos auferet pharao
caput tuum ac suspendet te
in cruce et lacerabunt uolucres
carnes tuas: et exinde dies
tertius natalicius pharaonis
erat: qui faciens grande con
uiuium pueris suis recorda
tus est inter epulas magis
tri pincernarum et pistorum
principis: restituit quidem
in locum suum pristinum
regi poculum: alterum suspen
dit in patibulo iuxta prae
dictum somnii exitum
toris ueritas approba
retur: et tamen successoribus
prosperis praepositus pin
cernarum obliuiscitur interpre
tis sui

xii. Post duos annos uidit pharao
somnium putabatsque stare
super fluuium de quo ascen
debant septem boues pul
chrae et crassae carnis et pas
cebantur in locis palustribus:
aliae quoque septem eas erigebat

de flumi
ma et ipsae
admirab
deuorabat
mirae pecie
poruaerat
pharao rursum
et uidit alterum som
septem spicas pullu
inculmo unoplenaque
monstrabat aliae tenuis et ustae
spicae tot hucusque reuersae
ut priores deuorarent
rantes omnem priorum
pulchritudinem consumptas
postquam uero cognitum
pauore perterritus somnii
ad coniectores aegypti cunc
tosque sapientes et arcessi
tis narrauit somnium nec
erat qui interpretaretur
tunc demum reminiscens
pincernarum magister ait
confiteor peccatum meum
iratus rex seruis suis meet
magistrum pistorum reuo
bitus in carcere cum prin
cipe militum
interque uidi somnium

…reus eius
…o mihi audi
…rei
…id postea pro
…s, ecce enim reo
…fficio meo. Erat
…ensus est in cruce.
…sa Pharaonis iuperium
…ductum de carcere Ioseph.
…totoh de runt. Accesserunt
…ta obtulerunt. Cumlleant
XIII Audisomnia haec est qui edisse
rat quae audiuit de ea prude
…tissime coniecere? Respondit
Ioseph. Absque me deus re…spon
debit prospera Pharaoni.
Narrauit ergo ille quod uiderat
Putabam me stare super ripam
fluminis et septem boues
de eo pecore considere pulchras
nimis et obesis carnibus que
in pastu paludis uirecta car
pebant. Et ecce has sequebā
tur alias septem boues ui
tio deformes et macilente
uirum quales in tere
Aegypti uiderim. Quae ed eo
…tus est consumpsit prius

…fallus. Saturitatis dedere ues
…ticium. Sed sicut macie et squal
…re uetus pebant, euigilans rursus
…supor. Redepressas. Uidi oīno
…Septē spicas. Pullulabat in culmo
…uno plenae ac pulcherrimae. Ac
…quoq; septem tenues et per uste
…uri ebantur stipulae. Ac ubi ad
…pulchritudinem deficiebant. Nar
…rauit coniectori. Nec ullum
…eum dei siquid edisserebat. Respō
…dit Ioseph. Somnium regis unū.
…Est quae facturus est deus ostē
…dit Pharaoni septem boues pul
chrae et septem spicae plenae. Ae
…septem uberi mis annis sunt et eae
…quum somnium conprehenduit
…Septem quoq; tenues et uste ae sq
…macilente quae ascenderunt post
…eas. Et septem spicae tenues et ure
…tore tepercussae. Septem anni
…nis unt uenturae famis. Quae or
…ordine conplebuntur. Ecce septē
…anni uenient fertilitatis magnae
…in uniuersa terra Aegypti. Quos
…sequentur septem anni alitan
…tae sterilitatis. Unde hic quoq; intro
…turus cupiens retro habundantiae
…scripturae est etiam [illegible]

Genesis 41.
Cap. 41
6 Cap. 42.

INTERRACHANAAH ET IOSEPH
PRINCEPS AEGYPTI. ADQ; AD
ILLUS HUIUS FRUMENTA
POPULIS UENDEBANTUR.
CUMQ; ADORASSENT EUM FRA
TRES SUI. ET AGNI
QUASI ALIENIGENAS DURIUS LOQUE
BATUR INTERROGANS EOS.
UNDE UENISTIS. QUI RESPON
DERUNT. DE TERRA CHANAAN.
UT EMAMUS UICTUI NECESSA
RIA. ET TAMEN FRATRES IPSE COG
NOSCENS. NON EST AGNITUS AB
EIS. RECORDATUS Q; SOMNIORUM
QUAE ALIQUANDO UIDERAT. ET DIXIT
EXPLORATORES ESTIS. ET UTRUM
DE NUDIS FIRMIORA TERRAE UE
NISTIS. QUI DIXERUNT NON EST ITA
DOMINE. SED SERUITUTIS UENE
RUNT EMERENDI CIBOS. OMNES
FILII UNIUS UIRI SUMUS. PACIFICI
UENIMUS. NEC QUICQUAM FA
MULORUM MACCHINANTUR MALI.
QUIBUS ILLE RESPONDIT. ALITER
EST IN MONUI TERRAE HUIUS
CONSIDERARE UENISTIS. ET ILLI
DUODECIM. FRATRES SUMUS. FILII UIRI UNI
US

INTERRACHANAAH · MINIMUS
CUM PATRE NOSTRO EST · ALIUS
EST · SUPER HOC ESTAM · QUOD
QUAERITIS · EXPLORATORES
ESTIS · IAM HUNC EXPERIMEN
UESTRUM CAPIAM · PER SALU
PHARAONIS · NON EGREDIEMI
HINC · DONEC UENIAT FRATER
TER · MINIMUS · MITTITE QUOR
UNUM ET ADDUCITE EUM · UO
AUTEM ERITIS IN UINCULIS DO
PROFECTUM QUAE DIXISTIS ·
FALSA · AN UERA SINT · ALIOQ
PER SALUTEM PHARAONIS EX
RATORES ESTIS · TRADIDIT EO
EOS CUSTODIAE TRIBUS DIE
DIE AUTEM TERTIO · EDUCTOS
CARCERE · AIT · FACITE QUOD
ETIAM ETIS · DEUM · ENIM TIM
SI PACIFICI ESTIS · FRATER
TERUM HUIUS HIC DETURIN CARC
UOS AUTEM ABITE ET FERTE
MENTA QUAE EMISTIS IN DO
UESTRAS · ET FRATREM UE
MINIMUM AD ME ADDU
UT POSSIM UESTROS PRO
SERMONES · ET NON MO
NI FECERITIS UT DIXERAT ·
QUOD

Inuicem. meritohaec patimur
quiapeccauimusinfratrē
nostrum. uidentesangus
tiamanimaeilliuscumdepre
caretureos. etnoluimus
audire. idcircouenitsuper
nosistatribulatio. equidē
unus. ruben ait. numquid
nondixiuobisnolitepeccare
inpuerum etnonaudistis
me. ensanguis eiusexquiri
tur. nesciebantautemq̄d
intelligereretioseph. eoquod
interpretemloquebatur
adeos. auertitq. separumper
etfleuit. etreuersusloquu
tusestadeos. tollenssymeo
eteligans. illisp̄aesentibus
iussitq. ministris utimple
renisaccoseorumtritico
etreponerentpecuniassin
guloruminsacculissuis. datis
supracibariisinuia. quifece
runtita. atilliportantestru
mentainasinis profectisinde
apertoq. unussaccoutdare
lumento pabulumin hoiuer
sorio. contemplatuspae
cuniaminoresacculi. dixit
fratribussuis. redditaestmi
hipecunia. enhabeturinsaeculo
etobstupefactiturbatiq; diuersum
mutuo; quidnamestquodhoc
citnobisds. ueheruntq. adiacob
patremsuum interrachanaan.
etnarrauerunteiomniaquae
accidissentsibidicentes. Locu
tusestnobisdominusterrae
dureetputauitnosexploratores
prouinciae. cuirespondimus
pacificisumus. necullasmoli
murinsidias. duodecimfratres
unopatregentissumus. unus
nonestsuperstes. minimus cum
patreuersaturinterrachanaan
quiaitnobissicprobabo quod
pacificiestis. fratrem uestrum
unum dimittiteaputme. etci
bariadomibus uestrisnecessa
riasumitteciabite. fratrēq;
uestrumminimumadducite
admeutsciamquodnonestis
exploratores. etistumquite
netur; inuinculis; recipere
possitis; acdeinceps emendi
quaecunqueuultishabeatislicentia

his dictis cum frumenta effu-
derent singuli reppererunt
in ore sacci pecuniam suam
as. Et terris q̃ Sic ut Salomon his
dat pater Iacob. Abq̃ liberis
me esse fecistis. Ioseph non est
super. Symeon tenetur. Huic
culis. Beniamin auferetis. In me
haec omnia reciderunt.
Cui respondit Ruben. Duos filios
meos interfice si non reduxe-
ro illum tibi trade in manu mea
et ego eum restituam tibi. At ille no-
luit acquiescere dicens. Non descendet filius meus vobis-
cum. Frater eius mortuus est.
ipse solus remansit. Si quid ei
aduersi acciderit in terra ad quam
pergitis deducetis canos eius cum
dolore ad inferos. Interfe-
cerunt igitur filium suum et
mente praeceps abstractus consu-
mis et cibis q̃ de Aegypto detu-
lerant. Dixit Iacob ad filios suos.
Requirite mihi et modicum et parum illum
adducite. Respondit Iudas. De-
mus. Illum nobis ut ille subtra-
hat. Dicens. Horum
[illegible] fratre

uestrum [illegible]
adduxerit suos [illegible]
gos mittere eum nobis
proficiscemur parati. e
emendi tibi necessaria
tem nonnis. Nobis dic
ehimus se pro dixisse eum
tiam hoc dicens. Si hui
cies faciem meam absq̃ fra
uestro huius dixeris
hoc fecisti ut iser
ut dicares. Et alium ha
beamus fratrem. At ille est
derunt interrogauit nos
ordine nostra
progeni si pater uiuit
si haberemus fratrem. e
Respondimus ei consequ
teriuxta id quod fuerat
ctatus. Num quid scire
ramus quod dicturus esset
adducite uobiscum fratr
uestrum. Iudas quoq̃
patris sui. Mitte puerum
cum proficiscamur
simus uiuere. Memoria
nos et parui
cipio pueri

Hisiveduxerocat[illegible]adide[illegible]
cumcti[illegible]eropeccatum
tereusomnitempore;
sirohimercessissetdilatio
Jamuicalteraue[illegible]seauss;
Jgitur israhelpat[illegible]recorum
dixitadeos;sis[illegible]necesseesi
facitequoduultis;sumite
deoptimisterraefructus
huiusisuestrisetdeferte
uiromunera·modicumre
[illegible]na·etmel[illegible]·etsty·acis·
etstacten·em·erebinthu
etamygdalarum·pecuniaq;
duplicemferteuobiscum
etillamquamin·achistis
insaccisreportatenepor
teerroremfactumsit;sedet
fratremuestruamtollite
readmirum·dsauteomnipo
omnipotensfaciatuobiseum
placabilem·etremittatuobis
cumfratremuestrumque
tenet·ethunc·beniamin;
Egoautemquasiorbatusab
liberiserotuleruthergo
uirumunerapecuniamdu
plicem·etbeniamin·desce
derunt.

Jnaegipt[illegible]·etsteteruntcoram
ioseph;quoscumilleuidisset
etbeniamin·simul·praece
pitdispensatoriducussuaedi
censintroducerosindomum
etoccidemictimas·etstruecon
uiuium·quoniammecumsunt
comesurioneridiae;fecitille
sicutfuerateimperatum·et·in
troduxituirosdom[illegible]mibiq
exterritidixeruntpropter
terpecuniamquamtulimus
insaccisnostrisintroductasu
musutdevoluatinnoscalu[illegible]
etmolenteresubicimuseruitum
etnoseasinosnostros;quam
obrem·ipsisic[illegible]ebosacceden
tesaddispensatoreamloquutisunt;
Oramusdominemeumaudias·iamdu
tedescendimusinitioemusaes
casquibusemp[illegible]ueniresse
mussaddiuersoriumquo[illegible]
saeculosnostros·etinuen[illegible]
pecuniamnostramsacchoruma
Nunceodemponderepor[illegible]
sedetalidadtulimusargentum
uteamusquaenecessariamnu
nonestinnostraconscientia

Quis eam posuerit in mar sup
pijs hostris, at ille respondit
pax uobiscum. Nolite timere
ds uester et ds patris uestri
dedit uobis thesauros in sac
culis uestris. Nam pecuniam
quam dedistis mihi probata
ego habeo. Edixitq; ad eos Sy
meon. Et introductis do
attulit aquam et lauerunt pe
des suos. Dedit q; pabula asinis
eorum. Illi uero parabant mu
nera donec ingrederetur Ioseph
meridiae. Audierant enim quod
ibi comesuri essent panem.
Igitur ingressus est Ioseph
domum suam. Obtulerunt q;
ei munera tenentes in manibus
et adorauerunt proni in terra.
At ille clementer resalutatis
eis interrogauit dicens,
Salui est pater uester
senex de quo dixeratis mihi
Adhuc uiuit, qui respondit
Sospes est seruus tuus pater
noster adhuc uiuit et in curiam
adorauerunt eum. Attollens
autem oculos Ioseph uidit Be
niamin

fratrem suum uterinum et
ait Est frater uester pa
uulus de quo dixeratis mih
Et rursum ds. Inquid mise
atur fili mi. Festinauit
quia commota fuerant uis
cera eius super fratres su
et erumpebant lacrimae
et introiens cubiculum fle
um. Rursus q; lota facie
egressus continuit se et am
pos tea panes quibus ad
misisse eorsum Ioseph. et
eorsum fratribus, aegy
tiis quoq; qui uescebantur
eorsum, in licitum est ei
aegyptiis comedere cum he
breis et prophanum puta
huius cemodi conuiuium,
sederunt coram eo primo
genitus iuxta primogenita
sua et minimus iuxta aeta
tem suam, et mirabantur
nimis. Sumtis partibus qua
ab eo acceperant, maior q
que pars uenit Beniamin
plus quinque partibus
excederet, biberunt q;

ET INEBRIATI SUNT CUM EO
PRAECEPIT AUTEM IOSEPH
DISPENSATORI DOMUS SUAE
DICENS IMPLE SACCHOS
EORUM FRUMENTO QUAN
TUM POSSUNT CAPERE ET PO
NE PECUNIAM SINGULORUM
IN SUMMITATE SACCHI
SCYPHUM AUTEM META ARGENTEUM · ET PRAETIUM QUOD
DEDIT RECIPIONE FRUMENTI · SACCHUM IUNIORIS · FACTUM QUE
EST ITA · ET ORTO MANE · DI
MISSI SUNT CUM ASINIS SUIS ·
IAM QUE URBEM EGRESSI ERANT ET
PROCESSERANT PAULULUM ·
TUM IOSEPH · ARCESSITO DISPENSATORE DOMUS · SURGE ·
IN QUID PERSEQUERIS VIROS
ET AD PRAEHENSIS DICITO · QUARE REDDIDISTIS MALUM PRO
BONO · SCYPHUM QUEM FURATI
ESTIS · IPSE EST IN QUO BIBIT
DOMINUS MEUS · ET IN QUO
AUGURARI SOLET · PESSIME
REM FECISTIS · FECIT ILLE UT IUS
SERAT ET AD PRAEHENSIS PER
ORDINEM · LOQUUTUS EST EIS ·

QUI RESPONDERUNT · QUARE SIC LO
QUITUR DOMINUS NOSTER · AB SIT
UT SERVI TANTUM FLAGITII COM
MISERINT · SI PECUNIAM QUAM
INVENIMUS IN SUMMITATE SAC
CORUM REPORTAVIMUS AD TE DE
TERRA CHANAAN · ET QUOMODO
CONSEQUENS EST UT FURARI SI
MUS DE DOMO DOMINI TUI AU
RUM VEL ARGENTUM · APUD QUE
CUMQUE FUERIT INVENTUM SER
VORUM TUORUM QUOD QUAE
RIS MORIATUR · ET NOS SERVI
EREMUS DOMINO NOSTRO · QUID I
TUR · PARVUM TUAE SENTEN
TIAE · APUD QUEM FUERIT INVEN
TUM IPSE SIT SERVUS EIUS ·
VOS AUTEM ERITIS INNOXII · ITAQUE
FESTINATO DEPONENTES IN TERRA
SACCOS · APERUERUNT SINGULI ·
QUOS SCRUTATUS INCIPIENS A MAIO
RE USQUE AD MINIMUM · INVENIT
SCYPHUM IN SACCO BENIAMIN ·
AT ILLI SCISSIS VESTIBUS · ONERA SUNT
RURSUM ASINOS · REVERSIQUE SUNT
IN OPPIDUM · PRIMUSQUE IUDAS CUM
FRATRIBUS · INGRESSUS EST AD IOSEPH
NEDUM EGREDIENTEM DE LOCO ABIERANT ·

Omnes q̃ ante eum pariter in
terra corruerunt quibus ille
ait qui sic agere uolunt ante ihm
ratis quod non sit deus, sane
ipse augurandi scientiam cuiusda
ait quid respondeam uis inquid do
mino meo uel quid loquamur
aut quomodo ei optendere di
inuenimus iniquitatem seruorum
tuorum ecce omnes seruus su
mus domino meo et nos et apud
quem inuentus est schyphus
Respondit ioseph absit a me
ut sic agam qui furatus est
schyphum ipse sit seruus ei
uos autem abite liberi ad pa
trem uestrum Accedens pro
pius iudas confidenter ait
Obsecro domine loquatur ser
uus tuus uerbum in auribus tuis
et ne irascaris famulo tuo
Tu es enim post pharaonem do
minus meus Interrogasti
prius seruos tuos habens patrem
aut fratrem et nos respon
dimus ita est domino meo est ho
bis pater senex et puer parvulus
qui in senectute illius natus est
Cuius frater interfectus est et
tuus ipse eorum solus habet
matris suae pater autem eius
diligit eum Dixisti ergo seruis
tuis Adducite eum ad me et
ponam oculos meos super illum
Suggessimus domino meo
non posse puerum relinquere
patrem suum si enim ille
discesserit morietur Et dixis
ti seruis tuis nisi uenerit frater
uester minimus uobis
cum non uidebitis amplius
faciem meam cumque ergo as
cendissemus ad famulum tuum
patrem nostrum narrauimus
ei omnia quae locutus est do
minus meus et dixit pater
noster Reuertimini et emite
nobis paululum tritici Cui di
ximus Ire non possumus
nisi frater noster minimus
descenderit nobiscum pro
fecturi enim cum illo
illo absente non audemus ui
dere faciem uiri Atque ille re
spondit uos scitis quod duo
genuerit mihi uxor mea

egyptus

Egressus estinus sed dixit is
Bestiae deuorauit eum · et
hucusq; non comparet situ
lerm̃is sensit uanetatiq; quide in
uia contigerit · deducens eos ad
me eos cum uehiculo ad inferq;
Igitur si inuenerimus ad ser
uum tuum patrem nostrum ue
puer defuerit cum animo illius
ex huius animo pendat · uide
mq; eum non esse nobiscum
morietur · et deducent famuli
tui canos eius cum dolore ad in
feros · ego pro puero tuo seruus tuus
quin me amplius recepit fidem
et spopondi dicens · si illum duxe
rim eum · peccauero in patrem
tuum omnibus temporibus ·
manebo igitur seruus tuus pro
puero in ministerium domini
mei · et puer ascendat cum fra
tribus suis · non enim possum
ascendere ad patrem nostrum
absente puero · ne calamitatis
quae oppressura est
patrem nostrum testis adsis ·
Non sepotuerat ulli nacohis ene
Ioseph · multis coram adstantib

Unde praecepit ut egredere
tur cuncti foras · et nullus
interesset alienus agnitio
nis · eleuauitq; uocem
cum fletu quam audierunt
aegyptii · omnis q; domus pha
raonis
Dixit fratribus suis ego sum
Ioseph · adhuc pater meus
uiuit · nec poterant respon
dere fratres · pauore nimio per
territi · ad quos ille cle
menter accedens · quid ad
me cum accessisset pro
pe · Ego sum inquit Ioseph
frater uester quem uendidistis
in aegyptum · nolite pauere
nec uobis durum esse uide
atur quod uendidistis me in
has regiones · pro salute en
im uestra misit me deus · ante uos
in aegyptum · biennium est quod
fames coepit esse in terra · et
adhuc quinq; anni restant
in quibus nec arari potest · nec me
ti · proinde misit me deus · ut reser
uem uobis · semen super terram · et ves
cas ad uiuendum · habere pos
sitis · non uestro consilio · se

dñi uoluntatẽ huc amissus sua
quisecũde quasi pactione pha
raonis eo dominũ mulier
saecdotis eius. ac principẽ
in omni terra aegypti y
festinate ascendite ad
patrem meum et dicite ei
haec dicit filius tuus ioseph
ds fecit me dominũ
uniuersae terrae aegypti
descende ad me ne mores
et habitabis in terra gessen
eris q̃ iuxta me tu et filii tui
et filii filiorum tuorum
ouesque tuae et armenta tua et
uniuersa quae possides.
ibiq̃ te pascam adhuc enim
quinq̃ anni residui sunt
famis ne tu pereas et domꝰ
tua et omnia quae possides.
En oculi uestri et oculi fratris
mei beniamin uidẽt quod os me
um loquatur ad uos. nuntiate
patri meo uniuersam gloriã
meam et cuncta quae uidistis
in aegypto festinate et addu
cite eum ad me cum q̃ ample
xatus super ceruicem eius
Beniamin fratris sui fleuit
illoquoq̃ plorante similiter
super collum eius osculatus
quoque ioseph omnes fra
tres suos. et plorauit super
singulos. postquam autem
ad eum. Auditum q̃ est regis
domus uenerunt fratres
ioseph et gaudium fuit in
aula regis. uenerunt fratres
ioseph et gaudium fuit pharaoni
atq̃ omni familiae eius. dixit
ad ioseph imperauit pharao
tribus sumptis iumen
tis onerate
iumenta et uadens in terram chanaan
et tollite inde patrem uestrum
et cognationes ueniteque ad me
et ego dabo uobis omnia bona
aegypti ut eo medullis medul
lam terrae. praecipe etiam ut
tollant plaustra de terra aegypti
ad uectionem paruulorum
suorum. et coniugum. ac di
cito. tollite patrem uestrum
et properate quantocius ueni
entes. ne dimittatis quicquam
de supellectili uestra. quia
omnes opes aegypti uestrae
sunt. fecerunt filii israhel

: hei⁹ mandatum fuerat
uie usq; ioseph · plau
sum · secundum pharaonis
imperium · et ci Beniamin trias
resingulisq; protexerunt ues
binas stolas · Beniamin ue
ro dedit trecentos argenteos
argenteo cum quinq; stolis
optimis · tantumq; auri pon
cunctae ut esset unum ca
patris sui addenses asinos de
cem · qui subuehebant ex
omnibus diuitiis aegypti · et to
dem asinos cum panes · q; pabulum
cum patre esq; portantes ·
Dimisit ergo fratres suos et
proficiscentibus · ait · ne ira
camini in uia · quia scribe
tibus exaegypto · uenerunt
in terram chanaan · ad patrem
suum iacob · et nuntiauerunt
dicentes · ioseph · uiuit ipse dom
natur in omni terra aegypti ·
quo audito quasi de graui som no
euigilans · tamen non credebat ·
illis contraria putabat omnem
ordinem rei · cum q; uidisset plaus
tra · et cuncta quae miserat

Reuixit spiritus eius · et ait ·
pergam · adhuc ioseph filius
meus uiuit · eamq; et uidebo
illum antequam moriar ·
Profectus q; israhel cum om
nibus quae habebat · uenit ad
puteum · iuramenti · et immola
uictimas deo patris sui
isaac · audiuitq; eum per uisio
nem nocte uocantem se et di
centem sibi · iacob iacob · ille
respondit · ecce adsum · ait ·
ds · ego sum fortissimus ds
patris tui · noli timere · descende
scende in aegyptum · quia gen
tem magnam faciam te ibi ·
Ego descendam tecum illuc · e
go inde adducam te reuertentē
tecum · ioseph · quoq; ponet ma
num suam super oculos tuos ·
Surrexit ergo iacob a puteo iuramē
ti · tulerunt q; eum filii cum par
uulis et uxoribus suis in plau
stris quae miserat pharao
ad portandum senem et om
nia quae possederat in ter
ra chanaan · uenitq; in aegyptum
cum omni semine suo · filii eius

Adioseph uenitnuntiare regi
ecce pater meus et fratres mei
[illegible] quod cum audisset
iussit ioseph curribus ad
ascendere uolumen patriae ad
eandem terram iudicis. Et
cum inruisset super ceruicem
eius et interfecisset eum fle
uit ioseph. Et interfectis medicis
patri suo ascendam et nuntiabo
pharaoni dicam q; fratres
mei et domus patris mei qui
erant in terra chanaan uenerunt
ad me et sunt uiri pastores ouium curam q;
habentes ouium greges et
pecora sua armenta et
omnia quae habere potuerunt
uenerunt adduxerunt secum
Et cum q; uocauerit uos et dixe
rit. quod est opus uestrum
respondebitis. uiri pastores
sumus seruitutis abinti

ra nostra usq; in praesens
et nos et patres nostri. haec
autem dicetis ut habitare pos
sitis in terra gessem. quia detes
tantur aegyptii omnes pastores
ouium. Ingressus ergo ioseph
nuntiauit pharaoni dicens
Pater meus et fratres oues
eorum et armenta et cuncta
quae possident uenerunt
de terra chanaan. Et ecce consis
tunt in terra gessem. Et de
cem ex quo q; fratrum suorum
quinque eligit ros et ait eo ra
regem. quos ille interrogauit
quid habetis operis. respon
derunt. pastores ouium ser
ui tui sumus et nos et patres
nostri. ad peregrinandum in
terra tua uenimus. quoniam
non est herba gregibus seruo
rum tuorum ingrauescente
fame in regione chanaan petimus que
ut esse nos iubeas seruos tuos
in terra gessem. Dixitq; rex
ad ioseph. pater tuus et fratres
tui uenerunt ad te terra aegypti
in conspectu tuo est in optimo
loco

Jacha habitare eos · et in Gradecis
terram gesen; quod sinos ni
esse in eis uiros industrios
constitue illos magistros
pecorum meorum; post
haec introduxit Ioseph patrem
suum ad regem et statuit eum
coram eo

lxviii · Qui benedicens illi · et interr.
rogatus a beo · quod sunt dies
annorum uitae tuae · Respon
dit Iacob · dies peregrinatio
nis meae centum
triginta anni sunt · pau
ci et mali · et non pervenerunt
usque ad dies patrum eorum
quibus peregrinati sunt ·
Et benedicto rege egressus est
foras · Ioseph · et ero patri et
fratribus suis dedit possessi
onem in Aegypto in optimo
loco terrae Gesoram esse
in praecepit Pharao · et
alebat eos omnemque domum
patris sui praebens cibaria
singulis · in toto enim orbe
panis deerat · et propagabatur
fames terram Aegypti · et chana

lxx · Quibus omnem compaecu
congregaut pronen
tione frumenti · et int
eam aerarium regis
Cumque defecisset em
ret pecuniam · uenit ad
Aegyptius ad Ioseph
dans eis panes qua re
mium pro cunctis de fici
pecuniam · quibus illo
pondus · adduxit pecor
uenerunt · et dabo uobis
eis labos pactus
habetis · quae cum addu
sem · de fessa lem
equis et omnibus et bub
et asinis · sustentauit
illo anno · pro commuta
pecorum uenerunt
nos cundo et diu grunt
hoc est anno · dominum
trum quod deficiente pe
ria pecora si uel de fec
ecclam tees quod abs
corporibus · et terra hab
bebus · qui rego dominum
tendentes et hos et terr
nostra tuemur et nos · eo

[illegible] adorauit [illegible]
conuersus ad lectulū [illegible]
[illegible] transactis nunciatū
est Ioseph quod ægrotaret
pater ueniret; quia ad suum ꝑrexerat
duos filios manasse et efraim
ire perrexit; dictumq; est senī
Ecce filius tuus Ioseph uenit ad
te. qui confortatus sedit in
lectulo. et ingressus ad eum
Ds omnipotens apparuit
mihi in luza quæ est in terra
chanaan. Benedixq; mihi et
ait ecce ego augebo te et multiplicabo
te et faciam in turbas populo
rum. dabo q; tibi terrā hanc
et semini tuo post te in pos
sessionem sempiternam.
Duo igitur filii tui qui nati sunt
tibi in terra ægypti antequā
huc uenirem ad te mei erūt
efraim et manasses. sicut
ruben et symeon reputabū
tur mihi. reliquos autem quos
genueris post eos tuos erunt
et nomine fratrum suorum
uocabuntur in possessio
nibus suis. mihi enim quan
do
reuertebar de mesopotamia
mortua est rahel in terra cha
naan. in ipso itinere erat q;
uer nondum tempus. et ingre
diebatur euphratham. et sepe
liui eam in ꝑuia chanaan euphrathe.
quæ alio nomine appellatur
bethlecan. uidens autem eius
filios. dixit ad eum. quis sūt
isti. respondit filii mei sunt
quos dedit mihi dns in hoc
loco. adduc eos quæso ad me ut benedi
cam illis. oculi enim israhel cali
gabant præ nimia senectute
et clare uidere non poterant. appli
citosq; ad se deosculatus et cir
cumplexus. dixit ad filium non
sum fraudatus aspectu tuo
insuper ostendit mihi dns
semen tuum. cumq; tulis
set eos ioseph de gremio pa
tris. adorauit pronus inter
ram. et posuit efraim ad dex
teram suam. id est ad sinis
tram israhel. manasse uero
in sinistra sua. ad dexteram
scilicet patris. applicuitq; am
bos ad eum. qui extendens

transierunt qui
ste quippe dos
condorum: pleuit; eum
aegyptus septuaginta diebus
et explerentur plan
loquutus est ioseph ad fami
am pharaonis: si inuenio gra
tiam in conspectu uestro
loquimini in auribus pharao
onis: eo quod pater meus ad
iurauerit me dicens: en mo
rior in sepulchro meo quod fo
dui mihi in terra chanaan: se
pelies me: ascendam igitur
et sepeliam patrem: ac reuer
tar. dixitq; pharao: ascende
et sepeli patrem tuum sicut
adiurauit te. quo ascenden
te: ierunt cum eo omnes se
nes domus pharaonis: cunctiq;
maiores natu terrae aegypti.
domus ioseph: cum fratribus
suis: absq; parui liberis gre
atq; armenti: quae dereliq;
rantur in terra gessen: habuit quoq;
in comitatu currus et equites.
et facta est turba non modica
ueneruntq; ad aream quae si

transierunt
ste
is te

[illegible]
magnus est
eo appellauer
loci illius planctus aegypti
lxiiii. Fecerunt ergo filii iacob sicut
praecepit eis.
eum in terra chanaan: sepe
lierunt in spelunca duplici
quam emerat abraham cum
agro in possessionem sepulchri ab ephron heteo contra
tra faciem mambre.
Reuersus est ioseph in aegyp
tum cum fratribus suis et
omni comitatu sepulto patre
quo mortuo timentes fratres
eius: et mutuo conloquen
tes: ne forte memores iniu
riae quam passus est: et reco
dans nobis omne malum quod
fecimus: mandauerunt ei
fratres: pater tuus praece
pit nobis ante quam moreretur

tur

EXPLICIT · LIBER · GENESEOS · VERSVS

NVMERO · IIII · MIL · DCCCC ·

CAPITVLA EXODI INCIPIVNT

I IACOB INTROIB
IN AEGYPTUM LXX
II SURGIT REX ALIUS
IN AEGYPTUM
III IUBET REX AEGYP
TIO OBSTETRICIBUS
UT SI MASCULUS NAT
US ESSET NECARETUR OCCIDE
RETUR
IIII MOYSES CUM VI
ESTINTY BIN PONI
TUR AD RIPAM FLUM
V MOYSES DUCIT YE
TRO SEPTEM OVES
QUO NASCUNTUR
FILII DESI GERSAM
ET ELIEZER
VI HIC MORITUR
REX AEGYPTI
VII HIC MOYSES SPO
NSAM ET OVES IOTHOR
SOCERI SUI

VIII DUCIT DEUS
DE RUBO MOYSEN
ET DICENTI LI SOLVE
CALCAMENTUM
PEDUM
VIIII HIC PROIECTUM
IN TERRAM FACTA EST
SERPENS
X ADMIRANTEM
IN SINUM ET PRO
TULIT EAM NIHIL
XI HIC SUMITAQUE
DE FLUMINE ET EAM
IN TERRAM
XII UBI MOYSES DI
CIT GRACILI VOCE ES
SE TARDI LINGUA
XIII MORITUR REX
AEGYPTI
XIIII PRIMUM VIR
TRANT AD PHA
RAONEM

MOYSES ET AARON
XV ET QUIBUS RESPON
DIT MOYSES ET A
ARON ET MARIA
XVI AARON DUCIT
UXOREM ELISABETH
ET PEPERIT FILIOS
QUATTUOR
XVII MOYSES ANNO
RUM LXXX ET AARO
OCTOGINTA ANNOS CU
LOQUUTI SUNT AD
PHARAO
XVIII DEUS PRAECI
PIT UT DRACHONEM
XVIIII PERCUTIAT AQ
UAS AMNIS QUAE FLU
MINI ET SANGUIS
XX IUBET DEUS AA
RON ET
AQUAS AARON ET
ET EUNT RANAE

XXXVIII·PUGNA
AMALECH
XXXVIIII·MOYSIMA
NUSSTENTABANTUR
XXXX·ADDUCTIO
THOR·SOCERMOYSI
ADEUM·YTHOREA
ETFILIOSEIUS
XLI·IOTHOR·DATCŌ
SILIUM·MOYSIUT
CONSTITUERETTRI
BUNOS·ETCENTU
RIONES·AD·IUDICĀDŌ
XLII·DEPURIFICATIO
XLIII·LOQUITURAD
MOYSEN·DŌS·IN
TESYNA
XLIIII·DECEMVERBA
XLV·NONA·DECALE
XLVI·IUBETSEMUM
HEBREUMEMPTŪ

SEXANNISSET
UIRĒ·SEPTIMO
AUTEMANNODI
MITTERE
XLVII·HICSIP
RENTIBUSLEDI
XERINTUMORI
ANTUR
XLVIII·OCULUMPRO
OCULO
XLVIII·DEORTANIS
ETUIDUIS
L·NEPRINCIPEM
POPULITUIMALEDI
LI·DEDIEBUSP
LII·IUBETURASCEN
DEREMOYSES·ET
AARON·ETNADAB
ETABIUD·ET·LXXSE
NIORESISRAHEL
LIII·MOYSESLEGIT

LIBRUMLEGIS
TESTAMENTI
POPULO
LIIII·ASCENDITMOY
ETAARON·ADDRĀ
ETNADAB·ETABIUD
ETLXX·SENIORESISRL
ETUIDERUNTLOCŪ
UBISTETITDŌS
LV·ACCEPITABU
LASLAPIDEASPRI
MUM
LVI·AEDIFICATIOTA
BERNACULI
LVII·ITEMTABER
NACULUM
LVIII·QUISACERDO
TIUMHABET
LVIIII·DESACRIFICIIS
LX·DEOBLATIONIB
LXI·DEUNGUENTO

lxii · elegit dñs
qui fabricaret
tabernaculum
et arcam testimonii
lxiii · de sabbato
lxiiii · hic accepit
moyses duas
tabulas lapideas
asscribtas digito dei
lxv · de seruitio
urui
lxvi · hic moyses
frangit tabulas
et tuitulum con
busit igni
lxvii · hic cadent
de populo triginta
milia hominum

lxviii · dñs moysi
loquitur facie
ad faciem
lxviiii · dñs · dicit
posteriora sua
uisurum moysen
faciem autem
non uisurum
lxx · hic accipit ta
bulas secundas
moyses de mon
te dei
lxxi · aras iubet
adorandorum
hoc est idolo
rum omnium
destrui
lxxii · de die bus
anniuersarium

lxxiii · moyses
glorificatus
descendit cum
tabulas
lxxiiii · de sabba
lxxv · offerent
ad sacrificandum
tabernacu
lum testi
monii populus
que iubentur
lxxvi · beseleel
architectus
et eliab
lxxvii · tabernacu
lum
lxxviii · beseleel
architectus

LXXVIII·HIC NU
MERUS·DCCC·VI
GINTI·QUINQUE·ANNIS·ET
SUPRA
LXX·DENUMERA

CAPITULA
EXODI EXPL

INC LIBER
EIUSDEM

hAE SUNT NOMINA PHI
LIORUM ISRAHEL QUI INGRES
SI SUNT IN AEGYPTUM CUM IACOB
PATRE SUO SINGULI CUM DOMIBUS SUIS
INTROIERUNT RUBEN
SIMEON LEVI IUDA ISSACHAR
ZABULON ET BENIAMIN
DAN ET NEPHTALIM GAD ET ASER
ERANTQUE UNIVERSAE ANIMAE EX
EORUM QUI EGRESSI SUNT
DE FEMORE IACOB SEPTUAGINTA
I Joseph autem in Aegypto
erat quo mortuo et cunc
tis fratribus eius om
nique cognatione illa
filii Israhel creuerunt et quasi
germinantes multiplicati
sunt ac roborati nimis im
pleuerunt terram
II Surrexit interea rex nouus
super Aegyptum qui ignora
bat Ioseph et ait ad populum
suum Ecce populus filiorum
Israhel multus et fortior nobis
uenite sapienter opprima
mus eum ne forte crescat
piatur si euenerit con
tra nos bellum et addatur ini
pos ut illa[illegible] ea agat[illegible]
[illegible] uiae ministeria eorum
[illegible] difficultate quibus erant
nationum [illegible] phi
et tribulationes quanto opprimebantur
angebantur tanto magis
multiplicabantur et crescebant
Oderant igitur filios israhel aegypti
et affligebant eos dominantes
[illegible] adamarunt [illegible] perdu
cebant illam [illegible] operibus
duris lutum et lateres conficere
omnique famulatu quo sibi interant operi
bus premebant eos
III Dixitque rex Aegypti obstetri
cibus hebraearum quarum
una uocabatur Sephora
altera Phua precipiens
quando ministrabitis
[illegible] uideritis
[illegible] masculus generis
si femina seruate
[illegible] timuerunt
[illegible] ut
cerunt iuxta praeceptum regis
Aegypti sed conseruabant
[illegible]

quid nam facere uoluisti cum puellos esse uideres? quae respondit nihil aliud nisi quae ancillae obsetricandi habent scientiam. et primum quamdiu nimis ad exprimendam parturi beneficio obstetricis et cetera impetus populus conportatus est nimis et quia non erant locus aedificabimus domos. praecepit ut pharao omni populo suo dicens quidquid masculinis sexus natum fuerit in fluuium proicite. quidquid femineus reseruate.

Egressus est post haec uir de domo Leui et accepit uxorem de stirpissua. quae concepit et peperit filium et uidens eum elegantem et abscondit tribus mensibus.

IIII Cumque iam celare non posset mensis fiscellam scirpea[m] et lenimento bitumine ac pice posuitque infra[n]s infantulum

Et exposuerunt eum in carectis ripae fluminis. stansque procul soror eius considerans euentum rei

Descendebat filia pharaonis ut lauaretur in flumine, et pulsae eius gradiebantur per crepidine[m] aluei. quae cum uidisset fiscellam in aquis iussit unam ex ancillis suis adlatam aperiens cernensque infantulum uagientem, miseratus ait, de infantibus hebraeorum est. cumque puerilis [illegible] uultus adamet uocem ibi hebraeam mulierem quae nutrire possit infantulum respondit ut ade. perrexit puella et uocauit matrem eius. ad quam loq[uitur] filia pharaonis. accipe puerum istum et nutri mihi. ego tibi dabo mercedem tuam. suscepit mulier et nutriuit p[uerum]

erum

Adultumq; tradidit manibus
pharaonis quem illaesum
primum locum primi uo
catum genitus moy
se dicens quia deus
tuleram indiebus illis
postq; uidit neminem
moyses egressus est
ad fratres suos uidit ad
flictionem eorum et
uirum aegyptium per
cutientem quendam
hebreum de fratribus suis
cumque circumspexisset
huc atque illuc
et nullum adesse uidis
set percussum aegyptium
abscondit sabulo et egres
sus die altero conspexit
duos hebreos rixantes
dixitq; ei qui iniuriam
faciebat iniuriam
quare percutis proximum
tuum qui respondit quis
constituit te principem
et iudicem super nos nu
quid occidere me tu uis
sicut occidisti aegyptium
tum uero moyses etiam quo

[illegible]
pharaonis quem illaesum
primum locum primi uo
catum genitus moy
se dicens quia deus
tuleram in diebus illis
postq; uidit neminem
moyses egressus est
ad fratres suos uidit ad
flictionem eorum et
uirum aegyptium per
cutientem quendam
hebreum de fratribus suis
cumque circumspexisset
huc atque illuc
et nullum adesse uidis
set percussum aegyptium
abscondit sabulo et egres
sus die altero conspexit
duos hebreos rixantes
dixitq; ei qui iniuriam
faciebat iniuriam
quare percutis proximum
tuum qui respondit quis
constituit te principem
et iudicem super nos nu
quid occidere me tu uis
sicut occidisti aegyptium
tum uero moyses etiam quo

[illegible]
pharaonis quem illaesum
primum locum primi uo
catum genitus moy
se dicens quia deus
tuleram in diebus illis
postq; uidit neminem
moyses egressus est
ad fratres suos uidit ad
flictionem eorum et
uirum aegyptium per
cutientem quendam
hebreum de fratribus suis
cumque circumspexisset
huc atque illuc
et nullum adesse uidis
set percussum aegyptium
abscondit sabulo et egres
sus die altero conspexit
duos hebreos rixantes
dixitq; ei qui iniuriam
faciebat iniuriam
quare percutis proximum
tuum qui respondit quis
constituit te principem
et iudicem super nos nu
quid occidere me tu uis
sicut occidisti aegyptium
tum uero moyses etiam quo

[illegible]
pharaonis quem illaesum
primum locum primi uo
catum genitus moy
se dicens quia deus
tuleram in diebus illis
postq; uidit neminem
moyses egressus est
ad fratres suos uidit ad
flictionem eorum et
uirum aegyptium per
cutientem quendam
hebreum de fratribus suis
cumque circumspexisset
huc atque illuc
et nullum adesse uidis
set percussum aegyptium
abscondit sabulo et egres
sus die altero conspexit
duos hebreos rixantes
dixitq; ei qui iniuriam
faciebat iniuriam
quare percutis proximum
tuum qui respondit quis
constituit te principem
et iudicem super nos nu
quid occidere me tu uis
sicut occidisti aegyptium
tum uero moyses etiam quo

VI

VII (Moses autem pascebat oues

VIII Aillene ad propinque

...rectolligites sicut hucusq;
...rep cerimus · Hec omnium
quicquid ad opus eius fuerat.
Dispersusq; est populus
per omnem terram aegypti
ad colligendas paleas.
praefecti quoq; operum
stabant dicentes. cotidie
ut prius pagebes solebatis.
quando dabant uobis pa
leas. flagellatiq; sunt qui
praerant operibus filiorum
israhel. ab exactoribus pharaonis
dicentes. quare non im
plens mensuram laterum
sicut prius. hactenus. hec ho
die. uenerunt praepositi
filiorum israhel. et uociferan
tes sunt ad pharaonem dicentes.
quare hoc agis contra seruos
tuos. paleae non dantur no
bis. et lateres similiter
imperantur. en famuli tui fla
gellis cedimur. et iniuste
agitur contra populum tuum.
At ille nimis otiosi estis otiosi
propterea dicitis. eamus et sacrificemus

Ite nunc et operamini. paleae
non dabuntur uobis. et reddi
tis consueto numero laterum
uidebantq; se praepo
sitis filiorum israhel malo. eo
quod dicerentur eis non minue
tur quicquam de lateribus per singu
los dies. Occurrerunt itaq;
moysi et aaron. qui stabant
euntes egredientes. pha
raone et dixerunt. ad eos. uideat
dns. et iudicet quo niam fetere
fecistis odorem nostrum co
ram pharaone et seruis eius et
praebuistis ei gladium ut oc
cidere nos. reuersusq; est
moyses ad dnm. et ait. dne. quare
adflixisti populum istum. qua
re misisti me. ex eo enim quo
ingressus sum ad pharaonem
ut loquerer in nomine tuo. affli
xit populum istum. et non liberas
tis eos. dixitq; dns ad moysen.
nunc cuidebis quae facturus
sim pharaoni. per manum
enim fortem dimittet eos. et
in manu robusta eiciet illos de
terra sua. locutus q; est dns ad

dixit moysi hec dices filiis israhel ego dns quia
parui abraham isaac et iacob
in deo omnipotente et nomen
meum adonai non indicaui eis
per quod certos poterant esse de
his terram chanaan terram
peregrinationis eorum in qua
fuerunt aduenae ego audiui
gemitum eorum quo
aegyptii opprimunt eos
Et recordatus sum pactionis
de quod dicturus sum filiis israhel ego dns qui educo
uos de angustiis aegyptiorum
rum et eruam de seruitute
ac redimam in brachio excelso
et in iudiciis magnis et adsumam
uos mihi in populum et ero uester
ter dns scietis quod ego sim dns
dns uester qui eduxerim uos de
angustiis aegyptiorum et induxe
rim in terram super qua leuaui
manum meam ut darem eam
abraham isaac et iacob et da
bo uobis possidendam
ego dns Narrauit ergo moyses
omnia filiis israhel qui non acquie
runt ei propter angustiam
spiritus et opus durissimum

loquutus est dns dicens
ingredere et loquere
ad pharaonem regem aegypti ut di
mittat filios israhel de terra
sua Respondit moyses
coram dno ecce filii israhel
audiunt me et quomodo
audiet me pharao præ
sertim cum sim incir
cumcisus labiis Loquutus est
dns ad moysen et aaron
et dedit mandatum ad
filios israhel et ad pharaonem regem
aegypti ut educerent filios
israhel de terra aegypti
Isti sunt principes domo
rum per familias suas
filii ruben primogeniti
israhelis enoch et phallu
es hesron et charmi hæc co
gnationes ruben
Familiæ simeon
iamuhel et iamin et ahod
et iachin et soar et saul filius
chananitidis hæ progeni
simeon et hæc nomina filio
rum per cognationes suas
gerson et caath et merari
Annorum autem uitæ eleuit

C xxvii

filii gerson lobeni etsemei
per cognationes suas filii
caath amram etisuar et ebron
et oziel annis quo centum
et uiginti anni uitae caath
centum uiginti annis filii
amram aaron et moysi et haec
cognationes leui per familias
suas
xv Accepit autem ambram uxo
rem iochabed patruelem suae
quae peperit ei aaron et moysen
et mariam et numerati sunt anni ui
tae ambram centum triginta sep
tem filii quoque issachar core
et naphe et zechri filii quoque
oziel misael et elzaphan et sa
thri
xvi Accepit autem aaron uxorem
elisabeth filiam aminadab so
rorem naasson quae peperit
ei nadab et abiu et eleazar
et ithamar filii quoque chore
asir et elchana et abiasab
hae sunt cognationes core
et abiron atque eleazar
filius aaron accepit uxorem
de filiabus phutihel quae pepe
rit ei finees hi sunt principes
familiarum leuitarum per

cognationes suas
aaron et moysen quibus
praecepit dominus ut educerent
filios israhel de terra aegypti
per turmas suas hi sunt
qui loquuntur ad pharaonem
regem aegypti ut educant
filios israhel de aegypto
iste moyses et aaron
die qua locutus est dominus ad
moysen in terra aegypti
et locutus est dominus ad moysen
dicens ego dominus loquere
ad pharaonem regem aegypti
omnia quae ego loquor tibi
et ait moyses coram domino
ecce incircumcisus labiis
sum quomodo audiet me
pharao dixitque dominus ad moysen
ecce constitui te deum pha
raonis aaron frater tuus
erit propheta tuus sicut lo
quebaris omnia quae mando tibi
ille loquetur ad pharaonem ut
dimittat filios israhel de terra
sua ego autem indurabo cor
eius et multiplicabo si
gna et prodigia mea in terra aegy
pti et non audiet nos et ponam
manum

manum meam super aegyptum
et educam filios israhel de terra aegypti per iudicia maxima. et scient aegyptii quod ego sum dominus qui extenderim manum meam super aegyptum et eduxerim filios israhel de medio eorum. fecerunt ergo moyses et aaron sicut praecepit illis dominus. ita egerunt.

Moyses autem octogenarius erat et aaron octogenarius quando locuti sunt ad pharaonem. dixitque dominus ad moysen et aaron. cum dormierit vobis pharao ostendite signa. dices ad aaron tolle virgam tuam et proice eam in conspectu pharaonis ut fiat coluber.

Ingressi itaque moyses et aaron ad pharaonem fecerunt sicut praeceperat dominus. tulit aaron virgam coram pharaone et servis eius quae

versa est in colubrum. vocavit autem pharao sapientes et maleficos et fecerunt et ipsi per incantationes aegyptias et per. et ipsi enim singuli proiecerunt singulas. quae versae sunt in dracones. sed devoravit virga aaron virgas eorum. indurataque est cor pharaonis et non audivit eos sicut praeceperat dominus. dixitque dominus ad moysen. ingravatum est cor pharaonis non vult dimittere populum. vade ad eum mane

Ecce egredietur ad aquas. et stabis in occursum eius super ripam fluminis. et virgam quae conversa est in draconem tolles in manu tua. dices que ad eum dominus deus hebraeorum misit me ad te dicens. dimitte populum meum ut immolet mihi in deserto. et usque ad praesens audire noluisti. hac igitur die scies quod dominus sim.

Ecce percutiam in virga quae in manu mea est aquam fluminis.

et super riuos aq̃ paludes · et
educ ranas super terram ae
gipti · Extendit aaron manũ
super aquas egipti · et ascen
derunt ranae · operuerunt
que terram egipti · Fecerunt
autem etiam malefici per inca
tationes suas similiter edu
xerunt que ranas super ter
ram egipti · Vocauit au
tem pharao moysen et aaron
et dixit · Orate dñm ut auf e
rat ranas a me et a populo meo
et dimittam populum ut sacri
ficet dño · Dixitq; moyses
pharaoni · Constitue mihi quan
do deprecer pro te · et pro
seruis tuis · et pro populo tuo ·
ut abigantur ranae a te · et a do
mo tua · et tantum in flumine
remaneant · Qui respondit
cras · At ille iuxta uerbum il
li · fiat tuum · ut scias quoniam
non est sicut dñs dñs noster ·
et recedent ranae a te · et a domo
tua · et a seruis tuis · et a popul o
tuo · tantum in flumine rema
nebunt · Egressique sunt
moyses et aaron a pharaone ·
et clamauit moyses ad dñm pro

sponsione ranarum quam
condixerat pharaoni · Fecitq;
dñs iuxta uerbum moysi · et
mortuae sunt ranae de domi
bus de uillis et de agris · Con
gregauerunt que eas in immen
sos aggeres · et computruit ter
ra · Videns autem pharao quod
data esset requies · ingrauauit
cor suum · et non audiuit eos si
cut praeceperat dñs · Dixitq;
dñs ad moysen · Loquere ad
aaron · Extende uirgam tuam
et percute puluerem terrae ·
et sint scinifes in uniuersa
terra aegipti · Fecerunt que
ita · Et extendit aaron manu
a uirgam tenens · percussitque
puluerem terrae · et facta
sunt scinifes in hominibus
et iumentis · Omnis pulis ter
rae uersus est in scinifas
per totam terram aegipti ·
Fecerunt que similiter male
fici per incantationibus suis
ut educerent scinifas · et non
potuerunt · Erantque scini
pes · tam in hominibus · quam
in iumentis · Et dixerunt ma
lefici ad pharaonem · digitus dei

est. Indurauitque cor
pharaonis. et non audiuit
eos sicut praeceperat dns
Dixitque dns ad moysen.
Consurge diluculo. et sta
coram pharaone: egredie
tur ecce in aquas. et dices
ad eum. haec dicit dns. de
mitte populum meum ut
sacrificet mihi. quod si non
dimiseris eum. ecce ego im
mittam in te et in seruos tu
os et in populum tuum et
domus tuas omnem coenum mus
carum. et implebuntur do
mus aegyptiorum muscis
diuersi generis. et in quic
quid terra in qua fuerint
faciam quoque mirabile in die
illa terram gesen in qua po
pulus meus est. ut non sint
ibi muscae. et scias quia ego
dns in medio terrae.
ponam quoque diuisionem in
ter populum meum et po
pulum tuum. cras erit
signum istud. fecitque
dns ita. et venit musca
grauissima in domos pha
raonis. et seruorum eius

et in omnem terram aegypti
corrupta quae est terra ab
huiusce modi muscis. Voca
vit pharao moysen et aaron
et ait eis. Ite sacrificate de
o uestro in terra. Et ait mo
ses. non potest ita fieri.
abominationes enim aegyp
tiorum immolabimus dno
deo nostro. quod si immolauerimus ea quae coluntur aegyp
tii coram eis lapidibus nos
obruent. Uiam trium dierum
pergimus in solitudinem. et sa
crificabimus dno deo nostro
sicut praecepit nobis.
Dixitque pharao. ego dimit
tam uos ut sacrificetis dno
deo uestro in deserto. uerum
tamen longius ne abeatis.
Rogate pro me. Egressusque moyses
egressus a te. orabo dnm
ut recedat musca a pharaone
et a seruis. et a populo eius.
cras. Verumtamen caue ne ul
tra fallere ut non dimittas
populum sacrificare dno.
Egressusque moyses a pha
raone orauit dnm. qui fecit
iuxta uerbum illius et abs

tulit moses ap̃h̃aro et ser
uis et pop̃lo eius. Hor super
fuit hec quidem et finem
uatum est cor pharaonis ita
ut hec quidem nec dimitte
ret pop̃lum. Dixit autem dñs
ad moysen. Ingredere ad phara
onem et loquere ei deum hec
dicit dñs ds hebraeorum. de
mitte pop̃lum meum ut sacrifi
cent mihi. quod si adhuc renuis
et retines eos. ecce manus mea
erit super agros tuos super equ
quos et asinos et camellos et bo
ues et oues pestis ualde grauis.
Et faciet dñs mirabile inter pos
sessiones israhel et possessio
nes aegyptiorum ut nihil omni
no pereat ex his quae pertinent
ad filios israhel. Constituitque
dñs tempus dicens. Cras faciet
dñs uerbum istud in terra. Fe
cit ergo dñs uerbum hoc altero
die. Mortuaque sunt omnia
animantia aegyptiorum de pecu
dibus: de filiis autem israhel nihil
omnino periit. Et misit pharao
ad audiendum nec erat quidquam
mortuum de his quae possedebat
israhel. Ingravatumque est cor

pharaonis et non dimisit po
pulo. Et dixit dñs ad moysen
et aaron. Tollite plenas manus
cineris de camino et sparsat
illa moyses in aera coram
pharaone. Sitque pulvis super
omnem terram aegypti.
Erunt enim in hominibus et in
iumentis ulcera et uesice
turgentes in omni terra
aegypti. Tulerunt ergo cinere
de camino et steterunt contra
pharaonem et sparsit illa moyses
in aera. Factaque sunt ulcera
vesicarum turgentium
in hominibus et iumentis nec
poterant malefici stare co
ram moyse propter ulcera
quae erant in illis erant enim
et in omni
terra aegypti. Indurauitque dñs
cor pharaonis et non audiuit
eos sicut locutus est dñs ad
moysen. Dixitque dñs ad
moysen. Mane consurge et sta
coram pharaone et dices ad eum
haec dicit dñs ds hebraeorum.
dimitte populum meum ut
mihi sacrificet. quod si nec
ce mittam omnes plagas me
as super cor tuum super seruos

tuos et super populū tuū
ut scias quod non sit simi-
lis mei in omni terra. Nunc
enim extendens manū per-
cutiam te et populum tuum
peste: peribisque de terra.
Idcirco autem posui te ut os-
tendam in te fortitudinē
meam et narretur nomen
meum in omni terra. Ad
huc retines populum
meum et noluis eum de-
mittere. Ecce pluam ci-
sa hora cras grandinem
multam nimis qualis non
fuit in Egypto ab die qua
fundata est usque in pre-
sens tempus. Mitte ergo
iam nunc et congrega ia-
menta tua et omnia quae
habes in agro. Homines et
animalia et universa quae
inuenta fuerint foris nec
congregata de agris cecide-
rit que super ea grando
morietur. Qui timuit ver-
bum domini de servis pharaonis
fecit confugere servos
suos et iumenta in domos
Qui autem neglexit sermonem

dimisit servos suos et iumen-
ta in agris. Et dixit dominus ad moy-
sen. Extende manum tuam in
caelum ut fiat grando in omni
terra Egypti super homi-
nes et super iumenta et om-
nem herbam agri in terra
Egypti. Extendit que moyses
virgam in caelum et dominus dedit
tonitrua et grandinem. Ac dis
carrebat fulgura super ter-
ram. Pluit que dominus grandinem
super terram Egypti. Et gran-
do et ignis inmixta pariter de-
batur. Tanta que fuit mag-
nitudinis quae non fuerat in
omni terra Egypti ex quo gens illa condita est.
Et percussit grando in omni
terra Egypti cuncta que fue-
runt in agris ab homine usque
ad iumentum. Cunctam herbam
agri percussit grando. Et omne
lignum regionis confregit.
Tantum in terra Gesen ubi erant
filii Israhel grando non cecidit.
Misit que pharao et vocavit
Moysen et Aaron dicens ad eos
Peccavi etiam nunc dominus iustus
ego et populus meus impii

Oratedñm ut desinant ranæ de domo tua et de villis et de agris. Et dixit Moyses ad eum: Constitue mihi quando deprecer pro te et pro servis tuis et pro populo tuo, ut recedant ranæ a te et a domibus tuis et remanebunt in solo tantum. Qui respondit: Cras. Et ille: Fiat secundum verbum tuum, ut scias quia non est alius Dominus Deus noster. Recedent ranæ a te et a domibus tuis et a servis et a populo tuo et remanebunt in solo tantum. Egressi autem Moyses et Aaron a Pharaone, clamavit Moyses ad Dominum pro ranarum multitudine quam miserat super Pharaonem. Et fecit Dominus juxta verbum Moysi, et mortuæ sunt ranæ de domibus et villis et agris, congregatæque sunt in immensos acervos, et computruit terra. Videns autem Pharao quod data esset requies, aggravavit cor suum et non exaudivit eos, sicut præceperat Dominus. Dixitque Dominus ad Moysen: Dic Aaron: Extende virgam tuam et percute terram, ut vertatur in sciniphes per omnem terram Ægypti. Fecerunt ita. Et extendit Aaron manum tenens virgam, et percussit pulverem terræ, et factæ sunt sciniphes in hominibus et in jumentis. Omnis pulvis terræ versus est in sciniphes per totam terram Ægypti. Feceruntque ita magi in præsentia Pharaonis ut educerent sciniphes, et non potuerunt. Erantque sciniphes tam in hominibus quam in jumentis. Dixerunt ergo magi ad Pharaonem: Digitus Dei est hic. Et obduratum est cor Pharaonis, et non exaudivit eos, sicut præceperat Dominus. Dixit autem Dominus ad Moysen: Consurge diluculo et sta coram Pharaone, egredietur enim ad aquam, et dices ad eum: Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum: Dimitte populum meum ut sacrificet mihi. Si autem resistis et non vis dimittere eum, ecce ego immittam in te et in servos tuos et in populum tuum et in domos tuas omne genus muscarum, et implebuntur domus Ægyptiorum omni multitudine muscarum, et super terram in qua fuerint. Separabo autem in die illa terram Gessen, in qua populus meus habitat, ut non sint ibi muscæ, et scias quia ego Dominus in medio terræ. Et ponam divisionem inter populum meum et populum tuum. Cras erit signum istud. Fecit Dominus ita, et venit musca gravissima in domum Pharaonis et in domos servorum ejus, et in omnem terram Ægypti, et vastata est terra a muscis. Vocavitque Pharao Moysen et Aaron, et ait: Ite, sacrificate Deo vestro in terra. Et dixit Moyses: Non potest ita fieri, abominationes enim Ægyptiorum immolabimus Domino Deo nostro. Si immolaverimus ea quæ coluntur apud eos in conspectu eorum, lapidibus nos obruent. Viam trium dierum pergemus in solitudinem, et immolabimus Domino Deo nostro sicut præcepit nobis. Dixit ergo Pharao: Ego dimittam vos, ut sacrificetis Domino Deo vestro in deserto, tantummodo longius ne abeatis. Orate pro me. Et ait Moyses: Egredior a te et deprecabor Dominum, ut recedat musca a Pharaone et a servis et a populo ejus cras. Verumtamen cave ne ultra fallere quidquam, et non dimittere populum, ut sacrificet Domino. Egressus autem Moyses a Pharaone deprecatus est Dominum. Fecitque Dominus juxta verbum ejus, et abstulit muscam a Pharaone et a servis et a populo ejus, ita ut ne una quidem remaneret. Gravatumque est cor ejus etiam nunc, et non dimisit populum.

ctaaiexquoorasahtsup̄
terram usqueinpraesen
tem diem. Auertitquese
ctegressas estpharaone.
Dixeratautem seraipha
raonis adeum. Usquequopa
timurhocscandalum di
mitte homines ut sacrifi
cent dn̄o deo suo. Nonne aides
quod perierit aegiptus. Re
ducaueruntque moysen et
aaron. adpharaonem. qui
dixitcis. Ite sacrificate
dn̄o deo uestro. quinam sunt
qui turi sunt. Aut moyses
cum parvulis nostris et se
nibus pergimus. cum filiis
et filiabs. Cum ouibus et bo
mentis. Est enim sollemni
tas dn̄i nostri. Et respondit
pharao. Sic dn̄s sit uobiscum
quomodo ego dimittam uos
et parvulos uestros. Cauda
tum est quod pessime cogi
tis. Nonfiet ita. Sed ite
tantum uiri et sacrifica
ed̄m. hoc enim et ipsi pe
tistis. Statimque eiecti sunt
de conspectu pharaonis.
Dixitautem dn̄s ad moysen

extende manum tuam super
terram aegipti. ad locustam
et ascendat super eam et deuo
ret omnem herbam quae resi
dua fuit grandine. Extep
dit moyses uirgam super terr
ram aegipti. et dn̄s induxit
uentum urentem totam illa die
ac nocte. Et mane facto uen
tus urens leuauit locustas.
quae ascenderunt super uni
uersam terram aegipti. et se
derunt in cunctis finibus ae
gipti nimis innumerabilis
quales ante illud tempus non
fuerat. nec poste futurae
sunt. Operuerunt que uni
uersam superficiem terrae
ut starent omnia. Deuorata
est igitur herba terrae. et
quidquid pomorum in arbo
ribus fuit. quae grando di
miserat. nihil que omnino
uirens relictum est in lignis
et in herbis terrae in cuncta
aegipto. Quam ob rem festi
nus pharao uocauit moysen
et aaron et dixit cis. peccaui
in dn̄m deum uestrum et uos
sed nunc dimittite peccatū

mihi etiam acutice. Et ro
gate dñm dñm uestrum ut
auferat me et mortem istã
Egressusque est moyses
de conspectu pharaonis et
oranit dñm. quiq; fecit
uentum a occidente ue he
mentissimum. et arripta
locusta proiecit in mare ru
bru. non remansit penu
quidem in cunctis finibus ae
gipti. Et indurauit dñs cor
pharaonis nec dimisit filios
israhel. dixitq; dñs
ad moysen. Extende manũ
tuam in caelum. et sint tene
brae super terram aegipti
tam densae ut palpari queant
Extendit moyses manum in
caelo. et facte sunt tenebre
horribiles in uniuersa ter
ra aegipti. tribus diebus ne
mo uidit fratrem suũ. nec
mouit se de eo loco in quo e
rat. ubicumque autem ha
bitabant filii israhel lux
erat. Vocauitque pharao
moysen et aaron. et dixit eis
Ite sacrificate dño. oues
tantum uestrae et armenta
remanent. paruoli uestri
eant uobiscum. aut moy
ses. hostias quoque et
holocausta dabis nobis.
quae offeramus
dño deo nostro. cae
tera greges pergent
nobiscum. non re
manebit ex eis ungula.
quae necessaria sunt in
cultu dñi dei nostri. preser
tim cum ignoremus quid
debeatur immolari donec ad
ipsum locum perueniamus
Indurauit autem dñs cor
pharaonis. et noluit dimit
tere eos. Dixitq; pharao
ad eum. Recede a me cauе ne
ultra uideas faciem meam
quocumque die apparueris
mihi morieris. Respondit
moyses. ita fiat ut loqueris
non adiciam ultra faciem
tuam. Et dixit dñs ad moy
sen. adhuc unam plagam trahã
pharaonem et aegiptum.
et post haec dimittet uos
et extra compellet. dices
ergo omni plebi ut postu
let uir ab amico suo. et mu

LER AUTEM MANUS SUAS ADVER
SUS TERRAM ET TRAXERIT
CINEREM TERRAE · DABIT
AUTEM DOMINUS GRATIAM POPULO CORAM AEGYPTIIS
FACTUMQUE MOYSES ET AARON
MAGNUS NIMIS IN TERRA AEGYPTI CORAM
SERVIS PHARAONIS ET
OMNI POPULO · ET AIT
HAEC DICIT DOMINUS MEDIA NOCTE
EGREDIAR IN AEGYPTO · ET OMNE
PRIMOGENITUM IN TERRA AEGYPTI DE PRIMOGENITO PHARAONIS QUI SEDET IN SOLIO EIUS · USQUE AD PRIMOGENITUM ANCILLAE QUAE EST AD MOLAM · ET OMNIA PRIMOGENITA IUMENTORUM · ERITQUE CLAMOR MAGNUS IN UNIVERSA TERRA AEGYPTI QUALIS NEC ANTE FUIT NEC POSTEA FUTURUS EST · UT OMNES AUTEM FILIOS ISRAHEL NON MUTIET CANES · AB HOMINE USQUE AD PECUS · UT SCIATIS QUANTO MIRACULO DIVIDAT DOMINUS AEGYPTIOS ET ISRAHEL · DISCENDENT QUE OMNES SERVITUTIS TUAE AD ME ET ADORABUNT ME DICENTES, EGREDERE TU ET OMNIS POPULUS QUI SUBIECTUS EST TIBI · POST HAEC EGREDIEMUR · ET EXIIT A PHARAONE IRATUS NIMIS · DIXIT AUTEM DOMINUS AD MOSEN · NON AUDIET VOS PHARAO UT MULTA SIGNA FIANT IN TERRA AEGYPTI · MOYSES AUTEM ET AARON FECERUNT OMNIA OSTENTA QUAE SCRIPTA SUNT CORAM PHARAONE · ET INDURAVIT DOMINUS COR PHARAONIS · NEC DIMISIT FILIOS ISRAHEL DE TERRA SUA · DIXIT QUOQUE DOMINUS AD MOYSEN ET AARON IN TERRA AEGYPTI · MENSIS ISTE VOBIS PRINCIPIUM MENSUUM PRIMUS ERIT IN MENSIBUS ANNI · LOQUIMINI AD UNIVERSUM COETUM FILIORUM ISRAHEL ET DICITE EIS · DECIMA DIE MENSIS HUIUS · TOLLAT UNUSQUISQUE AGNUM PER FAMILIAS ET DOMOS SUAS · SIN AUTEM MINOR EST NUMERUS · UT SUFFICERE NON POSSIT AD ESCAS DUM AGNUM ADSUMET VICINUM SUUM · QUI IUNCTUS EST DOMUI EIUS IUXTA NUMERUM ANIMARUM QUAE SUFFICERE POSSUNT AD ESUM AGNI · ERIT AUTEM

agnus absque macula mas
culus anniculus iuxtaque
ritum tolletis et hac diem
et servabitis eum usque ad
quartam decimam diem men
sis huius. Immolabitque eum
universa multitudo filiorum
israhel ad vesperam. Et su
ment de sanguine agni ponent
super utramque postem. Et
in superliminaribus domo
rum in quibus comedent illum
et edent carnes nocte illa assas
sas igni. Et azimos panes cum
lactucis agrestibus. Non co
medetis ex eo crudum quid quam
nec coctum aqua. Sed assum
tantum igni. Caput cum pedi
bus eius et intestinis horum
tis. Nec remanebit ex eo quid
quam usque mane. Si quid re
sidui fuerit igni comburetis.
Sic autem comedetis illum. Re
nes vestros accincti. Calci
amenta habebitis in pedibus
tenentes baculos in manibus
et comedetes festinanter
Est enim phase id est transi
tus domini. Et transibo per terram
egipti nocte illa. percutiamq;

omne primogenitum in ter
ra egipti. ab homine usq;
ad pecus. Et in cunctis dis
egipti faciam iudicia. Ego
dns. Erit autem sanguis
vobis in signum in domibus
in quibus eritis. Et videbo
sanguinem et transibo vos.
nec erit in vobis plaga dis
perdens quando percussero
terram egipti. Habe
bitis autem hanc diem in
monimenta. Et celebrabitis
eam sollemnem dño in ge
nerationibus vestris cultu
sempiterno. Septem dies
azima comedetis. In die
primo nullum erit fer
mentum in domibus
vestris. quicumque
comederit fermentatu.
peribit anima illa de israh
hel. a primo die usque ad
diem septimum. Dies pri
ma erit sca atque sollem
nis. Et dies septima eade
festum tale ne quid operis
nubi operis facietis in eis
exceptis his quae ad vescen
dum pertinent. Et observe

dabitis azima. In eadem
enim ipsa die educam exer
citum uestrum de terra
aegipti. Et custodietis die
istum in generationes ues
tras ritu perpetuo. Pri
mo mense quarta decima
die mensis ad uesperam
comedetis azima usque ad
diem uicesimam primae
eiusdem mensis ad uespe
ram. Septem diebus fer
mentum non inueniatur
in domibus uestris. Qui
comederit fermentatum
peribit anima eius de
coetu israhel tam de
aduenis quam de indi
genis terrae. omne
fermentatum non co
medetis in cunctis ha
bitaculis uestris ede
tis azima. Vocauit autem
moyses omnes seniores
filiorum israhel et dixit
ad eos. Ite tollentes ani
mal per familias uestras.
immolate phase. Fasci
culumq; hysopi tingite
sanguinem qui est in lim
[illegible]

et aspergite ex eo superli mi
nare utrumq; postem. nullus
uestrum egrediatur ostium
domus suae usque mane. Tran
sibit enim dns percutiens ae
gyptios. Cumque uiderit san
guinem in superlimi nare
et in utroque poste transci
dit ostium. et non sinet per cus
sorem ingredi domos uestras
et laedere. Custodiet ergo hanc
sermonem legitimum tibi et filiis
tuis usq; in aeternum. Cumque in
troieritis terram quam dns da
turus est uobis ut pollicitus
est. obseruabitis cerimonias
istas. Et cum dixerint uobis
filii uestri. quae est ista reli gio
nis uestrae. uictimam transitus
dni est. qui pro transibit super
domos filiorum israhel in ae
gypto. percutiens aegyptios et
domos nostras liberans. Inclina
tus q; populus adorauit.
Et egressi filii israhel fece
runt sicut praeceperat dns
moysi et aaron. Factum est au
tem in noctis medio percussit
dns omne primogenitum
in terra aegypti

aprimogenita pharaonis q̄
sedebat in solio eius · usque
ad primogenitum captiuae
quae erat in carcere et omne
primogenitum iumentorum
suorum · exurgensq; pharao nocte et
omnes seruientes · cunctaq; gen
aegyptius · et ortus est clamor
magnus in aegypto · neq; enim
erat domus in qua non iaceret
mortuus · uocatusq; pharaon moysen
et aaron · hoc tempore dixit eis · surgite
egredimini de populo meo · et
uos et filii · israhel · et immolate
domino · sicut dixistis · oues uestras
et armenta uestra sumite et pergite
et benedicite · deum · et
abierunt · et compellebant aegyptii po
pulum de terra festinare · dicentes omnes · quomodo
non moriemur · tulit ergo populus conspersa
farina · antequam fermentaretur · et ligauerunt
saretur · et ligauerunt in pallis · super
humeros suos · fecerunt q;
filii israhel · sicut praeceperat moyses
et petierunt ab aegyptiis · uasa
argentea · et aurea · uestesq; plu
rimas · dedit dominus · gratiam
populo coram aegyptiis · ut com
modarent eis · et spoliauerunt
aegyptios · profecti q; sunt filii
israhel · de ramesse · in soccoth · ses
centa fere milia peditum ui
rorum · absq; paruulis · et
mulgus promiscuum · in hu me
rabile · ascendit cum eis · oues
et armenta · et iumenta · multi
tudo grandis · coxerunt q;
farinam · quam detulerant
panes azymos · neq; enim po
terant morari · nec cibaria
parare · ex aegypto · et nullam
moram · nec
pulmentum quidquam occupare
uolebant · praeparare · habebant
autem filii israhel · quam habi
tauerunt in aegypto · cccxxx · annis
et in ipso die · egressus
est omnis exercitus domini de terra
aegypti · nox est ista obseruabilis
filiis dei · quando eduxit eos de
terra aegypti · hanc obseruare de
bent omnes filii israhel

+ post haec legitur in lxx. sept.
et 86. g. Capitulo 13.

XXXI

Dixitq; dñs ad moysen quid da
mas ad me loquere filiis isrl
ut proficiscantur tu autem
eleua manum tuam et extende
eam super mare et divide
illud ut gradiantur filii isrl
per medium mare pedibus
Ego autem indurabo cor aegyp
tiorum ut persequantur eos
et glorificabor in pharaone
et in omni exercitu eius in cur
ribus eius et in equitibus eius
aegyptii quia ego sum dñs cum
glorificatus fuero in phara
one et in curribus atq; equitib
eius tollens q; se angelus dei
qui praecedebat castra isrl
abiit post eos simul cum eis par ter
columna nubis prior adiit
tens posteriora eorum
inter castra aegyptiorum et
castra isrl et erat nubes te
nebrosa et illuminans noctem
uta ad semetipsum per totam noctem

et temptabit se ad mane

et temptabit se ad mane

et temptabit se ad mane

Et in uoluntate tua deduxisti populum
quem redemisti et portasti eum in fortitudine
tua ad habitaculum sanctum tuum
Ascenderunt populi et ambulauerunt
hereditas in terminis eorum habitabunt
Introduxisti eos et plantasti in monte
hereditatis tue firmissimo habitaculo tuo
quod operatus es domine sanctuarium
domine quod firmauerunt manus tue
Dominus regnabit in eternum et in seculum
seculi quia intrauit equus pharaonis cum
curribus et equitibus eius in mare et
superduxit super eos dominus aquas maris
filii autem israhel perierunt per siccum in
medio maris transierunt aque illis quasi
pro muro a dextris eorum et a sinistris
Liberauit ergo dominus in die illa israhel
de manibus egyptiorum et uidit israhel
egyptios mortuos in litore maris et
manum magnam quam exercuerat
dominus contra eos timuit
populus dominum et crediderunt
domino et moysi seruo eius
Tunc cecinit moyses et filii
israhel carmen hoc domino et dixerunt

Cantemus domino gloriose enim
magnificatus est equum
et ascensorem deiecit in mare
Fortitudo mea et laus mea
dominus et factus est mihi in
salutem iste deus meus et glorificabo eum deus patris mei
et exaltabo eum dominus quasi

uindicta hominis quis
[illegible]
proiecit in mare electi principes
[illegible]
operuerunt eos abyssi
[illegible]
in abyssis quasi lapis descenderunt in profundum
[illegible]
magnificata est in fortitudine
[illegible]
percussit inimicum et
[illegible]
multitudine gloriae
[illegible]
misisti iram
[illegible]
stipula ei[illegible] spiritus furoris
[illegible]
congregate sunt aque
[illegible]
fluentes congregate sunt abyssi in
medio mari dixit inimicus
persequar et comprehendam diuidam spolia
replebitur anima mea
euaginabo gladium meum
interficiet eos manus mea
flauit spiritus tuus et operuit
eos mare submersi sunt
quasi plumbum in aquis
[illegible]

xxii Audite celi quae loquor, audiat terra verba oris mei. Concrescat ut pluvia doctrina mea, fluat ut ros eloquium meum, quasi imber super herbam et quasi stillae super gramina. Quia nomen Domini invocabo: date magnificentiam Deo nostro. Dei perfecta sunt opera et omnes viae eius iudicia. Deus fidelis et absque ullo malo, iustus et sanctus Dominus. Peccavit ei non filius sed macula eorum, generatio prava atque perversa. Haec retribuis Domino, populus stolidus et insipiens? Numquid non ipse pater tuus possedit te et fecit et creavit te? Memento dierum antiquorum, cogita generationes singulas. Interroga patrem tuum et adnuntiabit tibi, maiores tuos et dicent tibi. Quando dividebat Altissimus gentes, quando separabat filios Adam, constituit terminos populorum iuxta numerum filiorum Israel. Pars autem Domini populus eius, funiculus hereditatis eius Iacob. Invenit eum in terra deserta, in loco horroris vastae solitudinis. Circumduxit eum et docuit et custodivit quasi pupillam oculi sui. Sicut aquila provocans ad volandum pullos suos et super eos volitans, expandit alas suas et assumpsit eum atque portavit in humeris suis. Dominus solus dux eius fuit et non fuit cum eo deus alienus. Constituit eum super excelsam terram ut comederet fructus agrorum, nutrivitque eum mel de petra et oleum de saxo durissimo, butyrum de armento et lac de pecore cum adipe agnorum et arietum filiorum Basan et hircorum cum medulla tritici, et sanguinem uvae bibit meracissimum. Incrassatus est dilectus et recalcitravit, impinguatus, dilatatus, incrassatus dereliquit Deum factorem suum et recessit a Deo salutari suo. Provocaverunt eum in alienis et in abominationibus suis ad iracundiam concitaverunt. Immolaverunt daemoniis et non Deo, deis quos nesciebant, novis et recentibus venerunt quos non coluerunt patres eorum. Deum qui te genuit dereliquisti et oblitus es Domini creatoris tui. Vidit Dominus et ad iracundiam concitatus est quia irritaverunt eum filii sui et filiae. Et ait: Abscondam faciem meam ab eis et considerabo novissima eorum, generatio enim perversa est et infidelis filius. Ipsi me provocaverunt in eo qui non erat deus et irritaverunt me in vanitatibus suis. Et ego provocabo eos in eo qui non est populus et in gente stulta irritabo illos. Ignis succensus est in furore meo et ardebit usque ad novissimum tartari, devorabitque terram cum germine suo et montium fundamenta comburet. Congregabo super eos mala et sagittas meas complebo in eis. Consumentur fame et devorabunt eos volucres morsu amarissimo et dentes bestiarum immittam in eos cum furore trahentium super terram atque serpentium. Foris vastabit eos gladius et in cubiculis pavor, adolescentem simul et virginem, lactantem cum homine senio deditum. Dixi: Quando delebo de hominibus memoriam eorum? Nisi quod iram inimici metuebam, ne forte superbirent adversarii eorum et dicerent: Manus nostra excelsa et non Dominus fecit haec omnia. Gens absque consilio est et sine prudentia. Utinam sapere et intellegere et novissima providere curarent! Quomodo persequatur unus mille et duo fugent decem milia, nisi quia petra eorum vendidit eos et Dominus conclusit illos? Non enim petra nostra sicut petra eorum et inimici nostri sunt insipientes. De vinea Sodomorum vinea eorum et de suburbanis Gomorrae. Uva eorum uva fellis et botri amaritudinis eis. Fel draconum vinum eorum et venenum aspidum insanabile. Haec condita sunt apud me et reposita in thesauris meis. Mihi vindicta et ego retribuam in tempore ut labatur pes eorum. Prope est dies perditionis et adesse festinant tempora. Quia iudicabit Dominus populum suum et in servis suis deprecabitur, videns quod infirmata sit manus et defecerit clausus et derelictus. Et dicet: Ubi sunt dii eorum, petra in qua habebant fiduciam? Qui comedebant adipes victimarum eorum, bibebant vinum libaminum eorum? Surgant et opitulentur vobis et protegant vos in necessitatibus. Videte quod ego sim solus et non sit alius deus praeter me. Ego occidam et vivificabo, percutiam et sanabo et non est qui de manu mea possit eruere. Levabo ad caelum manum meam et dicam: Vivo ego in aeternum. Si acuero ut fulgur gladium meum et arripuerit iudicium manus mea, reddam ultionem hostibus meis et retribuam his qui oderunt me. Inebriabo sagittas meas sanguine et gladius meus devorabit carnes de sanguine occisorum et de capitibus principum hostium. Laudate gentes populum eius, quia sanguinem servorum suorum ulciscetur et vindictam retribuet hostibus eius et propitiabitur terrae populi sui.

xxiii Dixitque Moyses ad populum: Recordamini dies istos in quibus recessistis de Aegypto et de domo servitutis, quia in manu forti eduxit vos Dominus de loco isto. Non comedetis panem fermentatum. Hodie egredimini mense novarum frugum. Cumque introduxerit te Dominus terram Chananaei et Hetthaei et Amorraei et Pherezaei et Hevaei et Iebusaei, quam iuravit patribus tuis ut daret tibi, terram fluentem lac et mel, facies servare ritum sacrificii hoc mense. Septem diebus vescetur azymis et erit apud te fermentum et non videbitur in omnibus finibus tuis. Nec immolabis vespere ex victima primae diei quae mane facta est ullum omnino vescendum reservabis in crastinum. Sed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus ut habitet nomen eius in eo, immolabis phase vespere ad occasum solis tempore quo egressus es de Aegypto. Et coques et comedes in loco quem elegerit Dominus Deus tuus et mane consurgens ibis in tabernacula tua. Sex diebus comedes azymos et die septimo erit collecta Domini Dei tui, non facies opus in eo. Septem hebdomadas numerabis tibi ab ea die qua falcem in segetem miseris et celebrabis festum hebdomadarum Domino Deo tuo. Mensura oblationis tuae pro ut habuerit manus tua, secundum benedictionem Domini Dei tui quam dederit tibi. Et epulaberis coram Domino Deo tuo tu et filius tuus et filia tua, servus et ancilla tua et levites qui habitat intra portas tuas, advena quoque et pupillus et vidua quae versantur inter vos in loco quem elegerit Dominus Deus tuus ut habitet nomen eius in eo. Memento quod et ipse servieris in Aegypto et custodias et facias praecepta quae tibi mando. Tabernacula quoque facies tibi septem diebus cum collegeris de area et torculari tua, et epulaberis in festivitate tua tu et filius tuus et filia tua, servus et ancilla tua et levites et advena et pupillus et vidua qui habitant intra portas tuas. Septem diebus celebrabis festivitatem Domino Deo tuo in loco quem elegerit Dominus, quia benedicet tibi Dominus Deus tuus in cunctis frugibus tuis et in universis operibus manuum tuarum et eris in lactitia. Tribus vicibus per annum apparebit omne masculinum tuum coram Domino Deo tuo in loco quem elegerit, in festivitate azymorum et in festivitate hebdomadarum et in festivitate tabernaculorum. Non apparebit autem vacuus ante Dominum Deum suum, sed offeret unusquisque quae habuerit secundum benedictionem Domini Dei sui quam dederit ei.

ego
rep

Colligen[te] manducabitis hodie
quia sabbatum est dn̄o hodie non
inuenietis in agro. sex
diebus colligetis diebus autem septi
mo sabbatum est dn̄o. die ergo
septimo egressi de populo ut col
ligerent non inuenerunt.
Dixitq; dn̄s ad moysen.

usq; ad ultimum
nemo maneat quicquam
usque mane. Et non dimise
runt homines quicquam
ex illo. et operuit eos
tinea et uermes consumpsit
Et irritus factus est contra eos
moyses. Colligebant autem
mane singuli quantum
sufficere poterat ad escas
cumq; incaluisset sol liquefie
bat. Die autem sexto colle
gerunt cibos duplices id est
duo gomor singuli homines.
Venerunt autem omnes principes
turbæ et nuntiauerunt
moysi.

xxv Quod est hoc quod locutus
est dn̄s. requies sabbati
sanctificatio erit dn̄o. crastinum
quodcumq; operandum est facite.
et quæcumq; coquenda sunt coqui
te. quidquid autem reliquum
fuerit reponite usq; mane.
Feceruntq; sicut præcepit
moyses. et non putruit nec
uermis inuentus est in eo. dixit
ergo moyses. comedite illud
hodie quia sabbatum est dn̄o.
non inuenietur hodie in agro. sex
dies colligetis diebus autem septi
mo sabbatum est dn̄o. die ergo
septimo egressi de populo ut col
ligerent non inuenerunt.
Dixitq; dn̄s ad moysen.

xxvi Dixitq; moyses ad aaron. Su
mens urnam. mitte in eam
quam plenum gomor mannæ.
et repone coram dn̄o. ad seruandum in
futuras ætates. sicut præ
cepit dn̄s moysi. posuitq;

Aaron autem · et hur · sustē
tabant manus eius ex uti[que]
parte · et facta est firma
manus ipsius non lassanen[tur]
usq; ad occasum solis · fu
gauitq; iosue · amalech et
populum eius in ore gladii ·
dixit autem dñs · ad moysē ·
Scribe hoc ob memoriam ꝑ uentu[m]
in libro · et trade auribus iosue ·
delebo enim memoriam amā
lech sub cælo · ædificauitq;
moyses altare · et uocauit
nomen eius dñs exaltatio mea
dicens · quia manus ad solium
et bellum dñi · erit contra amā
lech · a generatione in gene
rationem · Cum audisset
iethro sacerdos · madian · cog
natus moysi · omnia quæ fe
cerat dñs · moysi · et israhel · po
pulo suo · eo quod eduxisset
dñs · israhel de ægypto
Tulit ergo iethro socer moysi
uxorem · et duos filios eius · quorum unus uocabā
tur · gersan · dicente patre

aduenæ fui in terra alie
na · et uocabit · eliezer · deus enim patris mei
adiutor meus et eruit me de
gladio pharaonis · uenit ergo
iethro cognatus moysi · et filii
eius et uxor · ad moysen in de
serto ubi erat castra · ad mon
tem dei · et mandauit
ei dicens · ego cognatus
tuus iethro uenio ad te et uxor
tua et duo filii tui cum ea · qui egre
sus in occursum cognato sui ·
adorauit et osculatus est eum ·
salutauerunt q; se mutuo uer
bis pacificis · cumq; intrasset
tabernaculum · narrauit ei moyses
cognato suo · cuncta quæ fece
rat dñs pharaoni et ægyptiis propter
israhel · uniuersum laborem
qui accidisset eis in itinere · et
liberauerat eos dñs · lætatus q;
est iethro super omnibus bo
nis quæ fecerat dñs israhel · eo quod
eruisset eum de manu ægyp
tiorum · et ait benedictus dñs
qui liberauit uos de manu ægyp
tiorum et de manu pharaonis ·
qui eruit populum suum de
manu ægyptii · nunc cognoui

quibus aghus [illegible] dñs super[illegible]
nes deos eo quod super[illegible] ege
rint eos [illegible] alios Obtulit ergo
Jethro cognatus moy[illegible]ibolo
causta holocausta deo [illegible]ere pũq
aaron et omnes seniores isrl
[illegible]comederent ꝑ ipsum coram
cor[illegible]ndio alterabantur die
sedit moyses ut judicaret po
pulum qui adsistebat moysi
[illegible]eor. neus q̃ a diluculo usq; ad vesperam

XLI Quod cum audisset cognatus ejus
Omnia sacra quæ agebat
in populo et quæ desiderio eorum fa
cis in plebe quur solus se
des omnis populus præs
tolatur de mane usq; ad ves
peram cui respondit moyses
Us[illegible]ad eo spectat res quæ es
sent ti andi cum q̃ acciderint
inter eos aliqua dissidia venia
unt ad eum judicem inter eos
et ostendant præcepta dei et le
ges ejus at ille non bona mihi
quæ [illegible]entacis stulte labore
consumeris et tui populus
iste qui tecum est ultra vires
tuas negotium solus illud non
poteris sustinere sed audi

[illegible]rba mea [illegible]que
[illegible]ecun[illegible]
tu populum. his quæ
dam pertinent ut ne
qua dicatur ad eum o
sas q; populo ca[illegible]rion
et iniqu[illegible]lendum ao
per quam ingredi debe
et opus quod pa[illegible]ere pl
ut deant eum [illegible]ple
ut nos potentes et [illegible]ere
dñm. in quibus sit ubertas e
oderint avaritiam et co
mnes [illegible]et timentes deum
tur iones et qui [illegible]ge
et docebo[illegible]os quæ
lum hominem tempore qui
quam malus fuerit ch
ade et ipse cum [illegible]ora tan
mecum judicent. leviusq
sit pars molimina sonere
hoc feceris impleris [illegible]
ruandi et præcepta
poteris sustinere cu
hic populus revertetur
pace ad locas ua qu
moyses fecit omnia qua
successerat et electis
strenuis de cunctis isrl co

[illegible]

Ne tangat sit hic silleus. Omnis
qui tetigerit montem morte
morietur. manus non tanget eum
sed lapidibus opprimetur. aut
confodietur iaculis. siue iumen
tum fuerit. siue homo. non ui
uet. Cum coeperit clangere
bucina tunc ascendant in mon
tem. Cum descendisset moyses de
monte ad populum. sanctificauit
eum. Cumq: lauissent uestimenta sua. ait ad eos. estote
parati usq. in diem tertium. ne ad
propinquetis uxoribus uestris
Factum est autem tertio die. cum
mane inclaruisset. et coepissent
personare laudes. et micare fulgura. et nubes densissima
operiri montem. clangorq: bucinae uehemen
tius perstrepebat. tunc uidelicet
populus qui erat in castris. cum
eduxisset eos moyses in
occursum dei. de loco castro
rum. steterunt ad radices mon
tis. totus autem mons sinai
fumabat. eo quod descendisset
super eum dominus. in igne. et
ascenderet fumus ex eo quasi
de fornace. et omnis mons ho
ruit terribilis. et sonitus bu
cinae paulatim crescebat in
maius. et prolixius extendeba
tur. moyses loquebatur. et
deus respondebat ei.

XLIII Descendit ergo dominus super montem
sinai in ipso montis uertice.
et uocauit moysen in cacumen
eius. quo cum ascendisset.
dixit ad eum. descende et con
testare populum. ne forte ue
lint transcendere terminos
ad uidendum dominum. et pereat
ex eis plurima multitudo. sa
cerdotes quoque qui accedunt
ad dominum. sanctificentur. ne
percutiat eos. dixitque
moyses ad dominum. non potest
populus ascendere in montem
sinai. tu enim testificatus es
et iussisti dicens. pone terminos
montem. et sanctifica
illum. cui ait dominus. uade descen
de. ascendesque tu et aaron tecum
sacerdotes autem et populus ne
transeant terminos. ne
ascendant ad dominum. ne forte in
terficiat illos. descendit ergo moyses

adpopu[illegible]m [illegible]mnia, [illegible]arra
untes

xl.iii Loquutusq; est dns cunctos
sermones hos

I Ego sum dns ds tuus qui ed[illegible]
xi te de terra aegypti de do
mo seruitutis

II Non habebis deos alienos co
ram me. non facies tibi sculp
tile. neq; omnem similitudinē
quae est in caelo de super. et
quae in terra deorsum. nec
eorum quae sunt in aquis sub
terra non adorabis ea. neq;
coles. ego sum dns ds tuus for
tis zelotes. uisitans iniquita
tem patrum in filiis in tertiā
et quartam generationē eorū
qui oderunt me. et faciēs. mise
ricordiam in milibus his qui di
ligunt me et custodiunt prae
cepta mea.

III Non assumes nomen dni dei tui
in uanum. nec enim habebit in
sontem dns eum qui assumpse
rit nomen dni dei sui frustra.

IIII Memento ut diem sabbati sci
fices. sex diebus operaberis. et fa
cies omnia opera tua. Septimo
[illegible]l die sabbatum dni dei tui
[illegible]e non facies [illegible]llum opus tu et filius
et filia tua seruus tuus
ancilla tua iumentum tuum
ad[illegible]na qui est intra portas
Sex enim diebus fecit dns caelum
terram mare et omnia quae
eis sunt et requieuit in die
septimo.

xl.v Idcirco benedixit dns die sab
bati et sanctificauit eum.

V Honora patrem tuum et mat
rem tuam. ut sis longeuus super
terram quam dns ds tuus da
bit tibi.

VI Non occides

VII Non moechaberis

VIII Non furtum facies

VIIII Non loqueris contra proxi
mum tuum falsum testimonium

X Non concupisces domum pro
ximi tui. nec desiderabis uxo
rem eius. non seruum. non an
cillam. non bouem. non asi
num. nec omnia quae illius
sunt.

Cunctus autem populus uidebat
uoces et lampadas et sonitum
buccinae. montemq; fumā
tem. Cumq; perterritus ac pauore co[illegible]

moysi·locu[tus] dnō ad eū
mus· non·loquat[ur] nob[is] d[eu]s
ne forte moriamur· aut
ipse ad populum· uolite
ere· ut eum probe[m]us
uenit ds· et ut terror eius
sit in uobis· et non peccare
tis· steterq[ue] populus de longe
moyses aut[em] accessit ad ca
liginem in qua erat ds· dixit
que ad moysen· hec
dices filiis isr[a]l· uos· uidistis
quod de cælo locutus sum
uobis· non facietis mecum
deos argenteos· nec deos au
reos spernetis uobis· altare de
terra facietis mihi· et offeretis
super eo holocausta· et uictimas
trascetabo· et uocabo nomen meum
in quo memoria fuerit nomini
mei· ueniam· ad te et benedica
tibi· quod si altare lapideum fe
ceris mihi non ædificabis ea
de dolatis lapidibus· si enim
leuaueris cultrum tuum su
per eum polluetur· non ascen
des per gradus ad altare meum·
ne reuelet[ur] turpitudo tua

XLVI Si quis emerit seruum hebreum sex
annis seruiet ei· in septimo
autem egredietur liber gratis
cum qua[m] uestem intrauerit· cū
tali[m] exeat· si habens uxorem
et uxor egredietur· simul· si
autem dominus eius dederit il
li uxorem· et ille genuerit filios et
filias· mulier et liberi eius erunt
domini sui· ipse uero exibit cū
uestimento suo· quod si dixerit ser[uu]s
dilexi dominum meum· et uxorem
ac liberos· non egrediar liber·
offeret eum dominus dis· et
applicabit ad ostium et postes
perforabitq[ue] aurem eius su
bula· et erit ei seruus in sæcula·
Si quis uenderit filiam suam
in famulam· non egredietur si
cut ancillæ exire consueuerunt·
si displicuerit oculis domini
sui· cui tradita· fuerit· dimit
tet eam· populo autem alie
no uendendi non habebit potestatē
si spreuerit eam· si autem
filio suo disponderit eam· iux
ta ordinem filiarum faciet illi·

…desiderauerit
prouidebit puellae nuptias
et aestimenta et praemia
pudicitiae non negabit. si
triaista noluerit egredie-
tur gratis absque pecunia.
qui percusserit hominem
uolens eum occidere mor-
te moriatur. qui autem non
est insidiatus. sed ds illi
tradidit in manu eius.
constituam tibi locum quo
fugire debeat. si quis de in
dustria occiderit proximum
suum et per insidias adalta
rio meo euelles eum ut mo
riatur. qui percusserit pa
trem suum et matrem mor
te moriatur. qui furatus
fuerit hominem et uendide-
rit eum. conuictus noxae
morte moriatur.

XLVII Qui maledixerit patri suo et
matri. morte moriatur.
si uir autem fuerit uiri. et per cus-
serit alter proximum suum
lapide. uel pugno. et ille mor-
tuus non fuerit. sed iacuerit
in lectulo. si surrexerit et

…ambulaverit foris super
…accilum innocens erit qui
…percussit. tamen impensas in me-
…dicos restituat. qui per cu-
…pidinem seruum suum uel
…ancillam uirga. et mortuus
…fuerit manu. criminis
…his reus erit. si autem un
…dies superuixerit uel u
…nus. non subiacebit po
…nae. haec quia pecunia illius est.
…si filii fuerint uiri. et per cu
…serit quis mulieri praegnanti. et
…abortum fecerit. si ipsa uixerit. s
…iacebit damno quantum ei
…penserit maritus mulieris
…arbitrii iudicarint. si autem
…mors eius fuerit subsecu
…reddet animam pro anima.

XLVIII Oculum pro oculo. dentem
dentem. manum pro manu.
pedem pro pede. adustio
pro adustione. uulnus pro
uulnere. liborem probe
re. si percusserit quis pu
oculum serui sui. aut ancil
lae. eius cos fecerit. dimit
cos

liberos proaccul[illegible]
redemtaquoq[ue] sicexcus[illegible]
seruo uel ancillae suae
similiter dominet eos; bu
ros si bos cornupetam
rum. Aut si uaccae et
mortuus fuer[it] lapidibus
obruetur. Si [illegible] bos de
tercarnes eius. Dominus
bobis in hoc censebit. quod
si bos cornupetam ab heri
er nudus terminus. et [illegible]
tus dominum eius
nec reclusterum. occiderit
quem uirum. aut mulierem.
et bos lapidib. obruetur et
dominus illius occidet
quod si pretium ei fuerit im
positum. dabit pro anima sua
quicquid fuerit postulatus.
filium quoque et filiam si cor
nu percusserit. simili sente
tiae subiacebit. si seruum an
cillamq; inuaserit triginta
sicli argenti dabit domino
bos uero lapidibus opprimetur
si quis aperuerit cisternam
et foderit. et non operuerit et
ceciderit. bos aut. asinus in ea

doc[illegible] ay cisternae et red
pretium inuenerit quod
habuerat dominus ipsius
erit si bos alienus bouem al
terius uulnerarit et ille mor
tuus fuerit. uendent bouem
uiui. et diuident pretium
eius. ad ipsum quoque mortuum equa
liter dispertient. si autem scie
bat quod bos cornupeta esset
ab heri. et nudus terminus eius non
custodierit. reddet bouem pro boue. et ca
dauer integrum accipiet. Si
quis furatus fuerit bouem
aut ouem. et occiderit uel ue
nderit. quinque bues pro uno
bobe restituet. et quattuor
oues pro una oue. si effringet
furtum. et sub fodiens
fuerit inuentus. et accepto
uulnere mortuus fuerit.
percussor non erit reus sa
nguinis. quod si orto sole hoc
fecerit. homicidium perpe
trauit. ipse morietur. si
non habuerit quod pro fure
reddat. uendetur. et
si inuentum fuerit aput eu

os siuga ihus siue
duplum restituet si ese
quis pascua agrum uel uine
edium si ern inuentum sui
und epascat aliena q dam
optimum habebit in agros uc
uel in uinea proprio agri
ationem restituet si egressus
ignis inuenerit prehen
prehendere incendentes fruge
siue stantes segetes ignis
reddet damnum qui ignem suc
cendent si quis commendaue
rit amico pecuniam aut uas
in custodia ubi eam quis us
cepit furto ablata fuerint
si inuenitur fur duplum red
dat si latet dominus domus
applicabitur ad deos et iura
bit quod non extenderit ma
num in rem proximi sui ad
perpetrandam fraudem tam
in bobe quam in asino et omne
pecudis genere et quid quidam
de alieno in terripotestis ad eos
uter uis q causa peruenerit et
si illum dixerint duplum res
tituet proximo suo si quis co

Et iustum non occi[dat]
quia abhorret dominus
nec accipias mu[nera]
ex occasione exa[mpla]
et subuertunt uerba iust[i]
rorum peregrino mole[sti]
tus non eris scitis enim
aduenarum animas quia
et ipsi peregrini fuistis
in terra aegypti sex annis
seminabis terram tuam
et congregabis fruges
eius anno autem septimo
dimittes eam et requies
cere facies ut comedant
pauperes populi tui et quid
quid reliquerint bestiae
agri pariter faciesque in uinea
et in oliueto tuo sex diebus
operaberis septimo die
cessabis ut requiescat
bos et asinus tuus et re
frigeretur filius ancillae
tuae et aduenae omnia quae
dixi uobis custodite et per
nomen exterorum dei
rum non iurabitis neque
audiet re uos uestro
Li. Tribuetibus per singulos annos
[o]pes [t]ela [s]uis
[m]ercedem [d]ie
[d]ies septem [d]ies
[d]esaziam sidet
[p]r [b]ritannos [q]uiens
[u]or an quam
[d]e aegypto non appar
bis in conspectum co
[e]t sollemnitatem ens
priorum tuorum operis
quicum quesueris in
agro sollemnitatem
quae in exitu anni quan
congregaueris
omnes fruges tua
de agro terra anno ap
rebus masculinus
tuum coram dno dō n
immolabis super ter
sanguinem uictimae
meae nec remanebit
sollemnitatis meae us
mane primas frug
terrae tuae deferes in
mundi dī tui nec qu
hedum in lacte matris
Ecce ego mitto angelum
qui praecedat te et custodi
in uia et introducat ad loc

quem parauit obsessum eum
et laudino occasionis nec
tentandum putes quia ne
diuertat cum peccauerint
et est honorem eum in nullo
quod laudieris laudetur eius
et fecerit omnia quae eloquar
in medio eius erit nomen tuum
et ad hoc ascendes ut introeas
praecedet te angelus meus
et introducet te ad amorreum
et hetheum et pherezeum
chananeum et gergeseum
et hebeum et iebuseum quos ego co
tribo non adorabis deos
eorum nec coles eos nec
facies operibus eorum sed
destrues eos et confringes
statuas eorum seruietisque
domino deo uestro et benedi
cam panibus tuis et aquis
et auferam infirmitatem
de medio tui non erit infecun
da nec sterilis in terra tua
numerum dierum tuorum
implebo terrorem meum
mittam in praecursum tuum
turbabo omnem populum ad quem ingredie
ris

et auertam omnes inimicos tuos
coram te et dabo inimicos tuos
fugientes tibi mittam crabrones
antecessores tui qui eiciant hevaeum
chananeum et cetheum
non eiciam eos a facie tua in anno uno
ne forte redigatur terra in solitudinem
et multiplicentur contra te bestiae
paulatim ex
pellam eos donec crescens
augearis et possideas
terram tuam ponam autem terminos tuos
a mari rubro
usque ad mare palestinorum
et usque ad desertum quod
iuxta est tradam manibus
uestris habitatores terrae
et eiciam eos de conspectu
uestro non ibis cum eis
foedus nec cum diis eorum
non habitent in terra tua
ne forte peccare te faciant
in me si seruieris diis eorum
quod tibi certo erit in scandalum

LII Moysi quoque dixit ascende ad
dominum tu et aaron nadab et
abiu et septuaginta ex
seniores et adorabitis procul

70
Iosue
Moyses
Nathan
David

Tegens illum nubes ex die
bus septem autem die uo
cauit eum de medio caligi nis.
Erat autem species gloriæ
dñi quasi ignis ardens super
uerticem montis in conspec
tu filiorum israhel in gressus q
moyses est medium nebulæ.
Ascendit in montem. et fuit
ibi quadraginta dies. et qã
draginta noctes.

LVI Loquutus q. est dñs. ad moysen
dicens; loquere filiis israhel ut tol
lant mihi primitias. ab omni
homine qui offert hultroneũ
accipietis eas. hæc sunt autẽ
quæ accipere debetis. aurũ
et argentum. et æs. hyacinthũ
et purpuram. cõchylium q. bis
tinctum. et byssum. pilos ca
prarum. et pelles arietum ru
bricatas. pelles ianthinas et
lignа setthim. oleum ad lumina
ria concinnanda. aromata in
unguentum. et thimiama aboni
ad oris. lapides onichinos. et
gemmas ad ornandum ephod
et rationale faciens. q. mihi
scũ. ar
o. et habitabo in me
diorum

laxtadonnem similitudine
tabernaculi quod ostendã
tibi. et omnium uasorum
in cultum eius. sic q facies
illud archam de lignis setth
compingens. cuius longitu
habeat duos cubitos
latitudo cubiti unius et dimidi
altitudo cubitum. similit
ac semisse; et deaurabis e
auro mundissimo intus e
foris faciesq supra coro
aureã per circuitum. et
quor circulos aureos quos
nes per quattuor arcas
gulos. duo circuli sint in una
reuho. et duo in altero. fa
quoque mensã de lignis se
et operies eos auro. indu
per circulos qui sunt in
cadateribus ut portetur
quis emperet unti in circ
neq umquam extrahentu
abeis. ponesq in archam
tificationem quam dabo
facies et propitiatorium auro
auro mundissimo. duos c
bitos et dimidium tenebit
gitudo eius. sem is et cubi
latitudo

…ntes…isque pa
…anti…fecio…de…wiqs…
…qui…qu… …ampliusestexide
…i…ateejusqperiespostetio
…ratabernaculi·etcubitasex
una…ate pendebit tabi…pex
alteraquiplusestinsac…rum
longitudinecuiusq:latitu
tab…rnaculi…zotegens·faciei
etoperimentumal…udtectode
pellibarietumrubricatis·et
super…ecturis·alteudoperi
mentumdeianthinispellib…
facie…etabulasstantestaber
…uhdelignissetthim quae
singulaenoscubitosinlon
gitudinehabeant·etinlatitudi
n…singulos·acsemissejnlate
ribus·tabulaeduaeincastkatu
raepient·quibtabulaalterna
…ulaeconectatur·adquaeinhuc
…odmanuncietabulaeparabun
tur·quarumuiginticruntinla
terecmeridiano·quoducrgnad
austrum·quibquadraginta
basesargenteaspundc·totidi
naebasessingulistabulisper
duosangulos·subiciantur·

…nlateretquoq:s…undotaber
nhacq;quoducrgnadaquilonē
uiginttabulaecrunt·quadragin
tabasentesbasesargenteasdinē
basessingulistabulissubp…ni
…radoccidentale…ue…oplaga
tabernaculipaciesse…abulas
…trursuomal…asduasquaeinan
gulisericanturposterguom
tabernaculi·erunt;q:coniunctē
adeorsum·usq:sursum·etuna
omnis conpagoretinebit·dua
busquoquetabulisquaeinangulis
ponendysunt·similiuntura
seruabitur·eterunthsimulta
bulaeocto·bases·arumargen
teaesedecim·duab·basib·per
unaquatabulam suppurtans·pa
ciesetquctes delignissetthim
quinq:adcontinendastabulas
inuholateretabernaculi·etquin
alios·interoeiusdemnumeri
adoccidentaleomplagamquinqt
tenturperomediastabulasasu
mmo·usq:adsummum·ipsasq;
tabulas·deauratis·etfundeseis
anulos·aureos·perquosuectes
tabulatacontineant·quos oper.
…eslamminisaureis

CTERIGES TABERNACULI MIX
TA VELUM PLUM QUE DE TIB IJ HYŌ
TE DEMONSTRATUM EST FACIES
ET VELUM DE HYACINTO ET PUR
PURA COCCO BISTINCTO ET BIS
SO RET ORTA OPERE PLUMARIO
ET PULCHRA MARIETATE CONTEX
TUM QUOD AD PENDENDUM ANTE QUAT
TUOR COLUMNAS DE LIGNIS SET
THIM QUAE IPSAS QUIDEM DEAU
RATAE ERANT ET HABEBANT CAPI
TA AUREA SED BASES ARGENTEAS
INSERETUR AUTEM VELUM PER
CIRCULOS INTRA QUOD PONIS AR
CAM TESTIMONII ET QUOD SCUA
RIUM INSCUARII SCUARIA DI
UIDENTUR PONES ET PROPITIA TO
RIUM SUPER ARCAM TESTIMONII
IN SCA SCORUM MENSAM Q;
EXTRA VELUM ET CONTRA MEN
SAM CANDELABRUM IN LATERE
TABERNACULI MERIDIANO MEN
SAE IN OCCIDUA PARTE AQUILONIS
FACIES ET TECTORIUM IN INTRO ITU
TABERNACULI DE HYACINTO ET PUR
PURA COCCO Q BISTINCTO ET BISSO
RETORTA OPERE PLUMARII ET TER
QUE COLUMNAS DE AURA BIS LIGNO
RUM

SETHIM ANTEQUAS DUCETUR
TECTORIUM QUARUM QUINTUM
TA AUREA ET BASES ARGENTEAE FACIE
ET ALTARE DE LIGNIS SETHIM QUO
HABEBIT QUINQUE CUBITOS IN LA
GITUDINE ET TOTIDEM IN LATITU
DINE QUADRUM ET TRE
CUBITOS IN ALTITUDINE CORNU
AUTEM PER QUATTUOR ANGULOS
EX IPSO ERUNT ET OPERIES ILLUS
AERE FACIES Q; IHUS EIUS
LEBETAS AD SUSCIPIENDOS CINE
RES ET FORCIPES ATQ; FUSCINU
LAS ET IGNIUM RECEPTACULA
OMNIA VASA EX AERE FABRICA
BIS CRATICULA Q; IN MODUM
TISAE NEAM PER CUIUS QUATTU
ORA NGULOS ERUNT QUATTUOR
ANULI AENEI QUOS PONES SUB
TERA RULA ALTARIS ERIT Q; CRA
TICULA USQ; AD ALTARIS MEDIUM
FACIES ET TECTES ALTARIS DE LIG
NIS SETHIM DUOS QUOS OPER
ES LAMINIS AENEIS ET IN DU
CES PER CIRCULOS ERUNT Q; EX
UTROQ LATERE ALTARIS AD PORTAN
DAM NON SOLIDUM SED IN APE
ET CAVUM INTRINSECUS FACIES
ILLUDICUT

ubi nonne ... est facies
... tabernaculi cuius
plac... stra ... erudie
eruntie ntoria de bisso re
torta centum cubitos in hu
latus tenebit in longitudine
et centum quinquaginta cubitos in lati
totidem ex eis quae prae
celaturis sunt habebuntur
geneas similiter in latere
aquilonis per longum erunt
tentoria centum cubitorum
columnas viginti et bases
aeneas eiusdem numeri et ca
pitaeorum cum celaturis suis
argentea in latitudine vero
atrii quod respicit ad occi
dentem erunt tentoria per
quinquaginta cubitos et colu
nae decem bases quoque totidem
in eaquoque atrii latitudine em
quae respicit ad orientem qui
quaginta cubitis erunt in quib:
quindecim cubitorum tento
rial ateri uno deputabuntur
columnae quoque tres et basis totid
dem et in plate re alterо erunt
tentoria cubitos octoginta

quindecim columnas tres
et basis totidem in introitu
vero atrii fient tentorium cubi
torum viginti ex hyacintho et
purpura coccoque bis tincto et
bysso operе plumarii columnas habebit quatuor cum basib:
totidem omnes columnae atrii
per circuitum vestitae erunt
argentea manubriis capitibus
argenteis et basibus aeneis
in longitudine occupabit atrium
cubitorum centum in latitudine
quinquaginta altitudo quinq:
cubitorum erit fietq: de bysso
retorta et habebit bases aeneas
cunctaque vasa tabernaculi in omnes usus et caerimonias ta
xillos eius quam atrii ex ae
rae facies praecipe filiis isrl
ut adferant tibi oleum de arbo
ribus olibarum purissimum
piloq: contusum ut ardeat lu
cerna semper in tabernaculo
testimonii extra velum quod
adpensum est testimonio et
collocabunt eam aaron et filii
eius ut usq: mane luceat coram
dño

Applicaquoqueadtea̅ronpra
ireamtuamcumfiliissuisde
mediofiliorumisr̄l̄ut̄sacer
dotiofungantureimihi·aaro̅
nadab · abiu · eleazar · et
itamar · facies q̄ uestemsca
fratrituoihgloriaoredeco
rem · etloqueriscunctis·
pientib·cordequosrepleui
spu·prudentiaeutfaciantues
tesaaron ihquibscipicatus
ministreimihi·haecautem
eruntuestimenta quaefacient
rationale · et superumerale tu
nicametlineamstrictam chla
mydem · etbalteum · facientquesti
mentascaaaron · fratrittu
etfiliseius · utsacerdotiofun
gantureimihi·accipientq·aurū
ethyacin·tum · etpurpuram · coc
cumq·bisinctum · etbyssum
facientautemsuperumeraledeb
auroethyacintoetpurpura·coccoq·
bisincto etbyssoretortaopere
polimito · duasonasiunctas

Deorsumque ad pe[dem] eius.
de cantu nigro per circuitum q[uo]q[ue]
signata punica facies ex hya
cinto et purpura et coccosf
tincto mixtus inter medios Bulos ma
ut intexta una Bulum sit aureu[m]
et alium punicum rursusque tinctura
Bulum alium de aureum et alium
punicum. et uestietur
aaron in officio ministe
rii et laudiatur sonitus qua[n]
do ingreditur et egreditur
sc[u]a rium in conspectum d[omi]ni
et non moriatur. facies et lam
inam de auro purissimo
in qua sculpes opere celatoris
sc[u]m d[omi]no. ligabisq; eam vitta hyа
cinthina et erit super tyaram in
mine[n]s fronti pontificis. por
tabitq; aaron iniquitates eoru[m]
quae peccaverint in sc[u]i ficaverit
filii israel in cunctis donoribus
et donariis suis. erit autem la
mina semper in fronte eius
ut placatus eis sit d[omi]n[u]s. stringes q:
tunicam abysso. et tyaram byssi
sinam facies et balteum opere
plumarii. porro filiis aaron tuni
cas

[in]ea spargedis [et] ac[ce]pto
ra[n]c in glo[ri]am et decc[or]em
tes q· his do[mi]nib[us] [ad]
tuum et filios eius [cum] eo et
cu[n]ctorum consecr[a]tus ma
nus· sc[u]i ficab[i]s q: illos sacer
dotio fungantur mihi [in] offi
et femoralia linea ut operiant
carnem turpitudinis suae
a renib[us] usq· ad femora· et ute
tur eis aaron et filii eius qua[n]
do ingredientur tabernaculi
testimonii· uel quando ad prop
quam tradant altare· ut ministre
in sc[u]ario· ne iniquitatis su
moriantur· legitimum sempi
piternum erit· aaron· et
semini eius post eum· sede
hoc facies· in sanctificatione
consecrentur· tolle vitulum
de armento· et arietes duos
immaculatos· panes q: azimos
et crustula absq; fermento
quae conspersa sint oleo· lagu
na quoq; azima oleo liti de simi
lam triticea cuncta facies· et po
sita in canistro offeres· vitu
lum autem et duos arietes· et

cas

aaron ac filios eius ad plicabis
ados eius habere circulos
mos ac labentis pariē
cum filiis quasi ad ius sacerdo
rem eius et uestibus eius ad eum
et tum cadis super eum et habeat
tionem quod constringet lī
tegetq; ponesq; tiaram in capite
eius et lamminam sanctam super
pectoralem. et oleum unctio
nis fundes super caput eius.
atq; hoc ritu consecrabitur.
filios quoq; illius ad plicabis
et induesq; tunicis lineis. et ci
ngesq; balteo aaron scilicet
et liberos eius. et imponesq; ei
mitras. eruntq; sacerdotes
mei in religione perpetua.
postquam inunxeris manus
eorum. aplicabisq; uitulum
coram tabernaculo testimo
nii imponentq; aaron et filii
eius manus super caput eius.
et mactabis eum in conspectu
dñi. iuxta ostium tabernaculi
testimonii. sumptum q; san
guinem ex ponesq; per cor
nua altaris digito tuo. reliquum

autem sanguinem fundes iuxta
basim eius. sanies et adipem co
tectum qui operit intestina et
reticulum iecoris. ac duos
renes et adipem eorum qui super
eos est. et offeres incensum
super altare. carnes uero uitu
li et pellem cum stercore combu
res extra castra. quod pro
pro peccato sit. unum quoq; e
arietibus sumes super cuius
caput ponent aaron et filii eius
manus q; cum mactaueris illum
les de sanguine eius. et funde
circa altare. ipsum autem ari
etem secabis in frusta. lotaq;
intestina eius. ac pedes pone
super concisas carnes. et sup
caput illius. et offeres totum
arietem in incensum super
Lviii Oblatio est dñi. odor suauis
simus victima dñi. tolles que
arietem alterum super cuius
caput aaron. et filii eius pon
manus. quem cum immola
beris sumes de sanguine el
ius et pones super extrem
dextram auriculae aaron

Ipsos quoq; thuricremos faciesq;
lignis setthim · et in haurabis
ponesq; altare contra ue
lum quod ante arcam pen
det testimonii coram pro
pitiatorio quod tegit ut tes
timonium ubi loquar tibi
et adolebit incensum super
eo aaron · suaue fragrans
mane quando componet lu
cernas incendet illud · et q̃n
do conlocat eas ad uesperũ
ure ti[n]cta mas empiternũ
coram dño · in generationes
uestras · non offeretis super eo
ti[n]ctam aconpositionis alte
rius · nec oblationem carnis uic
timam · nec libabitis · et de
precabitur aaron · super
cornua eius semel per an
num · in sanguine quod ob
latum est pro peccato · et pla
cabit super eo in generatio
nibus uestris · scm · sco nũ
erit dño
Q quutusq; est dñs · ad moysẽ
quando tuleris summa
tilionum isr̃l iuxta numẽ
rum eorũ
[illegible] ps[illegible]
pro [illegible] suis dño · et
non erit plagis cum fue
rint recensiti · hoc autem dabi
bit quicumq; ad numerum
mendum idium sychi iuxta
mensura[illegible] templi · syclus
viginti obulos habet · media
pars · sychi offertur dño · qui
habetur in numero a viginti
annis et sursum · dabit primitiũ
dives non addet ad medium
sicli · et pauper nihil minuet
susceptam q; pecuniam quae
conlata est a filiis isr̃l
tradesinus tabernaculi
testimonii ut sit monumentũ
eorum coram dño · et propi
tietur animabus illorum ·
Loquutusq; est dñs ad moysẽ
dicens · facies et labrum aene
um cum basi sua · ad lauandũ
ponesq; illud inter tabernacu
lum testimonii et altare · et mis
sa aqua lavabuntur eo · aaron
et filii eius manus suas ac pe
des quando ingredientur
tabernaculum testimonii

Et quando [illegible] ad altare
[illegible] offerantur [illegible]
ne forte offerantur. Legitur
[illegible] huc [illegible]
et semini eius per secula. Amen

Loquutusq; est dns ad moysen
dicens. Sume tibi aromata
primae electionis electae
quingentos siclos. et cinna
momi medium i. dest ducen
tos quinquaginta siclos calami
similiter ducentos quinqua
ginta. Casiae autem quin
gentos siclos in pondere
sanctuarii. oleum de oliueris
mensuram. hin. Facies que
unctiones oleum sanctum unguen
tum compositum opere
unguentarii. et unges ex
eo tabernaculum testimo
nii. et arcam testamenti
mensam q; cum basibus suis.
candelabrum et untensilia
eius. et altaria thymiamatis et
holocausti. et universam supel
lectilem quae ad cultum eorum
pertinet. sanctificabis q; omnia
et erunt sancta sanctorum. quicun

genitas sanctificabitur aaron
et filios eius unges et sanctifica
bis eos ut sacerdotio fungan
tur. Mandatum quoque istud
dices. hoc oleum unctionis
sanctum erit mihi in generatio
nes uestras. caro hominis
non ungetur exeo. et iuxta
compositionem eius non fa
cietis aliud quia sanctificatum
est. et sanctum erit uobis. homo
quicumq; altare conposuer
et de erit ex eo alienigeno.
exterminabitur de populo suo
Dixitq; dns ad moysen. Sume tibi
balsamum et stacten et onichal
galbanen. bonis odoris. et tus
lucidissimum aequalis pon
deris erunt omnia. Faciesq;
thymiama conpositum opere
unguentarii. mixtum diligen
ter et purum et sanctificatione
dignissimum. Cumq; inte
nuissimum pulueremu ni
uersa contuderis. pones
ex eo coram testimonio ta
bernaculi. in quo loco appa
bo tibi. sanctum sanctorum erit

fecerunt
cessauit
Deinquoq; moysi completis
huiusce[modi] sermonibus
onis[sus] duas tabulas
manu lapideas scribtas digi
di. ut[rumque] latus
ram. oraculi tenebat
de monte moyses. congrega
tus. aduersus aaron. ait. surge
fac nobis deos qui nos praecedant
moyses enim huic uiro qui nos
eduxit de terra aegypti. ignora
mus quid acciderit. dixitq;
ad eos aaron. tollite inaures
aureas de uxorum filiorum q;
et filiarum q; uestrarum. auribus
et adferte ad me. fecit popu
lus quae iussa sunt. et deferens
aures ad aaron. quas cum olle
xisset. formauit opere
fusorio. et fecit ex eis uitulum
conflatileum. dixerunt que hi sunt
dii tui israel. qui te eduxerunt de
terra aegypti. quod cum uidis
set aaron. aedificauit altare co
ram eo. et praeconis uoce cir
cumclamans. cras sollemnitas

[illegible] surgentes q; manebant
holocausta et hostias pa
cifica. et sedit populus manducare
et bibere. et surrexerunt ludere
Locutus q; est dns ad moysen dicens
uade descende. peccauit populus
tuus quem eduxisti de terra aegypti
recesserunt cito de uia quam
ostendisti eis. fecerunt q; sibi
uitulum conflatilem et adora
uerunt. eū atq; immolantes ei hos
tias dixerunt. isti sunt dii tui israel
qui te eduxerunt de terra aegypti
et rursum q; ait dns ad moysen
cerno quod populus iste dure
ceruicis sit. dimitte me ut irascatur
furor meus contra eos
et deleam eos. faciamq; te in gen
tem magnam. moyses autem
orabat dm deum suum dicens.
Cur dne irascitur furor tuus
contra populum tuum quem eduxisti
de terra aegypti in fortitu
dine magna et in manu robusta
ne quaeso dicant aegyptii
decepit eos ut interficeret eos in
montibus et deleret de terra. qui
escendat ira et esto placabilis

Super ne quitta populi tui preca-
dare. Abraham. Isaach. et Isra-
seruorum tuorum quibus iu-
rasti per temetipsum dicens.
multiplicabo semen uestrum
sicut stellas celi. et uniuersa
hanc terram quam locutus sum da
bo semini uestro et possidebit
is
eam semper. placatus q: est
dns. ne faceret malum quod
locutus fuerat ad
uersus populum suum.
Et reuersus est moyses de mon
te portans duas tabulas test
imonii manu scriptas ex u
trag: parte et ex alia scriptura quoque dei erat sculp
ta in tabulis. audiens aut
iosue tumultum populi uo
ciferantis. dixit ad moysen
ululatus pugnae audituri in
castris. qui respondit non
est clamor adhortantium ad
pugnam. neq: uociferatio
compellentium ad fugam. sed
uocem. canentium ego audio
lxv Cumq: ad propinquasset ad
castra. uidit uitulum et chorum

manu tabulas. et com pregnet
ad radices montis. arripiet
uitulum quem fecerant. ui-
busit et contriuit usque ad
uerem. quem sparsit in aq
et dedit ex eo potum filiis isra
dixitq: ad aaron. quid tibi fe
cit hic populus ut induceres
super eum peccatum ma
mum. cui ille respondit. ne
indignetur dns. meus. tu
nosti populum istum quod
pronus sit ad malum. dixer
mihi fac nobis deos qui prae
cedant nos. huic enim moysi
qui nos eduxit de terra aegy
tiines scimus quid acciderit.
quib: ego dixi. quis uestrum
habet aurum. tulerunt et de
derunt mihi. et proieci illud
in ignem. egressus q: hic uitu
lus. uidebam ego moysen po
pulum quod esset nudatus
spoliauerat enim eum aaron pro
terrigo miniam sordis. et in
ter hostes nudum constituer
rat stans in porta castrorum

Qui ait ostende mihi gloriam tuam.
Respondit dns. Ego ostendam
omne bonum meum coram te. et
invocabo nomen dni coram te. et
miserebor cui voluero. et
clemens ero in quem mihi
placuerit rursumq; ait. non
poteris videre faciem meam
nemo enim videbit me homo et vi
vet. Et rursum ecce in quit est
locus apud me. stabis super
petram. Cumq; transibit
gloria mea ponam te in fora
mine petrae. et protegam dex
tera mea donec transeam.
tollamq; manum meam et vi
debis posteriora mea faciem
autem meam videre non po
teris

Sed dixit dns ad moysen. Dixit
duas tabulas lapideas sicut
priores. et scribam super
eas verba quae habuerunt ta
bulae quas fregisti. Esto para
tus mane ut ascendas sta
in monte sinai. stabisq; me
cum super verticem montis
nullus ad te penitus accedat. nec
videatur quispiam per totum

montem boves quoq; et oves ne
pascantur contra. Excidit ergo
duas tabulas lapideas quales
antea fuerant. et de nocte con
surgens ascendit montem
sinai sicut praeceperat dns
portans secum tabulas. cumq;
descendisset dns per nubem
stetit moyses secum eo invocans
nomen dni. quo transeunte
coram eo ait. dominator dne
ds. misericors et clemens. pa
tiens. et multae miserationis
ac verus. qui custodis miseri
cordiam in milia. qui aufers
iniquitatem. et scelera. atq; pec
cata. nullusq; apud te per se in
nocens est. qui reddis iniqui
tatem patrum filiis. ac nepoti
bus in tertiam. et quartam pro
genie. festinus q; moyses cur
vatus est pronus in terra. et ado
ravit. sin vero gratiam inve
nio coram te dne. obsecro ut gradia
ris nobiscum. populus enim
durae cervicis est. ut auferas
iniquitates nostras. atq; pecca
ta nostra possideas. Respondit
ego inibo pactum in conspectu
cunctis signa faciam. quae nul
lis sunt visa super terram

Nec ullis gentibus uicer nati po
pulus in cunctis est medio eorum
dñi terribile quod facturus sit
in seruaci ea quae ego hodie man
dor ecce ego eiciam ante faci
em tuam amorreum et cha
naneum et etheum et pherezeum
quoque et euheum et iebuseum et cet. ces. seu.
cauen ne eum quam cum habita
toribus terrae illius ne iungas ami
citias quae ubi steterit in ruinam
LXX Sed aras eorum destrue confrin
gas statuas lucos que succide
Nolia adorare deum alienum
dns zelotes nomen eius dus est
aemulator ne ineas pactum
cum hominibus illarum regio
num ne cum fornicati fuerint
cum diis suis et adorauerint
simulacra eorum uocet te
quis piam ut comedas de immo
lato ne cuiquam de filiabus eorum
accipias filiis tuis ne post ea
ipse fuerint fornicatae fornica
ri faciant et filios tuos in deos
suos deos conflatiles non facies
LXXI Sollemnitatem azymorum custo
dies septem diebus manduca
bis azimos sicut praecepi tibi

[illegible] porem [illegible] uorum
meum et [illegible] erunt tempore
ris egressus es [illegible]
omne quod aperit [illegible]
[illegible] israel [illegible]
erit de cunctis [illegible]
tam de bubus quam de ouibus
meum erit primogenitus
asini redimes ouem si
temne praetium
procedederis occidetur
primogenitum filiorum
tuorum redimes nec ap
parebis in conspectu
uacuus sex diebus operaberis
die septimo cessabis
arare sollem, nitatem e
domadarum facies ti
in primitiis frugum me
sis tuae
nitatem quando ored eunte
anni tempore
duitur tribus tec
anima apparebit omnis
cum munere
quo omnipotens
Cum enim tulerit gentes
a facie tua et dilatauerit
terminos tuos nullus
sidiabitur terrae tuae
[illegible]
[illegible]

bis superfl[uit] chrosanc
p[ro]h[ibe]ac eam·nequere
si[n]t m anedoic asol
lem[n] isp[iritu]sae p[ro]ni
cia·tu[m] iuo terraetu uoof
fere[n]t mundi·ditu
one qu[a]e hcdum inlacte
xpo·nac dixitq·dns·ad
n[oste]m scribe·bi uerba
haecquib[us] mecum etcum[c]
pepi po[n]s· fecinergoibi
cumdno quadraginladies
et[iam] quadraginanoctes·panē
nonmedi· elaquam non
bibi· et scribs inlabulis uer
ba foederisdecem cumque
descenderem moysesde mō
tesina·tenebam duas labulas
lxxii lestimonii

Cnignorabatquod cornuta
esset f[a]c[ie]s sua·ex consorcio
sermonisdi·uidentesaute[m]
aaron et filii isr[a]l cornutam
moysifaciem timuerunt pro
pe accedere uocatiq·abeore
rsus ii tam aaron quam
p[rin]cipes· ad eum·et postq
quam locutus est· uenerunt
ad eum etiam omnes filii isr[a]l

quibus praecepit cunctaqu[a]e
dixerat dno·in monte sinai·et
finitis·sermonibus posuit velame[n]
super faciem suam· quodintrans
sus ad dm eloquens cum eo auferebat
donec exiret· et cum dixisset
ad filios isr[a]l omnia quae
sibi fuerant imperata· quidquid
faciem egredientis moysi esset cornuta
habuit· sed operiebat rursus il
la faciem suam si qua· ad loquebatur
ad eos

lxxiii Igitur congregato omni turba filiorū
isr[a]l dixit ad eos· haec sunt quae fecit
dns· fieri sex diebus· facietis opus·
septimus dies erit vobis sanctus sab
batum et requies dni· qui fecerit
opus in eo occidetur· non succen
debitis ignem· in omnibus habitaculis
lxxiv vestris per diem sabbati·
Locutus moysi ad omnem catervam
filiorum isr[a]l· iste est sermo quem
praecepit dns dicens separate
a vobis primitias dno· omnis
voluntarius animi· et prompta mente
offerat eis dno· aurum et argentum
et aes· hyacinthum purpuram
coccum q· bis tinctum et byssum
pilos caprarum· et pelles arietum
rubricatas et ianthinas· ligna
setthim

Et oleum ad luminaria concin
nanda. Et in confitiaturum que
tum. Et thimiama suauissimū.
lapides onychinos. Et gemmas
ad ornatum. Super humera
lis. Et rationalis quis quis ues
trum est sapiens ueniat et fa
ciat quod dñs. imperauit. Ta
bernaculum sci huius et tectū
eius. atq; operimentum. Anu
los et tabulata cum uectib; pa
xillos. Et bases. Arcam et uec
tes. propitiatorium. Et uelū
quod ante illud obpanditur.
Mensam cum uectib; et uasis
et propositionis panibus. Ca
delabrum ad luminaria sus
tentanda. Uasa illius. Et lucer
nas et oleum ad nutrimenta
ignium. Altare. Et thimiama
tis. Et uectes. Et unctionis et thimiama de xaromatib;
tentorium ad ostium tabernaculi. Altare holocausti. Et
craticulam eius aeneam cū
uectib; et uasis suis. Labrum
et basim eius. Cortinas atri
cum columnis et basib; ten
torium in foribus uestibuli
paxillos tabernaculi et atri

Cum funiculis suis. Uestimenta quorum usus est
in ministerio sancto
uestes aaron pontificis
ac filiorum eius. ut sacer
dotio fungantur mihi.
Egressa autem omnis multitudo
filiorum israhel de conspectu
domini. Obtulit mente
promissiua. Ad quod deuotā
primitias dño. Ad faciendum opus tabernaculi testi
monii. Quidquid in cultū
et ad uestes sanctas. Necessarium erat. Ultricum mu
lieres praebuerunt. Armillas. Et inaures. Anulos
et de extraha omne uas
aureum in donaria dñi
paratum est. Si quis habu
it hyacinthum. Purpurā
coccumq; bis tinctum
byssum. Et pilos caprarū
pelles arietum rubricatas. Et ianthinas. Argē
tī aeris. Et lignum setim
in usum operis. Et lapides onychinos. Et gemmas
ad ornatum sacerdotalem. Et aromata
quae ad concinendum incensum
et ad unguentum fragrans
fuerant. Omnes mulieres
sapientes texuerunt
quod nouerant hyacinthum et
purpuram. Et uermiculū

acbyssum et pilos caprarum
spontanee pro gratia uouerta
tibuentes principes sum
portauerunt lapides onyr
chinos et gemmas ad su
perumerale et rationale
aromata q; et oleum ad lu
minaria concinnanda et
ad praeparandum unguen
tum et thimiama odoris sua
uissimi componendum
Omnes uiri et mulieres quib
tedebat animo ad obtulerunt dona
ria ut fierent opera quae
iusserat dns per manum
moysi. cunctis filiis isrl
uoluntaria deo dedicaue
runt
Dixitq; moyses ad filios isrl
Ecce uocauit dns ex nomine
beseleel. filium huri. filii
hur de tribu iuda impleuitq;
eum spu dei. sapientia et
intellegentia. et omni doc
trina ad excogitandum et
faciendum opus in auro et
argento. et aere. sculptu
ra q; lapidum et operi carpen
tario. quidquid fabre excogi
tari potest. docendi quoque
eius.

hooliab quoque filium ahisamach
de tribu dan. ambos erudiuit
sapientia ut faciant opera
rii polymitarii ac plumarii
et de hyacintho et purpura
cocco q; bis tincto ac bysso
et texant omnia ac nouas que
q; reppererint facientes
beseleel et oholiab. et omnis
uir sapiens quib; dedit dns
sapientiam et intellectum
ut sciret fabre operari
quae in usus sanctuarii necessa
saria sunt. et quae praecepit
dns. cumque uocasset eos
moyses et omnem eruditum
uirum. cui dederat dns sa
pientiam. et qui sponte sua
obtulerant se ad faciendum
opus. tradidit eis uniuersa
donaria filiorum isrl. qui
cum starent hi per cotidie
mane uota populus offere
bat unde artifices sue hire
compulsi. dixerunt omnes
plus offert populus quam
necessarium est. iussit
ergo moyses praeconis
uoce cantari. ne cuir. hoc
aut mulier quicquam ultra of
ferat

uha tabulatio longabatur
et una ab alio latere humana
cubitus latitudo habitabat
quod et tabernaculi quae respi
ciebat aquilonem fecit mille
centum basis duas basis per
singulas tabulas contra oc
den uero de stadea uno parte
tabernaculi quae mare res
picit fecit sex tabulas et duas
alias per singulos angulos
tabernaculi retro quae
iungebantur deorsum usq;
sursum et in una compage
pariter erebantur ita fecit
et utrumq; parietem per angulos
ut octo essent tabulae
et haberent bases argenteas
sedecim bina sub singulis tabulis fecit et
uectes de lignis setthim quinq;
ad continendas tabulas unius
lateris tabernaculi et quinq;
alios ad alterius lateris tabulas
ce aptanoas et extra boream quin
a iosuecta ad occidentalem
plagam tabernaculi contra
mare fecit quinq; uectem ad

quiperem ediastabulas aban
gulo usq; ad angulum perueni
ret ipsa aurea contabulata de
auro et circulos eorum
fecit aureos per quos mitteret
inducti possint quos et ipsos
lamminis aureis operuit
fecit et uelum de hyacintho purpu
ra uermiculo byssoretorta
opere polymitario cherubim ad
quedistinctum et quattuor
columnas setthim quas et
capitibus deauratis habuit
basis earum argenteis fecit
et tenturium in introitu tabernaculi ex hyacintho pur
puram uermiculo byssoq; retor
to opere plumarii et columnas
quinque cum capitibus suis quas
operuit auro bases quoq; aureum
fudit aeneas

lxxvi fecit autem bezelehel et aholiab
de lignis setthim habentem
duos et amplius cubitos in longi
tudinem et cubitum unum ac semissem
in latitudinem altitudo quoq;
unius cubiti fuit et dimidii uas
auro purissimo
intus ac foris et fecit illi coro
nam auream per gyrum conflax

quattuor anulos aureos per
quattuor angulos eius duos
anulos in latere uno et duos
in altero · uectes quoq; fecit
de lignis sethim quos ues
tiuit auro · et quos misit in anu
los qui erant in lateribus ar
cae ad portandum eam · fecit
et propitiatorium de stora
culum de auro mundissimo
duorum cubitorum et dimi
dio in longitudine · et cubito
ac semis sesquialtitudine · duos
etiam cherubin de auro duc
tili · quos posuit ex utraq; parte
propitiatorii · cherub unum
in summitate huius partis · et
cherub alterum in summitate
partis alterius · duos cherubin
de propitiatorio · quos posuit
extendentes alas · et tegentes
propitiatorium · singulus contra
se inuicem · ad propitiatorium
respectantes · fecit et
mensam de lignis sethim
in longitudine duorum cubi
torum · et in latitudine cubi
tum · quae habebat in altitu
dine cubitum · ac semisse ·
circumdedit eam auro mun
dissimo · et fecit illi labium

aureum per gyrum · ipsique labio corona aurea
interrasilem quattuor digitorum.

cum super eam coronam
aureum quattuor circulos aureos
quos posuit in quattuor an
gulis per singulos pedes
mensae contra coronam ·
missique in eos uectes ut por
tari posset mensa · ipsos
quoque uectes fecit de lignis
sethim · et circumdedit eos
auro · et uasa ad diuersos
usus mensae · acetabula
phialas · et thuribula
ex auro purissimo · in quibus of
feretur libamina fecit et
de labrum ductile de auro mun
dissimo · de tribus uectes cala
mi sex · per singulos latera
les tres calami egredie
bantur · ex uno latere · tres
et ex altero totidem · in
nucis modum duo per
calamos singulos · sphae
laeq; simul et lilia aequa
lia · erat opus sex calamorum
qui procedebant de stipite
candelabri · in ipso autem
uectes fuerunt in quattuor
philinnochis modum
sphaerulaeq; per singulos
et lilia

h

et sperues uidu os calaonis
per locatria · quisimulsex
fiunt calam̃ proced entes de
uectenho · et sperae ignur
et calamen ipsoe rant un
ueis aductilitate tumo puris
simo · fecit et luce rnas sep
tem cum eor uhtoriis suis ·
et uasa ubi quae eor unt as ·
extinguntur de auro omun
dissimo · talenti uma uriad
pendebat can de labrum cu
omnib uasissuis · fecit et alta
re brum aenat his de lignis
setthim · habens per quadru
singulos cubitos · et in altri
tudine duos · ecuius angulis
procedebant cornua · uesti
uit q illud auro purissimo ·
cum crat icula · ac parietib
et cornibus · fecit q · et coro
na m aureo lam per gyrum ·
et duos anulos aureos sub
corona per singula latera ·
ut mittantur in eos uectes
et possint altar portari ·
ipsos autem uectes fecit de
lignis setthim · et operuit
lamin is aureis · conposuit
et oleum · ad sanctificationis

unguentum · et thymiama de aro
matibus · opus unguentarii · fecit et altare holo
caustidi ligneis setthim qui
que cubitorum per quadrum
et trium in altitudine cuius cor
nua de angulis procedebant ·
operuitq illud aeneis lamminis
et in super ea uasa omnia
exaereas adiuersa · leuetas
furcipes · fuscinulas · uncinos
et ignium receptacula · erant
cuncta q · eius in oducm retis
fecit aeneam · et subter eam in
altaris medio arulam · fusis q4
tuor anulis per quatuor cor
nua eius · sunt autem · ad mittē
dos uectes ad portandum · qos
et ipsos fecit de ligneis setthim
et operuit lamminis aeneis in
duxitq in circulos quin itaris
lateribus eo uinebant · ipsum
autem altare non erat solidum
sed cauum et tabulatis · et in
tus uacuum · fecit et labrum
aeneum cum basesua · de spe
culis mulierum quae excubabant in ostio tabernaculi · et
atrium · in cuius australi plaga
erant tentoria de bysso retorta

CENTUM CUBITORUM ...
... AENEAE ... CAPITA BASI
BUS SUIS · CAPITA COLUMNARUM
CELATURA ARGE
TEA QUAE AD SEPI MENTRIONALIS
PLAGAM TENTORIA COLUMNAE BA
SES QUINQUE ET CAPITA COLUMNARUM
EORUM ET SURAE · ET OMNIA VASA TABER
NACULI TESTIMONII QUAE FECIT MOYSES
IN MONTE SINAI · IN OPERE TABERNACULI
MARSIPPINI FILII AARON SACERDOTIS QUAS
SELEBEL ET FILIAS BACHI FILII BACHA
TRIBU IUDA DIXIT PER MOYSEN IUXTA
QUAE COMPLEVERAT · IANCTO SIBI SPI
HOLIAB FILIUM AHISSAMAC DE
TRIBU DAN · QUIETIPSE ARTIFEX
LIGNORUM EGREGIUS FUIT ET POLY
MITARIUS ATQUE PLUMARIUS EX HYA
CINTO PURPURA COCCO ET BYSSO
OMNE AURUM QUOD EXPENSUM EST

Obla manu est autem ab his qui
transierant ad huc et ita
adigit hinc eis supra de
se sechtis trabibus eiqui
gentis qui gintia arma
torum fuerunt preterea
centum talenta argenti
equis compta sunt bases
scuapu. et in tro itus ubi de
lum pendet centum bases
facta es int. d ethale, tisce
tum singulis thalentis per
bases singulas supputatis
deam leauiem septingen
tis et septuaginta quinque
pecr capita. columnarum
quas ipsas uestimentorum
ferisque quoq oblatas un tha
lenta septuaginta duo milia
et quadringentis supra as
(illegible) sunt bases
intro itus tabernaculi
monumentum regis hemon cui
cratuli ux oui nia quasa
quae deus ioneus pertinen

et basis esa ieh. et in circu
in his gressibus eius et (illegible)
nacula ad ianuam templi de cha
et in toro et purpura bis tinc o
abysso fenestes quibus in duc
tur ad ron quando omnis
trabalis cis sicut praecepit
dns. do vsi fecit ginum super
uenerale de auro bria chto
et purpura coccoq bistincto
et byssoro et ad opere polym
ito clario. incidq brattes
auras et texendas in tegu
ui possent orquencuq pri
orum colorum subtemine
duasquoq ibassibus hinc e
copulatas in uno q lamine su
mitatum et basium quibus
coloniae sicut praeceperat dns
moys. palmum quoq lapides
onychinos circumstructos et inclusos
auro. et sculptos nominibus filiorum israhel posuit q.
eos in lateribus superhumeralis
in monumentum lapidis ornatus est.
sicut praeceperat dns moysi pec
et rationale operepolymito
et ad opus superhumeralis ex auro hy
acintho purpura coccoq bistinc
to et byssoro torta quadrangulu

fecerisjussasuntfieri uestes
quoq quib sacerdotes inunctur
inscuario aaron scilicet et filii ei
Otule eum et filiis ei sicut praece
perat dns quae postquam mosi
cuncta iuxta explet sunt dnm ad
lxxvii Locutusq est dns ad moysen
dicens mense primo primadie
mensis erigesis tabernaculum
testimonii et pones ibi arcam dei
tes q ante illum velum et inferes
appones super eum quae extra
precepti sunt candelabrum et
lucerne eius et accendes
aureum in quo adolentur incensi
coram arca testimonii et tecto
rium in introitu tabernaculi po
nes et ante illud altare holocausti
labrum inter altare et tabernaculum
et dabis q aquam circumdabis q atrium tecto
rii et ingressum eius et dabis unctionis oleo et unges tabernaculum
et omnia quae in eo sunt ut sanctificentur
cuncta quae ad ipsius ministerium
pertinent erunt enim sanctificata
altare holocausti et omnia
vasa eius labrum cum basi
omnia unctionis oleo consecra
bis si quis accesserit ad altare
aaron et filios eius ad fores tabernaculi
testimonii et lotos aqua indu
scis uestibus

Locutusque est dominus ad Moysen et
loquutus est dominus de tabernaculo testimonii dicens.
Loquere filiis Israhel et dices
eis. homo qui obtulerit ex
vobis hostiam domino de pecoribus de armentis et de
gregibus offerens sui ultimas si
holocaustum fuerit eius ob
latio ad exemplum masculum
immaculatum offeret
ad ostium tabernaculi testi
monii ad placandum sibi
dominum. ponetque manus super
caput hostiae et acceptabilis
erit atque inexpiationem eius
proficiens immolabit quic
quid coram domino et offe
rent filii aaron sacerdotes
sanguinem eius fundentes
per altaris circuitum quod est
ante ostium tabernaculi de
tractaque pelle hostiae artus
in frusta concidet et subiciet
ignem altaris igne suscitato
ante composita et ligna desuper
quae cesa fuerint desuper ordi
nentes. caput vero et
cuncta
quae adhaerent corio. intes
tinis et pedibus lotis. aqua adolebit
sacerdos super altare in holocaustum
et odorem suavissimum domino.
Si autem de armis holocaustum
fuerit domino de turturibus aut pullis
columbae offeret eam sacerdos
ad altare et retorto ad collum capite
ungue rumpet eius locum. decurrere
faciet sanguinem super cerepidi
nem altaris. vesiculam vero cum
turis et plumas proiciet propter
altare ad orientalem plagam in loco
in quo cineres effundi solent. con
fringet quoque ascellas eius. utrosque alas

Nec ter rodiu[m] q[uic]q[uid] ea[m] · et ad o[mn]i[u]m
sup[er] altare holocaustum est oblatio
suauis[s]imi odoris d[omi]no
Si obtulerit oblationem sacrificium d[omi]no
similaeritei[us] oblatio · fundet q[ue]
super eam oleum et ponet tus
ac deferet ad filios aaron sacer
dotes · quorum unus tollet pug[illu]m
impleni[us] similae et olei acto
tuo[tus] · et ponet memoriale su
per altare in odorem suauis[s]imi
d[omi]no · quod autem reliquum fue
rit de sacrificio · erit aaron et fi
liorum eius · sc[an]m sc[an]o · rum de ob
lationibus d[omi]ni · cum autem obtu
leris sacrificium coctum in cli
bano de simila panes sine ulla q[ue]
fermento conspersos oleo · et
lagana azima oleo linta · si oblatio
tua fuerit de sartagine · similae
conspersae oleo et absq[ue] fermẽto
diuide eam minutatim · et fun
des super oleum · sacrificium est
ticula sacrificium · aequaesimi
la oleo conspargetur · quam of
fers d[omi]no · tradens manibus sacer
dotis · qui cum obtulerit eam · tollet
memoriale de sacrificio · et ado

leum super altare in odore
suauitatis d[omi]no · quid qui
autem reliquum est · erit aa
et filiorum eius · sc[an]m · sco
de oblationibus d[omi]ni · omnis o
latio quae offertur d[omi]no
quae fermentum habet · nec qui
quam fermentum · ac mel
adolebitur in sacrificio d
primitiarum eorum
fereris · et munera super
altare uero non ponentur
in odorem suauitatis · quid
quid obtuleris sacrificium
le condies · nec auferes sale
foederis d[omi]ni tui de sacrifici
tuo · in omni oblatione offe
res sal · si autem obtuleri
munus primitiarum tu
quamuis d[omi]no · despicis
adhuc urentibus torre
igni · et contrita · si mandu
farris · et sic offeres primi
tias tuas d[omi]no · fundens sup
oleum · et tus · inponens q
oblatio d[omi]ni est · de qua adol
pugillum sacerdos in memoria
munere is partem cum farris
fracti et olei acto tuo tus

quod si hostia pacificorum
fuerit eius oblatio · et debebu
it si uoluerit offerre mare
si ue femina imma cul
R
fectam coram dño · ponet q · ma
num super caput uictime
Bi
suae · quae immolabitur in
introitu tabernaculi · fun
dentq · filii aaron sacerdo
tes · sanguinem per circui
tum altaris · et offerent de
hostia pacificorum immola
tionem dñi · adipem quio pe
ritura · et quid quid pin
guedinis intrinsecus est ·
duos renes cum adipe quod
tegunturilia · et reticulū
iecoris cum renunculis
adolebunq · ea super altа
rem in holocaustum ignis ig
nis subpositoi in oblatione
suauissimi odoris dño
si uero de ouibus fuerit eius
oblatio · et pacificorum hos
tia · siue masculum · siue
femina m obtulerit in ima
culata erunt si agnum ob
tuleritcoram dño · ponet
manum super caput uictime
suae · quae immolabitur in uesti
tabulo tabernaculi testimonii ·
fundentq · filii aaron sanguinem
eius per altaris circuitum · et offe
rent de pacificorum hostias
C
crificium dño · et caudam tota · adi
cum renib⁹ et pinguedinem om
quae operit uentrem · atq · uni
uersa uitalia · et utrumq · reni
culum cum adipe qui est iuxta
ilia · reticulum q · iecoris cum
renunculis · et adolebit ea sa
cerdos super altare in pabulū
ignis · et oblatio his dñi · si ca
pra fuerit eius oblatio · et ob
tulerit eam dño · ponet manū
suam super caput eius · immo
labitq · eam in introitu tabernа
culi testimonii · et effundent
filii aaron sanguinem eius per
altaris circuitum · tolletq · exea
in pastum ignis dominici · adi
pem quio peritu entrem et qui
tegit uniuersa uitalia · duos reni
culos cum reticulo qui est super
eos iuxta ilia · et aruinam iecoris
cum renunculis · adolebitq ea
sacerdos super altare in alimo
nia ignis · et suauissimi odoris

Cor. ardno · im.. ·lato q
uitulorū ·.. ·spectu dñi
infer. sacerdos quinq;
est de sanguine eius in ta-
naculum testimonii · tinc
digito aspargens eū pties
contra uelum ponet q. deco
dem sanguine in cornib'
altaris quod est coram dño
in tabernaculo testimonii
reliquum autem sanguinē
fundet iuxta basim altaris
holocaustorū quod est ad ostiū
tabernaculi testimonii ·
Omnem q. eius adipem tol
let et adolebit super altare?
sicut faciens est de boue uitulo
quom odo fecit et prius et
rogabit pro eis sacerdos et
propitius erit dñs · ipsum
autem uitulum efferet ex
tra castra atq; conburet sic et
cut et priorem uitulum pro
peccato est multitudinis
si peccauerit princeps et fe
cerit unum ex pluribus per
norantia a quo dñi lege
prohibetur · et postea intel
lexerit peccatum suum of

cto cum ·

...ereth ostia ad dñm · hic ...
...apud ein ad aculā ...um · ponet q.
manum suam super ...eius · cum q.
immolauerit eum in loco
letomactari holocaustum coram
dño · quia pro peccato est · et ing.
sacerdos digitum in sanguine
hostiae pro peccato tangens cor
nua altaris holocausti · et reliq.
fundens ad basim eius · adipem
uero adolebit super altare in odorē
mis pacificorum · et placabit
cabit q. pro eo et pro peccato eius
ac dimittetur ei · quod si peccaue
rit anima per ignorantiam de po
pulo terrae faciatq; unā quam
ex his quae dñi lege prohibent
et iurauerit et cognouerit
peccatum suum · offeret capram
immaculatam · ponet q. manum
super caput hostiae quae pro pec
cato est · et immolabit eam in loco
holocausti · tollet q. sacerdos de
sanguine eius digito suo et tange ns
cornua altaris holocausti · reli cū
quum fundet ad basim eius · om
nem autem adipem auferens sicut
auferri solet de victimis pacifico
rum · adolebit super altare in odorē
suauitatis dño

ro. Bilq. proceoidem mitterq.
si hauterm de pecoribus obtulerit
uictimam pro peccato. ouem
scil. et immaculatam. ponet ma
num super caput eius. et im
molabit eam in loco ubi solet
holocaustorum cedi hostiae.
Sumet q. sacerdos de sanguine
eius digito suo et tanget cor
nua altaris holocausti. reliqu.
fundet ad basim altaris. omne a
quoq. auferens adipem sicut
auferri solet ad pacis uictimas. et
immolatur pro pacifico sacer
dos. et adolebit eum in incensu
dñi. rogabitq. pro eo et pro pec
cato eius. et dimittetur illi. si
peccaberit ani ma. et audierit
uocem iurantis testis q. fuerit
quod aut ipse uidit. aut cons
cius est. si non indicauerit por
tauit iniquitatem suam. anima
quae tetigerit aliquid immun
dum. siue quod occisum a bes
tia est. aut pecus morturum.
uel quod libet aliud reptile. et
oblita fuerit immunditiae suae.
reaest. et deinquid. si intelle
xerit quidquam de his omni
bus

I

iuxta omnem puritatem
qua pollutis olet. oblitaq. co
nouerit. postea subiacebi
delicto. animaqua eiurauc
rit. et protulerit labiis su
um uel malequid faceret. uel
bene. et ipsum iuramenti
uel sermone firmauerit.
oblitaq. postea intellexerit
delictum suum. agat paeni
tentiam pro peccato. et of
feratagnum de gregibus siue
capra. oram. rabitq. pro eo sacer
dos et pro peccato eius. si
autem non potuerit offer
re pecus. offerat duos turtures. uel duos pullos co
lumbarum domino. unum
pro peccato. et alterum in
holocaustum. dabitq. eos sa
cerdoti. qui primum offe
rens pro peccato. retorquebit
caput eius ad pinnulas.
et sic collo herexi et non pe
nitus obrumpatur. et as
pargei de sanguine eius pa
rieti altaris. quid quidam
remanserit. facies
de stillare ad fundamentu
eius

quia pro peccato est alterum
uero holocaustum
ut fieri solet. Rogabit q̄ pro
eo sacerdos et pro peccato
eius et dimittetur ei. quod
si non quiuerit nec manus eius
offerre duos turtures. uel duos
pullos columbae offerat
pro peccato sicilam partem
oephi decimam. non mittet
in ea oleum. nec turis aliq
quid ponet qui a pro peccato
est. tradet q̄ eam sacerdoti
qui plenum extorto pugillum
hariens cremabit super al
tare in monumentum eius
qui obtulit. Rogans pro illo
et expians. reliqua uero
pars ipse habebit in munere
Loquutus est dñs. ad moysen
dicens. anima si praeuari
cans. aliqua per
errorem. in his quae dño
sunt sci ficata. peccauerit
offeret pro delicto suo arie
tem in maculatum de grege
gis. qui et a pondus sanctuarii
ipsum q̄: quod in tuli n damni

restituet. et quintam
ponet supra. tradens
qui rogabit pro eo. offer
arietem et dimittetur ei. Si
si peccauerit per ignoran
fecerit q̄ unum ex his quae lege
prohibentur. et peccati reus
tellexerit. iniquitatem suam
Offeret arietem immaculatum
de gregibus sacerdoti. iuxta aes
sura aestimationem q̄ pec
cati. quo rabit pro eo q̄ nes
ciens fecerit et dimittetur ei.
qui a per errorem. delinquid
Et in dñm
Loquutus est dñs. ad moysen
dicens. anima quae peccauerit
et contemptu dño. negauerit de
posito proximo suo quod fi
de eius creditum fuerat. uel un
aliquid extorserit. uel calum
nia fecerit. Siue rem perditam
inuenerit. et infitians insuper
per perierit. et quod liberalium
expluribus fecerit in quib peccа
resolent homines. con uicia
dejecti reddet omnia. quae per
fraudem uoluit obtinere. inte
gram et quintam insuper parte

…ocuſo ad uim inferendam
…peccato animæ ſuæ offe-
…arietis immaculati, de
…grege: et dabit eum sacerdos
…in uictimam holocauſti domino
…ſuauitatis odoris: et libamenta
…eius offerentur, holocauſtum
…quidquid delicti, quia peccauit
…coram domino, et dimittetur
…ei, in prosingulis quae facere
…potuit, peccauerit.

Locutusque est dominus ad moysen
dicens: praecipe aaron et filiis
eius: haec est lex holocausti,
ipse holocaustum ardebit super altare
tota nocte usque mane, ignis eius
altari erit: uestietur sacerdos
tunica linea et feminalibus lineis
tollet cineres quos solet
ignis exurere, et ponens iuxta
altare, spoliabitur prioribus
uestimentis, indutus alijs
efferet eos extra castra, et
in locum mundissimum usque ad
fabillam consumi faciet ignis
autem in altari semper ardebit
non extinguetur, nutriet sacerdos subiciens
ligna mane per singulos
dies, et imposito holocausto, desuper
superadolebit adipes pacifico
rum, ignis est iste perpetuus

…quidquid tuam oculi
…sic fiet, ut
…libamenta, et ardua quae offe-
…rentibus filii aaron coram domino
…et coram altari tollet sacer-
…dos pugillum similagi quae
…conspersa est oleo, et
…tantum quod supersit
…comedetur positum est. adolebit
…quidem altare in odorem
…tuum odoris suauissimi domino
…reliqua autem pars eius
…milae comedet aaron cum
…filiis suis absque fermento
…et comedent in loco sancto atrii
…tabernaculi. ideo autem
…non feretur in habitu. quia
…pars eius in dominio offertur
…incensum sanctum sanctorum
…erit sicut pro peccato, atque
…delicto. mares tantum sacri
…pis aaron comedent illud
…legitimum sempiternum
…est in generationibus uestris
…tris de sacrificiis domini. om
…nis qui tetigerit illis sanc-
…tificabitur. et locutus est
…dominus ad moysen dicens:
haec est oblatio aaron

hincensum dñi · comedentpe
ribilde populosuo · sanguinẽ
quoq; omnisanimalishon
sumetisincibo · tamdeauib
quamdepecoribꝫ omnisanı
maquiederitsanguinem · pe
ribit de populissuis ·

Loquutusestdñs · admoysen
dicens · loquerefiliisisrl ·
quioffertuictimaspacifico
rumdño · offeratsimuleisa
crificiumidestlibamenta
eius · tenebitmanibꝫadipẽ
hostiae · etpectusculum · camq;
ambooblatadño consecra
rit · tradeisacerdoti · qui
adoleatadipemsuperal
tare · pectusculumautem
erit · aaron · etfiliorumeius ·
armusquoq; dexterdepa
cificorumhostiiscedetin
primitiassacerdotis · qui
obtuleritsanguinem · eiadi
pemfiliorumaaron · ipse
habebitclarmuumdextrũ
inportionesua · pectuscu
lumelimelationiselarmũ
separationis · tuliafilius
isrl · dehostiis eorumpaci
ficis

Etdedi aaron · sacerdoti · acfi
liiseiuslegeperpetua · abomni
populoisrl · haecestunctioaaro ·
etfiliorumeiusincerimoniis
dñi · diequaobtuliteos moysesut
sacerdotiofungerentur · et
quaeprae pndarieisdñs · apliis
isrl · religioneperpetuaingene
rationibꝫsuis · istaestlex holocau
ti · etsacrificii · propeccato · adqe
delicto · etpro consecratione · et
pacificorumuictimisquaecõ
tituitdñs · moysiinmontesi
nai · quandomandauitfiliisisrl ·
utofferrentoblationessuas
dño · in monte sinai ·

Loquutusestdñs · admoysen
dicens · tollearon · cumfiliis
suis uestes eorum · etunctio
nisoleum · uitulumpropeccato ·
duosarietes · canistrum · cum
azimis · etcongregauis omnẽ
coetum · adostiumtabernaculi ·
fecitmoysesutdñs · imperarat ·
congregataq; omnituba · ante
foresait · istueestsermo · quemius
sitdñs · fieri · statimq; obtulit
aaron · etfilios eius · cumq; la
uissenteos · uestiuitpontificẽ

filios aaron cum q:
sanguine eius. et
lauit tetigisset pontificalia
riculae. angulorum deinde
et pollices manus ac pedis
altari reliquum fudit su
per altare per circuitum
adipem uero et caudam omnem
nemq; pinguedinem quae ope
rit intestina. et reticulum q; iecoris
et duos renes cum adipibus
suis. et armo dextros. panem
um. tollens autem de canistro
azimorum. quod erat coram
dño. panem absq; fermento.
et collir am conspersam oleo
lagenum q; posuit super adi
pes et armum dextrum. tra
dens sic omnia aaron
et filiis eius. et posiquam le
uauerunt eam coram dño. rur
sum suscepta de manibus eorum

de eis sup
eo quod con
sanctificati sint
sac dñi. et ut spectet
cultum eleganssilli deo ac
dño. de arietem consecrationis
Sum
in partem sicut praecepe
rat dns. ad summens q; un
guentum et sanguinem qui
erat in altari. aspersit su
per aaron et uestimenta
eius. et super filios illius ac
uestimenta eorum. Cum q; sci
ficasset eos in uestimentis suis
praecepit dicens. coquite car
nes ante fores tabernaculi
et ibi comedite eas. panes q;
q; consecrationis edite q; po
sitis in canistro. sicut pre
cepit mihi dns dicens. aaron et fi
lius eius comedent eos. quidquid
autem reliquum fuerit de car
nibus et de panibus igni is succen
dete. et ostium tabernaculi non
exibitis septem diebus usq; ad
diem quo complebuntur dies
consecrationis uestrae. sep
tem enim diebus consecra
bitur

...IN PRAESENTIA RUM
FACTUM EST UT RITUS SACRIFI
CII COMPLERETUR DIEBUS OCTO
MANEBITIS IN TABERNACULO
OBSERVANTES CUSTODIAS DNI
HEMORIAM FECERUNT Q AARO
ET FILII EIUS CUNCTA QUAE LOQU
TUS EST DNS PER MANUS MOYSI
FACTO AUTEM OCTABO DIE VOCA
VIT MOYSES AARON ET FILIOS
EIUS AC MAIORES NATU ISRL
DIXITQ AD AARON TOLLE DE AR
MENTO UITULUM PRO PECCATO
ET ARIETEM IN HOLOCAUSTUM
UTRUMQ IMMACULATOS ET OF
FERILLOS CORAM DNO ET AD FI
LIOS ISRL LOQUERIS TOLLITE HIR
CUM PRO PECCATO ERUTULUM ATQ
AGNUM ANNICULOS ET SINE
MACULA IN HOLOCAUSTUM BO
VEM ET ARIETEM PRO PACIFI
CIIS ET IMMOLATE EOS CORAM
DNO IN SACRIFICIO SINGULO
RUM SIMILA OLEO CONSPAR
SAM OFFERENTES HODIE ENI
DNS APPAREBIT VOBIS TULE
RUNT ERGO CUNCTA QUAE IUSSE
RAT MOYSES AD OSTIUM TABER
NACULI

UBI CUM OMNIS STARET MULTI
TUDO ait MOYSES ISTE EST SER
MO QUEM PRAECEPIT DNS FAC
TE ET APPAREBIT VOBIS GLORIA
EIUS DIXITQ AD AARON ACCEDE AD
ALTARE ET IMMOLA PRO PECCATO
TUO OFFER HOLOCAUSTUM ET DE
PRECARE PRO TE ET PRO POPULO
CUIUS Q MACTABERIS HOSTIAM
POPULI ORA PRO EO SICUT PRAE
CEPIT DNS STATIMQ AARON AC
CESSIT AD ALTARE IMMOLAUIT
PRO PECCATO SUO VITULUM SAN
GUINEM OBTULERUNT EI FILII
SUI IN QUEM INTINGENS DIGITU
TENUIT CORNUA ALTARIS ET FUDIT
RESIDUUM AD BASIM EIUS ADI
PEM Q ET RENUNCULOS ACRE
TICULUM E CORIS QUAE SUNT
PRO PECCATO ADOLUERUNT SUPER
ALTARE SICUT PRAECEPERAT
DNS MOYSI CARNES UERO ET
PELLEM EIUS EXTRA CASTRA CO
BUSTIGNI IMMOLABIT ET HO
LAUCAUSTUM VICTIMAM OBTULE
RUNT Q EI FILII SUI SANGUINEM
EIUS QUEM FUDIT PER ALTARIS
CIRCUITUM IPSAM ETIAM HOS
TIAM

hostiastaconcisam cum capite
et omembrissingulis obtule
runtq omnia super altare
crem auitigne lotis prius
aquaintestinis et pedibus
et propeccato populi offerēs
mactauithircum expiatoq
altari fecit holocaustum ad
dens insacrificioli bamen his
quae parte offeruntur
et adolens ea super altare eas
quecerimonias holocausti ma
tutini iuxta ol auit et bo bem
xtq arietem hostias pacifi cas
populi obtulerunt q et filii
sui sanguinem quod fudit su
per altare incircuitu adipes
autem bobis et caudam arietis
renunculosq cum adipibus suis
et reticulum iecoris posuerūt
super pectora Cumq cre
matiessent adipes in altaris
pectora eorum et armos dex
tros separauit aaron et ele bās
coram dño sicut praecepe
rat moyses et tendens manū
contra populum benedixit eis
Sicq completis hostiis pro pec
cato

Holocaustis et pacificis descen-
ingressus autem moyses
et aaron in tabernaculum testi
monii et deinde egressi
egressi benedixerunt po
pulo Apparuitq gloria
dñi omni multitudini
Et ecce egressus ignis a dño
devoravit holocaustum et
adipes qui erant super
altare quod cuncta vidisset
turba laudavit et ruerunt de
ruentes in facies suas
Assumptis nadab et abiu
filii aaron turibulis suis po
suerunt ignem et incen su
per quem obpererunt coram
dño ignem alienum quod
eis praeceptum non erat
egressusq est ignis a dño
et devoravit eos et mortui
sunt coram dño dixitq
moyses ad aaron hoc est
quod locutus est dñs sanc
tificabor in his qui appropin
quant mihi et in conspectu
omnis populi clarificabor

Vocans autem moyses
misahel & eliphat filios
oziel patruos aaron ait
ad eos. accedite & tollite fratres
vestros & conspectus cu
arce. & statim profecti sunt
illi & contecti quos pependerat
tulerunt eos sicut iacebant
vestitos tunicis. & iecit
cerunt foras ut sibi fuerat
imperatum
Loquutus est moyses ad
aaron & eleazar & ithamar filios eius
uestimenta nolite scindere
ne forte moriamini
& super omnem coetum
oriatur ira dominica
fratres uestri & domus
domus israhel plangant in
cendium quod dominus suscita
uit. uos autem non egre
dimini fores tabernaculi
alioquin peribitis. oleum
nempe sanctionis est
super uos qui fecerunt om
nia iuxta praeceptum moysi.

Dixit q dns ad aar
on. ego uidele
pontes. hon
lum
bca
hcm
uidest
generation. suas
habeam sciens. quod dis
cernendi hiers cu. et pro
phanu. inter pollica. et im
duu. docuitq filios isrl
omnia legit. quae locu
quutus est dns ad eos per
manum moysi. loquutus
est moyses ad aaron. et ad
eleazar. & ithamar filios
eius qui residuerant. tollite
sacrificium quod remanst
de oblatione dni. et comedite
illud absq fermento iuxta al
tare. quia sca. sca ruum est
comedetis autem in loco sco
quod datum est tibi et filiis tuis
de oblationibus dni sicut pre
ceptum est mihi. pectusculu
quoq elevationis est. et armum
quis separatus est de filiis isrl

non habent · eorum qui ei naquis
mouentur et uiuunt · abominabile uobis et execrandum uobis
erit caro eorum non comedetis · et morticina uestra non tangetis · cuncta
quae non habent pinnulas et squamas si naquis polluta erunt
haec sunt quae edere uobis comedere non debetis · et unguulas suas uobis
bis aquilam · et gryphem · et haliaetum · miluum · accipitrem · iuxta genus suum · et omnicorui genere
is similitudinem eorum suam · struthionem · et nocticoracem · et larum · et ac
cipitrem iuxta genus suum · bubonem · et
et mergulum · et ibin et cygnum · et nocticoracem · et porphirionem ·
ibin
eronem · et caradrion · iuxta genus suum · opupam quoque et uespertilionem · omne reptile quod graditur super quattuor
pedes · abominabile erit uobis · quidquid autem ambulat quidem super quattuor pedes · sed habet longiora retro crura per
quae saliat super terram comedere debetis · ut est brucus in genere suo et attacus · atque ophiomacus

ac lucusta · singula iuxta genus suum ·
quidquid autem ex uolucribus quattuor pedes habet pedes
execrabile erit uobis · et quicumque morticina eorum tetigerit pol
luetur · et immundus usque ad uesperum · et si incesserit
forte et quippiam horum mortuum · lauabit uestimenta sua ·
et immundus erit usque ad uesperum · omne animal quod ha
bet quidem unguulam · sed non diuidet eam · nec ruminat immundum erit
uobis
quicumque tetigerit · et quidquid tetigerit
illud contaminabitur · quod ambulat super manus ex cunc
tis animantibus quae incedunt
quadrupedia immundum erit
qui tetigerit morticina eorum
polluetur usque ad uesperum
et qui portauerit horum cadauera lauabit uestimenta
sua et immundus erit usque ad
uesperum · quia omnia haec
immunda sunt uobis · hoc quoque
inter polluta reputabitur de
his quae mouentur in terra
mustela et mus · et coracodillus ·

[illegible] de [illegible]
·um supernicmam [illegible] su
dns· quieduxituos de terra
aegypti· ut esse eo uobis in dñm·
sci· est oi equi ac ec os ces· su
ista est lex ad hanc uane· c
lucrum· et omnis anima quae
uentis quae emouentur in
aqua· et reptantibus ter ra
differentias· inter munda· ut sciatis quid
comedere et quid respuere
debeatis·

III· Loquutus est dns· ad moysen
dicens· loque ne filiis israel· et di
ces ad eos· mulier si suscepto
semine pepererit masculum·
inmunda erit· septem diebus iux
ta dies separationis menstruae·
et octauo circumcidetur in
fantulus· ipse autem triginta tri
bus diebus manebit in sanguine
purificationis suae· omnes sanc
tum non tanget· nec ingredietur
scm· donec impleantur
dies purificationis eius· si autem
tem femina pepererit· inmun
dam erit· duabus ebdomadibus

[illegible] fluxum [illegible]
et sexta [illegible] ac septimo die mundabit
in sanguine purificationis suae
· Cumq; expleti fuerint dies pu
rificationis· pro filio· siue pro
filia· deferet agnum anniculum
in holocaustum· et pullum colum
bae· siue turturem pro peccato
ad ostium tabernaculi testimo
nii· et tradet sacerdoti quae offe
rent illam coram dño· et orabit pro
ea· et sic mundabitur a fluxu
sanguinis sui· haec est lex
parientis masculum ac femina·
quod si non inuenerit manus
eius· hec poterit offerre agnum·
sed duos turtures· uel duos
pullos columbae· unum in holocaustum·
et alterum pro peccato· orabitq;
pro ea sacerdos et sic mundabitur·

V Loquutus est dns· ad moysen et
ad aaron dicens· homo in cuius
carne et cute ortus fuerit diuer
sus color· siue pustula· aut quas
si lucens quippiam de est plaga
lepre· adducetur ad aaron sa
cerdotem· uel ad unum quem
libet filiorum eius· qui cum ui
derit

Lepra in cute et pilos in albū
mutato colore eum · ipsa mq
speciem lebrae humilior eam
cute et carne reliqua plagale
ad
praegest · et arbitrio eius sepa
rabitur · si in parte eam lucens ca
dor fuerit in cute · nec humilior
carne reliqua uel pilo coloris
pristini · reclud et eum sacer
dos septem dies et considera
bit die septimo · et si quid eam
lepra ultra non creuerit · nec
transierit in cute priore ster
nit hos · rursum includ et eum
septem diebus alis · et die septi
mo contemplabitur · si obscu
rior fuerit lepra · et non creue
rit in cute · mundabit eum quia
scabies est · lauabit q̄ homo
uestimenta sua et mundus
erit · quod si post quam a sa
cerdote eius usus est et reddit us
munditiae · iterum lepra cre
uerit adducetur ad eum · et in
mundum hac condemnabitur
plaga lepra · si fuerit in homi
ne · adducetur ad sacerdote
et uidebit eum · cum q: color

albus in cute fuerit · et cap: lor
mutarit aspectum · ipsa quoq
caro uiua apparuerit lepra
uetustissima iudicabitur · aq
in holocausti contagium habet ita q
eum sacerdos et non recludet
qui aperspicue in mundum esse
Si autem et lor fuerit deis cur
rens lepra in cute · et operue
rit omnem carnem a ca
pite usq · ad pedes · quid quid sub
aspectu oculorum cadit consi
derans eum sacerdos · et te
lepra mundissima iudicabit
eo quod omnis in candorem uer
sa sit · et ideo circo homo mun
dus erit · quando uero caro uiua
uehs in eo apparuerit · tunc
sacerdotis iudicio polluetur ·
et interim immundos re putabitur
caro enim uiua · si lepra asper
gatur in mundum est · quod si rur
sum uersa fuerit in albo rem
et totum hominem operuerit
considerabit eum sacerdos et
mundum esse decernet · et · caro
et cutis in quo ulcus natum est
et sanatum · et in loco ulceris cica
trix

apparuerit alba · sin uero sub pri-
adducatur homo ad sacerdo-
qui cum uiderit locum lepræ
humiliorem carne reliqua · et
pilos uersos in candorem · cō
tamina habitu a plaga en im lepræ
orta est in ulcere · quo si pilus
coloris est pristini · et cicatrix
sub obscura · et uicina aliquanto
est humilior · recludet eum
septem diebus et si quidem cre-
uerit a diuca habitu a lepra ·
si nauem stet erit in loco suo ·
ulceris est cicatrix · et homo
mundus erit · caro et cutis qua-
ignis exusserit · et sanata alba
siue rufam habuerit cicatricē
considerauit eam sacerdos
et ecce uersa est in alborem et
locus eius reliqua cute humiliorem
contamina habitu eum quia plaga
lepræ in cicatrice orta est · quod
si pilorum color non fuerit in
mutatus · nec humilior plaga
carne reliqua · ipsa lepræ
species fuerit sub obscura · re-
cludet eum septem diebus et die
septimo contemplabitur · si

creuerit in cute lepra contamina-
uit eum · si autem in loco suo cō-
dorsteterit nons atis cicatrix ·
plaga combustionis est · et id
circo mundabitur · quia cicatrix
est combustura · uir siue mulier
in cuius capite uel barba ger
minauerit lepra · uidebit eos
sacerdos et si quidem humil
or fuerit locus carne reliqua
et capillus flauus · solito que
subtilior contamina habitu eos
qui a lepra capitis ac barbæ
est · si autem uiderit et lo
cum maculæ æqualem nigri
nec carni · et capillum nigrū
recludet eos septem diebus
et die septimo inspiciet ur ·
si non creuerit macula · et
capillus sui coloris est · et
locus plagæ carni reliqua
æqualis · radet ur homo absq;
loco · maculæ et includet um
septem dies alias · si dies septi
mus aliis a fuerit stetiss e pla
ga in loco suo · nec humilior
carne reliqua mundabit
eum · lotis q; uestib mundus
erit

In [illegible] uas fictile
commburet coquo in fluuio
in superficie uestimenti de pelle
per totum lepra [illegible] habitandi
cur sacerdos puerum
post quam uestis est lota abi
per eum et sol oriatur quod
si subito apparuerit in his locis quae
prius inmaculata fuerant
lepra uolatilis et tua causa debet
ignem comburi si cesserit la
uabit ea quae pura sunt secundo
et mundabuntur iste est ritus
bracae stamineae et tunicae et
stamina et subtegmina
omnis quis supellectilis pelliceae
quocumque modo mundari debeat
hic est ordinatio
quartus est dies ad moysen
dicens hic est ritus leprosi
quando mundandus est adduce
tur ad sacerdotem qui egres
sus e castris cum inuenerit
lepram esse emundatam pre
cipiet ei qui purificatur ut of
ferat pro se duos passeres
[illegible] uiuos quos uesci licitum
est et lignum cedrinum et

cal[illegible]umque et hysopum [illegible]
et passerem in uolatili tinc
tis in sanguine passeris occisi
super aquas uiuentes aliumque
ut cum ligno cedrino et cocco
et hysopo tinguet in sanguine
he passeris occisi uolatili quo
aspergetur ille qui mundandus
est septies ut mundetur
tus et dimittet passerem uiuum
ut in agrum uolet. Cumque
lauaberit homo uestimenta
sua radet omnes pilos corpo
ris et lauabitur aqua puri
ficatus et ingredietur castra
manebit autem extra
tabernaculum suum septem
dies et die septimo radet ca
pillos capitis barbamque et
supercilia et totius corporis
pilos et lotis rursum uestibus
et corpore diuocta boues
sumet duos agnos inmacula
tos et ouem anniculam absque
macula et tres decimas similae
in sacrificium quae conspersa
persa sit oleo et sextarium cor sumole
sextarium. Cumque sacerdos

purificans ho mi̅ē̅
statuerit eum et haec omnia
coram dn̄o in hostio tabernā
culi testimonii. tollet agnum
et offeret eum pro delicto. olei
q. sextarium. et oblatis ante dn̄m
omnibus imm̄o labit agnum ubi
imm̄olari solet hostia pro pec
cato. et holocaustum in de stin
loco sc̄o. sicut enim pro pecca
to. ita et pro delicto. ad sacer
dotem pertinet hostia. sc̄a.
sc̄orum est. ad sumens q̄e
sacerdos de sanguine hostiæ
quae immolata est pro delic
to. ponet super extremū
auriculae dextrae eius q̄i
mundatur. et super pollī
ces manus dextrae et pe̅
dis et de oleo sextario mit̄
tet in manū suam sinistrā̄
tin et q. digitum dextrum
in eo. et aspergit septies
contra dn̄m. quod autem
reliquum est olei in leua
manu fundet super extre̅
mum auricula eius qui
mundatur. et super pollī
ces manus dextrae et pe̅
dis et de oleo
super sanguinem qui fu
sus est pro delicto. et super
caput ejus. rogabit pro eo
coram dn̄o. et faciet sacer
dos unum pro peccato. tunc im
molabit holocaustum et ponet
illud in altari cum libamentis
suis. et homo ritem undabi
tur. quod si pauperes tenō
potest inuenire manus eius
quae dictas unit sum et agnū
pro delicto ad oblationem utro
q. et pro eo sacerdos. decimā̄
que partem similae conspers
sa oleo in sacrificium. et olei
sextarium. duos q: turtures
siue duos pullos columbae
quorum unus pro peccato
et alter in holocaustum. of
feret q. octauo die purifica
tionis suae sacerdoti. ad hos
tium tabernaculi testimonii
coram dn̄o. qui suscipiens ag
num pro delicto et sextarium
olei leuabit simul cum molato q.
agni de sanguine eius. ponet
super extremum auriculae

Dextrae illius quimundatur
et super pollices manus eius
ac pedis dextri. Olei uero par
tem mittet ihomanum suam
sinistram. in quo intinguens
digitum dextrae manus. as
perget septies coram dño
tangetq; extremum dextrae
auriculae illius quimundatur
et pollices manus ac pedis dex
tri. in locos anguinis qui effusus
est pro delicto. Reliqua autē
partem olei quae est in sinis
tra manu. mittet super caput
purificandi ut placet pro eo dñm.
et turturem siue pullum co
lumbae offetunum pro delic
to. et alterum in holocaustū
cum libamentis suis. hoc sa
crificium leprosi. qui hab'
re non potest omnia in em
dationē sui. Loquutus est'
dñs. ad moysen. et aaron di
cens. cum ingressi fueritis
terram chanaan. quam ego
dabo uobis in possessionē.
si fuerit plaga lepre in aedi
bus domus huius

Sacerdos et dicet quasi plaga
lepre uidetur mihi esse in do
mo mea. ille praecipiet ut ef
ferant uniuersa domo priusq;
quam ingrediatur ea ne om
data pariter omnia quae in domo
sunt. intret postea ut con
sideret domum lepram. et
cum uiderit in parietibus illius
quasi ualliculas pallore si
ue rubore deformes. ethu
miliores superficie reliqua
egreditur ostium domus
et statim claudet eum septem
diebus reuersus q; die septimo
considerabit eam. si hue he'
rit creuisse lepram. iubebit'
eruilapides in quibus lepra est'
et proicieos extra ciuitatē
in locum immundum. domum au
tem ipsam radi intrinsecus
per circuitum. et spargi'
pulueream rasuram extra
urbem in locum immundum. la
pides q; alios reponi pro his
qui ablati fuerint. et luto
alio linire domum. sin autē

omnes dies quibus sederit
mierit inquinamentum erit
ubicunq; sederit si quis be
minuerit cruor eius
Lauabit uestimenta sua et
ipse lotus aqua lauabitur
usq; ad uesperum · si sederit
ubicunq; sederit ipse lauabit
uestimenta sua et lotus aqua
lauabitur usq; ad uesperum
eius lauabit uestimenta sua
et ipse lotus aqua lauabitur
usq; ad uesperum · si sa
lua autem huius ceremoniae
cerit super eum quicunq;
est lauabit uestem suam
et lotus aqua lauabitur
usq; ad uesperum · sacerdos su
per quos sederit unctum
erit et quicquid subederit qui
fluxum seminis patitur · pol
lutus erit usque ad uesperum
qui portauerit horum aliquid
lauabit uestem suam · et ipse
lotus aqua lauabitur usq;
ad uesperum · omnis qui tet
gerit quale est horum an
te

omnes dies quibus sederit
mierit inquinamentum erit
ubicunq; sederit si quis be
minuerit cruor eius
Lauabit uestimenta sua et
ipse lotus aqua lauabitur
usq; ad uesperum · si sederit
ubicunq; sederit ipse lauabit
uestimenta sua et lotus aqua
lauabitur usq; ad uesperum
eius lauabit uestimenta sua
et ipse lotus aqua lauabitur
usq; ad uesperum · si sa
lua autem huius ceremoniae
cerit super eum quicunq;
est lauabit uestem suam
et lotus aqua lauabitur
usq; ad uesperum · sacerdos su
per quos sederit unctum
erit et quicquid subederit qui
fluxum seminis patitur · pol
lutus erit usque ad uesperum
qui portauerit horum aliquid
lauabit uestem suam · et ipse
lotus aqua lauabitur usq;
ad uesperum · omnis qui tet
gerit quale est horum an
te

quodlibet uas fictile
uas autem ligneum lauabitur
aqua · si sanatus fuerit qui
huius ceremoniae susceperit
passionem · numerabit
septem dies · post mundatio
nem suam · et lotis uestibus
et toto corpore in aqua uiua
et mundus erit
duos turtures · aut
duos pullos columbae · et in
troibit in conspectu domini · ad ostium
tabernaculi testimonii · da
bitq; eos sacerdoti qui faciet
unum pro peccato · et alterum
in holocaustum · rogabitq;
pro eo coram domino · et eum
de immunditia seminis sui ·
unde aequo cognationis sanet
cortus · lauabit aqua omne cor
pus suum · et immundus erit
usq; ad uesperum · uestem et
pellem quam habuerit lauabit
aqua · et immundus erit usq;
ad uesperum · mulier cum
cum

lauabitur aqua · et immunda
erit usq; ad uesperum · mulier
quae rederint eam · separatur
fluxus sanguinis · septem dies
separabitur · omnis qui tet
gerit eam immundus erit usq;
ad uesperum · et in quo dormi
erit · uel sederit die separato
his suae polluetur · qui tetige
rit lectum eius lauabit uestimen
ta sua · et ipse lotus aqua
immundus erit usq; ad uespe
rum · omnes uas super quo ilia
sedit · quisquis tetigerit lauа
bit uestimenta sua · et ipse lotus aqa
polluetus erit usq; ad uesperu ·
si coierit cum ea in tempore
sanguinis menstrualis · in
mundus erit septem diebus ·
et omnes stratum in quo dor
mierit polluetur · mulier quae
patitur multis diebus fluxum
sanguinis · non in tempore
menstruali · uel quae post
menstruum fluxerit sangui
nem non cessat · quamdiu hu
ic · subiacet passioni · immū
dа erit quasi sit in tempore
menstruo · omnes stratum
in quo dormierit · et uas in
quo sederit pollutum erit ·
qui cum tetigerit eam la
uabit uestimenta sua · et ipse
lotus aqua immundus erit
usq; ad uesperum · si steterit
sanguis et fluere cessarit ·
numerabit septem dies puri
ficationis suae · et octabo
die offeret pro se sacerdoti
duos turtures · uel duos pul
los columbae · ad ostium
tabernaculi testimonii · qui
unum faciet pro peccato ·
et alterum in holocaustum ·
rogabitq; pro ea coram dño
et pro fluxu immunditiae eius
Docebis ergo filios israel ut
caueant immunditiam et non
moriantur in sordibus suis ·
cum polluerint tabernacu
lum meum quod est inter eos ·
Ista est lex eius qui patitur flu
xum seminis · et qui pollutus
coitu · et quae menstruis tempo
ribus separabitur · uel q; iugis flu
it sanguine · et omnis qui dor
mierit cum ea

Loquutusq; est dns ad moysen
post mortem duorum filiorum
aaron quando offerentes
ne alienum ignem interfecit sunt
et praecepit ei dicens loquere
ad aaron fratrem tuum ne om
ni tempore ingrediatur sanc
tum quod est intra velum co
ram propitiatorio quod tec
tum arcae non moriatur
quia in nube apparebo super
oraculum. nisi haec ante
fecerit. vitulum offeret pro
peccato. et arietem in holoca
ustum. tunicali linea vestietur.
femoralibus lineis verecunda
celabit. accinget ur cingulo lineo
cydari lineum imponet capiti.
haec enim vestimenta sunt
sca. quibus cunctis cu lotus
fuerit induetur. suscipiet q;
ab universa multitudine
filiorum israel duos hircos pro
peccato. et unum arietem in
holocaustum. cumq; obtule
rit vitulum. et orabit pro
se et pro domo sua. duos hir
cos stare faciet coram dno. in
ostio tabernaculi testimo
nii mittens super utrumq; sor
tem unam dno. et alteram capro. emis
sario. cuius sors egressa fuerit dno. offe
ret illum pro peccato. cuius au
tem in caprum emissarium
statuet eum vivum coram dno
ut fundat preces super eo et
mittat illum in solitudinem.
hirrite celebrans offeret vitulu
et rogans pro se et pro domo
sua immolabit eum. ad sump
toq; turibulo quod de prunis
altaris implebit. et haurie
manu compositum thimiama in
incensum ultra velum intra
bit in sca. ut possit super
ignem aromatib. nebula co
rum et tua propitiatio cu
quod est super testimonium
et non moriatur. tollet quoq;
de sanguine vituli. et aspar
get digito septies contra pro
pitiatorium ad orientem. cumq;
macta berit hircum pro pec
to populi. inferet sanguine
eius intra velum. sicut prae
cepit um est de sanguine vituli.

pergatereg̃ oneorac̃oh ·
et expiet scuariu· abie· ou·
dnis pilio rum isr̃l· et a prac
uar cationib eorum cunctisq·
peccatis iuxta hunc ritum p·
cie· tabernaculo testimonii
quod fixum est inmedios
his eorum· nullus homina·
sit in tabernaculo· quando
pontifex ingredit ur in scũa
rium ut roget pro se et pro
mos ua et pro uniuerso coe·
tu isr̃l· donec ingrediatur·
cum autem egrediat ur· altare·
quod coram dño· est oret pro
se et sumpto de sanguine eo
rum uitulꝝ· atq· hirci· fundat super
cornua eius per gyrum· as
pergens q· digito septies ex
pier· et sc̃i ficet ab inmũ
dicijs pilio rum isr̃l· post quam
eo mundabit scũariu· et ta
bernaculum et altare· tunc
offerat hircum uiuentem
et posita utraq· manu super
caput eius confitebat ur· o·
nes iniquitates pilio rum isr̃l·
et uniuersa delicta atq· pec
cata eorum· quae in precã·
capite eius· et mittet illum per
hominem· paratum in desert
tum· et portabit· hircus
his cus omnes· iniquitates
eorum in terram solitariã·
et dimissus fuerit· in des·
to· reuertetur aaron· in ta
bernaculum testimonii·
et depositis uestib quib pri
us indutus erat· quum intra
ret scũariu· relictis q·
lauabit carnem suam in lo
co sco· induetur q· uestimẽ·
tis suis· et egressus offeret
holocaustum suum· et ple·
bis· et rogabit pro se· et pro
populo· et adipem qui ob
latus est pro peccatis adolebit
super altare· illum uero qui di
missus est emissariũ
lauabit uestimenta sua et
corpus aqua· et sic ingre
dietur castra· uitulum autẽ·
et hircum qui pro peccato
erant immolati· et quorũ·
sanguis inlatus est· ut scũa
rio expiato

Complerentur ⁊ ob ⁊ ubi
foras castra · et comburet
ignis tam pelles · quam
carnes eorum · ⁊ omne qđ
cuiusq; commaculauerit · lauet
aqua · et sic ingredietur in
castra · erit q; hoc iobis le
gitimum sempiternum ·
VII Mense septimo · decima die
mensis affligetis animas ues
tras · nullum q; facietis opus
siue indigena · siue ad uenam
peregrinatur in terris · in
hac die expiatio erit uestri ut
q; mundato · ab omnibus pec
catis uestris coram dño · ab
dabitis sabbatum et requi
etionis est et affligetis ani
mas uestras religione perpe
tua · expiabit autem sacerdos
quem unctus fuerit · et cuius ini
plebit manus ut sacerdotio fun
gatur pro patre suo · induc
turq; stola linea et uestibus sanc
tis et expiabit sanctuariu · et tabernac
culu · testimonii · atq; altare
Et sacerdotes quoq; et uniuersum

populum · et pro omnibus
ciuibus congregationis
peccauerunt · et erit uobis
in legitimum sempiternum
ut expietur semel in anno
pro cunctis delictis eorum
dixitq; dns ad moysen · loquere
ad filios israel · et dices ad eos · ista
est lex quam mandauit dns
dicens · homo quilibet de
domo israel · siue de aduenis
qui habitant apud uos · offe
rens holocaustum · siue uictimam
uel extra castra et non ad
lerit ad ostium tabernaculi
oblationem dño · sanguini
reus erit quasi sanguinem
fuderit · sic peribit de medio
populi sui · deo offerre debet
sacerdoti · filius israhel hostias
suas · quas occidunt in agro ·
ut sacrificent dño ante ostium
tabernaculi testimonii · ut
immolent eas hostias pacifica
dño · fundetq; sacerdos san
guinem super altare dni · et ad
ostium tabernaculi testimo
nii · et adolebit adipem in odo
rem suauitatis dño · et omnem

Et repropitiabitur eidimittē
tur q̄ peccatum quando ingres
sus fuerit in terram · et planta
beritis in ea lignapomifera
auferens praeputia eorum
poma quae germinant in hanc
dae runt uobis · hec ced ens
exeis · quarto autē anno omnis
fructus eorum sc̄i ficabitur
laudabil̄i d̄no · qui hto autem
anno comedetis fructus ·
congregantes poma quae pro
tulerunt · ego d̄ns · d̄s uester

XIII

Non comedetis cum sanguine
Non auguramini · nec obser
bitis somnia nec in rutundā
adtondi nec comam · nec radetis
barbam · et super mortuo
non incidetis carnem uestrā ·
nec · figuras aliquas et stigma
ta facietis uobis · ego d̄ns · nec
prostituas filiam tuam · nec cō
taminetur terra et impleatur
piaculo · sabbata mea custodite ·
et sc̄uarium meum metuite ·
ego d̄ns ·

Ne declinetis ad magos · nec ad
ariolos aliquid scisciteris inde · ut pol
luamini per eos · ego d̄ns d̄s uester

coram cano capite consurge ·
et honora personam senis ·
timebis d̄m tuum ego sum d̄ns ·
si habitauerit autē apud uos in terra
uestra · et morabitur uobiscum
non eritis ei seruos nec exprobrabris ei · sed
sicut seruos quasi indigena ·
et diligetis eum · quasi uosmet
ipsos · fuistis enim et uos ad
uenae in terra aegypti · ego d̄ns
d̄s uester · non facietis iniq
quum aliquid in iudicio ·
in regula · in ponderē · in mēsura
stateram iustā · et aequa sint
ponderā iust · modius aequus sit ·
sextarius · ego d̄ns d̄s uester ·
qui eduxi uos de terra aegypti ·
custodite omnia praecepta mea et
uniuersa iudicia · et facite ea · ego d̄ns

Locutusq; est d̄s ad mosē
dicens · loquere filiis israel ·
homo de filiis israel et de ad ue
nis qui habitant in israel · si qis
dederit de semine suo idolo
moloch · morte moriatur ·
populus terrae lapidabit eum
et ego ponam faciem meam contra illum

Dan[illegible] scorum sit super
eos [illegible] acceperit sor
suam filiam patris sui uel
filiam matris suae et uide
at turpitudinem eius illa
quae conspexerit frater suus
ignominiam eius ille iam nefariam nefariae
fecerunt occidentur in conspectu populi sui eo quod turpi
pitudinem sororis suae nudauerint et portabunt
iniquitatem suam qui cum
erit cum aliena dormierit
mensi tempore et reuelauerit
turpitudinem eius ipsa aperuerit fontes sanguinis sui
interficientur ambo de populo
populi
dio posui turpitudinem eius
terre et reuelauerit nuditatem
tuae
discoperis quibus fecerunt
nuditatem carnis suae nu
dauit portabunt ambo iniqui
tatem suam coierit cum uxore
patrui uel auunculi sui et reue
laberit ignominiam consanguinei
nis sui portabunt ambo peccatum
suum absque liberis erunt
Requiritur quid sit retributionem

fratris sui remittat ignominiam
turpitudinem fratris sui re
uelabit absque filiis erunt cus
todite leges meas atque iudicia
et facite ea ne euomat
terra quam introducturus est
et habitaturi nolite ambu
lare in legitimis nationum
quas ego expulsurus sum
ante uos omnia enim haec
fecerunt et abominatus
sum eos uobis autem locutus
possidete terram eorum
quam dabo uobis in hereditatem terram fluentem lac
et mel ego dominus deus ues
ter qui separauit uos ac te
rispopulis separate ergo
et uos hinc iumenta et uolu
cres et abhominando et cauem
mundam ab inmundam
ne polluatis animas uestras
in pecore et in auibus et in cun
ctis quae mouentur in terra
et quae uobis ostendi esse pol
luta eritis sancti mihi quia sanctus
ego sum dominus et separauit uos ac
ter populis esse uos mei

XVII Uir. siue mulier. in quib' est ph-
tonicus uel diuinationis spi-
ritus. morte moriantur. lapi-
dibus obruent illos. sanguis eo-
rum sit super illos
XVIII Dixit quoq; dñs. ad moysen loq-
re ad sacerdotes filios aaron
et dices eis. nec contamin hetur
sacerdos in mortib' ciuiū suo-
rum. his tantum inconsan-
guineis ac propinquis desi-
super patre. ac matre. et filio
ac filia. fratre quoq; et sorore
uirgine quae nonest nubta
uiro. sed nec in principe popul'
sui contamin habitur. honra-
denit caput. nec barbam. neq;
in carnib' suis faciēt scis-
suras. sci. erunt deo. et non
polluent nomen eius. incen-
sum enim dñi. et panes dei sui
offerunt. et ideo sci. erunt.
scortum et ui lep rosti pulū
non ducet uxorem. nec eam q̄e
repudiata est a marito. quia
ipse consecratus est deo. et ei
nes propositionis. offertur
ergo sc̄s. quia ego sc̄s. sum.
dñs. qui sanctifico uos
filia si deprachens fuerit
stupro. et uilo laserit
nomen patris sui. flammis
exuret eam
XVIII Pontifex de stirpe sacerdotali
mus inter fratres suos.
super cuius caput fusum est
unctionis oleum. et cuius ma-
nus in sacerdotio consecrā-
sunt. uestimenta q̄ est sc̄is. uel
tibi caput suum. non discope-
riet. uestimenta non scindet
et ad omnem mortuum non
ingredietur omnino. super
patre quoq; suo et matre non
contamin habitur. nec egredi
tur de sc̄is. nec pollu et sc̄ū
dei. quia oleum sc̄ae. unctio
nis dei sui super eum est. ego dñs
uirgine ducet uxorem
XX Uidua aut repudiatam aut sor-
didam. aut meretricem non
accipiet. sed puellam de popu-
lo suo. nec contaminabit stirpē
generis sui uulgo gentis sue.
quia ego dñs. qui sanctifico eum
Loquutus est dñs. ad moysen dicēs

oqu[illegible]adaaronfrattuu.
edice[illegible]deum.
homodesemineturopersa
liasquihabuerintmaculam
nonofferatpanesdō·suo
necaccedetadministerium
eius siceccusfuerit sicluāſ
siuelparuo·uelgrandi·uel
tortonasu·siuefractopede
simanu sigibbus·silippus·
sialbuginemhabensinoculo
uluceascabiemsiminpetiginē
incorpore uelhirniosus
omnisquihabuerintmaculā
desemineaaronsacerdotiſ
nonaccedetoffererehostiaſ
dñō necpanesdō suo·uesce
turtamenpanib'quioffera
turinsanctuario·itaduocontaxat
utintraueluminoningredia
tur necaccedataadaltarequia
maculamhabet·etcontamina
renondebetsanctuariummeum
egodñs quisanctificoeos·
loquutusestergomoysesad
aaron etfilioseius·etadom
nemisrl·cunctaquaesibiſu
erintoperata·

loquutusquoq·estdñs ad
moysendicens·loquead aaron
et filios eius·utcauerintab
hisquaeconsecratasunt filio
rumisrl·etnoncontaminent
nomensanctificatoruommihi
quaeipsiofferuntegodñs
dicadeosetadposteroscorū
omnishomoquiaccesserit
destirpeuestraadea quae
consecratasunt·etquae
obtulerunt filii·isrl dño
inquoestinmundimape
ribitcoramdño eiosum
dñs homodestamineaaron
quifuerit leprosus·aut
patiensfluxumseminis
nonuescetur de his quae
sanctificatasuntmibidonec
sanetur·quitetigeritin
mundumsuper mortuo
etexquoegredieturseme
quasi coitus·etquitanget
reptile·etquodlibet immū
dum cuiustactusestsordi
dus·inmundusermusque
aduesperum·etnonues
cetur·hisquaesanctificatasunt

Dam[illegible]aculam[illegible]
a[illegible]mquerit sipractum sic
[illegible]ccan[illegible] sipapulas aut
[illegible]abiem uel pertigihem ho
[illegible]retise [illegible]no [illegible] adolebit
[illegible]eissupe[illegible]tarednibc si uel
ouem aut emetcu[illegible]amplia
tis uoluntariaeoffe[illegible]e poter
uotum autem exhis soluithonpo
test c[illegible]him alqu[illegible] vel odcontrmf
ue[illegible]tuh[illegible] [illegible]uels[illegible]ens al[illegible]atisq
es[illegible]ulis[illegible] [illegible]hon offerens
dño etihierusalem hocomnino
nefaciatis deamahualienigenae
non offerentispanes dō ues
tro etquic[illegible] uidalhuddaneuo
luerint quiacorruptaetma
culasunt omnia honsus
cipietis ei.

Loquutusq; estdñs admoysen dicēs
Bos ouis etcapra cum ge
nitafuerint septemdiebus erūt
sububeremātris suae die
autem octabo etdeinceps
offerripoterunt dño sueil
labos sueillaouis honin
[illegible]abuntur unadiecum
fetibus suis sinnolaueritis

hostiasprogratiarum[illegible]
nendo ut possit[illegible]sibi a
cabilis eodemdiecon
sumatur nonremanebitq̄
quam mane alteriusdiei
egodns custoditemandata
mea etfaciteea egodns he
polluatishomen nomeumsanc
tum sed ficerinmedio filio
rum israhel egodns quise
ficouos eteduxideterra
aegypti ut essem uobis
in deum egodns

Loquutusestdns admoysen
dicens loquerefiliisisrahel
dicesadeos haecsunt feriae
dni quas uocabitissanctas sex
diebus faciensopus diessep
timus quiasabbatum requi
estsēs uocabiturssēs om
nemopushonfaciensineo sab
batumdni est inomnibus ha
bitationibus uestris haecsunt
ergoferiaedni sanctae quas
celebrarededebetisintemporibus
suis
xiiii Mensisprimiquartadecī
madiemensisaduesperum
phasedni est et quintadecima
die

mensis huius sollemnitas
azimorum dñi est. septem
diebus azima comedetis. dies
primus erit uobis celeber
rimus sanctus. omne opus
seruile non facietis in eo. sed
offerens sacrificium in
igne dño. septem diebus; dies
autem septimus erit celebri
dño or. et scior. nullum q; seruile
opus facietis in eo.
Loquutus est dñs. ad moysen
dicens. loquere filiis israel. et
dices ad eos. Cum ingressi fue
ritis terram quam ego dabo uo
bis. et messuerint segetem
eius. feretis manipulos spicarum
primitias messis uestrae ad
sacerdotem qui leuabit fasci
culum coram dño. ut acceptа
bilis sit pro uobis. altero die
sabbati eius. dedicabit illum. atq;
in eodem die quo manipulus
consecratur. offeret agnus
immaculatus anniculus in holo
caustum dñi. et libamenta
offerentur cum eo. duodeci
mae similae conspersae oleo
thymiama dñi. odorem q; suа
uissimum. libamen quoq; uini quar
tа pars hin. panem et polentа
et pultes non comedetis ex eege
te. usq; ad diem quae offeretis
ex deo uestro. praeceptum
est sempiternum in generа
tionibus cunctis q; habitaculis ues
tris.
xxv Numerabis ergo a altero
die sabbati. in quo obtulisti ma
nipulum primitiarum. sep
tem ebdomadas plenas usq;
ad alteram diem. expletionis
ebdomadae septimae.
Dest quinquagintа dies. et sic
offeretis sacrificium nouum
dño. ex omnibus habitaculis
uestris. panes primitiarum
duos de duabus decimis similae.
fermentatae coquos quoq; tis in pri
mitias dñi. offeretis q; cum pa
nibus septem agnos immaculatos
annniculos. et uitulum de armen
to unum. et arietes duos et rum
in holocaustо cum libamentis suis
in odorem suauissimum dño
facietis et hircum pro peccato
duos quoq; agnos annniculos

hostias pacificorum. Cum
leuaberit sacerdos cum pa
te primitiarum coram dño. ce
dentibus uno eius. et uocabit
hunc diem celeberrimum. atq;
scissimum. omne opus seruili
le non facietis in eo. legitimum
sempiternum erit in cunctis ha
bitaculis et generationibus uestris.

XVI Postquam autem ingressi fueritis
segetem terrae uestrae. non
secabitis eam usq; ad solum.
nec remanentes spicas col
ligetis. sed pauperibus et pere
grinis dimittetis eas. ego dns
ds uester.

Loquutus est dns ad moysen
dicens. loquere filiis israhel. et
ses septimo. primo die mensis
erit uobis sabbatum. memo
rabile clangentibus tubis et uo
cabitur sanctum. omne opus seruili
le non facietis in eo. et offeretis
holocaustum dño

Loquutus quoq; est dns ad moysen
dicens. decimo die mensis huius
septimi. dies expiationum erit
celeberrimus et uocabitur sanctus.
affligetis animas uestras in eo
et offeretis holocaustum dño
omne opus non facietis in ipso
pro die huius quia dies propi
tiationis est. ut propitietur uo
bis dns ds uester. omnis ani
ma quae adflicta non fuerit die
hoc peribit de populis suis.
et quae operis quippiam fece
rit. delebo eam de populo suo
nihil ergo operis facietis in
eo. legitimum sempiternum
erit uobis in cunctis generati
onibus et habitationibus uestris.
sabbatum requietionis est.
affligetis animas uestras.
die nono mensis. a uespere
usq; ad uesperum celebra
bitis sabbata uestra

XVII Loquutus est dns ad moysen
dicens. loquere filiis israhel ac
to decimo die mensis huius
septimi erunt feriae tabernac
ulorum septem diebus dño
Dies primus uocabitur celeber
rimus. atq; scissimus. omne
opus seruile non facietis. et septem
diebus offeretis holocaustum dño. dies
quoq; octauus erit celeberrimus atq;
scissimus. et offeretis holocaustum dño
est enim coetus adque collectae

Omne opus ſeruile non faciet
tis in eo. haec sunt festa domini
quae uocabitis celeberrima
atq; sacrosancta offerens
in eis oblationes domino. holocau
stum diebus per singulos
unus uitulus de armento unus
aries septem agni anni
sabbatis domini. dona quae uestra
et quae offerens ex uoto. ue
rum quae sponte tribuistis domino.
a quinto decimo die mensis
septimi quando congregaueri
tis omnes fructus terrae ueſ
trae celebrabitis feriae domini
septem diebus. die primo et
die octabo erit sabbatum
in requies. sumetisq; uo
bis die primo fructus arbo
pulcherrimae. spatulas palma
rum. et ramos ligni densa
frondium. et salices de torren
te laetabimini coram domino de
uestro. celebrabitis q; sollem
nitatem eius. septem diebus per
annum. lex sempiter
na in generationibus ues
tris. mense septimo festa ce
lebrabitis. et habitabitis in tu
bus. septem diebus. omnis qui
de genere israhel natiuus
natus fuerit in taber
naculis habitare
quod in tabernaculis habitare
fecerim filios israhel cum educe
eos de terra aegypti. ego dominus deus
Loquutusq; est moyses. super
sollemnitatibus domini. ad filios israhel
et loquutus est dominus ad moysen
dicens. praecipe filiis israhel ut af
ferant tibi oleum de olivis pu
ras lucernas. ad lucidum. ut ardeant
das lucernas iugiter extra uelum
testimonii in tabernaculo foe
deris. ponet eas aaron. a uespe
re usq; in mane coram domino. cul
tus perpetuo generationi
bus uestris. super candelabro
mundissimo ponentur semper
in conspectu domini. accipies q;
q; similam et coques ex ea duo
decim panes quisq; habe
bunt duas decimas. quos ponesse
nos ordines singulos super mensam
purissimam coram domino. statues
et pones super eos tus. lucidissi
mum. et erit panis in monumentum
oblationis domini. per singulas sabba

[illegible] turcoram di
[illegible]aphis, ad [illegible]pde[illegible] [illegible]pme no
[illegible]q aaron e[illegible]filiorū eius
ut co[illegible]edant [illegible]nlocos [illegible]. qua
[illegible]m sc̄orum es de sacrificiis dñi
[illegible] perpetuo

Eccevnteegressusestfilius
mulieris isr̄l inquam petierat
deuiro aegyptiointerfilios isr̄l
[illegible]urgatusestincastris cumuiro
israhelitae. Cumq blasphemas
set nomen dñi et maledixisset ei
adductusest ad moysen uoca
batautem mater eius salumit
filia dabri de tribu dan. miseruntq
queeum incarcerem donec no
sent quidnam fieret dñs. quiloqū
tusestad moysen dicens. educ
blasphemum extracastra. et po
nant omnes qui audierunt. ma
nus suas supercaput eius et lapi
det eum populus uniuersus. et
ad filios isr̄l loqueris. homo q̄
maledixerit deo suo portabit pec
catum suum. et qui blasphema
uerit nomen dñi. morte moria
tur. lapidibus opprimet eum
omnis multitudo. sive [illegible]

seu pere[illegible]grinus fuerit. qui blas
phemauerit nomen dñi. morte mo
riatur. qui percusserit et occiderit
hominē. morte moriatur. Qui per
cusserit animal. reddat animam
pro anima. qui proximo suo fecerit
maculam. sicut fecit ita fiet ei. f
xxviii Fracturam pro fractura. oculū
pro oculo. dentem pro dente.
restitu[illegible] et quale unusquisq
maculam talem sustineat. eco
gitum. qui percusserit iumentū
reddet aliud. qui percusserit
hominem punietur. aequum
iudicium sit inter nos. sive pe
regrinus. sive ciuis peccaverit
quia ego sum dñs. dñs uester.
Locutusq est moyses. ad filios
isr̄l et eduxerunt eum qui blas
phemauerat extra castra. et la
pidibus oppressерunt. fecerunq
filii isr̄l sicut praeceperat dñs
moysi. Locutusq est dñs. ad
moysen in monte sinai dicēs
loquere filiis isr̄l et dices ad
eos. quando ingressi fueri
tis terram quam ego dabo uo
bis. sabbatizet. sabbatum dñi

Sex annis seres agrum tuū
et sex annis putabis uineā
tuam · colligesq; fructum
eius · Septimo autem anno
sabbatum erit terrae requie
tionis dñi · agrum non seres
et uineam non putabis · quae
sponte gignit humus non
metes · et uuas primitiarū
tuarum non colli ges qua
si uindemiam annus enim
requietionis terrae est · sed
erunt uobis in cibum tibi
et seruo tuo · ancillae · et
mercennario tuo · et adue
nae qui peregrinantur apud
te · iumentis tuis et pecori
bus omnia quae nascuntur
praebebunt cibum · nume
rabis quoq; tibi septem eb
domadas annorum · id est sep
ties septies quae simul faciunt annos
quadraginta nouem · et clā
gentes bucina · mense septi
mo decima die mensis pro
pitiationis · tempore inhuni
uersae terrae uestrae · sci fi
cabis quinquagesimum annum
et uocabis remissionem cunc
tis habitatoribus terrae ipse
est enim iobeleus · reuertetur
unusquisque ad possessionem
suam · et unusquisq; redibit
ad familiam pristinam · quia
iobeleus est et quinquage
simus annus · non sere
tis · neq; metetis · sponte
in agro nascentia et primi
uindemiae non colligetis ·
Obsci ficationem iobelei · sed
statim ablata comedetis
anno iobelei · redient omnes
ad possessiones suas quando
uendes quippiam ciui tuo · uel
emes ab eo · ne contristes fra
trem tuum · sed iuxta numerū
annorum iobelei eme ab eo ·
et iuxta supputationem fruguum
uendet tibi · quando plus anni
remanserint post iobeleum
tanto crescet et pretium · et quā
to minus tempore numerabi
ris tanto minoris emptio cō
tabit · tempus enim fruguum
dabit tibi · nolite affligere contri
buli uestros · sed timeat unus
quisque

Dñs suus quia ego dñs d̄s uester
praecepi tam exercitui cuncta quae
tode terra habitare possi
tis in terra absq; ullo pauore et ter
rore. Signatum uobis humus fructus su
os quibus uescamini usq; ad saturi
tatem. Nullius impetum formidā
tes. quod si dixeritis quid comede
mus anno septimo. si non seruie
rimus. neq; collegerimus fruges
nostras. dabo benedictionem
meam uobis anno sexto. et facia
fructus trium annorum. sere
tis q; anno octauo comedetis ue
teres fruges usq; ad nonum an
num. donec noua nascantur.
Ed̄ ens uetera. terra quoq; non ue
nietur in perpetuum quia mea est
et uos aduenae et coloni mei es
tis. unde cuncta regio posses
sionis uestrae sub redemptio
nis conditione uendetur. Si at
tenuatus frater tuus uendide
rit possessiunculam suam.
et uoluerit propinquus eius
potest redimere quod ille uendi
derat. si autem non habuerit
proximum. et ipse pretium ad
redimendum potuerit inuenire
re. computabuntur fructus ex te
tempore quo uendidit. et quod re
stat uenditori. sic q; reci
piet possessionem suam. quod
si non inuenerit manus eius su
pra reddat pretium. habebit emp
tor quod emerat usq; ad annum
iobelaeum. in ipso enim omnis
uenditio. redit ad dominum et
ad possessorem pristinum
qui uendiderit domum intra
urbis muros. habebit licentiam
redimendi. donec unus imple
atur annus. si non redemerit
et anni circulus fuerit euolu
emptor possidebit eam et pos
teri eius in perpetuum. et re
dimi non poterit etiam in iobe
leo. si autem in nulla fuerit do
mus quae muros non habet.
agrorum iure uendetur.
si ante redemtam non fuerit in
iobeleo reuertetur ad domi
num. aedes leuitarum quae
in urbib; sunt semper possi
redimi. si redemtae non fue
rint in iobeleo. reuertentur
ad dominos

quando uis u[e]l uoleum[us]
ru[m] pro possessione sua
inter filios isr[a]l suburba
na autem eorum non uenient
quia possessio sempiterna est
attenuatus fuerit frater tuus
et infirmus manu eius susce-
ris eum quasi aduenam et pe-
regrinum et uiuet tecum
non accipias usuras abeo nec
amplius quam dedisti time
dñm tuum ut uiuat frater tuus apud te pecuniam
tuam non dabis ei ad usuram
et frugum superabundantiam
non exiges ego dñs d's uester
qui eduxi uos de terra aegypti
ut darem uobis terram chana
an ut esse uester d's
si paupertate compulsus uendi
deritti tibi frater tuus non
eum ob primes seruitutem
famulorum sed quasi mercen
narius et colonus seruiet tibi
usque ad annum iobeleum operabi
turque apud te et post ea egre
dietur cum liberis suis et re
uertetur ad cognationem et

possessionem patrum suorum
meminerit seruiunt enim mihi
eos de terra aegypti non uenient
conditione serui sub hac
specie per potentiam sed coeri
to dñm tuum seruies et hanc
similiter gentibus quae in cir
cuitu uestro sunt ex eis emes
ancillas et mancipia quicquid
de his natum fuerit terrae
tra hos habebis in mancipia et be
reditario iure transmittes ad
posteros ac possidebitis in ae
ternum fratres autem uestros
filios isr[a]l ne opprimatis per po
tentiam si uenerit apud uos
aduena atq; peregrinus
et attenuatus frater tuus uen
derit sibi aut cuiquam de stirpe
eius postuendi ionem potest
redimi quicumque ex fratribus
suis redimet eum et patruus et
patrueles et consanguineus et
de his si autem et ipse potuerit
redimere se supputatis de mercede
annis a tempore uenditionis sua
usq; ad annum iobeleum et pecu
nia quam uendi tus fuerit

ambulabo inter uos & ero uester deus. uos q; eritis populus meus. ego dns deus uester qui eduxi uos de terra aegyptiorum. ne seruieritis eis. et quic contriui catenas ceruicum uestrarum. ut incedere uos erecti. quod si non audieritis me. nec feceritis omnia mandata mea. si spreueritis leges meas. et iudicia mea contempseritis. ut non faciatis ea quae a me constituta sunt. et ad irritum perducatis pactum meum. ego quoq; haec faciam uobis. uisitabo uos uelociter in egestate et ardore. qui conficiat oculos uestros. et consumat animas. frustra seretis sementem. quae ab hostibus deuorabitur. ponam faciem meam contra uos. et corruetis coram hostibus uestris. insuper et ipsi uestri qui oderunt uos. fugietis nemine persequente. si autem nec sic oboedieritis mihi. addam correptionem uestram septuplum propter peccata uestra. et conteram superbiam durities uestrae. daboq; caelum uobis desuper sicut ferrum. et terram aeneam. consumetur in cassum labor uester. non proferet terra germen. nec arbores poma praebebunt. si ambulaueritis ex aduerso mihi. nec uoluerimus audire me. ad plagas uestras usque in septuplum propter peccata uestra. emittam q; in uos bestias agri. quae consumant uos et pecora uestra. et ad paucitatem cunctae redigant solitudines uestrae. quod si nec sic uoluerit recipere disciplinam. sed ambulauerit ex aduerso mihi. ego quoq; contra uos incedam. et percutiam uos septies propter peccata uestra. inducam q; super uos gladium ultorem foederis mei. cumq; confugeritis in urbes. mittam pestilentiam in medium uestri. et tradendi eritis in manus hostium. postquam contriuerit baculum panis uestri. decem mulieres in uno furno

quamtp[esse re[ante[
dus et conde[et sep[hos at[ad
vobi[sim[eam et pen[haec no[
dieritis me[sed ad bulauerunt co[
tra me[et ego] incedam aduersu[
uos in furore contrario et ca[
piam uos septem plagis propter
peccata uestra ut comedatis
carnes filiorum uestrorum et
filiarum uestrarum destruat
excelsa uestra et simulacra co
frangam et cadetis interfectos
idolorum uestrorum et abo
minabitur uos anima mea ut
tamen uacuum desertas redig
in solitudinem eam et desertabo
sanctuaria uestra nec recipiam odo
rem ultra suauissimum.
Dispergam quoq; terram uestra
et stupebunt super ea inimici que
rentes habitatores illius fue
rint uos autem dispergam in
tergentes et euaginabo post uos
gladium et erit terra uestra de
serta et ciuitates uestre dirue
plac[in terra sabbatis suae cu
tis uobis solitudinis suae qua

Sab[re[requiescet in sa
batis solitudinis suae quod non
requieuerit in sabbatis uestris
quando habitabatis in ea et quide
obsidem serui dabo pauore in
cordibus eorum et sonitus folii
uolantis et fugient quasi gladium
cadent nullo sequente et corruent
singuli super fratres suos quasi
bellantes nec quisquam
inimicis suis audebitis resis
tere. peribitis intergentes et con
sumet uos terra inimicorum uestro[rum] et quod si
ex ebis aliqui remanserint ta
bescent in iniquitatibus suis in ter
ris inimicorum suorum et propter
peccata patrum suorum et sua
affligentur donec confiteantur
iniquitates suas et iniquitatem
patrum suorum quia praeuaricati sunt
me et ambulauerunt ex aduerso
mihi ambulabo [illegible] contra
eos et inducam illos in terram
hostilem donec erubescat in
circumcisa mente eorum tunc
orabunt in propietatibus suis et re
cordabor foederis mei quod pe
pigerim

abraham · isaach · [illegible]
quoq; [illegible]oreroquaecu[illegible]rehc
iaquemlabeis·ee,,placebitsibm
sabbatissu[illegible]patiens solitudinē
propterillos·ips[illegible]onoraB
propecca[illegible]uis·eoquodabiec
rintiudicia·aetleges·aetaeds
peterint·etinamenciumessent
interrabosthihonpenitusabie
deos·neq sicdespetuitconsume
rentur·etinhunumlocerecompac
tionemeumcumeis·egoehinsu
dns·ds eorum·etrecordabor
foederismeipristini·quandoeg
xhuosdeterraegyptiinconsp
pectugentium·utesseadseo
rum·egodns·ds·b·jesus·praecep
ta·atq;iudicia·etleges·quasde
dit·dns·sinterseetinterfilios·isral
in·monte·sinai·per·manus·moysi·
loquutusq·est·dns·admoysen
dicens·loquerefilisisrahetdices
adeos·hoc·quinunc·manifecerit
eis·ponderitdō·animamsuam
subaestimatione·dabitpro·eo·
si·fuerit·masculus·ab·decimo
usq·adsexagesimum·annum·
dabit·quinquaginta·siclos·argēti

ad·ornsur·ansc[illegible]rii·sicut·
t·-·ginta·aquinto·autem·anno
usq·ad·vicensimum·masculus
dabit·viginti·siclos·femina·decē·
si·pauper·fuerit·aestimationē·
reddet·eum·huic·qui·habebit·stabitcora
sacerdote·et·quantumille·aestima
uerit·tantumdabit·animalautem·quod
immolari·potest·dno·si·quis·ho
erit·sanctificaverit·dominio·po
test·idest·nec·melius·nec·pe
ius·bono·quodsi·mutaverit
ipsum·quodmutatum·est·et
illudpro·qu[illegible]mutatumest·com
secratumerit·dno·animal·quod·
dum·ex·eo·immolari·dno·non·po
test·si·quis·uoluerit·adducere·quid·
de·sacerdotem·quid·iudicans·sum·
bonum·malum·sit·stabitpre
tium·quod·si·dare·noluerit·is·qui
offert·addetsuper·aestimatio·
nes·quinta·partem·huius·si
uo·uendiderit·domum·suam·et·sci
ficabe[illegible]·dno·cons[illegible]erabitet·
sacerdos·intuitum·bona·an·mala
sit·et·iuxta·praetium·quodabeo
fuerit·cons[illegible]tuatuenundabitur·

SI AUTEM ILLE QUI VOVERAT NO
LUERIT REDIMERE EAM · DABIT Q̄
TAM PARTEM AESTIMATIONIS SU
PRAE I HABEBIT DOMUM · QUOD
SI AGRUM POSSESSIONIS SUAE
VOVERIT · ET CONSECRAVERIT ILLE
DN̄O · IUXTA MENSURAM SEMEN
TIS AESTIMABITUR PRETIUM ·
SI TRIGINTA MODIS HORDEI SERI
TUR TERRA · QUINQUAGINTA SICLI
VENIE ARGENTI · SI STATIM ABAN
NO INCIPIENTIS IOBELEI · VOVERIT
AGRUM QUANTO VALERE POTEST
TANTO AESTIMABITUR · SI AUTEM
POST ALIQUANTUM TEMPORIS ·
SUPPUTABIT SACERDOS PECUNIA
IUXTA ANNORUM QUI RELIQUI
SUNT NUMERUM USQ; AD
IOBELEUM · ET DETRAHETUR EX
PRAETIO · QUOD SI VOLUERIT RE
DIMERE AGRUM ILLE QUI VOVE
RAT · ADDET QUINTAM PARTEM
AESTIMATAE PECUNIAE · ET POS
SIDEBIT EUM · SI AUTEM NOLU
ERIT REDIMERE · SED ALTERI CUI
LIBET FUERIT VENUNDATUS UL
TRA EUM REDIMERE NON POTE
RIT · QUI CUM IOBELE VENERIT

DIES SCI FICATUS ERIT DN̄O · ET POS
SESSIO CONSECRATA ADIUS PER
TINET SACERDOTUM · SI AGER ·
EMPTUS ET NON AD POSSESSIO
NEM MAIORUM SCI FICATUS FUE
RIT DN̄O · SUPPUTABIT SACERDOS
IUXTA ANNORUM NUMERUM
USQ; AD IOBELEUM PRAETIUM ·
ET DABIT ILLE QUI VOVERAT EUM DN̄O
IN IOBELEO AUTEM REVERTETUR
AD PRIOREM DOMINUM QUI VEN
DIDERAT EUM · ET HABUERAT IN
SORTE POSSESSIONIS SUAE ·
OMNIS AESTIMATIO SICLI SCRU
RII PONDERABITUR · SICLUS VI
GINTI OBOLOS HABET · PRIMO
GENITA QUAE ADDI N̄M · PERTI
NENT · NEMO SCI FICARE POTE
RIT · ET VOVERE · SIVE BOS · SIVE
OVIS FUERIT DN̄I · SUNT · QUOD SI
IMMUNDUM EST ANIMAL REDI
MET ET QUIBUSLIBET IUXTA AESTIMA
TIONEM TUAM · ET ADDET QUINTAM
PARTEM PRAETII · SI REDIME
RE NOLUERIT VENDETUR ALI
RI · QUANTOCUMQUE FUERIT
AESTIMATUM · OMNE QUOD DN̄O
CONSECRATUR · SIVE HOMO PIERI

SIUEANIMAL·SIUEAGER·NONue
NIET·uir·NECREDIMIPOTERIT·quidq̄id
SEMEL FUERITCONSECRATUMSCO
SCO·RUMERITDN̄O·ETOMNISCON
SECRATIOquaeOFFERTURAbho
MINENONREDIMETUR·SEDmOR
TEMORIETUR·OMNESDECIMAE
TERRAE·SIUEDEFRUGIBUS,SIUEDE
POMISARBORUMDN̄I·SUNT·ETIL
LISCI·FICANTUR·SIQUISAUTEMuo
LUERITREDIMEREDECIMASSUAS
ADDEIQUINTAMPARTEMEARUM
OMNIUMDECIMARUM·BOUES
ETOUES·ETCAPRAEQUAESUBPAS
TORISUIRGATRANSEUNT·quid
quidDECIMUMUENERITSCIFI
CABITURDN̄O·NONELIGETUR·
NECBONUM·NECMALUM·NEC
ALTERCOMMUTABITUR·SIquIS
MUTAUERIT·ETquODMUTATU
EST, ETPROquoMUTATUMEST
SCI·FICABITURDN̄O,ETNONRE
DIMETUR

haecSUNTPRAECEPTAquaeMAN
DAUITDN̄S·MOYSI·ADFILIOS
ISRAHEL·IN·MONTESINAI·

EXPL·LIBER·LEVITI

VERSUS·MMXIIERO

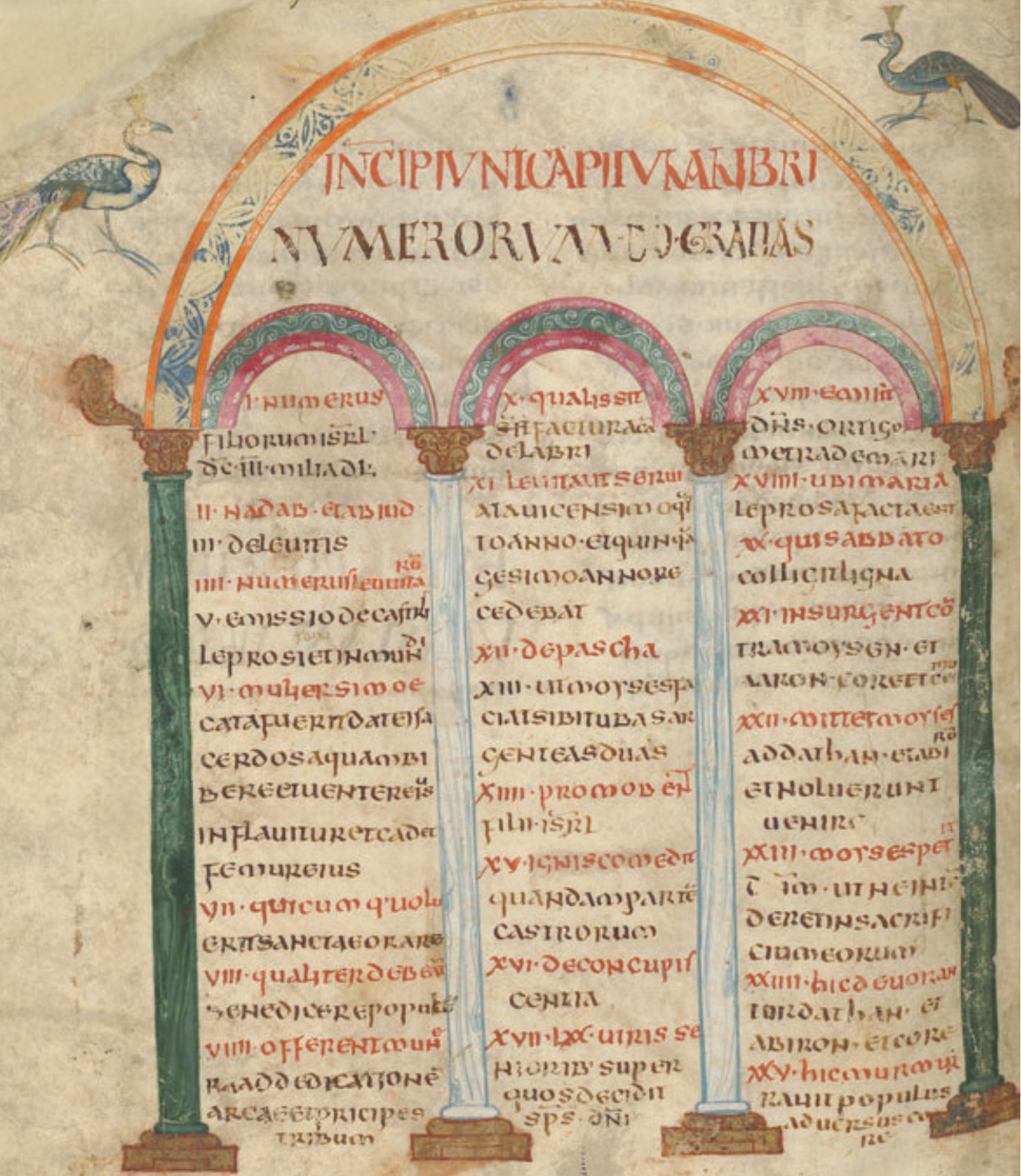
INCIPIVNT CAPITVLA IN LIBRI
NVMERORVM ET EORVM GRADVS

I. NUMERUS
FILIORUM ISRL
DE III MILIA DL

II. NADAB ET ABIUD
III. DELEUMIS
IIII. NUMERUS LEVITA
V. EMISSIO DE CASTRIS
LEPROSI ET IMMUN
VI. MULIERIS IMPOE
CATA PUER PEDATE SA
CERDOS AQUA OMBI
BERE ET UENTERE IS
IN FLAMMURE TCADA
FEMURE IUS
VII. QUICUM Q UOLU
ERIT SANCTA EORARE
VIII. QUALITER DEBET
BENEDICERE POPULO
VIIII. OFFERENTIUM
RA AD DEDICATIONE
ARCA GERI PRINCIPES
TRIBUUM

X. QUALIS SIT
SIFACTURA DE LABRI
XI. LEVITAE SUNT
ALAUICENSIUM QUI
IOANNO ET QUINQUA
GESIMO ANNO RE
CEDEBAT
XII. DE PASCHA
XIII. ULTIMO RSESPA
CLAUSIBITUBA SAR
GENTEAS DUAS
XIIII. PROMOVET
FILII ISRL
XV. IGNIS CONSUMEDA
QUANDAM PARTE
CASTRORUM
XVI. DE CONCUPIS
CENTIA
XVII. LXX. UIRIS SE
NIORIB SUPER
QUOS DESCEN
SPS DNI

XVIII. EGRESSIS
DNS ORTIGO
METRADE EBAN
XVIIII. UBI MARIA
LEPROSA FACTA EST
XX. QUI SABBATO
COLLIGENS LIGNA
XXI. INSURGENTE
TIMOTHEUS IN ET
AMON CONCERTE
XXII. MITTE MOYSES
ADDATHAN ET ABI
ET NOLUERUNT
UENIRE
XXIII. MORS ESPET
T TUB UT HEINE
DERE INSACRIFI
CIUM EORUM
XXIIII. HIC DUORUM
CORDATHAN ET
ABIRON ET CORE
XXV. HIC AUTEM UI
RAUIT POPULUS
ADUERSUS
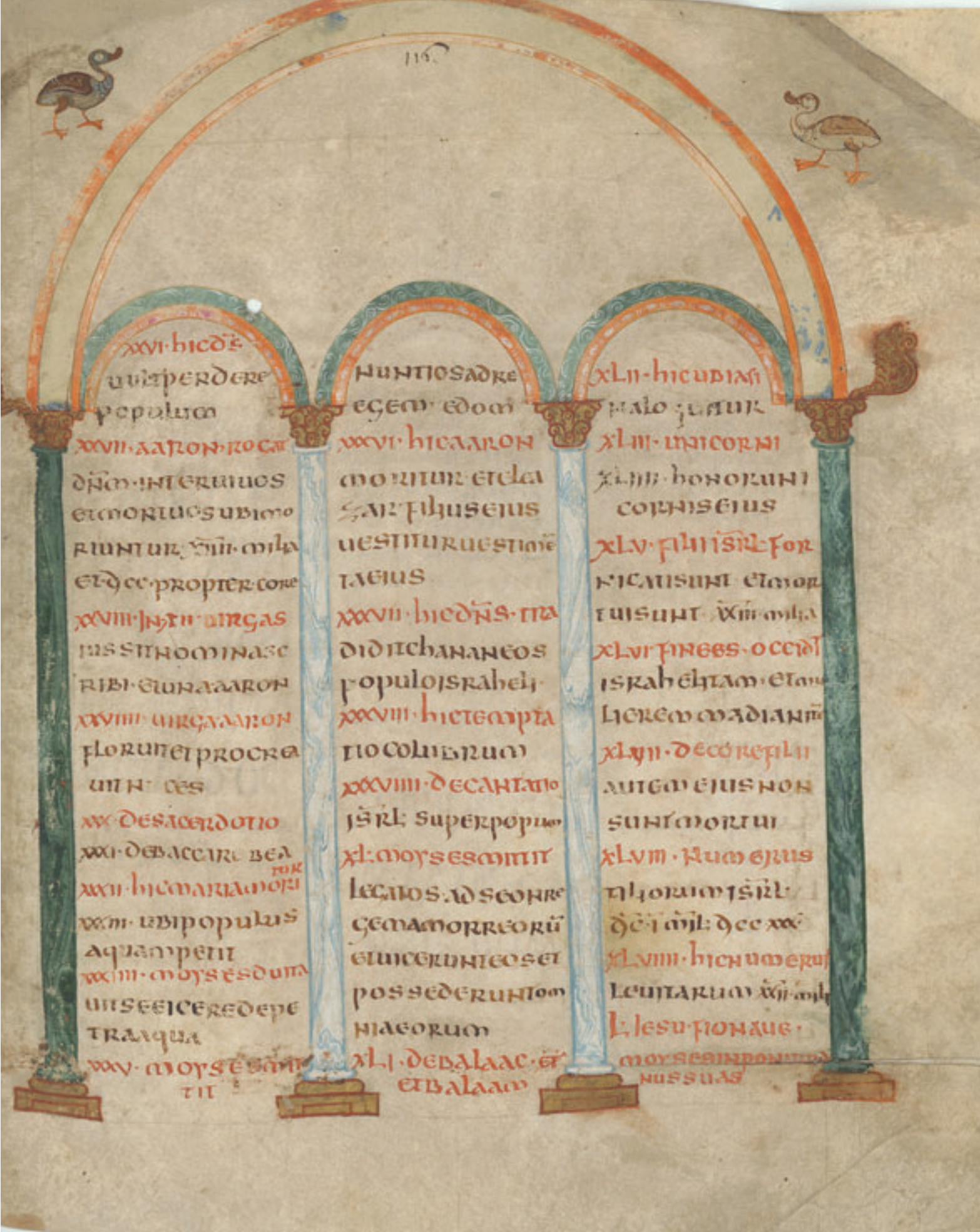
Loquutusq; est dñs ad moysen in deserto sinay in tabernaculo foederis. prima die mensis secundi anno altero egressionis eorum ex aegypto dicens. tollite summam uniuersae congregationis filiorum israel per cognationes et domos suas et nomina singulorum. quidquid sexus est masculini. a uicesimo anno et supra omnium uirorum fortium ex israel. et numerabitis eos per turmas suas tu et aaron. erunt q; uobiscum principes tribuum ac domorum in cognationibus suis. quorum ista sunt nomina. de ruben elisur filius sedeor. de simeon salamihel filius surisaddai. de iuda naasson filius aminadab. de issachar nathanahel filius suar. de zabulon heliab filius helon. filiorum autem ioseph. de ephraim elisama filius ammiud. de manasse gamaliel filius phadassur. de beniamin abidan filius gedeonis. de dan ahiezer filius ammisaddai. de aser phegiel filius ochran. de gad eliasaph filius duhel. de neph thali ahira filius enan. hii nobilissimi principes multitudinis per tribus et de cognationes suas et capita exercitus israel. quos tulerunt moyses et aaron cum omni uulgi multitudine et congregauerunt prima die mensis secundi. recensentes eos per cognationes et domos ac familias et capita et nomina singulorum a uicesimo anno et supra sicut praeceperat dñs moysi. numerauitq; se eos in deserto sinai. de ruben primogenito israhelis per generationes et familias ac domos suas et nomina capitum singulorum omne quod sexus est masculini a uicesimo anno et supra procedentium ad bellum. xlvi milia quingenti. de filiis simeon per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensen per nomina et capita singulorum omne

quod sextus est masculini. A uice
simo anno et supra procedentiū
ad bellum. quin quaginta nouem
lia trecenti. De filis gad. per ge
nerationes et familias. ac domos
cognationum suarum recensiti
sunt per nomina singulorum.
A uicesimo anno et supra omnes
qui poterant ad bellum procede
re recensentur. xl.v. mi
lia. dcl. De filiis iuda. per gene ra
tiones suas et familias. ac domos
cognationum suarum per no mi
nas singulorum. A uicesimo anno
et supra. omnes qui poterant ad
bella procedere recensentur.
lxx.iiii. milia sescenti. De filiis issachar
per generationes suas. et fami
as. ac domos cognationum sua
rum. per nomina singulorum
a uicesimo anno et supra. omnes
qui poterant ad bella pro cedere
recensiti sunt. l.iiii. milia qua
dringenti. De filiis zabulon. per
generationes et familias. ac do
mos cognationum suarum per
censiti sunt per nomina singu lo
rum a uicesimo anno et supra.
omnes qui poterant. ad bella pro
cedere. lvii. milia quad
De filiis ioseph. filiorum ephra
per generationes. ac fami
lias. et domos cognationum
suorum recensitus est per
nomina singulorum a uice
simo anno. et supra omnes
qui poterant. ad bella proce
dere. xl. milia quingenti.
porro filiorum manasse per
generationes. et familias
ac domos et cognationum sua
rum. recensitus est per no
minas singulorum a uicesimo
anno et supra omnes qui po
terant ad bella procedere.
xxxii. milia ducenti. De filiis
beniamin. per generatio
nes et familias. ac domos cog
nationum suarum. recensi
sunt nominibus singulorū
a uicesimo anno et supra
omnes qui poterant ad bel
la procedere. xxv. milia qua
dringenti. De filiis dan per
generationes et familias. ac
domos cognationum suarū
recensitus est nominibus
singulorū

AUICESIMO ANNO · ET SU
PRA OMNES QUI POTERANT
AD BELLA PROCEDERE · LXII mi
LIA SEPTINGENTI · DE FILIIS
A[illegible] PER GENERATIONES ET
FAMILIAS · AC DOMOS COGNA
TIONUM SUARUM · RECENSUM
SUNT PER NOMINA SINGULO
AUICESIMO ANNO ET SUPRA
OMNES QUI POTERANT AD BELLA
PROCEDERE : XL milia · et mille
QUINGENTI · De filiis · nepthali ·
per generationes · et familias · ac domos cognationum
suarum · recensiti sunt no
mINIBUS singulorum · uicesimo
simo anno et supra · omnes
qui poterant ad bella procede
re · LIII · milia · quadringenti ·
Hi sunt quos numerauerunt ·
moyses et aaron · et duodecim
principes · israhel singulos per
domos cognationum suarum ·
fuerunt que omnes filii israhel
per domos · et familias suas ·
a uicesimo anno et supra qui
poterant ad bella procedere ·
Sexcenta tria milia trecentorum

Omnigenti · quinquaginta · leuita
autem in tribu patrum suorum
non sunt numerati · erat enim dominus
Loquutus ad moysen
dicens · tribum leui noli numerare · neque pones summam
eorum cum filiis israhel · sed constitue
eos super tabernaculum
testimonii · cunctasque res quibus
quid quid ad cerimonias pertinet
ipsi portabunt tabernacu
lum · et omnia utensilia eius · et
erunt in ministerio · et per gi
rum tabernaculi · metabuntur
Cumque proficiscendum fue
rit · ponent leui tabernacu
lum quo cum casa · ibi stando erigent
quis quis extero rum accesserit
occidetur · metabuntur autem
castra · singuli unus quisque per
turmas · et cuneos atque exercitus
suos · porro leui tabernacu
lum testimonii non metia · ne
fiat indignatio super omnem turbam
filiorum israhel · et excuba
bunt in custodiis tabernaculi
testimonii · fecerunt ergo filii
israhel iuxta omnia quae praecepe
rat dominus moysi

Loquutusq; est dñs ad moysen
et aaron dicens singuli per tur
mas signa atq; uexilla et domos
cognationum suarum castra
metabuntur filiorum isrl per
gyrum tabernaculi phoederis
ad orientem contra solis ortum
per turmas exercitus sui erit q;
princeps filiorum amminadab
filius aminadab et omnes de
stirpe eius sunt qui pugnantium
lxxiiii milia sexcentorum iuxta ei
castra metati sunt de tribu isa
char quorum princeps fuit na
thanahel filius suar et omnis
numerus pugnatorum eius
lvii milia quadringenti in tribu
zabulon princeps fuit heliab
filius helon omnes de stirpe eius
exercitus pugnantium lvii m
lia quadringenti uniuersi qui
in castris iudae adnumerati sunt
fuerunt lxxvi quadringenti et
per turmas suas primi egredien
tur in castris filiorum ruben
ad meridianam plagam erit prin
ceps helisur filius sedeur et
cunctus exercitus pugnatorum
eius

qui numerati sunt xlvi milia qui
genti iuxta eum castramen
tis sunt de tribus simeon qo
rum princeps fuit salamihel
filius suri saddai et cunctus
exercitus pugnatorum eius
qui numerati sunt lviiii mila
trecenti in tribu gad princeps
fuit heliasaph filius du
hel et cunctus exercitus pug
natorum eius qui numerati
sunt xlv milia sexcenti qui
quaginta omnes qui recen
sentur in castris ruben
cl milia et mille cccl per tur
mas suas in secundo loco
proficiscentur leuitae autem
tabernaculum testi
monii per officia et ministe
rium eorum quomodo
erigentur tradetur sin
guli per locum et ordines suos
proficiscentur ad occidentalem
plagam erunt castra filio
rum ephraim quorum prin
ceps fuit helisa filius ammi
ud cunctus exercitus pugna
torum eius qui numerati sunt

rursum uelamine · lanthinarũ
pellium · extendentq; desu
per pallium totum iacinthinũ
et inducent uectes · ponent
quoq; propositionis panes
uenerit iacinthino pallio et ponẽt
cum eam tabulam et uasa ministerii
lucernas · forcipes et acetabula
et effundendas cineres eorum per
in aerium · extendentq; desu
per pallium coccineum · quod
rursum operient uelamento
hyacinthinarum pellium · et inducent
uectes · sumentq; et pallium
iacinthinum quo operientur
delabrum · cum lucernis et
forcipibus suis · et omnibus
eius unguentis · quibus ad ea
cinnandas lucernas necessaria
sunt · et super omnia
ponent operimentum hyacinthi-
narum pellium · et inducent
uectes · nec ponent altare au
reum in quibus ministratur
tum · et extendent desuper
operimentum iacinthinum
pellium · inducentq; uectes
omnia uasa in quibus ministra-
tur

Ihs̄ cu ario · inuoluent iacinth
no pallio · extendent desuper ope
rimentum iacinthinum pellium
inducentq; uectes · sed et altare
mundabunt cinere · et inuolue
illud purpureo uestimento
ponentq; cum eo omnia uasa quib
in ministerio eius utuntur · ignium
ignium receptacula · fuscinulas
ractridentes · uncinos et quatilla
cuncta uasa altaris super quibus
mulu elamine iacinthinarum pellium
et inducent uectes · cumq; inuol
uerint aaron et filii eius sc̄a ario
et omnia uasa eius in commutatione
castrorum · tunc intrabunt
filii caath ut portent inuolutacr
nontangant uasa sc̄a ne mori
tur · ista sunt onera filiorum caath
in tabernaculo fœderis super
quos erit eleazar filius aaron
sacerdotis · ad cuius pertinet
curam oleum ad concinnandas
lucernas · et compositio in
incensum et sacrificium quod
semper offertur · et oleum unc
tionis · et quid quid ad cultum
pertinet tabernaculi · omnium
uasorum

quae in scō ario sunt

Loquutusq; est dñs ad moysen
et aaron dicens. nolite perdere
repopulum caath de gn̄e dio le
uitarum. sed hoc facite eis ut
uiuant et non moriantur. si ac-
cesserint sca scōrum aaron et
filii eius ingrabunt. ipsiq; dispo
nent operas singulorum et di ui
dent quid portare quis debeat.
ne aliquā nullam curiositatem uideant cum
sunt in scō ario priusquam inuol
uantur alioquin morientur
Loquutus est dñs ad moysen dicēs
tolle summam etiam filiorum gerſō:
per domos ac familias et cognatio
nes suas. ac triginta annis et supra
usque ad annos quinquaginta nu
mera. omnes qui ingrediuntur
et ministrant in tabernaculo foe-
deris. hoc est officium familiae
gersonitarum. ut portent cor
tinas tabernaculi et tectum foe-
deris. operimentum aliud et
super omnia uelamen hyacinthinum.
et tentorium q; quod pendet in in
troitu foederis tabernaculi. cor
tinas atrii. et uelum in introitu q̄d
est

ante tabernaculum. omnia
quae ad altare pertinent. funi
culos. et uasa ministerii. iube-
te aaron. et filiis eius portabunt
filii gerson. et scientes singu
li quid debeant onera suscipere.
hic est cultus familiae gersonita
rum in tabernaculo foederis.
erunt q; sub manu ithamar
filii aaron sacerdotis. filios
quoq; merari per familias
et domos patrum suorum re-
censebis a triginta annis et
supra usq; ad annos quinq̄ gin-
ta. omnes qui ingrediun
tur ad officium ministerii sui
et cultum foederis testimo
nii. haec sunt onera eorum
portabunt tabulas tabernacu
li et uectes eius. columnas et
bases earum. columnas q̄q;
atrii per circuitum cum ba
sibus et paxillis et funibus suis
omnia uasa. et super electile
ad num erum accipient si que
portabunt. hoc est officium
familiae meraritarum. in
ministerium in tabernacu
foeder

ERUNTQ: SUB OZAHIIITHAMAR:
FILIIAARONSACERDOTIS · RECEN
SERUNTIGITURMOYSES · ELAARO
PRINCIPES SINAGOGAEFILIOS
CAATH · PERCOGNATIONES ET
DOMOSPATRUMSUORUMATRI
GINTAAHNISETSUPRA · USQ: AD
ANNUMQUINQUAGENSIMUM ·
OMNESQUIINGREDIUNTURAD
MINISTERIUMTABERNACULI
FOEDERIS · ETINUENTISUNT ·
DUOMILIA · DCCL: HICESTHUME
RUSPOPULI · CAATHQUIINTENTA
CULUMFOEDERIS · HOSNU
MERAUERUNTMOYSES · ET
AARON · IUXTASERMONEM
DNI · PERMANUMOYSI · NU
MERATISUNT · ETFILII · GERSO
PERCOGNATIONES EIDOMOS
PATRUMSUORUMATRIGINTA
ANNISETSUPRAUSQ: ADANNU
QUINQUAGENSIMUM · OM
NESQUIINGREDIUNTURUTMI
NISTRENTINTABERNACULOFOE
DERIS · ETINUENTISUNTDUOMI
LIA · DCXX. HICESTPOPULUS · GER
SONITARUM · QUOSNUMERA
UERUNTMOYSES · ETAARONIUX
TA

UERBUMDNI · NUMERATISUNT · ET
FILIUMERARIPERCOGNATIONES EIDO
MOSPATRUMSUORUMATRIGINTA
ANNISETSUPRA · USQ: ADANNUMQIN
QUAGENSIMUM · OMNESQUIINGRE
DIUNTUR · ADEXPLENDOSRITUSTABER
NACULIFOEDERIS · ETINUENTISUNT ·
TRIAMILIA · CC · HICESTHUMERUSFILIO
RUMMERARIQUOSRECENSUERUNT ·
MOYSESETAARON · IUXTAIMPERIUM
DNI · PERMANUMOYSI · OMNESQUI
RECENSENTSUNTDELEUITIS · ETQUOS
FECITADNOMENMOYSES · ELAARON
ETPRINCIPESISRL · PERCOGNATIONES
EIDOMOSPATRUMSUORUM · ATRI
GINTAANNISETSUPRAUSQ: ADANNU
QUINQUAGENSIMUMINGREDIENTES
ADMINISTERIUMTABERNACULI ET
ONERAPORTANDA · FUERUNTSIMUL
VIII · MILIA · DLXX · IUXTAUERBUMDNI ·
RECENSUITEOSMOYSES · UNUMQE
Q: IUXTAOFFICIUM ETONERASUA · SI
CUTPRAECEPERATEIDNS ·

V LOCUTUS Q: EST DS ADMOYSEN DICENS · PRECIPE
FILIUSISRL UTEICIANTDECASTRIS OMNEMLEBROSU
ETQUISEMINEFLUXT POLLUTUS Q: EST SU ·
PERMORTUO · TAMMASCULUMQA
FEMINAMEICITEDECASTRIS · NECON
TAMINENTEA

Cumq; abstulerint unusquisq;
peccatum filii sui
eos ex tabernaculo
eradens de

Locutusq; est dns ad moysen
dicens. loquere ad filios israel
et dices ad eos. homo de vobis
cum obtulerit ex animalibus
ex armentis et pecoribus quae solent
hominibus accidere et pernec
gregem uel armentum transgressus fuerit
mandatum dni. atq; delinquens
nihil contra hec unum peccatum
suum. et reddet ipsum cui peccauit
tam partem de substantia quam
peccando abstulit. sed et quintam
partem eiusdem rei. et dabit ei
cui peccatum est. ipse uero
erunt sacerdotes excepto ariete qui
offertur pro expiatione. et sic placa
bilis hostia. omnes quoq; primitiae
quas offerunt filii israhel ad sacerdotes
pertinent. et quod quisq; sanctificatum
offerre uoluerit de suis
manibus sacerdotis ipsius erit.

VI Locutusq; est dns ad moysen dicens.
loquere ad filios israel et dices ad
eos. homo uel mulier cum
uoluerit uotum quod dicitur nazareatus
consecrare et abstinere se
uino et cetera huiusmodi

hoc animus. et nec bene
renunciauerit sed uoluerit
tenuari esse sanctum
potest quia honestius uen
tantum stupro sit pressus. ele
tripudiantem. et ad
transponens suam quam uel
polluta est uel
et hec appetitur. adducet
ad sacerdotem offeret
lationem pro illa. et
partem sati farinae cu
aliae non fundet super eam
oleum. nec ponet thus. quia
sacrificium est. et offeret illud
oblationis nostre in
tenuari. offeret eam
sacerdos et statuet coram
dno. ad suavitatem aquam sanc
ibi aspersit. et paulisper
terra de pauimento tem
nac. humiliet in eam. cum
steterit mulier in cons
pectu dni discooperiet
put eius et ponet super
nus illius. emissaque
cor ationis et oblatio
et elongabit ipse ut
bit

aquas. ssimas . . quibꝰ
cum ea rationem maledicta
concessit adiunxitq;
dicens . ordo conuitur
alienus tecum et sit non pol
luatur deserto mammillorꝫ
nor. hoc bunc aquae iste
amarissimae in quas male
dictae hae erunt sine ulle de
clinas. ad uterum tuum. tollu
et aes eius. cumq; tumor uen
serit dicturus sacerdos mulie
ri. detestabilem te faciat deꝰ
populo suo putrescere faciatq; femur
tuum et tumens uterus dissili
patur ingrediantur aquae ma
ledictae in uentrem tuum. et tu
rotumescente putrescat femur
et respondebit mulier. amen
amen. scribet q; sacerdos in
libello. istam maledictae delebit
eas aquis amarissimis in quas
maledicta concessit. et dabit ei
bibere quas cum exauserit mol
let sacerdos de manu eius sacri
ficium zelo. placet et elua bit illud
coram deo. inponetq; super altare.

ad. offerat. in primis pugillum
sacrificii mollat de eo quod offer
t. et incendat super altare. et
post haec potum det mulieri aquas
maledictionis. quas cum biberit. si
adulterata est. et contempserit
uirum suum. ingredientur eam aquae
maledictionis. et intumescent uen
tre. computrescet femur eius. et
erit mulier in maledictionem
et in exemplum omnibus populo
rum. quod si polluta non fuerit
mulier. sed casta et libera
a crimine. absque ullo detrimento
fecundabitur et concipiet semen.
Haec est lex zeli. quando peccauerit
uxor uiro suo et polluta fuerit. uel
quando spiritus zeli concitauerit
animum uiri. et adduxerit eam in
conspectum domini. et fecerit ei sa
cerdos iuxta omnia quae scripta
sunt. uir autem absq; culpa erit.
et illa recipiet iniquitatem suam.

VII Locutus est dominus ad moysen di
cens. loquere ad filios israel. et dices
ad eos. uir siue mulier cum fece
rit uotum ut sanctificentur. et se uo
luerint domino consecrare. uino
et omni quod inebriare potest
abstinebunt. acetum uini et uo.

Ex qua· bet alia pono· e· et
quidquid dē ua expriminur non
bibent· uua srecentes· sicca sq
non comedent cunctis q· dieb:
qui bē xuoto dn̄o· consecran
tur· quidquid ex uinea· esse po
test· ab ulla passaus q· ad acinū
non comedent· omni tempore se
parationis suae· nouacula dn̄o
transibit super caput eius· usq:
ad completum diem quo dn̄o
consecratur sē serit crescere
caesariae capitis eius· omnitē
po re consecrationis suae super
mortuum non ingredietur·
nec super patris quidem· et matris
certis· sororisq· funere coinq
inquinabitur· quia consecratio
dei sui super caput eius est·
Omnes dies separationis suae·
scs· erit dn̄o· si autem mortuus
fuerit subito quis pia m coram
eo· polluit urcaput consecra
tionis eius quod radet in die et
in die eadem die purgationis suae·
et rursum septima· in octauo
autem die offeret duos turtu
res aut duos pullos columbae·

Sacerdoti in introitu tabernaculi foederis
testimonii· faciet q· sacerdos
unum pro peccato et alterum
in holocaustum et deprecabi
tur pro eo qui p eccabit super
mortuo· sci ficabit q· caput eius
in die illo· et consecrabit dn̄o· dies
separationis illius· offeret q
agnum anniculum pro peccato
illa autem dies priores irriti
fiant· quo niam polluta est sanc
tificatio eius· haec est lex consecratio
nis· cum dies quos ex uoto decre
uerat complebuntur· addu
cet ad ostium tabernaculi
foederis· et offeret oblationē
eius dn̄o agnum immaculatum
in holocaustum· et ouem anni
culam immaculatam pro peccato
et arietem immaculatum hostiam
pacificam· canistrum quoque
panum azimorum qui conspar
sus sunt oleo· et lagana absq· fer
mento uncta oleo· ac libamina
singulorum· quae offerenda
cerdos coram dn̄o· et faciet tam
pro peccato· quam in holocaustum
arietem uero immolabit hostiam

pacificandō offerens si
mul canistrum azimorum et
libamenta quae ex more debeb
ant. Tunc radit nazareus ante
ostium tabernaculi foederis
caesariem consecrationis su
ae. tollitque capillos eius et
ponet super ignem qui est sub
positus sacrificio pacifico
rum. Et arietem coctum arie
tis. tortamque firmento
unam de canistro et laganū
azimum unū. et tradet in
manibus nazarei. Post
quam rasum fuerit caput
eius susceptaque rursū abco
et lenabit in conspectu dñi. et
sanctificata sacerdotes erunt
sicut pectusculum quod sepa
ratum assumest et femur.
Post haec potest bibere na
zareus uinum. Iste est lex
nazarei. Cum uouerit ob la
tionem suam dñō tempore
consecrationis suae. exceptis
his quae inuenerit manus
eius iuxta quod mente de uo
uerat. ita faciet ad perfectio
nem sanctificationis suae.
Locutus est dñs ad moysen

dicens. loquere aaron et
filiis eius. sic benedicetis
filiis israhel et dicetis eis.
Benedicat tibi dñs et cus
todiat te. Ostendat dñs
faciem suam tibi et miserе
atur tui. Conuertat dñs
uultum suum ad te. et det
tibi pacem. Inuocabunt no
men meum super filios is
rahel. et ego benedicam eis.
Factum est in die qua com ple
uit moses tabernaculum.
et erexit illud. unxitque et
sanctificauit cum omnibus uasis
suis. altare similiter et uasa
eius. Obtulerunt principe
s israhel et capita familia
rum. qui erant per singulas
tribus praefecti eorum
qui numerati fuerant co
ram dñō. sex plaustra tec
ta. cum duodecim bubus.
unum plaustrum obtulere
duo duces et unum bouē sin
guli obtulerunt. in cons
pectu tabernaculi. Ait au
tem dñs ad moysen. Suscipe
abeis ut seruiant in ministe
rio tabernaculi.

CAPVT [illegible] LEVITIS PRINCIPIBVS PATRVM
HEMAN MINISTERII SUI. NAQUE
CUM SUSCEPISSENT MOYSES [illegible]
TRAGELAPHOS TRADIDIT EOS LE
VITIS. DUOPLAUSTRA ET QUATTU
OR BOVES DEDIT FILIIS GERSON
IUXTA QUOD HABEBANT NECES
SARIUM. QUATTUOR AUTEM PLAUS
TRA ET OCTO BOVES DEDIT FILIIS MERA
RARI SECUNDUM OFFICII RATIONEM
SUUM SUB [illegible] AMMIHUD PRINCIPE
FILIORUM ISRAHEL. SACERDOTIS FILIIS
AUTEM CAATH NON DEDIT PLAUS
TRA ET BOVES QUIA IN SCUTARIO
SERVIUNT ET ONERA PROPRIIS POR
TANT HUMERIS. IGITUR OBTULE
RUNT DUCES IN DEDICATIONE
ALTARIS DIE QUA UNCTUM EST OB
LATIONEM SUAM ANTE ALTARE
VIII DIXITQ DNS AD MOYSEN SINGULI
DUCES PER SINGULOS DIES OFFE
RANT MUNERA IN DEDICATIONE
ALTARIS. PRIMO DIE OBTULIT OB
LATIONEM SUAM NAASSON FILIUS
AMMINADAB DE TRIBU IUDA FUE
RUNTQ IN OBLATIONE EIUS CUS
PIS ARGENTEA PONDO CXXX SICLORUM
PATELLA ARGENTEA HABENS LXX SICLOS

[illegible] PONDUS SCI AMBO UTRE
QUE PLENUM SIMILACRIS
PER SA OLEO IN SACRIFICIUM
MORIARIORUM EX DECEM SICLIS
AUREIS PLENUM INCENSO BO
BEM CLARIEUM ET AGNUM ANNI
CULUM IN HOLOCAUSTUM
HIRCUMQ PRO PECCATO ET IN
SACRIFICIO PACIFICORUM BO
BES DUOS ARIETES QUINQUE
HIRCOS QUINQ AGNOS ANNICU
LOS QUINQ HAEC EST OBLATIO
NAASSON FILII AMMINADAB
SECUNDO OBTULIT NATHANAEL
FILIUS SUAR DE TRIBU ISSACHAR
ACETABULUM ARGENTEUM AD
PENDENS CXXX SICLOS PATELLAM
ARGENTEAM HABENTEM LXX SI
CLOS IUXTA PONDUS SCI AMBO
UTRUMQ PLENUM SIMILACRIS
PER SA OLEO IN SACRIFICIUM MOR
TARIOLUM AUREUM HABENS
DECEM SICLOS PLENUM INCEN
SUM BOBEM DE ARMENTO ET
ARIETEM ET AGNUM ANNICULUM
IN HOLOCAUSTUM HIRCUMQ PRO
PECCATO ET IN SACRIFICIO PACIFI
CORUM BOBES DUOS ARIETES
QUINQ

hircos quinq; agnos anniculos
culos quinq; haec fuit oblatio
nathanahel filii suar die
tertio princeps filiorum
zabulon heliab filius helon
obtulit acetabulum margen
teum adpendens cxx siclos
fialam argenteam habentem
lxx siclos adpondus scū arii
utrumq; plenum similacons
persa oleo in sacrificium mor
tariolum aureum adpendens de
cem siclos plenum incenso
bobem de armento etarietem
etagnum anniculum in holo
caustum hircum q; propeccato
et in sacrificio pacificorum
bobes duos arietes quinque
hircos quinq; agnos anniculos
quinq; haec est oblatio heliab
filii helon die quarto princeps
filiorum ruben helisur filius
sedeur obtulit acetabulum ar
genteum adpendens cxx siclos
fialam argenteam habentem lxx
siclos adpondus scū arii utrūq;
plenum similacons persa oleo
in sacrificium mortariolum
aureum adpendens decem si
clos plenum incenso bobem
de armento etarietem etagnum
anniculum in holocaustum
hircum q; propeccato et hostias
pacificorum bobes duos arie
tes quinq; hircos quinq; agnos anniculos quinq; haec fuit oblatio salamihel fi
lius surisaddai die sexto prin
ceps filiorum gad heliasaph
filius duhel obtulit acetabulū

argenteum pendens cxx siclos
fialam argenteam habentem lxx
siclos adpondus scī ariī utrūq
plenam similā conspersā oleo
in sacrificiū · in altariū unū
aureum adpendens decem si
clos plenum incenso · bobem
de armento · et arietem · et ag
num anniculum in holocaustū
hircumq pro peccato · et in hos
tias pacificorum · bobes duos
arietes quinque hircos quinq
agnos anniculos quinq · hec
fuit oblatio · helisaph · filii da
hel · Die septimo princeps fili
orum · effraim · helisama · filii
ammiud · obtulit · acetabulū
argenteum adpendens · cxx ·
siclos · fialam argenteam ha
bentem lxx siclos adpondus
scī ariī · utrumq · plenum si
mila conspersa oleo in sacri
ficium · in altariū unum aureū ·
adpendens decem siclos ple
num incenso · bobem de armē
to · et arietem · et agnum anni
culum in holocaustum · hircūq
pro peccato · et in hostias paci
ficas

bobes duos et
hircos quinque · agnos anni
culos quinq · hec fuit oblatio
helisamath · filii ammiud ·
Die octabo · princeps filiorum
manasse · gamaliel · filius
phadassur · obtulit acetabulū
argenteum adpendens · cxx ·
siclos fialam argenteam habē
tem · lxx · siclos · adpondus scī a
rii · utrumq plenum simila
conspersa oleo in sacrificiū
in altariū unum aureum adpē
dens decem siclos plenum in
censo · bobem de armento et
arietem · et agnum anniculū
in holocaustum · hircumq · pro
peccato · et in hostias pacifico
rum · bobes duos · arietes quinq ·
hircos quinq · agnos anniculos
quinq · hec fuit oblatio gama
liel · filii phadassur · Die nono
princeps filiorum beniamin ·
abidan · filius gedeonis · obtu
lit acetabulum argenteum ad
pendens · cxx · siclos · fialam ar
genteam habentem · lxx · siclos
adpondus scī arii · utrumq · ple
num simila

…persaoleoinsa…
…martariolumaureu…
pendesdecemsiclosplenu…
incensobobendearme…
et arietem · et agnum annicu…
lum in holocaustum hircumq;
pro peccato et in hostias pacifi
ficorum · bobes duos · arie
tes quinq; hircos quinq; agnos
annos anniculos quinq; haec
fuit oblatio · abidan filii gedeo
nis · die decimo principes fi
liorum dan ahiezer filius
ammisaddai · obtulit acetabulu
argenteum adpendens cxxx ·
siclos · fialam argenteam ha
habentem lxx · siclos adpon
dus scu · arii utrumq; plenum
similaconspersaoleoinsacri
ficium · martariolumaureu
adpendens decem siclos ple
num incenso · bobem de armento
et arietem · et agnum anniculu
in holocaustum · hircumq; pro
peccato et in hostias pacificoru
bobes duos · arietes quinq; hir
cos quinq; agnos annicu los
quinq; haec fuit oblatio · ahiezer
filii ammisaddai

…ieun…decimo · p…
aser · phagaiel · fi… · chran
obtulit acetabulum argenteu
adpendens … triginta si
clos · fialam argenteam habere
lxx siclos adpondus scu · arii
utrumq; plenum similaconsp
persaoleoinsacrificium · mar
tariolumaureum adpendens
decem siclos plenum incenso
bobem de armento · et arie
et agnum anniculum in holo
caustum · hircumq; propec
cato · et hostias pacificorum ·
bobes duos · arietes quinq;
hircos quinq; agnos annicu
quinq; haec fuit oblatio · pha
gaihel filii ochran · die duode
cimo princeps filiorum nep
thali · achira filius henan ·
obtulit acetabulum argenteu
adpendens · cxxx siclos · fialam
argenteam habentem · lxx si
clos adpondus scu · arii · utrumq;
plenum similaoleoconsper
in sacrificio · martariolumau
reum adpendens decem siclos
plenum incenso · bobem de
armento

clarē [illegible] agnina [illegible] siculi'
in hol[illegible] stum hircumq; pro
peccato. et in hostias pacificorū
bobes duos. ari[illegible] sq; in q; h[illegible]
cos q; in q; agnos anniculos q; q;
haec fuit oblatio achira filii hen
nan. haec in dedicatione altaris
oblata sunt a principibus israhel die
quo consecratum est. acetabula
argentea. xii. phialae argenteae xii.
scyphi aurei xii. plena incenso.
argenteus siclos habebat unum
acetabulum. et lxx. siclos unaq;
ala. id est in cōmunem usum
omnium ex argento sicli. ii. mil
lia. cccc. pondere sicli arii. omne
scyphi aurei xii. plenae incenso.
de nos siclos adpendentia po
dere sicli arii. id est simul aurī
siclos. cxx. bobes de armento
in holocaustum. xii. arietes xii.
agni anniculi xii. et libamenta
eorum. hircos xii. pro peccato
hostiae pacificorum. bobes
xxiiii. arietes lx. hircos lx. agni
anniculi lx. haec oblatio suntin
dedicationem altaris quando unc
tum est. cumq; ingrederen[illegible]

[illegible] stabet [illegible]
[illegible]eris. ut consuleret oraculo
audiebatur voce [illegible] loquentis ad
se de propitiatorio q[illegible] erat
super arcam testimonii [illegible] n
tem duos cherubin. ut [illegible]elo
quebatur ei.

Loquutus est dns ad moysen
dicens. loquere aaron. et dices
ad eum. cum posueris septem
lucernas. contra eam partem
quam candelabrum respicit
lucere debebunt. fecit aaron
et inposuit lucernas super eam
de labrum. ut praeceperat dns moysi

x. Haec autem erat factura candela
bri ex auro ductili. tam de medul
lis. quam de cunctae extrin
calamorum latera nascebān
tur. iuxta aeream quam quo dos
tendit dns moysi. ita operatus est
candelabrum. et loquutus est
dns ad moysen dicens. tolle leui
tas de medio filiorum israhel et pu
rificabis eos. iuxta hunc ritum
aspargantur aquas lustra
tionis. et radant omnes pilos
carnis suae. cumq; lauerint

lementa. Et mundabitur
et prius bubulam cum
tis. et libamentum eius. similae
oleo conspersa. bubeculo alte
alterum holocaustum accipi
es pro peccato. et placabis eum
tas coram tabernaculo foede
ris. congregata omni multitu
dine filiorum israel. Cumq; leui
tae fuerint coram dño. ponent
filii israel manus suas super eos.
Et offeret aaron leuitas munus
in conspectu dñi. a filiis israel.
ut seruiant in ministerio eius
leuitae quoq; ponent manus suas
super capita boum. quos uidebis
facies pro peccato. alterum in
holocaustum dño. ut deprecer
ris pro eis. statues q; leuitas in
conspectu aaron. et filiorum
eius. et consecrabis oblatos
dño. ac separabis de medio fili
orum israel. ut sint mei. et pos
tea ingrediantur tabernaculum
foederis ut seruiant mihi. sic
q; purificabis et consecrabis
eos in oblationem dñi. quoniam
donodonati sunt mihi pro filiis
israel.

primogenitis quae aperiunt
omne uulua in israel accepi
eos mihi. pro cunctis primogeni
tis filiorum israel. tam ex homini
quam ex iumentis. ex die quo
percussi omne primogeni
tum in terra aegypti. sanctificaui
eos mihi. et tuli leuitas pro cun
ctis primogenitis filiorum israel.
tradidi q; eos aaron. et filiis
eius. de medio populi ut sint
mihi pro israel. in labernacu
lo foederis. et orent pro eis ne sit
in populo plaga. si ausi fuerint
accedere ad sanctuarium. fece
runt q; moyses. et aaron. et om
nis multitudo filiorum israel
super leuitas quae praecepe
rat dñs. moysi. purificatq; sunt
et lauerunt uestimenta sua. ele
uauitq; eos aaron in conspec
tu dñi. et oratum pro eis ut puri
ficati ingrederentur ad officia
sua in tabernaculum foederis
coram aaron. et filiis eius sicut
praeceperat dñs. moysi. de le
uitis ita factum est.

XI. Loquutus est dñs. ad moysen
dicens

haec est lex leuitarum. Augm
tiquinq; annis et supra ingre
dientur ut ministrent in labor
haculo foederis. cumq; quin
quagesimus annus aetatis
simplebe rint seruire cessa
bunt. et unus q; ministri
fratrum suorum in tabernaculo
foederis ut custodiant quae sibi
fuerint commendata. opera
autem ipsa non faciant. sic
dispones leuitas in custodiis suis.
XII. Loquutus est dñs dñs moysen inde
Lectio sacerto. sinai. in anno secundo
post quam egressus unde ter
rae aegyptiae mense primo dicens
Faciant filii isrl. b pascha in tempo
re suo. quarta decima die mensis
huius ad uesperum iuxta
omnes caerimonias et ius
tificationes eius. praecepit moyses
filiis isrl ut facerent phase
qui fecerunt tempore suo qar
ta decima die mensis ad uespe
ram in monte sinai. iuxta om
nia quae mandauerat dñs
moysi fecerunt filii isrl.
Ecce autem quidam in mundi
superani mam hominis. qui
non poterant facere phase in die
lo. accedentes ad moysen et
aaron. dixerunt eis. immundi
sumus super animam hominis
quare fraudamur ut non uale
amus offerre oblationem dño
in tempore suo inter filios isrl.
quibus respondit moyses. state
ut consulam quid praecipiat dñs
de uobis. Loquutus q; est dñs
ad moysen dicens. loquere filiis
isrl. homo qui fuerit immundus
super animam. siue in uia
procul in gente uestra. faciat
phase dño. mense secundo qar
ta decima die mensis ad uespe
ram. cum azymis. et lactucis
agrestibus comedent illud. non
relinquent ex eo quippiam usq;
mane. eiosnon confringent
omnem ritum phase obserua
bunt. si quis autem mundus
est et in itinere non fuit. et tamen
non fecit phase exterminabitur
anima illa de populis suis. quia
sacrificium dño. non obtulit
tempore suo. peccatum suum
ipse portauit

quod q[ue] [illegible] die[bus] [illegible]
super tabernacul[um] [illegible] adhuc
rium d[omi]ni erigebant[ur] tento-
ria adhuc per[manente] illius d[omi]ni pone-
bat[ur] si fuisset nubes aues pergens q[ue]
mane et statim dilucul[o] tabern[acu]la
cum iam relinquisset proficis-
cebantur eis[dem] die[bus] et no-
recessisse dispone-
bant[ur] ten-
toria siue duc[um] aut hominis
uel longior tempore fuisset
per tabernaculum manebat
filiis isr[ahel] in eodem loco. et non
proficiscebantur. stationem
ut recessisset. mouebantur
tra per uerbum d[omi]ni fige-
bant
tentoria et per uerbum illius pro-
ficiscebantur. erant q[ue] in cu-
bitus d[omi]ni. iuxta imperium eius
permanebant. et per

XIII Locutusq[ue] est d[omi]n[u]s ad moysen
dicens. fac tibi duas tubas ar-
genteas ductiles quib[us] con-
[illegible]uocabis multitudinem
[illegible] castra mo-
[illegible] cum clangent. erit tibi con-
[illegible] et tubis con-
[illegible] ad [illegible] tabernacul[i]

[illegible] ioh[ann]is [illegible]
[illegible] os facia[m]us [illegible]
[illegible] ceremonias et iustificatio-
nes [illegible] sp[iritu]s ceptum sem-
piternum erit hoc in generatio-
nibus uestris. p[re]ceptum de-
erit apud uos tam aduenae q[ui]
indigenae. in die quae rectum
est tabernaculum operuit illud
nubes. aues pergens autem super
tentorium erat quasi species
ignis. usq[ue] mane sic perabat. hoc fier
per diem operiebat illud nubes
et per noctem quasi species ignis.
cumq[ue] ablata fuisset nubes
qua tabernaculum protege-
bat. tunc proficiscebantur filii
isr[ahel]. et in loco consistente nu-
bes ibi castrametabantur ad
imperium d[omi]ni proficiscebar
tur. et ad imperium illius fige-
bant tabernaculum cunctis
diebus quib[us] stabat nubes super
tabernaculum manebant in
eodem loco. et si euenisset ut
multo tempore maneret nu-
bes illa. erant filii isr[ahel] in
[illegible] nubes [illegible] proficis-
tur.

cum audisset ratus est. et ac
census ineo signis dñi. deuora
uit extremam castrorum par
tem. cumq. clamasset popu
ad moysen. orauit moyses dñm
et ab sortus est ignis. uocauit
q. nomen loci illius incensio
eo quod succensus fuisset ei
ignis dñi

xvi Vulgus quippe promiscuum
quod ascenderat cum eis. fla
grauit desiderio sedens et fle
iunctis sibi pariter filiis isrl
et ait quis dabit hebs. ad uescendu
carnes. recordamur pisciu
quos comedebamus in aegyp
to gratis in mente nobis sue
niunt. cu cucumeres. et pepo
nes. porrig. caepe. et alia. ani
ma nostra arida est. nihil aliud
respicit oculi nostri. nisi
man. erat aute man quasi
semen coriandri coloris bdell
circuibat populus et colligens
illud. frangebat molasiue tere
bat in mortario. coq in ollis
et faciens ex eo tortulas. sapo
ris. quasi panis oleati. cumq.

descenderet noctes super castra
ros descendebat pariter. et man
audiuit ergo moyses flentem
populum per familias suas in
gulos per ostia tentoriorum.
iratusq. est furor dñi. valde
sedit moysi. intolerandas res
uisa est. et ait ad dñm. quare ad
flixisti seruum tuum. quare
non inuenio gratiam coram te
et quare imposuisti pondus uni
uersi populi huius super me
num quid ego concepi hanc om
titudinem uel genui eam. ut di
cas mihi portas eos in sinu tuo
sicut portare solet nutrix in
fantulum. et deferin terram
pro qua iurasti patribus eorum
unde ei mihi carnes ut det cunctis
multitudini. flent contra me
dicentes. da nobis carnes ut
comedamus. non possum
solus sustinere omnem hunc
populum quia grauis mihi
est. si aliter tibi uidetur
obsecro ut interficias me
et inueniam gratiam in oculis
tuis. ne tantis afficiam ma
lis

hs

+ cap[itu]l[u]m sequitur a Xto xxo Capitulo
vsq[ue] Xxx[ti]mum Cap[itu]l[u]m 13.

128

Re[gn]o hec mecum ueneritad
moysen et [illegible] eladam
[illegible]ionum, sibi[n]des
[illegible] modsti ades
Loquuntq[ue] eis [illegible] ultima
[illegible]ideru[illegible]ue [illegible]steritae
et [illegible]lauerunt dicentes quem[admodum]
[illegible]s quos misisti ut
q[uo]d explorata[m] terr[a]e
Ch[illegible]spicuus c[on]s[cr]ipsimus posse habere
et urbes esse munitas[que] admodu[m] ualde
simpe[illegible] enach uidimus ibi
Aholalech habitat[illegible] inueri[illegible] ha
itheus et iebuseus et [illegible]
montanis. Cananeus autem habitat
iuxta mare et iuxta ripas iordanis
dixitq[ue] caleph conspi
ciens populum impor[illegible]q[uie]tabatur
contra moysen ascenda
mus et possideamus ter[illegible]am quo
niam potentes sumus ad hanc
ad[illegible]q[uie] qui ascenderant cum eo dixerunt
nequ[illegible]quam ad hunc populum ua
lemus ascendere quia fortior nobis
est deinde [illegible]ligentes terram quam
speuerant ad filios israhel dicentes
terram quam lustrauimus deuo
rabit habitatores suos populum q[ui]
aspeximus procerae staturae
[illegible]

129

[illegible]dimissionem [illegible]ua
filiorum enach degen[illegible]cen
teo. quib[us] comparati quasi locus
[illegible]uidebamur [illegible]aruo[illegible]ferant
[illegible]uisti [illegible]ere [illegible]ille
[illegible]uro[illegible]ibus [illegible]nt[illegible]nos esse
[illegible]labor cuncti prostrati dicen[illegible]
[illegible]dham mori[illegible]esse[illegible]mus in agr[illegible]
to et non [illegible]nbacuas[illegible]solitudine
[illegible]p[illegible]perem[illegible]us et non in[illegible]
[illegible]cat[illegible]sdns interrauistis[illegible]ne
[illegible]cadam[illegible]us q[uo]d[illegible]dio et [illegible]xpones ac
liberos nostros ducapturos aut
[illegible]onus[illegible]me[illegible]us est reuerti ae
[illegible]gypt[illegible]um dix[illegible]q[ue] alter ad al
terum eamus constituamusq[ue] nobis
ducem et reuertamur in egyptu
quo audito moyses et aaron ce
ciderunt pro[illegible]inte[illegible]ra co[illegible]
[illegible]omnis multitudo [illegible]p[illegible]ilonauis[illegible]
[illegible]ygro iosue filius nun et caleb
[illegible]lius iep[illegible]phone qui erant de
[illegible]erunt terram scinderunt uesti
menta sua et [illegible]adam[illegible]e
[illegible]dicam[illegible]ilonauis[illegible] loquutus[illegible]q[ue]
terram quam circumeuimus[illegible]
[illegible]bonae[illegible]st nimis[illegible]pe[illegible]nus[illegible]que ut
[illegible]as introducere[illegible]
[illegible]humano[illegible]lacte[illegible]
[illegible]mobrem[illegible]uelles[illegible]

Hemeliaenemis populus terr-
rachuius· quasi cui pan eam
eos posse mus deuorare· Recc
sit abillis omne praesidium
Dns nobiscum est nolite timere
ere cum q; clamarent omnis mul
titudo et lapidibus uellebant eos op
primere· Apparuit gloria dni· su
per tectum pocederis cunctis pa
lisis· et dixit dns ad moysen
usq; quo detrahet mihi popul
iste· quousq non credet mihi
in omnib; signis quae fecit coram
eis· feriam eum pestilentia et conteram eum
et faciam principem gen
sup gentem magnam et
fortiorem et plurem quam haec est·
et ait moyses ad dm· audi
dabunt aegyptii quorum me
dio eduxisti populum istum
et habitatores terrae huius
qui audierunt quod tu dns
in populo isto sis· et facie ad
faciem appareas· et nubes
tua protegat illos· et in co
lumna nubis praecedas eos
per diem· et in columna ignis
per noctem· quod si occide
ris tantam multitudinem quasi
unum hominem et dicant
non poterat introducere popu
lum in terram pro qua iu
rauerat· id circo occidit eos
in solitudine magnificetur
ergo fortitudo dni· sicut
locutus dicens· dns patiens et
multae misericordiae· auferens
iniquitatem et scelera· nulli
q; innoxium derelinquens·
qui uis nas peccata patrum
in filios· in tertiam et quartam
generationem· Dimitte obse
cro peccatum populi tui huius
secundum magnitudinem
misericordiae tuae· sicut pro
pitius fuisti egredientibus de
aegypto usq; ad hoc· cui dixit
dns· dimisi iuxta eloquium
tuum· uiuo ego et implebitur
gloria dni· universa terra·
attamen· omnes homines qui
uiderunt maiestatem meam
et signa quae fecit in aegypto· et
in solitudine· et tentauerint
me iam per decem uices· nec
obedierint uocibus meae· non
uidebunt terram pro qua iu
rauit patribus eorum· nec quis quam
ex illis qui detraxerunt mihi

inintabitaream seruum
meum caleb. quiplenus alio
spu secutus est me. inducã
in terram hanc quam cũcur
rit. et semen eius possede
bit eam. quoniam amalecí
tes et chananeus habitant in
uallibus. Cras mouecastra
et reuertimini in solitudine
per uiam maris rubri. Locu
tusque est dñs ad moseh et
aaron dicens. usquequo mul
titudo haec pessima murmu
rat contra me. querellas fi
liorum israhel audiui. dices
eis. uiuo ego. ait dñs. sicut
locuti estis audiente me.
sic faciam uobis in solitudi
ne hac iacebunt cadauera
uestra. Omnes qui numera
ti estis a uiginti annis et su
pra. et murmurastis contra
me. non intrabitis terram
super quam leuaui manum
meam ut habitare uos face
rem. praeter caleb filium
iephonne. et iosue filium
nun. Paruulos autem ues
tros de quib; dixistis quod
praede hostibus fore nt. in
troducam et ipsi cognoui
ram quae uobis displicuit
uestra cadauera iacebunt
in solitudine. filii uestri
erunt uagi in deserto annis
quadraginta. et portabunt
fornicationem uestram
donec consumantur ca da
uera patrum in deserto iux
ta numerum quadraginta
dierum quibus considera
stis terram. annus pro die
imputabitur. et quadragin
ta annis recipietis iniquita
tes uestras. et scietis ultio
nem meam. quoniam sicut lo
catus sum ita faciam omni
multitudini huic pessimae
quae consurrexit aduersum
me in solitudine hac defici
et. et morietur. Igitur om
nis uir quos miserat moy
ses ad contemplandam ter
ram. et qui reuersi murmu
rare fecerant contra eum
omnem multitudinem detra
hentes terrae quod esset
mala. mortui sunt atque
percussi in conspectu dñi.
Iosue autem filius nun et caleb

filius iephone hedixerunt exom
nib: qui perrexerunt ad conside
randam terram. Locutus que est
moses ad uniuersam turbam hec ad om
nes filios israhel et dixit popu
lus hinis. Et ecce mane primo
surgentes ascenderunt ue rtice
montes ad quem dixerunt. Paratu
sumus ascendere ad locum de quo
dns locutus est quia peccauimus
Quibus moses quare inquid trans
gredimini mandatum dni quod uobis
non procedit in prosperum. Nolite
ascendere nec enim est dns uo
biscum ne corruatis coram inimi
cis uestris. Amalecite et chana
neus ante uos sunt quorum gladio
corruetis eo quod noluerit is ad qui
escere dno. Nec erit dns uobiscum
Attulli contemptores ascenderunt
in cacumen montis. Arca autem testa
menti dni et moses non recesserunt
de castris. Discendit q; amalecites
et chananeus qui habitabant in mon
te et percutiens eos adq; conterens
persecutus est usq; horma. Qui non
obedierunt quo cedni. Locutus est
dns ad mosen dicens. Loquere ad fi
lios israhel et dices ad eos. Cum in
gressi fueritis terram habitationis
uestre quam ego dabo uobis et fe
ceritis oblationem dno in holocaus
tum aut uictimam uotam soluentes
uel sponte offerentes munera
aut in solemnitatibus uestris ad olentes
odorem suauitatis dno de armis siue
de ouibus offerent. quicumq; immo
lauerit uictimam sacrificium simi
le decimam partem oephi conspers
sa oleo quod mensuram habebit
quartam partem hin. et uinum ad li
bamen dabit de mensura dabit
in holocausto siue in uictima per agnos
singulos et arietis. Et sacrificium
simile duarum decimarum quae conspers
sas it oleo tertie partis hin. et uinum
ad libamentum tertie partis eius de
mensura dabit in holocausto siue
in uictima per agnos singulos et arie
tis. Et sacrificium simile duarum deci
marum quae conspersas it oleo tertie par
tis hin. et uinum ad libamentum tertie
partis eius de mensura offeret in
odorem suauitatis dno. Quando uero
de armis siue de ouibus. feceris holocaustum aut hos
tiam ut impleas uotum uel pacifica uict
mas dabis per singulos boues simi
le tres decimas conspersas e
oleo. quod habeat medi am
mensurae hin

Et hanc adliba fundens de hac eius de
mensula oblationem suá
uissimo dorisdño sic facietis
per singulos boues et arietes et
agnos et hedos tam indigenæ
quam peregrini eo dem ritu of
ferens hisacrificia unum præcep
tum erit atq iudicium tam uo
bis quam aduenis terræ
Locutusest dñs ad moysen di
cens loquere filiis israel et dices
ad eos cum ueneritis in terrá
quam dabo uobis et ederi
tis de panibus regionis illius se
parabitis primitias de cibis ues
tris dño sicut de areis primitias
separatis ita et de pulmentis da
bitis primitias dño quod si per
ignorantiam præteriens quis
quam de his quæ locutus est dns
ad moysen et mandauit per eum
ad uos ab die qua cœpit uobis et
ultra oblata quæ per facile per uul
gus offenetur tulum de alimento
in holocaustum in odorem suauis
simum dño et sacrificium eius
dem libamina et ceremonias postulan
tium cum q propeccato et hœdum
sacerdos pro omni multitudine
filiorum israel et dimittetur eis

quoniam non sponte pec
cauerunt nihilominus
offerent in censum dño
pro sepro peccato suo
atq errore suo et dimit
tunt universæ plebi filio
rum israel et aduenis qui
peregrinantur in terra uos
quoni am culpæ est om
nis populus per ignoran
tiam quod si anima una ex
cens peccauerit offe
ret capram anniculam
pro peccato suo et depræ
cabitur pro ea sacerdos
quod ignoranter peccauerit co
ram dño et inpetrabit
ei ueniam et dimittetur
illi tam indigenis quá
aduenæ una lex erit om
nium quipeccauerint ig
norantes ani ma uero quæ
per superbiam aliquid
commiserit siue ciuis
sit ille siue peregrinus
quoniam aduersus dñm
rebellis fuit perimetur de
populo suo uerbum enim
dñi contempsit et præcep
tum illius peccauit anima

Jda [illegible] BIC [illegible] SUAM

XX Factumestautemcumessent
filii ISRL insolitud[in]e etin
uenissenthomin[es] collig
gentemligNADIESABBATI ob
tulerunteiumoysi Eliamo
etuniuersamultitudin[em] q[ui]
recluserunteumin carcere
nescientesquidsupereo fa
ceredeberent. dixitq[ue] dns ad
moysen. morte morIatur
homoiste. obruatcumlapi
dib[us] omnis turba extra cas
tra. cumq[ue] edyxissentom
nes foras obruerunt lapidibus
eum. sicut[us] dns imperauerat
moysen. loquere filiisisrhel
dices ad eos. ut faciantsibifim
brias per angulos palliorum.
ponentesineis uittas hyacin
thinas. quas cum uiderint re
cordenturomn[ium] mandato
rum dni. nec sequantur cogi
tationessuas seoculos spurcif
simas fornicantes. sed magis
memores. mandatorum dni
et faciant ea. ut sancti dī. suo
Cq[ue] dns dixit ad eum. ego

XXI Ecce autem arcone filius isachar
filii caath. filii leui. eliabhan
at q[ue] abiram. filii asirac. filii
.. elhab. hoc quoq[ue] filius phaleth
de filiis ruben surrexe[runt] ut
contra moysen. alio[que] [illegible] filii
isrl ducenti quinq[ue] agen[tes] [illegible]
proceres synagogae. et quite[n]
pro concilii nomina celeb
rati quondam sermone fuer[unt]
moysen et aaron dixerunt suf
ficiatvobis quia omnis multitudo
sanctorum est cum dno. et ipse es
dns. quare eleuamini super populu
dni. quod cum audisset moyses
cecidit pronus in faciem.

Locutusq[ue] est ad core. et ad om
nem multitudinem. manete hodie
nouam faciet dns. quam si
hanc. eos ad phas absorbeat. et q[uo]s
elegerit. adpropinquabunt ei.
hoc igitur facite. tollat unus quis qu
tribulas sua. turibula core. et omne co
rum suauitatem. et austocrastino
ponite de super. et quem cumq[ue] elegerit ipse
erit sanctus. ad ultimum erigimini filii
leui. dixitq[ue] rursum ad chore. audi
te filii leui. numquid parua uobis

terrae eorum nihil possidebi
tis. nec habebitis partem in
ter eos. ego pars et hereditas
tua in medio filiorum israhel.
filiis autem leui dedi omnes
decimas israhel in possessio
nem pro ministerio quo ser
uiunt mihi in tabernaculo
foederis. ut non accedant
ultra filii israhel ad tabernacu
lum ne committant peccatum
mortiferum. solus
modo leuitae seruient in tabernaculo
seruientibus et portantibus
peccata populi legitimum
sempiternum erit in gene
rationibus uestris. nihil ha
bebunt de possidebunt decimarum
oblationem contentum. quas
in usum eorum et necessaria
separaui.

Loquutusque est dominus ad moysen
dicens. praecipe leuitis atque
denuntia. cum acceperitis
a filiis israhel decimas quas de
dimus uobis primitias eorum
offerte domino. id est decimam
partem decimae. ut reputetur uobis in oblatione primi

frugum horreum. tam de areis quam
de torcularibus. et in uersis
quorum accipitis primitias
offerte domino. et date eas aaron
sacerdoti. omnia quae offer
tis et decimis et in donariis
separatis optima et electa
ex his dicesque ad eos. si prae
clara et optima quae offertu
lerint ex decimis reputabi
tur uobis quasi de areae
torculari de ceteris primi
tias. et comedetis eas in om
nibus locis uestris. tam uos
quam familiae uestrae. quia
praemium est pro ministe
rio quo seruitis in tabernaculo testimonii. et non
peccabitis super hoc re grega
uobis et pinguia ser uan
tes. nec polluatis oblationes
filiorum israhel et morte moriemini.

Loquutusque est dominus ad moysen xvi
et aaron dicens. iste est ri
tus uictimae quam constituit
dominus praecipe filiis israhel. ut ad
ducant ad te uaccam rufam absque
ulla labe in qua nulla sit
macula nec portauerit iugum
tradens que eam

Eleazaro sacerdoti quicquid extra castra egressum fuerit
intuebitur et non introibit ipse
in conspectu omnium. Et tollet
cruentem digitum in sanguine eius
aspergetque contra foris tabernaculi septies
mundabitque eum et consecrabit eum
ab immundiciis filiorum israhel
Omnis quae tetigerit mortuum
et aspersus non fuerit
aqua expiationis non mundabitur
Omnis quae tetigerit humanae
animae cadaver mortuum et
aspersus aqua expiationis non
fuerit polluet tabernaculum
domini et peribit ex israhel quia aqua
expiationis non est aspersus
immundus erit etiam anie
ex eius super eum
Haec est lex hominis qui mori
turi in tabernaculo. omnes
qui ingredientur domum et
illius et universa quae in ea sunt
polluentur septem diebus
et vas quod non habuerit operi
culum ligatura super eum
immundum erit. si quis in
agro tetigerit cadaver occisi
hominis aut perierit mortui sive ossa
eius sive sepulchrum
immundus erit septem diebus
tollentque de cinere combustionis

qui pecca[u]erit in eis aut
uiuas super eos sint uas
in quibus coquitur holocaus
tum mundus sit et spargat
super eum aspersionis
tertio et septimo die
lauabit se et sic mundus erit ad
uesperum. Si quis hoc au
tem non fecerit expiatus pe
ribit anima illius de medio
ecclesiae quia sanctuarium
domini polluit et non est aqua
lustrationis aspersus erit
hoc praeceptum legitimum
sempiternum. Ipse quoque
qui aspergit aquas lauabit
uestimenta sua. Omnis qui
tetigerit aquas expiationis
immundus erit usque ad ues
peram. Quidquid tetigerit
immundus immundum fi
et anima quae horum

qui placenter erit nomen
da. Erit usque ad uesperum
XXII Uenerunt q[ue]filii israel et om
nis multitudo in desertum
in mense primo et mansit
populus in cades
XXIII Mortua q[ue] est ibi maria et
sepulta in eodem loco cum
indicere aqua populus co
erupit ad uersus moysen et
aaron et uersus in seditione
dixerunt utinam perisse
mus inter fratres nostros coram
domino quare duxisti ecclesiam
in solitudinem ut et nos et
iumenta moriamur quare
nos fecisti ascendere de aegypto
et adduxisti in locum istum pes
simum qui serere non potest qui
nec ficus gignit nec uineas nec
malagranata in super aqua quam
non habemus ad bibendum ingres
sus que moyses et aaron de tem
plo a multitudine tabernaculum
foederis corruerunt pro
in terram et apparuit gloria dei
super eos. Locutus que est dominus
ad moysen dicens tolle uirgam
et congrega populum tu et aaron
frater tuus et loquimini ad pe

habitaquas cumq; ederaxerit
aquam de petra bibet omnis
multitudo et iumenta eius
Tulit igitur moyses uirgam quæ
erat in conspectu dñi sicut
præceperat ei congregata
multitudine ante petram
dixitq; eis audite rebelles
et incredulj numquid de petra
hac uobis aquam poterimus
eicere cumq; eleuasset moyses
manum percutiens uirga
bis silicem egressæ sunt aquæ
largissimæ et bibit populus
et iumenta dixitq; dñs
ad moysen et aaron quia non
credidistis mihi ut sanctificare
tis me coram filiis isrl non
introducetis hos populos in
terram quam dabo eis
hæc est aqua contradictionis
ubi iurgati sunt filii isrl con
tra dñm et sanctificatus est in eis
Misit interea nuntios moyses
de cadesa ad regem edom qui
dicerent hæc mandat frater
tuus isrl nosti omnem labo
rem qui nos apprehendit nos q;
modo descenderint patres
nostri in ægyptum et habi
tauerimus in ea multo tempo
re et adflixerint nos ægyp
tii et patres nostros et nos
modo clamauerimus ad dñm
et exaudierit nos et miserit
angelum qui duxerit nos de
ægypto ecce in urbe cades
quæ est in extremis finibus
tuis posita obsecramus ut
nobis transire liceat per ter
ram tuam non ibimus per
agros nec per uineas non
bibemus aquam de puteis tuis
sed gradiemur uiam publicam
nec ad dextram nec ad sinis
tram declinantes donec tra
seamus terminos tuos
Cui respondit edom non tran
sibis nisi forte gladio occurram
tibi dixerunt
que filii isrl per rectam gra
diemur uiam et si bibe
rint aquas tuas nos et pecora nos
tra dabimus quod iustum est
nulla erit in re difficul
tas tantum uelociter tran
seamus at ille respondit non
transibis Stansq; egressus
est obuius

Cumq; finitam ultitudine
et manu fortia nequiquam
esse rede praecantibus con
tra deret transitum per fi
nes suos, qui nobre de
uertit ab eo israel cumq; cas
tra mouisset de cades et
fixerunt in monte or qui
est in finibus terrae edom.
Ibiloquutus est dns ad moysen
per cam in qui da aaron ad po
pulos suos. non ingredie
tur hanc terram quam dedi
filiis israel eo quod incredu
lus fuerit ori meo ad aquas
contradictionis. tolle
aaron et filium eius cum
eo. et duces eos in montem
or. cumq; nudaueris pa
trem uestimenta ihues ea
et eam indues filium eius
aaron. colliget ur et mortie
tur ibi. fecit moyses sicut
praecepit dns et ascen
derunt in montem or. cora
omni ultitudine. cumq;
aaron spoliasset uestimen
tis suis induitq; eleazar
filium eius.

xxxvii Cumq; audisset chananeus rex arad
habitator australis terrae uenisse israel
per uiam explorato
rum uenit contra illum et expugnauit
ex parte non modica captiuos
que duxit. uouit autem israel
et dixit si tradideris populum hunc
in manu mea ad perfectum delebo
urbes eius. et uocauit nomen
loci illius horma. id est ana
thema. profectusque
de cades peruenerunt ad montem
hor. et circumierunt terram edom
et tedere coepit populum iti
neris ac laboris.
Loquutusq; contra deum
et moysen ait. quare eduxisti
nos de aegypto ut moriamur
in deserto ubi non est pa
nis

Dixitq; balaam · ad balac sta
paulisper iuxta holocaustum
tuum dum ego illi occurram si forte oc
currat mihi dñs · et quod cumq;
imperauerit loquar tibi · cum
q; abisset uelociter · occurrit ei ds
loquitusq; ad eum balaam
septem mihi quidem aras erexi et im
posui uitulum et arietem desu
per · dñs autem in posuit
uerbum in ore eius et ait · re
uertere ad balac · et haec lo qe
ris · reuersus ergo inuenit stantē
balac iuxta holocaustum suum
et omnes principes moabitarum
adsumpta parabola sua dixit;
de aram adduxit me balac rex
moabitarum de montibus orien
tis · uenite et quid · et maledica iacob
et properate et detestare israhel · quo
modo · maledicam · cui non ma
ledixit ds · quam rationem dete ster
quem dns · non detestatus
de summis silicibus uidebo eum
et de collibus considerabo illum
populus solus habitabit · et in
ter gentes non reputabitur
qui dinumerare possit pulue
rem iacob

Et nos enumerum stirpis israhel
moriatur anima mea morte
iustorum · et pianti hui ssima
mea horum similia · dixit balac
ad balaam · quid est hoc quod
agis · ut maledicere s inimicis
uocabi te et ecce nihil aliud be ne
dicens · cui ille respondit
numquid aliud possum lo qui
nisi quod iusserit dns · dixit er
go balac · uenia mecum in alte
rum locum unde partem isra
hel uideas et totum uidere non
possis · inde maledicto ei ·
cumq; duxisset eum in locum
sublimem super uertice
montis pharga · ac fecit balaam
septem aras · et imposuit super
uitulos atq; arietes · dixit ad
balac sta hic iuxta holocaustum tuum
donec ego percontabor huius ·
Cui cum dns occurrisset · posuit
sermonem in ore eius · ait ·
reuertere ad balac · et haec lo qe
ris · reuersus inuenit eum stan
tem iuxta holocaustum suum et
principes moabitarum cum eo ·
ad quem balac · quid ait quid lo cutus
est dns

Nulle ad summa pa[illegible]
Balac erabscula Auo[illegible]
honestos quasi he mouta uenia
tum nec[illegible]habebam his utamu
te consilium. Dixit ergo ei nomina
ci. Et loquutus est ei non sicut
uult. Ad maledicendum adduct[illegible]
suum. Nequid cum eo prohibe
re non ualeo. Non est idolum in
Iacob. Nec uidebitur simulacrum
in Israhel. Dns. ds. eius cum eo est. et
cor uictoria regis in illo.
Ds. eduxit eum de Aegypto cui[illegible]
cornua dos similis est. Non [illegible]
honesta augurium in Iacob. Nec
diuinatio in Israhel. Tempore dic
tur Iacob. et Israhel quid operatus
sit ds. Ecce populus uelut leena ad
surget. Et quasi leo erigit[illegible]
non accubabit donec edat uoret
que praedam. et occisorum sangui
nem bibat. Dixit q[illegible] Balac ad Bala[illegible]
Nec maledicas ei nec benedicas
ei. Ille non hoc. Dixit ei. Nonne quod q[illegible]
q[illegible] dem[illegible] ds. locutum fuerit hoc fa
ciam. Ait Balac ad eum. Veni
duc te ad alium locum. Unde
te[illegible] possis. Inde enim videre
eum. Quem dixisse eum sufficiat

ticam montis phogor qui re
spicit solitudinem. Dixit[illegible]
aedifica mihi septem aras et
totidem praepara hostias. Fecit
Balac ut locutus fuerat. Imposuit
que unum[illegible] et singulas aras
singulos arietes. Cui dixisset Ba
lac. quod placeret dno. ut be
nediceret sermo[illegible]

xlii Nequaquam abiturus tantem
rexerat. Sed dirigens contra
se rursum uultum suum. et
uarios oculos undique intenti
ens cohonorantem per tribu
as. et inruens spes diri
sum plane rabolaar. Dixit
laam filius beor. Dixit homo
cuius obturatus est oculus
Dixit audiens sermones dei
uisionem omnipotentis ui
dens est. qui cadens et apertis
oculis. Quam pulchra
tabernacula tua iacob. et ten
toria tua israhel. Ut ualles nemo
sae. ut horti iuxta[illegible]
rigui. ut tabernacula quae fi
xit dns. quasi cedros propexa
que aquae. Fluet aqua de situla eius et semen
illius erit in aqua multas. tollet
[illegible] propter[illegible]

uastabant hierabeel et ad
extremum etiam ipse
ribunt surrexit balaa
et reuersus est in locum
suum balaac quoq; uia
qua uenerat redit

xlv Mortuus autem est hieroboa
tempore eius et ioram
tus est pro eo anno secundo
ioram filii achaab quia uocauerunt
eos ad sacrificia sua mille
comederunt et adorauerunt
eum deos suos et immo
q; statuit de pharphar et
abana fluuios damasci
tollens eos de manu
eorum et
transiens per eos
ad
cesit eos occidit autem usq; ad
septuaginta
tuos de pharphar
Et ecce unus de filiis israhel in
traui coram fratribus suis
ad conthuum madianitis
uidente moyse et omni
turba filiorum israhel qui ple
bantes ante ostium tabernaculi

xlvi Quod cum uidisset finees
filius eleazari filii aaron
sacerdotis surrexit de
medio multitudinis era
repto pugione ingressus
est post uirum israhelita
in lupanar et perfodit am
bos simul uirum scilicet
et mulierem ita locis gen
talibus cessauit plaga
a filiis israhel et occisi sunt
xxiiii milia hominum
q; dns admonuit eum dicens
filius eleazari filii aaron
sacerdotis auertit iram
meam a filiis israhel quia zel
uo deo commotus est con
tra eos ut non ipse deleret
filios israhel in zelo meo
locutusque ad eos ego
do ei pactum pacis et erit
ipsi et semini
illius pactum sacerdotii sempi
piternum quia zelatus est
prodo suo et expiauit
lus filiorum israhel erat autem
nomen uiri israhelitis qui
occisus est cum madianitide
de zambri filius salu
decognatione et tribu simeo
onis

uel [illegible] resi hic quoq; est
numerus filiorum leui
per familias suas. gerson
a quo familia gersonitarum
caath. a quo familia caathi
tharum merari. a quo fami
lia meraritarum
hae sunt familiae leui familia
lobni. familia hebroni fami
lia mooli familia musi. familia
core. at uero caath genuit am
qui habuit uxorem iochabet
filiam leui. quae natа est in ae
gypto haec genuit uiro suo
amram filios aaron et moysen
et mariam sororem eorum
de aaron orti sunt nadab et
abiu. et eleazar et ithamar.
quorum nadab. et abiu mor
tui sunt. cum obtulissent
ignem alienum coram domino
[illegible] fuerunt q; omnes quos genera
tus sunt. xxiii. milia generis mas
culini. a bimensibus et supra
qui non sunt recensiti inter
filios israhel. nec eis cum ceteris
data possessio. hic est nume
rus filiorum israhel qui descri
pti sunt. a moyse et eleazaro
sacerdote in campestribus moab

[illegible]

sua[illegible] sicut offerte[illegible]
tempore sua[illegible]
[illegible]q[illegible] offerre debetis
agnos sanniculos sine macul
los duos cotidie holoc
sempiternum unu[illegible] offe
ret sol ane et alterum ad
uesperam decimam partē
ephi similā equa consperse
situ leo purissimo et hin
quartam partem uo hin ho
locaustum iugiter quod
mandatum est in monte sinai in
odorem suauissimum in
censi dñi et libamenta eius
quartam partem uo hin per ag
nos singulos in sanctuario libe
rum q[illegible] agnum similiter
offeret sabbatis adiungens
holocaustum mensium
libamenta eius
oblationem suauissimo odo
ris dño die autem sabbati of
feret duos agnos sanniculos
immaculatos et duas decimas
similae oleo conspersae in
sacrificio et libamenta eius
per singulas sab
bata holocaustum sempiter
num. incipiendis autem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

Omnem opus seruile non facietis in eo
Et offerens holocaustum in odorem suauissimum domino
uitulos de armento duos arietem unum agnos anniculos immaculatos
septem et sacrificium eorum similam oleo conspersam tres decimas per
singulos uitulos duas decimas per arietem decimam decimae per
singulos agnos septem et hircum unum pro peccato ad
propitiandum et holocaustum sempiternum et libamenta eorum
sicut praecepta sunt ad suauissimum odorem domino
Luna Offeretis holocaustum in
suauissimum odorem domino uitulum de
armento unum arietem unum
agnos anniculos immaculatos
septem et sacrificium eorum
similam oleo conspersam tres
decimas per singulos uitulos
duas decimas per arietem unum
decimam per agnum qui simul
sunt agni septem et hircum pro
peccato ad expiandum pro
populo praeter holocaustum
calendarum cum sacrificio suo
et holocaustum sempiternum
cum libationibus suis his de

dixerunt· ataroth· et dibon
et iazer· et nemra· esebon
et eleale· et sabam· et nebo
et beon· terram quam per
cussit dñs· in conspectu fi
liorum isrl· regionis uber
rime est· ad pastum animā
lium· et nos servitui habe
mus iumenta plurima· pre
camur ergo· si inuenimus gra
tiam coram te· ut des nobis ter
ram tuis seruis in possessionē·
nec facias nos transire iordā
nem· quib⁹ respondit moyses·
num quid fratres uestri ibūt
ad pugnam· et uos hic sedebi
tis· cur subuertitis animos
filiorum isrl· ne transire
audeant in locum quem eis
dabit dñs· nonne ita fece
runt patres uestri· quando
misi de cades barne· ad explo
randam terram· · cum q⁹
uenissent in uallem botri·
lustrata omni regione· subuer
terunt cor filiorum isrl· ut nō
intrarent in eas quas eis dn̄s de
dit· quibus iratus iurauit dicens·
si uidebunt homines isti qui
ascenderunt ex egypto a tri
ginta annis et supra terram
quam sub iuramento pollice

139

tus est abrahā· isaac· et
iacob· et implere· [illegible]
prius ex eis· [illegible]
cenezeum· et iosue filium nun
non impleuerunt uoluntatem
eius· iratus q⁹ dñs· aduersus
isrl· circumduxit eos per des
tum· xl· annis· donec consum
ptus est uniuersa generatio que
fecerat malum in conspectu
eius· electis duobus uiris
christus pro patribus uestris in
clementia· et multitudine
peccatorum· ut non gereret furo
rem suum· contra isrl· quis no
stri uestris sequens in solitudine
populum derelinquet· et uos
causa eius necis domum
[illegible]
[illegible]
[illegible]

dño · et uobis fuerint terra
lec dabitis galaadi[te]s
sionem · si autem nolueritis
si[tis] eu[n]t armati ante fratres
inte[r] nos hab[itan]dam accipiat
loca respon[d]erunt filii gad
et filii · gad · s nt loquutus est
dñs · seruis tu facie[mus]
ipsi armati pergent ad conspec
dño · in terra chanaan · et posses
sione iam suscepisse nos
confitemur trans iordanem
Lxm Deditq[ue] moyses · filiis gad
et ruben · et dimidiae bu
manass · filio ioseph · regn
seon · regis amor[r]ei · et regn
hun · og · regis basan · terr
ra eorum cum urbi[bus] suis
per circuitus · igitur exstruxe
runt filii · gad · dibon · et iazer
et iazer · et nroth · et sophan et
iazer · iecha et beth · et nemra
et · batharan · urbes munitas
et caulas pec[or]ibus suis · filii
autem ruben · aedificauerunt
esbon · et ele[a]le · et cariathaim
et nabo · et baalmeon · uersis
nominibus · et [illegible]
ponentes uocabula urbi[bus]
quas extruxerant · porro filii

[illegible]
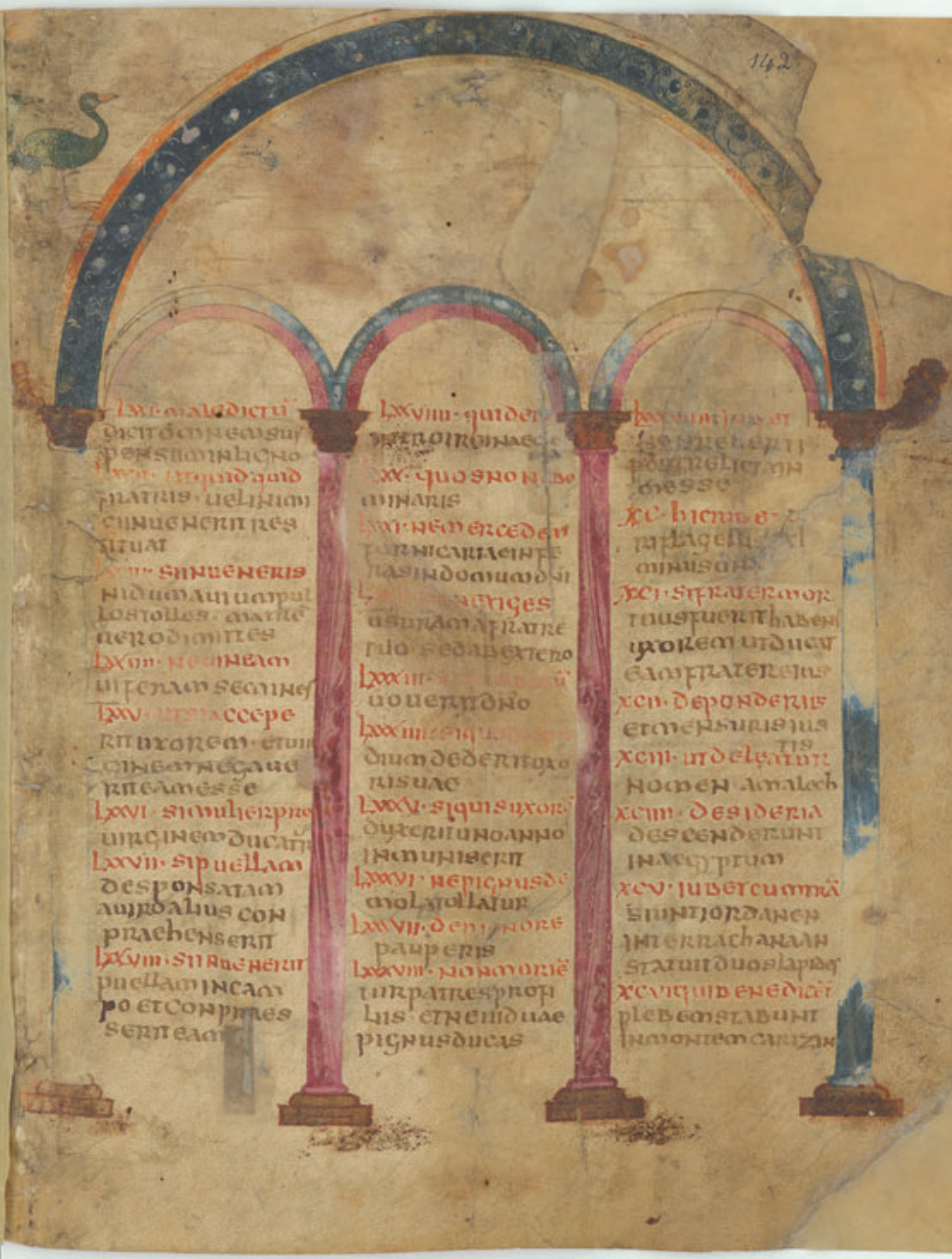
iordanem finientes ieiunabunt
diebus ac despicient cunctos
habitatores negotiosissimos
comprimentes. et stupebunt
consternati [illegible]
habitare sine rege non audebit
uomitabit possessionem arge
diuidetur. et erit plumbum
dabit mutationem et pascua
custodem. et requiescent
derit. et non erit ultra hereditas
petrus et pascua possessio
diuidetur. sihon nolue
runt habitare habita
tores terrae. quae dabit
tur eruntque uobis quasi da
uus in oculis. et lancea in la
teribus et aduersabuntur uo
bis inter habitationes
ues rae. et quid quidillis
facere cogitauerat uobis
faciam loquutus est dns
ad moysen dicens. prae
cipe filiis isrl. et dices ad eos
cum ingressi fueritis terr
ram chanaan et in pos
sessionem uobis sors ce
ciderit. his finibus terra ha
bitur. pars meridiana in ci
pietas dlitudine sin. quae est
iuxta edo
mos coh ra
maresalsis fiet ea
et cingent ut ingal
gad pertransibunt so
phonem. et erit ut ad
sephna exeant finem
mdiens q ad cadesbarnes
usq ad cedrodiuntur cohpi
hhaddullam hominead
dar. et tendent hasq ad
sephona ibiq per extrem
terminus ad asedonam
usq ad montem nachpth
et maxime hemonem pri
mum plagam ad occide
talis ad aram. ab aram magno
incipiet. et ab ipso fine clu
debunt. porro ad septentri
onalem partem. ab ara
magno terminum incipien
pertingentes usque ad ho
rentissimum. a quoue
niet hemath usq. ad ter
minos sedada. ibuntq
enan finiemq zephornaen
dullam. hec erit finis ter
rae. in partes quoque orien
tales dirigent fines contra
orientalem plagam de villa
enan. usq sephama. et de